

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Nagyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes száma helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési és kiadóhivatal: VI. Eötvös-károly
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Sulyos differencia.

Írta: Dr. Kmetz Károly.

Aehrenthal közös külügyminiszter úgy látszik egyelőre megmenekült a bukás veszedelmétől, de aligha tévedünk, mikor azt mondjuk, hogy nem igen távoli krízis csiráját rejti magában az a sulyos természetű véleménykülönbség, mely a „magyar államiság“ tekintetében közte és a magyar minisztérium és természetesen a magyar parlament között egész nyíltan fennáll.

Wekerle maga konstatálta ezt a ki nem egyenlített differenciát, mely abban áll, hogy a külügyminiszter a monarchia jogi személyiségének, illetőleg nemzetközi jogalanyiségének álláspontján van, holott a magyar államjog s így a magyar kormány a leghatározottabban vallja, hogy a magyar állam a dualizmus folytán nem vesztette el nemzetközi külön alanyiságát, sem a közös, sem a közös egyetértéssel intézett, sem bármely más állami ügy tekintetében.

Más szóval, a külügyminiszter egyenesen az összbiradalom elvét vallja, sőt amint látszik, hirdeti, mert magyarul a „monarchia jogi személyisége“ és kizárólagos nemzetközi alanyisága azt jelenti, hogy Magyarország és társországaik nem képeznek igazi államot, nemzetközileg mint állam nem existálnak, az igazi szuverén államok társaságában

meg nem jelenhetnek, hogy különállásuk és függetlenségük csak befelé léteznek, tehát az nem több, mint *autonómia egy államon belül*.

Aehrenthal tehát tulajdonképp az egyenes tagadás álláspontjára helyezkedett a csonkított magyar államiság törvénybiztosította jogállapotával szemben; magát ilyképpen nem is tekintheti másnak, mint az *osztrák-magyar össz-állam* miniszterének. Aehrenthal tehát elsikkasztja a magyar államot, nem vezeti be, nem mutatja be az államok társaságában; nyilatkozatával egy bennünket öntudatunkban és önértékünkben vérig sértő hamis tan hívének vallván magát.

Igen bajos megnyugodni abban, amit miniszterelnökünk ezen tény mentegetésére felhoz, hogy hát nem szavai, hanem tettei szerint ítéljük meg a külügyminisztert; mert bajos feltételezni, hogy ez a miniszter más felfogást, t. i. saját felfogásának ellenkezőjét érvényesítendő az ő hivatalos működésében és hatalmi körében.

Wekerle maga igen jól hangsúlyozta, hogy a magyar miniszterelnök és a külügyminiszter együttműködésének előfeltétele az, hogy politikai és közjogi felfogásaik és nézeteik fedjék egymást. Ha így van a dolog, hát akkor lehet-e szolidaritás egyfelől a teljes magyar szuverenitás alapján álló miniszterelnök és a „csak

házi használatra szolgáló magyar autonómia“ álláspontját valló külügyminiszter között, ki nem a magyar királyság és osztrák császárság reszortminiszterének, hanem az egy szerves egészet, egy külön államjogi alanyt képező, egy a magyart és osztrákot egységbe olvasztó, azok fölött álló össz-állam képviselőjének hiszi magát. Ez bizony egyenesen és kerekén a „birodalmi kancellár“ felfogása, tisztelt külügyminiszter ur.

A fennálló óriási sulyos differenciát enyhén jellemezni, különös jóakarattal kezelni lehet, de azt mondani, hogy az a differencia elméleti jelentőségű, hogy skolasztikus természetű, engedelmet kérünk, ez teljes félreismerése nemcsak a kérdés lényegének, de annak az ominózus helyzetnek is, melyben az az elvi differencia óriási gyakorlati jelentőséget nyer. Az osztrákok tapsolhatnak a kancellár urnak, ki ime rendületlenül vallja azt, a mit az egységes osztrák-magyar birodalomról az ő parlamentjük, az ő publicisztikájuk hirdet és a minek gyakorlati konzekvenciáit a Reichsrath vakmerő beavatkozási kísérleteiben már is tapasztaljuk; tapsolhatnak a bátor kancellárnak, kinek „privátvéleménye“ véletlenül oly pompásan összhangzik az övével.

Az osztrák diplomatáknak *egy nagy dicséret* és *egy nagy utasítás* lesz Aehrenthalnak a magyar delegáció és

A nagy költő szobra.

Írta: Sas Ede.

(Utánvonnás tilos.)

Kadosa Tamás, a költő, meghalt. Halála nem valami regényes körülmények között következett be: nem röpitett golyót a meghasonlott szívébe, nem is valami inséges külvárosi szobácskában szenvedett ki kétségbejött elhagyatottságában, még csak nem is a kórház hideg vaságyán fogta le a szemét egy szelíd, kékszemű irgalmas nővér . . . Kadosa Tamás, a költő, egy nagy fővárosi napilap munkatársa volt és az újdonságok rovatát vezette kiváló ötletességgel. Ifjúkori bohémiségének, saina! réges-régen vége volt és a költő számára igen rendes polgári háztartást rendezett be a felesége abból a jövedelemből, amit az újdonságok rovatának vezetése a konyhára hozott . . . Ebben a csöndes, szűkecske otthonban lehelte ki lelkét a poéta, ama hű nő karjai között, aki tizennyolcz évig lát-szotta a házában a gondviselés szerepét, egy kis tedd-ide, tedd-oda cselédlány segítségével.

Halála után megtörtént vele az a dolog, ami éppen nem sokat tesz a költők életében, az az, hogy halálában. Egy előkelő kritikus, aki az élő poéták könyveit három sorban szokta elintézni, olyan cikket írt róla az újságjában, hogy az egész nemzet egyszerre oda lett a csudálkozástól, mekkora veszteség érte a Kadosa halála által. Előszedte a feledés sírjából a L é g v á r a k-at, Kadosa ifjúkori verseskötetét, melyről megjelenésekor alig vettek tudomást és hasábonkon át bizonyítgatta, hogy a remek költemények írójának fantáziája oly virágos, mint a perzsa mesemondóké, verseinek tíze egyenesen Hafizra, gyöngédsége Mussetre, mélysége Göthére, szárnyalása Schillerre, humora Byronra emlé-

kezett. Milyen méltatlanság! — kiáltott föl a kritikus — hogy ez a félreismert, sőt egyáltalán nem ismert nagy szellem a napi sajtó írásmában volt kénytelen robotolni! De a nemzet legalább a halálában rójjá le vele szemben szent tartozását, amit életében leróni elmulasztott. Neve élen örökké és költészete fénye töltsse be a palotákat és kunyhókat . . .

A cikket meglehetősen zajt csapott. Egy élelmes kiadó a „Légvárak“-ból, sőt Kadosa többi műveiből hamarosan második kiadást rendezett, vagyis piacra dobta az első kiadások megmaradt példányait. A költő szülővárosában indítványt tettek, hogy születési házánt emléktáblával jelöljék meg, sőt egyre növekedett az adakozások összege is, amiből az elhunyt dicsőnek a főváros egyik szép terén szobrot akartak emelni . . .

Látta pedig mindezt Kadosa Tamás az égből és nagy kedve tellett az érdekes eseményekben.

— Szent Péter szakállára — mondotta végig heveredve egy gomolygó, puha felhőn a jó Isten kényelmesen berendezett menyországában — mégis szép dolog az a halhatatlanság, nemcsak itt az égben, de odalenn a földön is! Földi pályámon ugyan sokat küzdöttem, nélkülöztem és bizony sokszor el voltam keseredve tisztelt kartársaim ellen, akik kegyetlenül üldöztek és letapostak. De most megbékülök velök. Hiszen fényesen jóváteszik a büneiket. Oh, mily szép erénye az emberi szívnek a hála és kegyelet!

Vala pedig Kadosa társaságában egy hosszú szakállu bölcs, aki a földön is mindig filozofált, ám nagy szemmel vala és élete legragyogóbb diadalát akkor aratta, amikor egy dijnoki állást tudott magának szerezni. A vén, menyországi csembora epés redőkbe vonta a szája szögleteit:

— S te valóban azt hiszed, naiv poéta, hogy a te emléked fölelevenítésében, a te költészeted ünneplésében az igazi és őszinte kegyelet vezet az embereket?

— Hát mi egyéb vezethetné?! Hiszen én csak egy porladó poéta vagyok, nem pedig eleven kegyelmes ur, aki czimeket, rendjeleket, esetleg mandátumokat osztogathat! Mi indíthatná őket az ünneplésre, ha nem az a tűz, amit verseim gyújtottak a szívökben? Ha nem az a kegyelet, amivel hűlt poraimnak tartoznak?

A szírák Schopenhauere keserűen mosolygott.

— Kedves barátom! Nekünk, akiknek részünk vagyon az ur világosságában, jobban kell ismernünk az emberek lelkét, mint odalenn a vidéki kisasszonyoknak. A föld fia, az ő apró érdekeikkel és éhes önzésükkel . . .

— Ugyan, ugyan! — kiáltott föl méltatlankodva a L é g v á r a k írója. Mi vezette például azt a zseniális kritikust, aki rólam azt a csinos és igazságos bírálatot írta?

Először is az, hogy maga is feltűnést keltsen. Másodszor az, hogy azzal a cikkel halálra akart boszontani egy élő, jeles poétát.

— Ej, ej . . . De hát az a lelkes irodalombarát, aki szülővárosomban azt indítványozta: csinálják meg a mellszobromat?

— Az a falusi prókátor? Hát bizony ő kelmenek szobrász a sógora s valami évi munkát akart neki szerezni.

— Na, ma ballább keltél föl, urambátyám, — mondotta a poéta. — Eredj amoda a kis angyalokhoz, akik ott cziczáznak az aranymezőn, hátha azok meghozzák a jókedvedet. Egyébként pedig várjuk be a szobor leleplezési ünnepét. Majd meglátod, milyen fölséges ünnepe lesz az a kegyeletnek!

magyar miniszterelnök által még most quasi elnézendőnek nyilvánított „privátvéleménye“ arra, hogy jól óvakodjanak jövőre is attól, hogy magukat két állam képviselői gyanánt gerálják és valahogy tudtul adják a világnak azt, hogy Magyarország is állam s így külön „nemzetközi alany“ volna a maga törvényei szerint.

A kék zubbony.

Budapest, február 8.

Füstös arcú, kérges kezű munkásberek zsiros kék vászon zubbonya a nemzetek életében legalább olyan fontos szerepet játszik, mint a hermelin-palást. A hermelin-palást trónon ül, csodálat, irigység tárgya, finom és ragyogó: de ez a palást is a munkásúju kék zubbonyak köszöni létét. Gyárakban, műhelyekben éjjel és nappal szünet nélkül folyik az igyekvő munka, szorgos kezek szönek, fonnak, kalapálnak, gyalulnak és faragnak s az egész nemzet jólléte, boldogulása, az állami hatalom fényével és súlyával egyetemben attól függ, hogy mennyi sikerrel jár ez a munka? A hősi időknek már vége, harcmezőn többé egy nemzet sem építi sorsát. És a parlamentek mindenhatóságába vetett hit is oszladozóban van; mindinkább kevesebben képzelik azt, hogy paragrafusok és törvények önmagában is megalapozhatják népek és országok jövőjét. Egyre többen látják be, hogy pusztán törvényből és paragrafusból nem születik élet, mind a kettő csak arra való, hogy a rajta kívül támadó élet medrét helyesen szabályozza. És azok a sokan, akik közt ez a modern hitvallás terjed, bizalmas reménységgel, egész szívükkel a gyárak és a műhelyek felé fordulnak s nem szégyellik, hogy lobogójuk nem díszesebb és nem előkelőbb ruhadarab, mint egy olajsztól avas, munkától kopott és pezsétes kék munkás-zubbony.

Egy vaskos kötet fekszik előttünk, kiadta a kereskedelmi minisztérium, a munka javarészt

végezte benne Sztérényi József, Kossuth fáradhatatlan jobbkeze. Ez a vaskos kötet — együtt azzal a másikkal, amelyik ezt nyomon fogja követni — az új ipartörvény előadói tervezete. Embrióban a gyárak, a műhelyek törvénye, mely új medreket szab a magyar munkahelyeken folyó életnek. Egy ilyen törvény egyformán lehet szárnya vagy lekötöző béklyója az életnek. Illő tisztelettel és fontolgató érdeklődéssel vesszük hát kezünkbe a vaskos kötetet, mert jó néhány esztendőre alighanem az ebbe írt paragrafusokon fordul meg a dolgozó Magyarország jövője.

Mindenekelőtt dicsérjük meg a kereskedelmi kormányt egyért: azért, hogy ezt a paragrafushalmazt már most kiadta. Kossuth szándéka szerint a javaslat csak ősszel kerül a képviselőház elé. Addig, vaiószínűleg márciusban, még egy ankét is végigtárgyalja az egészet, sőt az ankét előtt az érdekelt szakkörök is elmondják véleményüket. Sztérényi a tervezethez írott előszavában hangsúlyozva bocsátja előre, hogy a mai szöveg még csak egyéni vélemény, melynek célja az, hogy ezen az alapon az érdekeltség minden illetékes tényezője állást foglalhasson az őt illető kérdésben. Helyes ez az óvatos körültekintés! Itt ahány paragrafust csinálunk, az mind valahol az eleven élet gyökerébe vág. Jól meg kell fontolni azért, hogy az ország termő kertjében mi a gyümölcsöt ígérő hasznos növény s mi a halált érdemlő haszontalan gaz?

Mi magunk éppen ebből az okból minden szakasz súlyát kellően értékelve lapozgatunk a sok paragrafus közt, kímélve — már annyira, amennyire egy ilyen felületes végigforgatással lehet — hogy a tervezett új törvény mennyire felel meg hivatásának?

„Radikálizmus nélkül modern ipartörvényt akarunk alkotni.“ — mondja Sztérényi a bevezetésben. Reméljük, hogy a tervezet — kellő rostálás és megpótlás után — alkalmas kiinduló pont lesz az így kitűzött feladat megoldására.

A lefektetett alapelvek ezt a célt szolgálják.

Egyik alapelve a tervezetnek az, hogy az ipari munkát jobbra, az ipari munkást pedig hivatásának teljesítésére alkalmasabbá tegye. Aki tapasztalta — s ki ne tapasztalta volna — hogy mennyi a kontár, félmesterember Magyarországon, csak helyeselheti azt, hogy a törvényhozás gondoskodását erre is kiterjesztik. Az eddigi ipartörvény megelégedett azzal, hogy megszabta a tanonczevek és a segédzevek számát; aki ezt az időt kitöltötte, mester lehetett, tekintet nélkül arra, hogy tanulással vagy henyéléssel töltötte-e a megkövetelt esztendőket. Az új törvény a fontosabb iparágakat képesítéshez köti s ezekben az iparágakban ezen túl vizsga árán lesz az inasból legény, a legényből mester. Egyelőre nem lehet tudni, hogy erre a paragrafusra nem csafol-e rá az élet, az életnek nevezetesen megvan az a szokása, hogy szívesen csafol rá a paragrafusokra. A modern korszellem szabadversenyt állított a régi czéhrendszer helyébe s az új törvény most azt célozza, hogy ebből a versenyből eleve kizárja azokat, akik arra alkalmatlanok. Ha a rosta így sikerül, jó, de ki vagyunk téve annak a veszedelemnek, hogy iparosaink követik a latájner pályára készülők léha szokását, s ezentul igaz tudás helyett a kellő papírfirma megszerzésére helyezik majd a súlyt.

Közjogi vívmányként szerepelhet a házalókról szóló paragrafus. Addig, amíg Ausztriával vám- és kereskedelmi szövetségben állottunk, ez a kérdés a két államban csak azonos elvek szerint volt szabályozható. A szerződési formula megadta, az előttünk fekvő törvénytervezet pedig már érvényesíti is azt a jogunkat, hogy az iparüzésnek ezt az ágát kizárólag a saját érdekeink szerint szabályozzuk. Hasonló a helyzet a kereskedelmi utazókról szóló szakasszal; egy nyolcz év előtt kelt törvény éppen az osztrák versenyre tekintettel még teljesen eltiltotta a megrendelések gyűjtését, az új törvény ezt megenyhíti, de kiköti, hogy a megrendelést gyűjtő iparosnak magyar földön állandó telepe legyen.

Reformálja és szervezi a tervezet az iparoktatást is az egyik vonalon s külön szakaszban

A pesszimista üdvözült ráhagyta a dolgot; a poéta pedig lelkesedve, lázas türelmetlenséggel várta földi apoteózisának gyönyörű napját. A szobor, az ország egyik legielesebb művésznének alkotása, ott állott már vászonsátrába burkolva, melynek hasadékaiban kíváncsian kukucskált be a napsugár. — No meg az ércalak eredetije is az égből. Virágzó, édes asszonyok gyülekeztek a tere s láttukra még itt, az üdvösség hónapában is felsóhajtott néhány megdicsőült férfi és visszavágyott az ő gyarló földi porhüvelyébe. . . Virágzó szép asszonyok a tavaszi dívat nevető színeiben lepték el a tribünöket, míg az ünnepi deputációk urain a nehéz diszmagyar komoly pompája ékeskedett. . . Köröskörül még a háztetőket is ellepte a kíváncsiak tömege, ánde még a legmagasabb kémény mellett páholyból sem látta senki oly jól az egész tarka látványosságot, mint az ünnepe néhai hőse és az ő öreg barátja, akik egy rózsaszínű bárányifelhőn szállottak át a májusi égen. És körülöttük az apró felhőhintőkben mindenütt ott ültek a kíváncsi angyalok, akik eljöttek, hogy kollégáiknak éljenzenek; ott volt a szférák jól szervezett zenekara, aranybárta hangolván az ünnepelelt dics-himnuszára. . . Csak távol, a menyország egyik zugában, volt egy sötét, duzzogó, irigykedő csoport, akik néha fitymáló, megvető pillantást vetettek a földre. Ezek voltak a menyországba jutott poéták. (Az újkori dekadensek és a szecsessziosok közül egy sem volt köztük.)

— Nos, — kiáltott diadalmasan a költő, mikor az ünnepi szónok szavai után az égbe is felmenyörgött az éljenriadal és az ércz-Kadosa körül lehullott a szürke ponyvatarakó. Nos, mit szól ehhez a tomboló lelkesedéshez? Hát nem a legszentebb kegyelet nyilatkozik-e meg minden szóban, minden virágban, amivel emlékeket körülveszik? Visszavonod a vádat, amivel az emberiséget illetted?

— Nem vonok én abból vissza egy betűt sem, vont vállat a menyország pesszimistája. Látod például az a szobrász. . .

— Oh, a szobrászt ne bántsd! Praxiteles óta nem faragtak olyant, mint az ő remekműve. Csak azt nem tudom, mint ülök én abban a nagy, angol kö-fotelben? Hiszen világletemben oly nyughatatlan voltam. No, de úgy látszik, minden modern szobornak ülni kell. Azért mégis látszik, hogy azt az embert művészi ihlet szállotta meg, amikor a vésőt kezébe ragadta. . .

— Az ám: művészi ihlet! Árverés volt kitaláló a zseni ur ellen. Kapóra jött hát neki a pályázat s be is írta a befolyásos ismerőseit, hogy kapacitálja a zsüri tagjait s ő kapja meg a munkát. Tuczatmunkát végezt, mert folyton azon járt az esze: melyik hitelezőjének tömbe be először a száját?

— Javíthatatlan vagy! De hát az ünnepi szónok? Aki olyan szépen beszélt Göthérol, Schillerrol, sőt még rólam is! Isten neese, magam sem értettem egészen, de nagyon meghatt! — Hát ezt micsoda önzés vezette?

— Még azt se tudod belátni? Ez az ember a legnagyobb irodalmi stréber. Mindenütt ő akar ünnepi szónok lenni. Ha előre nem mondhat pohárköszöntőt: megelégszik a halottakkal is. Valóságos hiéna. Ma téged ásott ki a sirodból. Hát örüli a dicséreteinek, ha kedved tartja. . .

— De hiszen te végkép elkeseritesz! Ki van hát a sokaságban, aki az én kedvemért jelent meg? Aki engem ünnepele? Akinek a szívében nincs más, csak az én poézisom tisztelete!

A ragyogó ég elhomályosult egy kissé. Felhő szállott az aranyhaju nap alá. Az öreg üdvözölt mély, szomoruan csengő hangon felett tapasztalatlan kollégájának:

— Keresve kell keresni az olyan embert ebben a gyülekezetben, kedves fiam! Talán a diszruhás urak? Hiszen azok is csak azért iz-

zadnak a görnyedező diszmagyarban, hogy belekerüljenek a jelenváltak névsorába. Nézd: hogy udvarolnak a riportereknek! Talán a bübbajos hölgyek, akik ezüstkoszorut tettek a szobor talapatára? Igazán sajnálom, hogy véte nem kell az udvariasság és a te idealizmusod ellen, de azok a hölgyek szeretetreméltó hiúsággal vetekedtek egymással, melyikük tud a koszorura több pénzt gyűjteni. Oh milyen szent rajongással teszik le a lábuk elé a koszorut s milyen boldogan állanak a bámuló néparadat közepette, hogy mindenki lássa, milyen pompás, drága ruha ékeskedik rajtuk! Szívökben a te rimoid esengenek — no meg az a gondolat, hogy irigykednek rájuk a többi asszonyok! S a közönség? Látni akarja a paradét, amint látni akarja a temetést, esküvőt, király-bevonulást, utcai botrányt és összecsoportosul a halhatatlan költő szobra és az elesett komfortábilis ló körül. . . Ott van a sokaságban az a csinos menyecske: az imádotfiával akart találkozni a sokaságban — nézd, hogy egymáshoz simulnak! Vagy talán a zsebmetszők, azok vonultak ki a te tiszteletedre? Oh édes barátom, hidd el nekem, hogy e sokaságban ezer között nincs őt ember, aki tudná, érezné, hogy voltaképp kit ünnepele? Aki olvasta volna a szegény, szerelmes, lázas verses könyveket, amiket te virrasztó, kínos és bübbajos éjszakákon át a szived vérével írtál. . .

Kadosa Tamás, a megdicsőült poéta hallgatott. Odalenn pedig nyüzsögve, lassu morajjal ömlött, oszlott szét a tömeg. Látták, hogy itt már nincs látni, hallani való, közönyösen sietett hát ki-ki a maga dolga vagy mulatsága után. És Kadosa pillán egy nehéz, reszkető csöpp csillant föl és alápermetezett csöndesen földi érczmása fejére.

— Legjobban szeretnék — mondta — leszállani, hogy ledöntsem a talapatáról a szobromat. . .

részletesen intézkedik a kereskedelmi és ipari alkalmazottak védelméről. Ez az utolsó szakasz az, amit mi a magunk részéről legszívesebben bővítenénk. Az új törvénynek ki kell zárnia a munkaerő kiuzsorázását az egész vonalon. Ime csak egy példa, egy pótolandó hiányról: A tervezet nagyon helyesen gondoskodik a gyermekek, fiatal munkások és korra való tekintet nélkül a nők védelméről s mindezek számára szabályozza ugy a nappali, mint az éjjeli munkaidőt. A felpótt férfialkalmazottak azonban kimaradtak ebből a szabályozásból s ezzel szemben kevés vigasztalás az, hogy eddig mindössze két európai állam gondoskodott az egészség és pihenés jogának a védelméről.

A pótlásokat azonban meg lehet csinálni ezután, hisz a kereskedelmi kormány előrelátó gondoskodása éppen ezért engedett erre elegendő időt. Érdeklődéssel várjuk azért a törvénytervezet második füzetét, mely többek közt a munkaadó- és munkás-szervezetekről, a sztrájkokról és békéltetésről készül javaslatokat tenni s érdeklődéssel várjuk a javaslatok nyomában várható kritikát.

Magyarország jövője függ attól, hogy jó törvényt szabjunk a kézkubony világának s hogy az új törvény csakugyan jó legyen, ehhez vállvetve kell egyesíteni minden irányadó tényező munkáját.

Budapest, február 8.

Feszültség Ausztria-Magyarország és Oroszország közt. Néhány nap előtt a „Daily Telegraph” jelentése alapján megirtuk, hogy báró Aehrenthal exorzója milyen kínos hatást tett Oroszországban. Az angol lap úgy látszik, jól volt értesülve, mert most Pétervárról azt jelentik, hogy Uruszov herceg bécsi orosz nagykövetet sürgősen Pétervárra hívták. Azt hiszik, hogy a nagykövet meghívása báró Aehrenthal legutóbbi beszédével áll összefüggésben. Az orosz sajtó még mindig nagyon élesen ír Aehrenthal kijelentéseiről és Oroszország diplomáciai beavatkozását követeli. A dumaképviselek körében interpellációt készítenek elő a tervezett uvacz-mitroviczai vasut ügyében. Ez lesz az első interpelláció, melyet a dumában külső ügyekre vonatkozólag benyújtanak.

A horvátországi helyzet. Zágrábról jelentik, hogy egy hírlapíró fölkereste Crnkovic Miklós bányhelyettesét, hogy megkérdeze a politikai helyzetről. A bányhelyettes a következőket mondta:

— Mikor a bán és az új kormány a horvát ügyek vezetését átvették, tisztában voltak azzal, hogy nehéz feladatra vállalkoztak, annál nehezebb feladatra, mert a népet egy teljes esztendőn át izgatták és abba a megyőződésbe lovalták bele, hogy Magyarország a horvát jogokat egyszerűen elsikkasztja. Az új bán éles szeme a sima fölcsin alatt meglátta a háborgó szenvedélyeket és hogy milyen helyes volt a diagnózis, legjobban bizonyítja zágrábi fogadtatása. Ebből aztán megyőződhetett, hogy a nyugalom csak látszólagos, hogy az egész ország izgatót, sőt lózbán ég és csak kis lökésre van szükség, hogy ez a lappangó állapot nyílt kitörésre vezessen. Az új bán másfél hónapi tanácskozás után ennek a diagnózisnak megfelelőleg állította össze programját, amelyet a király és a közös kormány is elfogadott. Ennek a programnak az a célja, hogy a mostani beteges, izgatót horvát állapotokat korszerű és célirányos intézkedésekkel úgy politikai, mint közgazdasági tekintetben egészséges irányba terelje. Ez a folyamat azonban csak lassan haladhat előre. Nem szabad elsietni semmit, mert különben a visszaesés veszedelme fenyeget és amíg ez az egészséges állapot be nem következik, szó sem lehet arról, hogy a mostani kormány elhagyja helyét. Mikor a bán elfoglalta állását, tisztában volt azzal, hogy a bajok orvoslására huszonnégy óra nem elegendő, azért csak világos, hogy mi sem márról-holnapra maradunk helyünkön, hanem hogy huzamosabb időre rendezkedtünk be és azt is bátran kimondhatom, mert felhatalmazásom van rá, hogy az új választások bürökép is üssenek ki, mi azért továbbra is helyünkön maradunk.

Zágrábrban elterjedt hírek szerint különben a bán a jövő hét közepén Budapestre jön, hogy a horvát politikai helyzetről a magyar kormánnyal tanácskozzék és akkor állapítják meg, hogy mikorra

írják ki az új választásokat és mikorra hívják össze a horvát országgyűlést.

Amrus Milán, Zágráb polgármestere, mikor Rauch, az új bán Zágrábra bevonult, tudvalevőleg lemondott állásáról, csak hogy elkerülje a tisztelgést báró Rauch előtt. A lemondásával megüresedett polgármesteri állásra ma tartották meg Szmerékár Milán kormányzósági tanácsnok vezetése alatt a választást, amelyen 47 községi képviselő jelent meg. A választás újból Amrusra esett, akire 37-en adták szavazatukat, míg Krsnjavi és Staniszavlyevits városi tisztviselőkre egy-egy szavazatot esett. Tizenegy városi képviselő tartózkodott a szavazástól. Mikor a választás eredményét kihirdették, a karzatokon zajos zsvivózás támadt. Amrus megválasztása után letette a hivatalos esküt, majd elmondotta programbeszédét. Amrus programbeszédében foglalkozott a város kívánságaival és hangsúlyozta, hogy a városnak érdeke, hogy a Száva felé fejlődjék. E tekintetben számít a város a kormány támogatására. Érdekes, hogy Amrus a közgyűlés után nyomban tisztelgett báró Rauch Pál bálnál, aki hosszasan elbeszélgetett vele.

Vita a külügyekről.

— A magyar delegáció teljes ülése. —

Budapest, február 8.

A delegáció mai teljes ülésén folytatta a külügyi vitát, amely azonban még ma sem fejeződött be. Nyolcz szónok bírálta ma a külügyi politikát. Köztük a legfigyelemreméltóbb Okolicsányi László fölszólalása volt, aki tartalmas és kerek előadásban főképpen a román irredentizmussal foglalkozott. Rendkívüli hatást ért el, amikor bemutatott néhány fali térképet és tankönyvet, amelyek Magyarország területi épségét ugyancsak megnyirbálják és elmondta, hogy Romániában ilyen módszerrel tanítanak. Utalt továbbá arra is, hogy Romániából a hivatalos körök támogatják azokat az agitátorokat is, akik Magyarország románlakta vidékén izgatnak a magyar állameszme ellen és zajos helyeslés kísérette azt a követelést, hogy a külügyminiszter intse le a román kormányt. Okolicsányi előtt Szemere Miklós, majd a horvát Babics-Gyalszky Ljuba szólaltak föl, utána pedig Ugron Gábor, gróf Mailáth József, gróf Zichy János és Sághy Gyula mondták el véleményüket a külügyi politikáról.

Ma délután Wekerle Sándor miniszterelnök és a delegátusok egy része visszatért Budapestre, hogy holnap, vasárnap érintkezésbe lépjenek saját pártjukbeli képviselőtársaikkal és megbeszéléseket folytassanak azon állásfoglalásra nézve, amelyet a hadügyi költségvetésnek plenáris ülésben való tárgyalása alkalmával a tiszti fizetésrendezés kérdésében elfogalnak. Így holnap este a pártklubok látogatottabbak lesznek és a delegáció utolsó eseményeinek a pártkörökben élénk megvitatása várható.

A delegáció legközelebbi ülését hétfőn délután tartja.

Mai híreink a következők:

A delegáció teljes ülése.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt fél 11 órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével folytatta a külügyi albizottság jelentésének és ezzel kapcsolatban a külügyi költségvetésnek tárgyalását. A közös kormány részéről jelen vannak: Aehrenthal, Schönaich és Burian közös miniszterek, gróf Eszterházy Pál, Hoffmann Hugó és Thallóczy Lajos osztályfőnökök; a magyar kormány részéről jelen van Wekerle Sándor miniszterelnök.

Elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy a mai ülés legyzökönyvét Zboray Miklós és gróf Edelsheim-Gyulay fogják vezetni.

Ezután folytatták a vitát a külügyi költségvetés fölött.

Szemere Miklós: Kezdem azon, hogy nem követem a t. külügyminiszter urat a közjogi fejtegetések

terén, először, mert az nem külügy, nemis nekünk volt mondva és szánya, másodsor pedig mert az államférfiakat nem szeretem a hangjuk, hanem a cselekedeteik után megítélni. Ami a maczedón reformációt illeti, amelyet különösen Anglia forszíroz, az az emberbaráti hatalom, amely minden idegen helyen szivesen lobogtatja a humanizmus zászlaját. Barátja és tisztelője vagyok Angliának, de nem hallgathatom el, hogy Angliának a legnagyobb érdeke a mohamedán világot elnyomni. Sok a mohamedán Egyiptomban, Indiában és nem mindig beszélnek szeliden, sőt az angol uralomra veszélyesekké is válhatnak. Nagyon kényelmes tehát a maczedóniai reformok politikája, ahol a gesztenyét mások kaparják ki. A szomszéd Romániával jobb viszonyt óhajtanék. Gyanúsítások röködnék; alaposak-e vagy alap nélküliek, ezt nem akarom vitatni, de folyton belekeverik a nemzetiségi kérdéseket, ami a mi belügyünk, a nemzetközi vonatkozásokba.

Okolicsányi László: Az előbbi években gyakran hangoztak el panaszok különösen abban a tekintetben, hogy diplomáciánknak nincsen kellő érdeke a gazdasági érdekek iránt. Örömmel konstatálja, hogy a mostani külügyminiszter az általunk mindig sürgetett modernebb irány kezdeményezőjének mutatkozik. Expozéjában messzemenő gazdasági czélokot tűz ki és különösen örvendetes jelenség, hogy a külügyminiszter gazdasági politikáját a Balkán felé irányítja, mert Ausztria és Magyarországának éppen a Balkánon vannak elsősorú gazdasági érdekei. Öntudatos külpolitikát csak úgy lehet elképzelni, ha az az állam, mely e mögött a külpolitika mögött áll, otthon rendezett és erős alapokon nyugszik.

Érdekes jelenségnek tartja, hogy a külügyminiszter expozejában rámutat arra, hogy amíg az összes hatalmakkal jó egyetértésben élünk, addig a monarchia két állama között semmikép sem áll fenn a megkívánt egyetértés. Ezenkívül azt is sajnálattal konstatálja, hogy Ausztriában az összetartó kapcsok egyre lazulnak. Éppen ezért szükséges, hogy Magyarország, mint a monarchiának egyik legerősebb állama, minél erősebb maradjon. Magyarország mindig teljes áldozatkészséggel fog Ausztria területi épségének fentartásáért küzdeni, ezzel azonban nem kíván egyebet, minthogy Magyarország államisága és függetlensége teljes mértékben elismertessék és a magyar állam szuverenitása teljes mértékben kifejezésre jusson. Követelnünk kell azt különösen abból a szempontból, mert ezen követeléseink teljesítése nélkül a pragmatika szankció követelményeinek eleget tenni képesek nem volnánk. Azon törekvéseink, amelyek rosszakaratulag a monarchia felbolygatására irányulóknak szeretnének tekinteni, éppen arra irányulnak, hogy a monarchia megerősödjék.

Ezután behatóan foglalkozik az olasz irredentisták és különösen a román kulturliga működésével és számos példával illusztrálja azoknak sérelmes törekvéseit. Éles hangon kifogásolja ezeket a törekvéseket, amelyeket egy velünk barátságos állam, Románia támogat. Ezeknek az állapotoknak véget kell vetni. Ezek a törekvések Magyarország és így az egész monarchia területi épségei ellen irányulnak. (Ugy van! Ugy van!) Erélyes állásfoglalásra hívja fel a külügyminisztert. (Élénk helyeslés.) Reméli, hogy a külügyminiszter ezen a téren is az eddiginél helyesebb irányt fog kezdeményezni. A költségvetést elfogadja.

Gróf Benyovszky Sándor a zászló- és czimerkérdés megoldásának halasztását kifogásolja és behatóan foglalkozik a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződéssel. Abban a reményben, hogy ezek a mulasztások minél hamarabb helyrehozhatók, a költségvetést elfogadja.

Babics-Gyalszky Ljuba horvátul beszél. Jobban szerette volna, hogy ha a bizottságban a külügyi politikáról beszéltek volna és nem bocsátkoztak volna folytonos közjogi fejtegetésekbe. Helyénvaló lett volna a külügyi politikát bírálat alá venni, mert azt látjuk, hogy a külügyminiszter mindig a hármasszövetségnek uszálylfordozója. A hármasszövetség a legtermészetellenesebb csoportosítás, mert természetellenes és logika nélkül való dolog a történelmi és természetadta ellenfelekkel szövetséget kötni. Foglalkozik ezután Németországnak a lengyelekkel szemben követett eljárásával és azt mondja, hogy egy olyan országnak a külügyminisztere, amelyben szláv többség van, kell, hogy figyelmeztesse szövetséges társát a lengyelekkel szemben követett politikájának helytelenségére. Ezen okból nem fogadja el a költségvetést és nem fog amellet szavazni. Hibáztatja végül, hogy a külügyminiszter semmit sem tett a horvát nyelvnek a diplomáciai és a konzuláris szolgálatban való használatá iránt.

Elnök az ülést 5 perczre felfüggeszti.

Szünet után.

Ugron Gábor azt mondja, hogy Magyarország a német és szláv törekvések között olyan helyzetben van, hogy rendkívül erős állami szervezetre van szüksége, hogy szabadságát fönntarthassa. Ez egységes állami szervezet kifejlődése nagy érdeke a monarchiának is, mert csak egy erős magyar középpont tarthatja össze a monarchiát, amelynek osztrák része igen laza. A hármasszövetségről beszélve, azt mondta, hogy hasznunk akkor volna belőle, ha Németország biztosítaná érdekeinket Keleten. A középtengeri politikáról szólva, egyik főszükségletnek azt tartja, hogy

az Adriát nyílt tengernek tartjuk meg és ne engedjük, hogy bármely hatalom az Adria mindkét partján megfészkelle magát. Épp ezért örül, hogy kedvező Olaszországgal való viszonyunk, de fontosnak tartja azt is, hogy a balkáni kérdésben megegyezünk Olaszországgal. Nagyon ügyelnünk kell a szövetségeseinkre, mert úgy látja, hogy szövetségeseink ellen nem véd meg bennünket senki. A nemzetiségeket a külföldről biztatják állandóan a magyar állam ellen. Ennek ellensúlyozására kell az önálló külügyi politika s úgy látja, hogy az új külügyminiszter már önértesebb politikát követ.

Gróf Majláth József örömmel üdvözi a külügyminiszternek nagyjelentőségű gondolatát, amelylyel kivándorlóinkat, különösen pedig a munkásosztályhoz tartozókat hathatós konzuli oltalomban kívánja részesíteni, de kételkedik abban, vajjon a bécsi konzuli akadémia nevelése teljesen megfelelő iskolája-e a nemzeti érdekeknek, érzéseknek és szükségleteknek. Áttérve a sajtó-ügyre, kijelenti, hogy a külügyminiszter felelete kielégítette egészében. Különösen elfogadja azt a helyes intézkedést, hogy a magyar miniszterelnökkel egyetértőleg akarja rendezni a sajtóügyet. A támadások a külföldi sajtóban Magyarország ellen nem ötletszerűek és nem reflexszerűek, hanem folyamánai azon sajnos és helytelen felfogásnak, amely a két egyenjogú és önálló államnak alakulását a külföld előtt Gross-Ostereichként akarja bemutatni. Foglalkozik ezután Kmety Károly tegnapi fejtegetéseivel és azt mondja, hogy ha a közös minisztériumok magas funkcionáriusai nem tudnak magyarul, arról nem tehet a 67-es alap, az az illetőknek személyes baja és mulasztása. Szól ezután az osztrák politikások nyilatkozatairól és hangsúlyozta, hogy a legrosszabb taktika, amelyet Ausztriában egyes körök, utjabban pedig egyes pártok is követnek az, hogy Magyarország ellen minduntalan támadásokat intéznek. Minél jobban fogják a Gesamtmonarchie eszméjét hangoztatni, annál jobban fogja ez Magyarország önvédelmét provokálni. Amely mértékben szaporodik Ausztriában a magyargyűlölet, annál erősebbek, kihívóbbak és radikálisabbak lesznek a magyar nemzet követelései. Végre be kell látni a nagy összállam eszméjét dédelgető köröknek, hogy ezen eszményképnek legértékesebb magva éppen a barátságos, kölcsönös és párhuzamos osztrák-magyar egymás melletti és nem egymás elleni működés. A kölcsönvetést elfogadja.

Gróf Zichy János örömmel üdvözi a külügyminiszternek a Keletre irányított gazdasági politikáját és azt az egészséges konzervatív felfogást, mely az európai egyensúly fenntartására törekszik. Behatóan foglalkozik ezután az osztrák-magyar-olasz-német hármasszövetséggel és konstatálja, hogy annak jelentősége ma már nem olyan nagy, mint volt a megkötés idejében. Nagyon helyesnek tartaná, ha a hármasszövetség fenntartása mellett bizonyos osztrák-magyar-német-ország közeledés lenne elérhető, mert ezáltal lehetővé válnék, hogy a latin fajok radikalizmusával szaktíhassunk.

Sághy Gyula kijelenti, hogy Schönauich hadügyminiszternek az osztrák delegációban mondott nyilatkozatait korrektnak tartja és a külügyi költségvetést elfogadja.

Vinkovich Bozsó horvátul beszélt. Nem fogadja el a külügyi költségvetést, mert a miniszter külpolitikája csak a németek és a magyarok érdekeivel számol, a szlávokéval nem. Ellenzi a hármasszövetséget, amely a balkáni népeket a germanizáció szférájába akarja vonni. A jelenlegi horvát kormány, a maga névtelen embereivel, denuncziálja Horvátországot. De miután a balkáni népek a horvátokkal és szerbekkel rokonságban vannak, hogy kívánhatják azt, hogy a balkáni népek rokonszenvét megnyerjék, ha itthon a horvátokkal szemben ilyen politikát üznek.

Elnök ezután az ülést berekeszti. A legközelebbi ülés hétfőn délután 3 órakor lesz. Tárnya: a külügyi albizottság jelentésének és ennek kapcsán a külügyi költségvetés tárgyalása. — ezek befejezése esetén a hadügyi költségvetés tárgyalása.

A miniszterek utazása.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután három órakor titkára, dr. Bárczy István kíséretében és több delegátus társaságában Bécsből Budapestre utazott, ahova este hét órakor érkezett meg. A miniszterelnök hétfőn reggel utazik vissza Bécsbe, hogy délután jelen legyen a delegáció teljes ülésén.

Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter ma délután vajtai birtokára utazott és hétfőn délután tér vissza Bécsbe.

Budapest, február 8.

A választási reform. A Kel. Ért. jelenti: Az általános választói jog behozataláról szóló törvényjavaslat-tervezet a belügyminisztériumban teljesen elkészült. A tervezetet Andrássy Gyula belügyminiszter a legközelebbi minisztertanács elé fogja terjeszteni. Mint értesülünk, a belügyminiszter a javaslatot főbb vonásaiban meg fogja ismertetni a házszabály-revizió dolgában a jövő héten összeülő tizes bizottság tagjaival is. A javaslat szerint a választói jog általános lesz. Plurális választói jogról szó sem volt.

Szavazati joga lesz minden 24 éves polgárnak, aki írni és olvasni tud. A magyarság érdekei a kerületek új beosztásával biztosítottak. Erre nézve a belügyminiszter kikérte a törvényhatóságok véleményét és csak a beérkezett bizalmas jelentések alapján fogott hozzá a kerületek beosztásának nagy munkájához. Annyi bizonyos, hogy Andrássy választási reformja a legmodernebb alapokon épült és semmi tekintetben se marad mögötte az Ausztriában életbe léptetett új választási törvénynek.

Politikai hangulatok.

I. A térkép.

Bécsben kellemes mulatságok esnek. Ott időző magyariaink vígan töltik az időt. Sokan ismerik az osztrák fővárost és társait kalauzsolhatják látványosságokhoz, mulatóhelyekre, bevezetetik intímabb körökbe és klubokba. Unalom miatt nem panaszkodhatnak. Már csak az is, hogy más városban vannak, nagyobb városban, idegenben, a változatosság öröme szerzi nekik és megkülönböztetett lények lévén, delegátusok, Bécs városában szívélyes fogadtatásra találhatnak. Szívesen fogadják őket mindenütt, ahol pénzt lehet költeni és a delegátusok abszolút nem panaszkodhatnak magyarellenes hangulat miatt. Jönnek-mennek, látnak, mulatnak. Gyorsan telnek a napok.

Afelől tehát mindenki nyugodt lehet Magyarországon, hogy a delegátusokat nem kell féltetni. Amíg pénzük van, addig otthonosan érzik magukat Bécsben. És mintha csak a mulatságok programjában egy pont volna, néha egy-egy ülésre összegyűlnek és tanácskoznak elsőrangú fontosságú ügyek felől, amelyeket közös ügyeknek neveznek és melyek iránt a külföld is érdeklődik.

A munka nem nehéz. Tudniillik, ha figyelemmel kísérjük a delegációzás tanácskozásokat témáit és tartalmukat, azt tapasztaljuk, hogy nincs közte új. A régi témák, régi gravamenek és a régi formák. Akárcsak szobafestő munkát végeznének, ahogy a kész formákat a falhoz tapasztalják és a nyílásokat befestik. Ugyanazok a gravamenek, sőt ugyanazon argumentumok.

Ezek közt akadunk rá ma egy tételre. Delegátusaink közül kettő-három is felemlegette a nemzetiségi kérdést Romániával kapcsolatban. Hányszor hallottuk, hogy a magyarországi román izgatók erkölcsi és anyagi támogatást kapnak Romániából. Külpolitikánk mindig ugynevezett magas színvonalu volt, ugyannyira, hogyha a politikai válfalokat rangsorozatokba helyeznénk, a külpolitika az exzellenciás címet kapná. Külügyminisztereink is mindig előkelő férfiak voltak, akik nagy súlyt fektettek rá, hogy minden ügühöz csak keztyűs kézzel nyuljanak. De mindamellett, avagy tán éppen azért, egyes kérdéseket elkerült a külpolitika és nem nyult hozzájuk a külügyminiszter. Ha a külügyminiszterek kijelentették mindenkor expozíjukban, hogy Romániával barátságos viszonyban vagyunk, hát ezzel mindent elintéztek, s emez állapot meghatározása kizárta, hogy részletkérdésekkel foglalkozni lehessen. Tehát a nagy politika mellőzte a nemzetiségi bujtatók összekötetéseinek a kutatását. Mellőzte annál is inkább, mert a bécsi körökben mindig nyilvánult oly tendenzia, hogy a nemzetiségekkel sakkban tartásuk a magyarokat s ott taán Romániával a jó viszonyt akkor is tartották volna, ha biztosan tudják, hogy a magyarság megrontói onnan biztatást és segítséget kapnak. Mert még akként is gondolkodtak, hogy az osztrák hatalomnak valamikor szüksége lehet Romániára esetleg Magyarország ellen.

A sérelmek azonban nem szűntek meg, sőt folyton megújultak és bővültek. S amit ma Okolicsányi László felemlített a delegációban, ez sem új dolog. Tudniillik, a térkép kérdése. Hogy

Romániában az odaváló állami iskolákban olyan térképet használnak, amelyen Románia határa a Tiszáig terjed. Azt mondja, hogy ez az irredentizmus, mely Magyarország ellen terjed, igen veszélyes.

Hát erről a térképről többször volt szó. Aki érdeklődött iránta, megtudhatta, hogy Károly román király dolgozószobájában is olyan térképet láttak, amelyen Magyarországból egy igen nagy rész be van kebeleze Romániába. Kétségtelen ekként, hogy Románia határa más a valóságban és más az odaváló rajongók térképein. Ha ez a kérdés gyermekjáték és fantáziák szerint intéződnék el, a kutya se bánna, ha romániai térképekre annyit rajzolnának, amennyit csak bírnak s akár bekeríthetnék a papiroson maguké-
nak egész Magyarországot. Ez volna még a legkevésbé veszedelmes, mert mindenki látná belőle, hogy bolondok s mosolyognánk rajta. Am, hogy e térképeken éppen ama részek vannak Romániához csatolva, ahol románajku lakosok vannak, bizonyos czéltudatosságot jelent, bizonyos hódítási vágyát, amivel összefügg, hogy a román nemzetiségi izgatók viszont itt minálunk a románok között azt a hitet terjesztik, hogy ők Romániához tartoznak és a román uralom iránt kötelesek hűséggel viseltetni.

Most már kérdés, hogy az idők folyamán a tendenzia menyire változik. Meg tudják-e érteni, hogy a népek mostani mozgalmában minő veszedelmeket rejt magában az, hogyha a nemzetiségeket hűtlenségre csábítják és ha előttük az elszakadást festik idegen államok térképeire.

A delegátus urak jól tennék, ha erélyesebben látnának hozzá az ilyesfajta tények kiderítésére és ha meggyőződnek felőle, hogy az állam területi épségét megrontó tervek vannak, ne nyugodjanak addig, amíg erélyes üzenetet nem küldhetnek a lázadóknak és a lázítóknak egyaránt.

A feladat ne ijessze meg őket. Emiatt a bécsi mulatságokban nem lesz hátramaradásuk. Legfeljebb romániai rendjeleket kapnak kevesebben. Ami nem is olyan rettenetes baj, mint-hogy tudvalevőleg igen sok ember nagyon hosszú életkort ért el boldogan romániai rendjelek nélkül is.

II. Kétféle önértzet.

Hangsúlyozzák, hogy önértetesebb külügyi politika segíthet egynémely bajon, sőt jó fegyvert lehet a nemzetiségi izgatásokkal szemben is. Azt mondja Ugron Gábor, hogy báró Achrenthal működésében már látja is az önértetesebb külpolitikát.

Önértetes külpolitika! Igen, csakhogy kétféle önértzet van. Önértetes külpolitikát a külügyminiszter egymaga a mi javunkra nem csinálhat. A nagyhatalmi hóbort is önértetes külpolitika lehet, de nem a miénk, se erőnknek, se jelenlegi helyzetünknek meg nem felelő. Hanem a külpolitikát a mi javunkra csak úgy fordíthatjuk, ha kivesszük belőle a magunk részét, azt, amelyik minket államiságunk és közjogunk szerint megillet.

Nagyon szépen megbékült a magyar delegáció báró Achrenthallal. E miatt már nyugodtan alhatnak úgy a delegátusok, mint a Ballplatz czopfos diplomatái és emlegetik is ama tőlünk eltanult mondást, hogy amelyik kutya nagyon ugat, az nem harap.

A béke miatt azonban nem szabad megelégedni ama tanulásról, hogy a legtöbb konfliktust kikerülhetjük, ha a külügyek terén jogainkhoz ragaszkodunk s ezeket érvényesítjük. Kétségtelen joga a magyar miniszterelnöknek, hogy a külügyek terén alkotmányos befolyását érvényesítse s ehhez képest semmi olyan elhatározás, amelyik Magyarországot érinti, az ő beleegyezése nélkül nem történhetik.

Ne feledjük el a multkori fogadkozást, hogy a magyar miniszterelnököt e befolyás minden alkalommal való érvényesítésére sarkaljuk.

És eképpen, ha önézetről van szó, ez az önézret az, amelyik Magyarországra nézve becses eredményeket hozhat létre. A másik nem.

Az új ipartörvény.

Budapest, február 8.

Ma jelent meg az új ipartörvény javaslatának első részlete a következő cím alatt: Törvényjavaslat az ipar gyakorlásáról, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelméről.

A megjelent javaslat a kormány programjához hiven igyekszik az eddig fennálló helytelen intézkedéseket kiküszöbölni. Az új ipartörvényjavaslatot Sztörényi irányítása szerint különböző szakreferensek dolgozták fel. A törvényjavaslat hármas célűt tűzött maga elé, u. m.: 1. A kézműipar védelmét és fejlődése alapjainak biztosítását; 2. a nagyipar helyzetének biztosítását; 3. az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelmét. Tehát nemcsak ipartörvényt kapunk az új tervezetben, hanem egy igazi új szociálpolitikai törvényt is. A most megjelent kötet 28 fejezetből és 540 szakaszból áll. A törvényjavaslat még nem teljes, amennyiben annak egy része (a munkaadó és munkásszervezetek, a sztrájk és békéltetés, az ipari és kereskedelmi bíróságok, a hatóságok és eljárás) még csak most van végreleszve szövegezés alatt, de a kiadott rész tárgyánál fogva annyira önálló, hogy azt a bíráló számára időnyerés céljából czélzerű volt már most kiadni. A törvényjavaslatnak még hiányzó részeit Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter legközelebb fogja a most megjelent füzethez folytatónak kiadni. A törvényjavaslatnak most megjelent és később kiadandó részei tekintetében a kereskedelmi miniszter még nem foglalt állást; a javaslat ma még kizárólag szerzőjének egyéni tervezete. A miniszter annak végleges szövegét csak az érdekeltek hozzászólása után kívánja megállapítani, hogy a különösen a gyakorlati élet számára készülő törvényben, az érdekeltek kiegészítése után, minden jogosult gazdasági érdek és minden gazdasági szükséglet kielégítésre találjon. Evégből megküldi a miniszter a törvényjavaslatot véleményezés végett az összes törvényhatóságoknak, kereskedelmi és munkásszakegyesületeknek stb., mert súlyt fektet a legszélesebb körű kritikára.

A nagyfontosságú törvényjavaslatot a következőkben ismertetjük:

Az iparüzési jog.

Az I. czim I. része az iparüzési jog általános feltételeit állapítja meg; különös figyelmet érdemel e fejezet annál fogva, hogy ellentétben az érvényben levő ipartörvényvel, szabatosan megállapítja azokat a foglalkozási és keresetágakat, melyek a törvény hatálya alá tartoznak, mi mellett a törvény iparrendészeti és munkavédelmi czélzatainak minél szélesebb területen való érvényesítése végett több oly kereseti ágat, melyet a jelenlegi törvény az iparüzésre vonatkozó szabályok alól kivette, most kifejezetten e szabályok alá esőnek nyilvánít.

A II. fejezet a képzéshez kötött iparokról rendelkezik. Ebben a fejezetben a tervezet az eddigi ipartörvény rendszerétől eltérően magában a törvényben állapítja meg a képzéshez kötött iparágakat, felhatalmazást adván azonban egyúttal a kereskedelemügyi miniszternek, hogy azok jegyzékét rendeleti uton kiegészíthesse. A képzés tekintetében a tervezet az érvényben levő törvénytől lényegesen eltérő módon rendelkezik, kiküszöbölve mindazokat a visszásságokat, melyek a képzés elvét a gyakorlatban eddig csaknem teljesen hatálytalanná tették. Emellett a képzést két alakban való sítja meg. A képzéshez kötött ipar teljes gyakorlásának jogát, így pl. azt a jogot, hogy az iparos tanuló tarthasson, csak azoknak adja meg, kik mestervizsga letelésével, vagy más hasonló értékű iskolai képzettség és gyakorlat kimutatásával igazolják arra való teljes képzettségüket? Nehogy azonban az ipari tevékenység teréről elzárja azokat, kik bármely más oknál fogva, esetleg csak átmenetileg a mesteri képzettséget nem szerezhették meg, bizo-

nyos gyakorlat kimutása után, kisebb terjedelmű jogkörben, módot ad a képzéshez kötött ipar önálló üzésére, az ily kisebb képzettségű egyének azonban tanulókat nem tarthatnak és képezhetnek. Oly személyek, kik a képzést saját személyükben már az érvényben álló ipartörvény alapján megszerezték, a tervezet szerint mesterré lesznek.

A VI. fejezet a házi- és vándoripar iránt rendelkezik. Különösen két fontos kérdés kerül ez utóbbi fejezetben megoldásra. Egyik a házalásé, mely eddig, míg vám- és kereskedelmi szövetségben állottunk Ausztriával, a két államban csak azonos elvek szerint volt szabályozható, míg most az új vám- és kereskedelmi szerződésben biztosított jogunknál fogva az iparüzésnek ezt az ágát saját érdekeink kizárólagos figyelembevételével teljesen önállóan rendezhetjük; a másik a fogyasztóknál való megrendelés gyűjtése, melyet az 1900:XXV. törvény-cikk egyes kivételek megállapításával még teljesen eltöltött, mivel szemben a tervezet azt, mint vándoripart megengedi ugyan, az engedély kiadását azonban ahhoz a feltételhez köti, hogy az illető iparosnak a magyar szent korona országainak területén állandó telepe legyen.

Sok panaszt lesz hivatva orvosolni a vásározásról szóló XI. fejezet, mely szabatosan megállapítván a vásárok engedélyezésének és áthelyezésének, továbbá a helyfoglalási sorrend, egyáltalán a vásárendészetet érintő összes kérdések iránt, kimondja, hogy ipari készítményeket országos és heti vásárokon csak jogosult iparosok és kereskedők árúsihatnak.

Az iparoktatás.

Az iparoktatással foglalkozó fejezet az eddigi törvénynél sokkal kimerítőbb szabályozásban részesíti az iparoktatással foglalkozó intézetek és iskolák szervezését és az oktatásnál azokban követhető eljárást. A tervezet Kossuth Ferencz iparfejlesztési politikájához hiven a kötelező oktatás mellé megteremtíti itt az e célból létesítendő továbbképző iskoláknak és tanfolyamoknak törvényi alapját, hogy az ipari foglalkozásban alkalmazott segédek, de maguk az önálló iparosok is a továbbképzésre módot és alkalmat találjanak és ezzel a szabályozással elérni iparkodik azt a czélt, hogy a kézműiparosság, birtokában a teljes szakképzettségnek és szakértelemnek, a gyáriparral folytatott létküzelemben megmaradjon. E fejezetnek céljait szolgálja annak az a rendelkezése is, hogy a tanonc-iskolákban és az azokkal egyenrangú iparoktatási intézetekben beíratási vagy tandíj, vagy más illeték nem szedhető és hogy a szegénysorsu tanulókat az iskola saját költségen látja el taneszközökkel.

A munkásvédelem.

Az iparostanulók munkaviszonyának szabályozásánál nemcsak az egészségügyi követelményekre van figyelemmel a tervezet, hanem a jövő iparosnemzedék kiképzésére is számos rendelkezéssel törekedik, ezek közt különösen az iparostanulók alkalmazásának előfeltételképpen előzetes iskolai végzettség kikötésével és a felszabadítás feltételeképpen a tanulónak a tanviszony alatt szerzett gyakorlati ismeretei megvizsgálására rendszeresített vizsga előírásával.

A munkaviszonyról szóló rész tulajdonképpen gerince az iparossegéd és gyári munkások munkaviszonyáról szóló XVII. fejezet, mely az idevonatkozó kérdéseket rendkívüli részletességgel akként szabályozza, hogy a benne foglalt rendelkezések, mint az ipari munkaviszonyban érvényes általános jogszabályok az iparostanulók, a fontosabb teendőikkel megbízott ipari alkalmazottak, a magántisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak munkaviszonyára is minden oly esetben alkalmazandók, amely esetekre a nevezett alkalmazottakra vonatkozó külön fejezetek különleges rendelkezéseket nem tartalmaznak.

A munkaidő szabályozásánál a tervezet az Európaszerte követett irányzathoz hiven a fősúlyt a gyermekek, fiatal munkások és korra való tekintet nélkül a nők védelmére helyezi. Általában megtiltja 12 évnél fiatalabb gyermekeknek az iparban való alkalmazását, csak kivételesen és az egészségügyi érdekek legteljesebb megóvása mellett enged meg

a fiatalok munkásoknak éjjel való foglalkoztatását, végül a nők éjjel való foglalkoztatása tekintetében az 1906. év folyamán, erre nézve Magyarország hozzájárulásával létrejött berni egyezmény határozmányainak megfelelően számos megszorító intézkedést tesz; az összes fiatalok munkásokra és a nőkre nézve részletesen szabályozza továbbá ugy a nappali, mint az éjjeli tényleges foglalkoztatás idejét és a számukra biztosítandó munkaközi szüneteket.

Felnőtt férfi alkalmazottakra nézve a tervezet nem szabályozza a munkaidőt, amint általában az európai államok közül mindössze is csak kettő intézkedik ez irányban. A munkaidőnek megállapítása a munka általános feltételei iránt köntendő és az ipartörvényben szintén szabályozni kívánt szerződéseknél feladata lesz. A tervezet ez irányban csupán az üzletek nyitásának és zárásának időpontját határozza meg és pedig egyaránt figyelemmel az érdekelte alkalmazottak köréből felmerült kívánásokra, valamint a forgalom mellözhetlen érdekeire.

A munkaközvetítés.

A III. czim IV., magának a törvénytervezet most megjelent első felének utolsó része három fejezetben (XXV—XXVIII.) a munkaközvetítéssel foglalkozik. A már engedélyvel bíró közvetítő iparosoknak iparjogát érintetlenül fenntartva, jogot adva azonban a községnek, hogy az iparüzletet kisajátíthassa; az alkalmazottak bizonyos körére, kik közé azonban az ipari alkalmazottak nem tartoznak, megengedvén továbbá ezutánra is az iparszerű, vagy lótekonysági alapon gyakorolt munkaközvetítést kizárólag közfeladattá teszi, melyet felében az állam, felében a község terhére, ez utóbbi hivatva van az ipari munkaadók és alkalmazottak részére teljesen ingyenesen ellátni. Minden község, melyben a lakosok száma a tizezret meghaladja, tartozik létesíteni, a tizezernél kevesebb lakost számláló községek pedig létesíthetnek munkaközvetítő-intézetet, felhatalmaztatván a kereskedelemügyi miniszter, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg ily községet is kötelezhessen a munkaközvetítő-intézet felállítására.

Meghatározván a községi munkaközvetítő-intézetek szervezetének és működésének alapelveit, a munkaközvetítés kerületi és országos kiépítése végett a kereskedelmi és iparkamarák székhelyein kerületi, Budapest székesfővárosában pedig országos munkaközvetítő főintézetet szervez és pedig ez utóbbit tekintettel arra, hogy az a munkaközvetítés országos irányítására is hivatva van.

A törvényjavaslat a kereskedelemügyi miniszteriumban ankétszerűleg is fog tárgyaltni, de ezeket az ankéteket Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter csak márczius hó végén, vagy április elején kezdi meg, hogy addig ideje legyen az érdekelteknek a törvényjavaslatot komolyan tanulmányozni. A miniszter ősszel a javaslatot az országgyűlés elé fogja terjeszteni, hogy még ez évben lehetőleg törvényerőre is váljék.

Budapest, február 8.

Barabás a tisztifizetések felemeléséről. Barabás Béla, a delegáció elnöke, ma így nyilatkozott a tisztifizetések felemelésének kérdéséről:

— A katonafizetek fizetésének kérdése törvény szerint a magyar delegációban fel sem merülhet. Ha az osztrák delegáció azonban mégis hozna ebben az ügyben valamelyes határozatot s azt üzenet alakjában közölné velem, én, mint a delegáció elnöke, egyszerűen és tisztelettel félretenném, mert az osztrák delegációnak erre nézve kezdeményezési joga nincs. Az ilyen üzenetet semmi szin alatt sem engedném tárgyalni az 1867. évi XII. t.-cz. 40. szakaszára való hivatkozással, amely határozottan kifejti, hogy a közös költségvetésre vonatkozó javaslatok csak úgy kerülhetnek tárgyalás alá, ha azokat a közös kormány, a két állam kormányának meghallgatásával és hozzájárulásával készítette elő. Az ilyen esetben annyira világosan beszél a törvény, hogy például, ha a közös hadügyminiszter a magyar kormány hozzájárulásával terjesztené az erre vonatkozó javaslatot a magyar delegációban, még akkor sem lehetne tárgyalni, csak ha az osztrák kormány részéről szintén megtörtént a hozzájárulás. A tisztifizetésekre vonatkozó előterjesztéssel annál kevésbé lehetne foglalkoznunk, származzék az akár a közös hadügyminisztertől, akár az osztrák delegációtól, vagy esetleg mind a kettőtől, mert biztos és közvetlen tudomásom van arról, hogy a magyar kormány

sem nem tárgyalt, sem ehhez hozzá nem járult. Minden olyan kísérlet tehát, amely azt célozná, hogy a delegáció a tisztifüzetések felemelésével foglalkozzék, az én törvényen alapuló elnöki állásiglalásom folytán, hajótörést szenvedne. Ebből is kitészik, hogy nincs szükségünk kicsinyes fortélyokra, hogy megakadályozzuk az osztrák delegáció „nagyfelkülségét”.

A szabadkai képviselőválasztás. Szabadka város első kerületében, amelynek mandátuma Varga Károly elhunytával megüresedett, ma volt a választás. Farkas Zsigmond választási elnök délelőtt 9 órakor nyitotta meg a választást és egyúttal bejelentette, hogy a függetlenségi és 48-as párt részéről Gyelmis Gerő léptették föl képviselőjelölt gyanánt. Miután a kitűzött határidőn belül újabb bejelentés nem történt, Farkas elnök kihirdette, hogy Szabadka város első kerületének képviselőjévé Gyelmis Gerő egyhangulag megválasztott. Gyelmis Gerő a választók küldöttsége által átnyújtott mandátumot a közönség folytonos ovációja közben meghatóan megköszönte. Az új képviselő tiszteletére a polgárság ma este bankettet rendezett.

Képviselőből polgármester. Székesfehérvárra, — mint jelentik — mozgalom indult meg, hogy a legközelebbi tisztújításon Havranek polgármestert kibuktatják s polgármesterré dr. Saára Gyulát, a város függetlenségi képviselőjét választják meg. Saára már el is fogadta a neki felajánlott jelöltséget.

A teheráni kozákdandár.

Teherán, február 7.

A lefolyt zavargások idején gyakran esett szó a teheráni kozák brigádról, mint a sah legmegbízhatóbb katonáiról. Nem érdektelen közelebbről foglalkozni ezzel a csapattal, melynek történelme szoros összeköttetésben áll Oroszországnak azon harminczéves törekvésével, hogy Perzsiában befolyását érvényesítse.

Amikor Nasr-ed-Din sah 1878-ban látogatást tett az európai udvaroknál, kicszerte Bécsben, hogy hadserege kiképzése céljából több aktív tisztet küldjenek Perzsiába. Ez azonban felkeltette Oroszország féltékenységét és teheráni diplomáciai képviselője utján követelte, hogy a perzsa hadsereg reorganizációjából kivehesse a maga részét. E követelést a sah teljesítette és ekkor alakították meg a teheráni kozák brigádokat, mely három ezredből, ezredenként négyszáz emberből áll. Ennek kiképzésére Oroszország egy ezredet, három századost és tizenkét altisztet engedett át Perzsiának. Az eddigi szokásoktól eltérőleg, az ezredesnek teljesen szabad kezét adták úgy vezénylet, mint zsold és ruházat megállapítása tekintetében. Így aztán megtörtént, hogy amíg az orosz ezredes számára mindig volt pénz, addig az osztrák ezredes folyvást pénzülszükséglettel harczolt. A brigád egyenruhája hasonló volt a kaukázusi kozákokhoz és szolgálati szabályzata is ugyanaz. Az újonczozás szabad toborzás utján történik és mindig akadt elég jelentkező, miután a zsold sokkal tekintélyesebb, mint a többi csapatnál.

Nem tagadható, hogy Demontovics ezredes, a brigád megalakítója becsületes munkát végzett. Két esztendő alatt teljesen harcalképessé tette csapatát. Mikor III. Sándor császár trónra került, négy kozák-üteget átadékozott a sahnak, mely ilyen körülmények között európai színvonalon állott.

Oroszországnak külön céljai voltak ennek a kozáksapatnak felállításával. Kezdetben ugyanis gyakran megtörtént, hogy a kozáksapat parancsnoka és az orosz követ között éles nézeteltérések merültek fel. Ennek oka pedig az volt, hogy a parancsnok nem akarta magát alávetni a követ intézkedéseinek. Később azonban ezek a surlódások — végleg megszűntek, mi az orosz követ győzelmét jelezte, mert a pétervári kormány utasította az ezredet, hogy a követség intézkedéseit vegye figyelembe. Így történt aztán, hogy a teheráni kozák-brigád, mely Perzsiának nagy áldozatokba kerül, teljesen az orosz érdekek szolgálatában áll.

Különösen Nasr-ed-Din uralkodása idején volt nagy befolyása Teheránban az orosz követségnek. A nagyvezírek egyike sem merte megtagadni az orosz kormány követeléseit, mert a követség kezében erős

fégyver a kozák-brigád, mely annyira eloroszosodott, hogy háború esetén okvetlenül az oroszok pártjára állna.

Ily körülmények között annál érthetőbb, hogy az új sah erre a csapatra támaszkodva akarta az alkotmányt megsemmisíteni.

Bár a kozák-brigád mostani parancsnokának mégis nagy érdeme az, hogy a czárt figyelmeztette a kozák-brigád megbízhatatlanságára, mert hiszen köztudomású volt, hogy ezek a katonák orosz tisztek vezetése mellett nem fogják saját népiük vért ontani.

A perzsa parlament éleslátására vall az, hogy követelésének egyik legsürgösebbje volt, hogy a sah a kozák-brigád parancsnokságát vonja ki az orosz tisztek parancsnoksága alól. A sah gyengeségére vall, hogy ezt a követelést rögtön teljesítette. Kérdés már most az, hogy az orosz kormány minő lépéseket fog tenni ennek megállítására.

Portugália temetés előtt.

Budapest, február 8.

Az új kormány, úgy látszik, komolyan lát hozzá ígéreteinek beváltásához. Már eddig is több oly rendeletet bocsátott ki, mely mind alkalmas arra, hogy a kedélyeket lecsillapítsa és bizalmat keltsen a jövőre nézve. Mánuel király trónja, ha az előjelek nem esznek, elég szilárdan áll. A spanyol forrásból eredő riasztó hírek — mint azt előre jeleztük — tényleg valótlannak bizonyultak. Ha voltak is egyes helyeken kisebb-nagyobb zavargások, azokat idejekorán és gyorsan elnyomták a csapatok. Mert, mint most utólag kiderült, a hadsereg hű volt uralkodójához.

Franco diktátor meneküléséről valóságos legendák kerültek már forgalomba. Ezek azonban mind csak arra valók voltak, hogy fedezzék a volt miniszterelnök útját, kinek élete még folyvást a legnagyobb veszedelemben van.

Érdekes hírek keringenek a két királyné jövőre terveziről. Lisszaboni jelentések szerint mindketten ott hagyják az országot és elköltöznek külföldre. Ezek a hírek ugyan még megerősítésre szorulnak, mert alig hihető, hogy a fiatalabb királyné egy vulkán fölött hagyja ott még gyermek fiát.

Lisszabonban különben most a temetkezési előkészületekkel vannak elfoglalva, melyre már eddig is tömegesen gyülekeznek az egész országból.

Mai híreink a következők:

Franco menekülése.

Mint már jelentettük Franco feleségével és fiával tegnap este Párisba érkezett. A vonat az egész uton katonák és rendőrök őrizték. Voltak, úgy látszik, akik tudomással bírtak Franco érkezéséről, mert a vasutnál várták s amikor kilépett a kocsijából, feléje rohantak s talán meg is lincselik, ha a rendőrség közbe nem lép és védelmébe nem veszi Francot. Egy újabb verzió szerint Franco tegnap este nem érkezett Párisba, de bizonyos, hogy ezzel csak a közönséget akarják félrevezetni, hogy Franco biztonságban maradjon. E hír szerint Franco Bordeauxban kiszállt a vonatból és az estét a városban töltötte. Azt hiszik, hogy Lyonon vagy Genien át Németországba utazik.

Az új éra.

Olyan körökben, melyek az itteni viszonyokat jól ismerik, attól tartanak, hogy az új éra alatt ismét tárt kaput fognak nyitni Portugáliában a korrupciós gazdálkodásnak. Azt a hírt, hogy Franco Németországba megy, kétségbevonják.

Az „ABC” című spanyol lap jelenti, hogy Coello da Amaral vicomte portugál képviselőt, amidőn Bajadocnál el akarta hagyni a határt, le tartóztatták, azzal gyanúsítva őt, hogy résztvevett a király és trónörökös megölésében.

Gyászmise Bécsben.

A meggyilkolt portugál király és trónörökös lelkiüdvéért a Bécsben székelő portugál követség ma délelőtt a Minorita-templomban gyászisten-

tiszteletet rendezett. Báró Aehrenthal közös külügyminiszter meghívására a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság tagjai is számosan vettek részt az istentiszteleten. Ott voltak dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki báró Beck osztrák miniszterelnök jobboldalán ült, gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter, Vértessy Géza államtitkár, dr. Bárczy István, a miniszterelnök titkára, gróf Zichy Tivadar, a delegáció elnöke, herceg Esterházy Miklós, a delegáció elnöke, gróf Mailáth József, Molnár János, Sággy Gyula, Hosszu Vazul püspök és még többen.

Az olasz kamara és a merénylet.

Az olasz kamara tegnapi ülésén a hevesvéri monarchista Santini élesen kikelt a szélső baloldal ellen, mert mikor a törvényhozás részvétét fejezte ki a portugál királyi család iránt, a szélső baloldali pártok ülve maradtak. Nagy lármá lett erre és a szélső baloldaltól tiltakoztak a denunciació ellen. Ferri ezt kiáltotta:

Ha a tegnapi ülésen jelen lettem volna, a portugál forradalmárok cselekedetét, amelylyel szolidárisnak valom magam, dicsőítettem volna. Ha egy nép megöl egy olyan királyt, aki lábbal tapossa az alkotmányt, helyesen jár el.

Temetés előtt.

Tegnap vonult fel a palotához a diplomáciai kar és tették le a koszorukat a király és a trónörökös koporsójára. Mind a két koporsó le van zárva, de üvegablakok vannak rajtuk, hogy a halottak arcát láthassák. A temetésre nagy előkészületeket tesznek.

A várost idegenek és vidékiek töltik meg. A király ma, a temetés előtt, a külföldi követségeket fogadta.

A Lokalanzeigernek jelentik Lisszabonból: A holnaputáni temetésen előreláthatólag rend és nyugalom lesz, de ennek biztosítása fejében a köztársasági pártnak oly sok ígéretet tett a kormány és a rendőrség, hogy azoknak beváltása teljességgel lehetetlen és az első ígéret megszegése maga után vonhatja a forradalom kitörését. Hogy vajon Portugália királyság marad-e, vagy köztársaság lesz, az egy fél éven belül el fog dőlni. A kormánynak kötelező ígéretet kellett tennie a köztársasági pártnak és a forradalmár demokratáknak, hogy szabadlábra helyezteti a legutolsó zendüléskor föllázad és letartóztatott haditengerészeket. Válságos nap lesz az is, mikor a két megölt királygyilkost a forradalmárok el fogják temetni. A rendőrségtől ugyanis engedélyt kapott a forradalmi párt, hogy a két merénylőt a saját halottjaként temethesse el.

Az országban sehol sem látszik a gyásznak nyoma. A vidék szinte ünnepel a diktatura bukása miatt és bizonyára hangos mulatozások volnának, ha a hatóságok be nem zárták volna felsőbb rendeltre a mulatóhelyeket és a vendéglőket.

Lisszabonban a kora reggeli órák óta harangzugas tölti be a várost. A város forgalma megközelíti a rendes mértéket. Küldöttségek koszorúkkal, valamint személyiségek nagyszámban vonulnak a Necessitades kastély felé. Közben az utcák egyre élénkebbek. Számos rendőr tartja fenn a rendet. Azon a helyen, hol a merénylet elkövettek, lovasszázad foglal állást. Az embertömeg óráról-órára nő. A merénylet helyétől távol maradnak. Délelőtt 11 órakor a lelkészek felvették a koporsókat, utánuk tengerész-egyenruhában a király és a két anyakirályné haladtak, akik égő gyertyát tartva kezükben, a kápolna kiáratáig kísérték a koporsókat. Amidőn innen a gyászmenet elindult, a királyi család visszatért a palotába. A menet fél 12 órakor indult el, hogy a királyi palotától 10 kilométernyire fekvő Szt.-Vincze-templomba menjen, ahol a hatóságok fejei várták a gyászmenet odaérkezését. A király a temetés előtt a külföldi rendkívüli követségeket fogadta. A fogadásnál a királynék voltak jelen. A király nem vesz részt a temetésen.

Teljes rendben és néma csendben vonult át a menet a kereskedelmi téren. A díszes antik díszkocsiban a külföldi delegációk tagjai ültek. Ezután a gyászkocsi következett. A koporsókat hosszú fekete lepel borította, amely arany rojtokban végződött. Az üzletek a gyász jelül zárva voltak.

Gyászmisék.

Az angol királyi pár, valamint a walesi hercegi pár ma a jamesi róm. kat. templom-

ban a portugál király és trónörökös halála alkalmából rendezett gyászistentiszteleten résztvett, amelyen a diplomáciai kar, a miniszterek és számos főméltóság is megjelent.

Szófiában a lisszaboni temetés alkalmából a székesegyházban ünnepes rekviem volt, amelyen Ferdinánd fejedelem kíséretével, a miniszterek, a diplomáciai kar, az idegen diplomáciai attasék, a tisztikar és főhivatalnokok és nagyszámú közönség jelent meg.

A Notre-Dame templomban ma délelőtt Carlos király és a trónörökös lelkiüdvéért gyászmise volt, amelyen a portugál követség tagjai, a portugál királyi családdal rokon, itt időző fejedelmi személyek, a diplomáciai kar tagjai, Fallières elnök, valamint a törvényhozás elnökségeinek képviselői és még számosan jelentek meg.

Legújabb hírek.

Lisszabonból jelenti a Magdeburger Zeitung tudósítója, hogy mind a két királyné el fogja hagyni Portugáliát. Amália királyné Angliába készül, Mária Pia özvegy anyakirályné pedig Olaszországban fog letelepedni. Carlos király egész hagyatéka 150.000 frank. A biztosítási összegből az angol bank 850.000 frankot követel, mert ennyi kölcsönt adott a király biztosítási kötvényére.

A rendőrség kiderítette, hogy a merénylet tervét az összeesküvők egy lisszaboni kis kávéházban beszélték meg, ahol a republikánusok találkozni szoktak.

A király tegnap este magához hívatta Amaral miniszterelnököt és tudomására hozta, hogy a fővő héten egybehívni óhajlja az államtanácsot, hogy ott bejelentse, miszerint az 1906. évi áprilisi zendülés miatt elítélteknek kegyelmet ad. A Tájón horgonyzó angol hadihajók legénysége gyűjtést indított, hogy Carlos király és a trónörökös részére koszorút vehessenek.

KÜLFÖLD.

A czár rezolúciója. Azzal a rezolúcióval, amelyet a czár a finn tartománygyűlés nyilatkozatára adandó válaszképp írt, a finnellenes párt döntő győzelmet aratott a czári udvarban. Gerhard helsingforsi főkörmányzó békés és szigorúan alkotmányos politikája ezzel hajótörést szenvedett és a finellenes párt küldöttje, Selin tábornok rövidesen átveheti Helsingforsban a főkörmányzás gyeplőjét. Selin tábornok nem mint eddig, a finn szenátustól, de az orosz kormánytól kapja az utasításokat. Helsingforsban a finn vezető politikuskok legközelebb érkekezletre jönnek össze, amelyben Finnországnak a czári rezolúcióra adandó válaszáról fognak tanácskozni.

Marokkó. Philibert tengernagy távirata szerint a francia konzult bennszülöttek arról értesítették, hogy a francia csapatok a lázadó törzsek és a velük egyesült Hafid-féle csapatok szétszórása után visszatértek Settatba.

A Hamburger Nachrichten szerint e hó 16-án a rabati német alkonzul arról értesítette dr. Rosen tangeri követet, hogy a szultán azt reméli, hogy Németország tiltakozni fog a francziáknak marokkói előnyomulása ellen, amely ellentétben áll az algecirászi egyezmény határozataival. Báró Rosen e jelentést közölte a berlini külügyminisztériummal. Néhány nappal később Muley Hafid a szaffii német alkonzul által megkérdeztette Rosen követet, igaz-e, hogy a francia előnyomulást a hatalmak, főleg Németország mandátuma jóváhagyja. Egyben megkérte a követet, hasson oda, hogy Franciaország ne avatkozzék a trónviszályba, amely Marokkó belső ügye. Rosen követ Muley Hafid ezen kívánságát jelentette a külügyi hivatalnak, amely azt az utasítást küldötte a követnek, értesítse Muley Hafidot és Abdul Aziszt arról, hogy a francia kormány a német kormány előtt ismételte és határozottan kijelentette, hogy marokkói akciójában nem fog tulmenni az algecirászi egyezmény keretein. A marokkói kormány, ha azt hiszi, hogy sérelem éri, szabadon fordulhat az algecirászi egyezmény aláíróhoz, amelynek életbeléptetése óta Németország maga semmit sem tehet. A német kormány azonban a nyilvánított óhajokat a francia kormány tudomására hozza. A párisi német nagykövet a szultán és Muley Hafid ezen kívánsá-

gairól bizalmas értesítést adott Pichon külügyminiszternek.

A Standardnak ugyanaz a tudósítója, aki Facleanal beszélt, felkereste Raisulit is, akinek tábora Tangertől lóháton három óra alatt érhető el egy faluban, ahonnan pompás kilátás nyílik Gibraltárra. A hírlapíró Raisulit imádkozva találta. Arra a kérdésre, hogy mik a tervei a jövőre nézve, Raisuli így felelt: Először néhány hónapra Zinnatba megyek, onnan elzarándokolok Mekkába.

Raisuli ezentul tartózkodni akar a marokkói politikától, mert — ugymond — nincs oka szeretni a letűnt uralmat, a mostanitól pedig semmi jót nem remél. A legújabb fejlemények nem érdeklik, senkivel szemben ígéret nem köti, kitűzött célját pedig elérte.

Többet nem mondott, de szavaiból az angol hírlapíró azt a meggyőződést merítette, hogy Marokkó elvesztette egyik legerősebb és legenergikusabb politikuskát, ez a veszteség azonban Angolországra nézve csak nyereség lehet.

Az Eiffel-torony dróttalan táviró-állomásán felvett távirat szerint Philibert tengernagy megerősíti azt a hírt, hogy az El Mekkii francia tábor felkelő bennszülöttekből alakult bandák megtámadták. A bandák három ágyu felett rendelkeztek. A francia csapatok Setattig üldözték a támadókat. A város híre szerint romokban hever. Damade tábornok nem akar Settatban táborot ütni, mert a jelenlegi határokon nem akar tulmenni. A francziák veszteségei három halott és tizennégy sebesült. Az ellenség elkeseredése most kisebb volt, mint az eddigi harcokban.

Az Opinion nevű hetilap Abdul Azizal folytatott interjút közöl, aki a többek között kijelentette, hogy csakis Franciaország felhívására utazott Rabatba. Csak nehezen szánta rá magát erre az utazásra, mert előre látta, hogy zavargásokat fog előidézni. Arra a megjegyzésre, hogy Franciaország a közötte és Muley Hafid között fennálló viszonyban semleges kíván maradni, a szultán nagy haraggal így kiáltott fel: Hogyan, hát kormányod cserben akar hagyni, amidőn Fezből való elutazásra birt, megszágyenített és a mai veszedelmes helyzetbe sodort. Most szegné meg szavát és nem támogatna, amikor én a szultán ígéretét komolyan vettem és nem támadná az uzurpátort, az ellenség bérenczét. Méltatlan dolog volna. Népszerűvé válhatok, ha elhagyom Rabatot, Fezbe megyek és a szent háborut hirdetem, ahol lelkes tömeg várna. De nem akarom ezt tenni, mert bizom a francia kormányban, amely lehetővé fogja tenni, hogy Fezbe visszatérjek.

Románia és a porta. Papiniu román követet tegnap a Dobruđa-ügy tisztázása végett Bukarestbe hívták. A követ holnap utazik el. Az ügyet legközelebb el kell intézni, minthogy a porta a régi kereskedelmi egyezmény újabb meghosszabbításához nem járul hozzá és a rendezéstől teszi függővé az új kereskedelmi és konzulári konvenczió életbeléptését.

Török-perzsa viszály. A Szandsbulak megszállására vonatkozó hírt eddig hivatalosan nem erősítették meg. A perzsa nagykövetség, valamint a többi érdekelt nagykövetségek teheráni táviratai szerint ott elterjedtek ilyen hírek. Hír szerint a teheráni török nagykövetet a liberálisok érdekében tett intervencziója miatt visszahívták.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Gróf Apponyi Albert Arad díszpolgára. Müller Károly országgyűlési képviselő a jövő hét szerdáján tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé indítványt fog benyújtani, melyben hivatkozva gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek az ország, de különösen Arad városa körül szerzett érdemeire, azt indítványozza, hogy Arad szab. kir. város öt díszpolgárává válaszsza meg. Az indítványt bizonyára egyhangulag emeli határozattá a közgyűlés.

Torontálmegye állandó választmánya Jankó Agoston alispán előterjesztésére elhatározta, hogy a közgyűlésnek javaslatot tesz, mely szerint a vármegye 1000 munkásházat építsen, melyeket arra érdemes gazdasági munkásoknak husz évi törlesztés mellett megfelelő árért átad nekik. A munkásházak stb. ügyében a törvényhatóság bizottságot alakít,

egyben a földmivélsügyi minisztertől a munkásházák árának törlesztéséhez az évi kamat- és tőketörlesztési részletének 2 %-át kérelmezi.

Fejér vármegye törvényhatósági bizottsága most tartotta rendes közgyűlését Szűts Jenő alispán elnöklésével. Kenessey Gyula indítványára 14 százalék drágasági pótlékot szavazott meg a vármegyei tisztviselőknek. A miniszter a vágvölgyi vasut építésének előmunkálataihoz megadta az engedélyt, amit a közgyűlés tudomásul vett. Az egy-gyermek-rendszer kérdésének tanulmányozására kiküldött bizottság elszomorító statisztikát állított össze a vármegye területén az egygyermek-rendszer elterjedéséről. Ennek megszüntetésére irányuló intézkedések megtételére a közgyűlés elhatározta, hogy Somogy vármegye mintájára, Fejér vármegye is feliratot intéz az országgyűlés mindkét házához.

Háromszék vármegye törvényhatósága közgyűlésén nyolczvanegy szóval hat szavazat ellenében teljes bizalmát nyilvánította a kormánynak és a koalíciónak. Az elenyészően csekély ellenzék a haladó pártiak sorából került ki, akik a tegnapi közgyűlésen végképen letörtek. A közgyűlés előtt az volt a szándékuk, hogy marostordai módra panaszszal mennek gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, de bukásuk s Andrássy gróffal szemben való állásfoglalásuk után, minden további ténykedésük lehetetlenné vált.

Román nyelvű iskolai nyomtatványok. Arad vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Varjassy Árpád tanfelügyelő bejelentette, hogy a megye román iskoláinak összes nyomtatványai csupán román nyelvűek. Felhívta a püspökséget, hogy magyar nyomtatványokat készíttessen, mert különben a bizottság a közoktatásügyi miniszternek nem ajánlhatja a román tanítók korpótlékának kiutalását. A püspök kérte a bizottságot, hogy az idén, tekintettel a sok román szövegű készletre, ne kívánják a magyar szöveget is. Erre az elnöklő gróf Károlyi László főispán kijelentette, hogy nem osztja a püspök véleményét, mert a törvényt meg kell tartani, különösen a románokkal szemben. A bizottság erre a püspököt elutasította kérelmével s kötelezte a nyomtatványok elkészítésére. A tanfelügyelő még azt is jelentette, hogy a miniszter több román tanító ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, mert nagyon hiányosan tanítják iskoláikban a magyar nyelvet.

Szolnok város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésén választás útján töltötte be a városi számvevői állást és öt pályázó közül Ilgen Gyulát választották meg.

Komáromi város tisztújító közgyűlése február hó 26-án lesz.

Nyitrai tisztújítás. Mérey Lajos országgyűlési képviselő és társainak panaszát, amelyet Nyitra vármegye tisztújító közgyűlésének érvénytelenítése ügyében adtak be, a közigazgatási bizottság ma tartott ülésén elutasította.

Pápa város memoranduma. Pápa város képviselőtestületének januári közgyűlésén hozott határozatából kifolyólag Mészáros Károly polgármester és Csoknyay Károly főjegyző legközelebbi memorandumot nyújtanak be a képviselőházhhoz, mely a vidéki városok nehéz helyzetén való könnyítést szorgalmazza. Az ügyesen megszerkesztett memorandum mindenképp rámutat azokra a terhekre, amelyek kizárólag a városi intézmények fentartása révén hármanak a városi lakosságra. Ezeket a terheket még tetézi az a körülmény, hogy a város — saját ügyein kívül — pusztán és kizárólag állami funkciókat köteles végezni. Mig külföldön az állami funkciók végzéseért ellenszolgáltatásképp bizonyos előnyöket enged át az állam a városnak, addig Magyarországon a városok semmi kártalanításban nem részesülnek. Ilyenormán a városi polgárságra nagy adóterhek súlyosodván, adózóképessége kimerül s új városi intézmények alkotására s alkalmazottainak jobb díjazására képtelen. Magának Pápa városának az állami funkciók létesítése egyedül 72.000 koronájába került. Azonkivül új városházát kénytelen építeni, mert eddigi helyiségei az állami adók kezelésére már elégtelenek. A memorandum legalább olyan segítséget kér az állam részéről, amely a fogyasztási adók átengedésével volna egyenlő.

Kis bajok — nagy bánatok.

Bizonyos jóleső érzéssel olvashatta a magyar ember Harduin Henri legutolsó nyulfarknyi karczolatát a „Matin” című párisi újságban. Ez a mindenkire fittyet hányó író kezébe vett a multkor egy francia családi újságot s a női nemből kiábrándulva ejtette ki azt kezéből. Fölfödözött ugyanis ebben a családi újságban egy rovatot, ahol az előfizetők egymással leveleznek. A „szajnaparti kis barna” tanácsokat kér és a „roueni szöszke” szívesen ad tanácsokat.

Hát ott is? A kipallérozott, kifinomodott francia irodalom árnyékában is megteremhetnek a kis barnák és a nagy pöszkék? A magyar olvasó, ki térdig gázolhat a „turóczi havasi gyopár”-féle litteraturában, megkönnyebbülve sóhajthat föl. De még jobban földerülhet az arca, ha elolvassa, hogy az irigyelt parisienne intellektualitása tulajdonképpen ugyanazon a színen mozog, mint a hortobágyi honleányé.

Egy ilyen parisienne például (aki a „hálás szívü” jelzőt biggyesztette neve elé) arra kéri barátinót, mondják meg neki, mit csináljon, hogy jobb keze izzadását és illatát megszüntesse. Egy delnő, kinek jobb keze izzad és illatozik!... Harduin Henriknek ez elvette étvágyát. Pedig tulzottnak tűnik föl ez a nagy finnyáskodás, ha arra gondolunk, hogy a leányoknak rendes körülmények között bal kezük is szokott lenni.

A „bordeaux-i cziczuska” horkol és menyaszszony. Elképzelhető a kétségbeesése. Összetett kezzel könyörög, tanácsoljanak valamit, hogy elszokhasson a horkolásról a — menyegzőig. Az „orléansi csintalan” serkéket vett észre különben dus hajzatában. Imájába foglalná azt a barátinót, ki valami medicinát tudna a dus hajzatban levő serke ellen.

Hanem ami igazán lebilincselte a francia szatirikus figyelmét, az a „biarritzi lilionszál” kérdése volt. Ez a kérdés szóról-szóra így hangzik:

— Kedves barátinóm! Néhány hete észre vettem, hogy a tokám föltűnően leesik. Mitévő legyek, hogy régi kerekdedségét visszanyerjem?

Harduin erre kétségbeesve fölkiált, hogy ő bizony nem tudja. Hanem látott valahol egy rajzot, mely ezt a képet ábrázolta. Egy orvos vizsgálgatott egy nagyterjedelmű hölgyet. A hölgy — hogy a vizsgálat annál szabatosabb lehessen — alsó ruhában volt. S míg az orvos a hátát meg a bordáit kopogtatta, a páciens aggódva fogta föl markába leomló tokáját. Mikor a doktor ezt észrevette, bonhomióval rája szólt:

— Sose féljen nagysád; a szoba ki van söpörve!

Ezen a nyomon tovább haladva, azt ajánlják a „biarritzi lilionszál”-nak, hogy nem kell kétségbeesnie; csak arra vigyázzon, hogy tokájára rá ne lépjen...

Ime, ezek a példák fényesen igazolják, hogy Tiszaháton és a Szajna partján egyformán gondolkoznak a kis barnák. De vajon csakugyan egyformán gondolkoznak-e? Nemcsak annyit bizonyítanak-e ezek a példák, hogy a Tisza mellett épp úgy izzadnak a jobb kezek, mint a Szajna partján?! Nem lehet tudni. Bizonyos csak az, hogy a leomló tokák miatt nem kell kiábrándulni a női nemből. Elvégre vannak olyan nők is, kiknek, ha járnak, nem kell a lábuk elé nézni.

AZ EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Portugál emlékek.

Irta: Hevesi József.

Mélyen megrendítettek a lisszaboni események. Ismertem a királydrámának hőseit. Carlos királyt, bübájosan szép feleségét, Amália királynét és a meggyilkolt fiatal trónörökösöt. A királynak és a trónörökösnek rettenetes halála nagy fájdalommal tölti el a lelkemet. Én nem vagyok politikus. Én az eseményeket nem a politikus szemlivelégén látom. Író vagyok, a szív embere. És én végtelenül sajnálom a derék, kedves, szimpatikus Carlos királyt, aki életének javában ilyen nyomorult módon pusztult el. Engem és egy egész kis csapat magyar újságírókat, akik Lisszabonban jártunk a nemzetközi sajtókongresszuson, hála és rokonszenv fűz Carlos király emlékéhez, mert igen figyelmes, előzékeny, nobilis volt irányunkban és minket magyarokat is, de különösen Amália királyné szinte kitiűntető figyelemben részesített.

Igaz meleg rokonérzést váltott ki sokunknak a szívből ennek a királyi családnak a tragikus sorsa és tíz év előtti utitásaim megbízásából ennek a rokonérzésnek egy Amália királynéhoz intézett meleg részvétáviratban adtam kifejezést.

Igen, tíz éve lesz már az ősszel, hogy Lisszabonban tartottuk meg a nemzetközi sajtókongresszust, melyen tizennyolczan vettünk részt, magyar írók, újságírók. Tíz év óta bizony sok esemény elmosódott már emlékezetemben, de tisztán és ragyogóan él lelkemben az a hatás, melyet a portugálok bájos királynéja mindnyájunkra gyakorolt.

Lapozgatok tíz év előtti feljegyzéseim között, melyeknek most egy szomorú alkalom ad aktualitást és leírom akkori benyomásomat.

Lisszabon messzire mögötte maradt várokozásomnak.

Mi itt álmainkat kerestük és a valóság bizony mindig kiábrándít. De Lisszabonban való tartózkodásunk alatt kétszer is nyílt alkalomunk rá, hogy a vértünk kigyulladjon és önkénytelenül lanthoz szerettünk volna nyulni, hogy dalba kapjunk, lágyan zsongó, édesen ömlő dalba, amilyeneket a szerelmes caballerok szoktak elpengetni a granát lombjaival elborított erkélyek alatt.

Egy pillanatra mintha megnyílt volna előttünk a regékbe szőtt országok költészete, hogy elkápráztasson, hogy bübájával megigézzon, hogy álomba ringasson.

Mert csak álomkép lehetett az a mesés alak, aki előttünk megjelent. Ennek az országnak a nemtője. A lét élénk fantáziájának valóvá varázsolta tündéréke, akinek mosolyában benne volt mind az a költészet, melyet itt hiába kerestünk. Amália királynét gondolom.

A kongresszus megnyitásánál láttuk először. A hosszú, fáradságos uttól kimerülve (Páris és Bordeauxn keresztül jutottunk Lisszabonba) közönyösen néztünk a megnyitás elé. A geológiai társaság nagy gyűléstermében verődöttünk össze az összes nemzetek újságíróinak képviselői, akiket a hosszú ut meglehetősen elcsigázott.

Im' egyszerre felhangzik az utczáról a portugálok himnusza és pár perc múlva megtelik a nagy terem fénynyel és ragyogással.

Mindnyájunkat igézet fog el: a királyné bübájos szépsége mindenkit elvarázsol. És egyszerre szép lett Lisszabon, egyszerre láttuk a granát almákat és hallottuk a gitárok pengetését és értettük a torreadorok szemében lobogó vad tüzet.

Ő felsége mosolyogva nézett végig a nagy gyülekezeten és ez a mosoly behatolt a szívekbe s beleopta a lelkesedés szikráját.

Mindenkit megigézet ez a mi kedves rokonunk, a mi Mária Dorottya főhercegnőnk sógornője.

Férjének, a királynak jobbján foglalt helyet. Ő felsége Don Carlos, egészségtől talán nagyon is duzzadó, erőben teljes, sőt tulságosan jól táplált alak volt. Igen nyugodtan foglalta el koronával ékesített piros székét és élénken pislogó szemekkel nézte a világ minden tájáról összegyűlt írókat. Az elnök üdvözlő beszédére rögtönzött beszéddel válaszolt, éles hangsúlyozással, értelmesen, férfiasan. „Egy-egy fáklyát visz önök közül mindenik s azzal bevilágítja a sötét éjszakát. És már világosodik a sötétség, már virrad mindenfelől s a hajnal derengése az

Önök munkájának a dicsősége.” Így beszélt a zsarnok király, akit gyilkos golyó terített le.

Mialatt a király beszélt, Amália királyné csak mosolygott s mosolygása láttára mindenki szépnéki találta a király beszédét, dallamosnak metszően éles hangját, sőt szépnéki azt az udvari dámát is, aki a királyné közelében foglalt helyet. Szemlélatomást fiatalodni kezdett Lisszabon polgármestere is, a derék Zofimo Pedrozo Gomez da Silva, aki leborotvtált bajuszával és nagy kotlettjeivel olyanforma alak volt, mint egy hollandus tulipán-kereskedő.

A kongresszus elnöke, Singer ur, hosszú beszédet tartott, mely igen szellemes volt, de a kongresszus tagjai türelmetlenül hallgatták. Mindnyáján rövid beszédet szerettünk volna. Néhány szót. Csak ennyit:

— Felséged Asszonyom, a kongresszus tagjai Felséged lábainál hoveznek.

Harmadnapon az Ajuda-palotában fogadott a királyi pár. Ez a palota egy félbenmaradt kaszárnyához hasonlít. Környéke roppant el van hanyagolva. Szegénység és piszok mindenfelé.

Egy nagy teremben gyűltek össze a sajtókongresszus tagjai és minden nemzet képviselői külön járultak a felségek elé. Minket magyarokat a dualizmusba akartak bekebelezni. Azt akarták, hogy az osztrákokkal együtt vonuljunk az udvar elé. Én, mint a magyar küldöttség vezetője, társaim nevében a leghatározottabban tiltakoztam ez ellen és kijelentettem, hogy semmi áron sem engedünk. Csak menjen be Autriche, azután Belge, és ha majd Hongriera kerül a sor, akkor belépünk. Elképzelhető a főudvarmester nagy zavara. De hiába tépte a haját, mi nem engedtünk.

A lengyel újságíróknak tetszett ez a mi önértékes föllépésünk és arra kértek elnökük, Szcepanzki utján, hogy vigyük őket is magunkkal. Szívesebben csatlakoznak hozzánk, mint az osztrákokhoz. Nagy készséggel tettünk eleget kívánságuknak.

A kis főudvarmesternek különben egy más kis incidens is nagyon kellemetlen volt. Én vértetem ugyanis az udvari etikette ellen.

Nem szoktam sohasem keztyűt viselni. Akármilyen nagy hidegben, akármilyen hideg ünnepegen keztyűtlen kézzel járok. Most azonban, hogy a királyi pár elé járultunk, úgy gondoltam, hogy a társaság vezetője nem kerülhetem el soromat, mégis csak keztyűt kell huznom. Szép fehér keztyűben jelentem hát meg a királyi pár előtt és öfelségeikkel, kik kegyesen kezét nyújtottak, biz én keztyűs kézzel kezeltem.

Csak látni kellett volna a kis spanyolruhás szertartásmester kétségbeesését.

— Jesszus Mária, uram, hát nem tudja ön, hogy a felségek előtt csak keztyűtlen kézzel szabad megjelenni.

Erre aztán igazán elnevettem magamat.

— Drága jó hopmesterem, én soha életemben keztyűt nem viselek, most az egyszer ráfanyalodtam és ime megsértettem vele az udvari etikettet.

Magáról a fogadtatásról ezeket jegyeztem föl:

A nagy elfogadó-terem közepén állott a királyi pár. Jobbra tőlük oldalvást két sorban a diplomáciai testület. Balra az udvari méltóságok.

Alig hangzott el a szó: Hongrie, a királyné szeme megcsillant s aztán a karjával élénk gesztust tett. Oly meleg, oly önkénytelen volt ez a mozdulat, hogy mindenkire azt a hatást tette, mintha ölelésre tárná ki karjait. Aztán szinte möhön, láthatóan örülve annak, hogy kifejezheti rokonérzését, hosszasan beszélt velem Magyarországról: „Ou' j'etais deux jours incognito. Comme je m'ai bien amusée!” És megfogta a kezemet meleg szoritással és kért, mondjuk meg otthon a magyaroknak, hogy ő mennyire szereti őket s hogy milyen szívesen időzött közöttünk.

Arra a megjegyzésünkre, hogy mikor közöttünk volt (a fivére lakodalmára jött) bár tiszteltük inkognitóját, mindenütt követtük lépteit, hogy róla irhassunk, köszönetét fejezte ki. A czigányokat és a csárdást kezdte emlegetni és ismételve kért, mondjuk el otthon, mennyire szereti a magyarokat.

A magyar küldöttség egy hölgytagját pedig (dr. Füredinét) azzal tüntette ki a királyné, hogy megjegyezte neki:

— Önt mindjárt megismertem. Láttam önt tegnapelőtt a kongresszus megnyitásán.

Minket, magyarokat valóságos lelkesedésbe

ejtett a pazar fejedelmi kegy, melylyel a királyi pár elárasztott és mely nagy feltűnést keltett. Mikor a diplomáciai kar mellett elhaladtunk, a diplomataknak melegen gratuláltak a kitüntető kegyhez és egyre kérdezték tőlünk:

— Qu'est ce que Sa Majesté a voulu? Qu'est-ce qu'elle a dit? Was wollte Ihre Majestät von euch?

Még egy izben voltunk a portugál király vendégei: Cintrá-ban, a portugál Gődöllőben, egy mesés szép sásfészekben, mely a felhőkkel czimboráló oromra van építve. A királyi családnak kedvenc nyaralóhelye ez. Mesébe illő tündérvilla. Építkezésében a középkor pazar szoliditása, berendezésében a modern elpuhultság kényelme. És ehhez a szédítő magasságu sásfészekhez órákig tartó széles szerpentin-ut vezet föl, egy évezred kulturájának munkája. Fenn fölséges kilátás a tengerre.

Ezek a kedves, feledhetetlen emlékek mind megújultak most lelkemben, mikor a lisszaboni királygyilkosság hírért vettem.

És a lelkem megtelt rokonszenvvel és hódoló tisztelettel a martíromságot szenvedő Amália királyné iránt, akinek szeme láttára lőtték agyon a férjét és a fiát, akinek életét a saját testével akarta megmenteni.

Az a rokonszenv, melyet irántunk, magyarok iránt tanusított, mely részvétet váltott ki minden magyar újságíró szívéből, akinek alkalma volt a portugál királyi pár vendégszeretetéét élvezni és mindannyiunk kondoleálása jutott kifejezésre abban a táviratban, melyet a királynénak küldöttem:

„Hódoló tisztelettel fejezem ki Felségednek a lisszaboni sajtókongresszuson járt valamennyi magyar újságíró igaz szívvel érzett részvétét.”

Olvasóinkhoz!

Január elsejével negyvenharmadik évfolyamába lépett az Egyetértés, a legrégibb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharcosa, hanem ennek a harcnak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés multja egyuttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetését folytatja a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés ezenkívül a magyar családnak számára a Magyar Szalon rendkívül változatos és irodalmi nivón szerkesztett havi folyóiratot küldi meg teljesen díjtalanul.

Az Egyetértés a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Mozgó képek.

Kerülő utakon.

Subjonctif mester, Páris gyöngye, akitől szép Franciaország fájó szívvel vált meg és a határig elkísértetett néhány tisztviselőjével, eltökélte, hogy elmeny egy bálba. Már régen vágyott arra, hogy a budapesti előkelő közönséget megismerje, most kedvezőnek vélte az alkalmat. Pénze ugyan nem volt, de Subjonctif mestert az ilyesmi nem zavarta. Elővette a zálogcéduját, amely arról tanuskodott, hogy a vidám francia valamikor rászorult tíz forintra és csataterveket kovácsolt. Diplomata elméje tekervényes utat látott maga előtt, amelynek végén ott fityegett pompás szabásu, gondosan kivastalt frakkja.

— Tehát viszontlátom őt — dörmögte és hozzáfogott a kivitelhez. Felkereste két barátját és megtanácskozta velük a dolgot. A barátok egyikének, egy olasz embernek, aki azért jött Budapestre, hogy itt olaszul tanítson, de végül úgy megtanult magyarul, hogy most már dadogni se tud olaszul, volt egy használható ideája, amelylyel meggazdagodva, Subjonctif mester meglehetősen távozott.

Másnap reggel Subjonctif mester ágyban maradt és panaszkodott, hogy beteg. Délben meglátogatta az olasz, aki mint orvos szerepelt. Míg a konyhában Subjonctif mester házsártos háziasszonya mogorva arccal főzte a teát, benn a szobában a következő párbeszéd folyt le:

— A ruháimmal, kedves Vittorió, bevonulsz a zálogházba és becsapod az öltözetet a lehető legnagyobb ártért. Majd vásárolsz egy fehér bál inget, egy csinos báli nyakkendőt és egy szép fehér székfűt.

— Ertem.

— Ezekkel felszerelve pedig megjelen sz nálam. A többit tudod.

Az olasz bólintott és télikabátja alatt Subjonctif mester ruháival távozott. Délután ugra megjelent és egy csomagban átadta a francziának a kívánt holmit. Vele jött egy barátja és a szomszédok szomoruan süttögték:

— Konzilium lesz.

Valóban az volt, konzilium. Subjonctif mester kis ideig beszélgetett a két érdemes férfiival, azután az olasz kiment a konyhába és busan szót a házsártos és pénzéhes háziasszonyhoz:

— A mestert nyomban kórházba kell szállítani, mert ha azonnal nem operáljuk meg, menthetetlenül elveszt.

Az asszonynak eszébe jutott, hogy a mester hat havi ellátással adósa és lenyelte az éles szavakat, amelyek ajkára toltak.

— Hát szállítsák az urak — vetette oda szárazon és várta a fejleményeket.

— A kocsiig vinni kell.

— Hát vigyék.

— De a legkisebb rázkódás megárt neki. A legjobb volna, ha a széles pamlagon vinnék le.

Az asszony szeme nagyot villant:

— Az én pamlagomon?

— Azon. Hiszen csak a kocsiig visszük s a pamlagot nyomban visszahozzuk.

Az asszony kénytelen-kelletlen beleegyezett és a menet elindult. Subjonctif mester halványan pihent a pamlagon, a pamlagot pedig az önfeláldozó barátok vitték lefelé a lépcsőn. A lakók a folyosókra gyűltek és úgy siratták a nagybeteg Subjonctif mestert. A kapubejáróig azonban senkisémet látott és így nem csodálkozhatott senki, hogy a derék francia egy kopott lawn-tennis ruhában leugrott a pamlagról és egyszerre a pamlag lett beteg és nem a francia, mert a pamlagot tették egy kis kőzokosra és nem a francziát. És az alakot változtatott menet megindult egy ismert zsibáros felé, aki akadály nélkül kifizetett a pamlagért tizenkét forintot. Ez a kis fizet ugyan a legnagyobb allasság volt a francia részéről, de ő már csinált sokkal nagyobb gaszágokat, mégis úgy szerették mindenfelé, hogy amikor kifelé utazott egy-egy országból, mindig levelet adtak vele és két kísértőt a határig.

Este Subjonctif mester pompásan mulatott a bálon és senkisémet vette észre, hogy kifogástalan termetére egy pamlag simul.

Ray.

TÁVIRATOK.

A király és a svéd küldöttség.

Bécs, február 8. Ő felsége ma fogadta a Gusztáv svéd király trónraléptét notifikáló küldöttséget.

Bécs, február 8. Ma este Schönbrunnban lakoma volt, amelyen a svéd misszió, a svéd követ, Aehrenthal báró külügyminiszter és az udvari főméltóságok vettek részt.

Háboru Orosz- és Törökország közt.

Pétervár, február 8. (Saját tudósítónktól.) A Novoje Vremja nyiltan hangoztatja, hogy Orosz- és Törökország között küszöbön áll a háboru s azt tanácsolja, hogy az orosz kormánynak kell készülnie a támadásra.

Az új holland kormány.

Amszterdam, február 8. Az új kormány a következőképp alakult meg: Reemskerck belügy, Demares külügy, Nelissen igazságügy, Kolkmann pénzügy, Talma földmívelési, Idenburg gyarmatügy, Sabron hadügy és Wenhold tengerészet.

A szerb kereskedelmi tárgyalások.

Bécs, február 8. (Saját tudósítónktól.) A szerb kereskedelmi szerződéses tárgyalások az állategészségügyi egyezmény körül egy lényeges pontban meg egyezésre vezettek. A szerb kormány képviselői ugyanis hozzájárultak ahhoz, hogy illetékes magyar állatorvosok az állatbehozatalkor szerb területen megvizsgálhassák az ott uralkodó állategészségügyi viszonyokat, de még mindig ellenzik a monarkiónak azt a követelését, hogy az osztrák-magyar konzulátusok állategészségügyi rendőri felügyeletet teljesítsenek Szerbiában.

Belgrád, február 8. (Saját tudósítónktól.) Politikai körökben híresztelik, hogy a mai minisztertanács az állategészségügyi ellenőrzés tekintetében engedékenységre határozta el magát s így az utolsó akadály is elhárult a kereskedelmi szerződés megkötésének útjából.

A lengyel javaslat.

Berlin, február 8. (Saját tudósítónktól.) Az urakháza bizottságában lényeges módosításon ment keresztül a lengyel-javaslat. A kisajátításról rendelkező szakaszokat ugyanis a bizottság jelentékenyen korlátozta s hiábavaló volt a kormány minden erőfeszítése, a módosítást a bizottság nagy többséggel határozta el.

Berlin, február 8. A lengyel javaslat tárgyalására kiküldött urakházi bizottság befejezte a javaslat első olvasását. Végleges határozatokat nem hoztak. A bizottság nyolcz nap mulva másodszer tárgyalja a javaslatot.

Vitás fegyverek.

Sanghai, február 8. A Mauser-fegyvereket és töltényeket szállító japán gőzöst, amelyet a kínai vámhatóság elkobzott, Kantonba vitték. A japánok a hajó kiadását kérik azzal az indokolással, hogy a fegyverek nem a felkelőknek voltak szánva és hogy azt a kormány engedelmével Makaóban akarták partraszállítani. A vámhatóság jelentése szerint a fegyvereket nem Makaóban, hanem kínai vizeken akarták partraszállítani.

A szerb trónörökös apanageja.

Belgrád, február 8. György trónörökös Jovanovic Ljubához, a skupstina elnökéhez levelet intézett, amelyben kijelentette, hogy az ország helyzetére való tekintettel a számára ez évre felvett appanaget nem veszi fel és csak akkor fog ezen összeggel élni, ha azt az összes politikai pártok megszavazzák. E levél az egész városban igen jó benyomást gyakorolt. A mai minisztertanács a kormány állásfoglalása ügyében döntenek. A mára egybehívott skupstina ülését a miniszteri tanácskozás miatt elhalasztották.

Az a körülmény, hogy György trónörökös visszatúsította az apanaget, nagy feltűnést kelt. Ez a fordulat és a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokban beállott nehézségek tették, hogy városszerte a kor-

mány lemondásáról beszélnek. A kormányhoz közel álló körökben ezzel szemben azt állítják, hogy a Pasic-kabinet az apanage ügyében még nem hozott végleges határozatot.

Ma este a következő félhivatalos kommunikát adták ki: Abból az alkalomból, hogy György trónörökös a skuptina elnökéhez levelet intézett, ami az alkotmányos szokással ellentétes, kormányválságról szóló hírek terjedtek el. Megczáfolják azt, hogy a kormány lemondását adta volna be.

A connaughti hercegi pár utja.

Róma, február 8. A connaughti hercegi pár ma elutazott Nápolyból. A bucsuzásra megjelent a pályaudvaron az olasz királyi pár, valamint az angol nagykövét.

A hajózási egyezmény.

Brema, február 8. A londoni hajózási konferenciának kielégítő eredménye van, amennyiben az észak-atlanti forgalomban érdekelt gőzhajózási társaságok hozzájárultak az egyezményhez. A fedélközi árak ügyében a kontinens és angol társaságok között megállapodás jött létre. Az egyezmény közvetlen következménye az lesz, hogy az árak a normálisra térnek vissza.

Kettős kivégzés Máramaros-szigeten.

— Huszt és Mihálkát felakasztják. —

Budapest, február 8.

A legfelsőbb akarat szabad folyást enged a törvénynek, amely halált mondott két ember fejére, mert gyilkolt. Husz Abrahám és Mihálka János kínos hosszú ideig remegve várták a döntést, holnap reggelre már tudni fogják, hogy nincs kegyelem számukra: a bitón kell végezni életüket. A máramarosszigeti fogház kis udvarán csendesen állítják az akasztófát és a síralomházban két őrszínű ember lesi az idő gyors mulását és reszketve kémlel ki az ablakon, pirkad-e már. Nekik ez a pirkadás már nem jelent életet, őket ez a pirkadás a sirban taszítja, a jeltelen sirba, amelyet messziről elkérül minden istenfélő ember...

Husz Abrahám és Mihálka János a petrovai halálraítelt rablógyilkosok soisa már eldőlt. A Kuria II. büntetőtanácsa zárt ülésében csütörtökön bontotta fel a két halálra ítélt rablógyilkos bűnyének a kabinetiródotól leküldött iratait, amelyekhez csatolva volt a legfelsőbb királyi elhatározás, hogy az ítélet végrehajtható. A budapesti főügyészség távirati megkeresésére Bali Mihály állami hóhér tegnap, pénteken már megérkezett Budapestre s itt a délután folyamán kötelességszerűleg jelentkezett dr. Sélley Barnabás főügyész helyettesnél, a budapesti ügyészség vezetőjénél. A jelentkezés után Bali, Gold nevű segédjével az esti vonattal már elutazott Máramarosszigetre.

Máramarosszigetről jelentik éjjel: A petrovai postarablás és kettős gyilkosság miatt halálraítelt Husz Abrahám szatócs és Mihálka László volt csendőr bűnyének iratai a királyi döntéssel leérkeztek a máramarosszigeti törvényszékhez. A bíróság az ítélet kihirdetésére a határnapot legközelebb kitűzi. A törvényszéknél folyó előkészületekből azt tartják, hogy akasztás lesz. Ma délután a rabok az ügyészség kis udvarát takarították mely a kivégzések színhelyétül szolgál. E kis udvarba alig száz ember fér el.

Bali Mihály hóhér két segédjével együtt az esti vonattal ideérkezett. A halálraítelt előtt a döntést holnap, vasárnap reggel nyolcz órakor hirdetik ki, míg az akasztás valószínűleg hétfőn reggel hat órakor lesz. Bali Mihály megérkezése után azonnal jelentkezett az ügyészségen, honnan a fogházba, a börtönörök lakosztályában berendezett lakására ment. A délután folyamán egy akasztófa-oszlopot vittek az ügyészség udvarára.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

UJDONSÁGOK.

Igazi szomorúság.

Búsulok már megint valaki után,
Fájdalommal megint a szívem tele.
De remélem, most se pusztulok bele.

Fájt már az én szívem sokszor és sokat,
Halálosnak hittem sok kis sebemet
S nem temettek mégse el még engemet.

Ezt a sebet is majd csak kiheverem,
Nem is félek tőle, más az én bajom:
Mi lesz, ha majd nem ér több szív-fájdalom?

Ha majd nem búsulok már senki után,
Ha nem fáj a szívem többé semmiért,
Ha nem hull a könnyem többé senkiért?

Az lesz csak igazi kínos gyötrelmem,
Ha siratni többé senkit se fogunk —
Ha a fájdalomhoz se lesz már jogunk...

Vértessy Gyula.

A temetés.

* * *

A halottaknak megbocsátanak az élők. Nincs az a bűnöslelt ember, kinek ravatalánál ne felejtjenek el az ő földi bűneit. Carlos portugál király élve alattvalói gyűlöletének központja volt s most, hogy holtan kiterítve fekszik a ravatalon, a jámbor portugál nép hihetetlen gyorsasággal elfelejtett minden rosszat, mit a zsarnok természetű király országának és népének tett. Míg hatalmas volt, míg kezének egy legyintése visszavonhatatlan parancs volt, addig alig akadt ember Portugáliában, ki ne gyűlölte volna. Most, hogy megmerevedett testtel, élettelenül fekszik koporsójában, mint országának bármely utolsó alattvalója, a gyűlölet egyszerre szertefoszlott és azok, akik még napok előtt halált kiáltottak fejére, ma levett kalappal, könyes szemmel állnak a holt királyi ravatala körül. Önkényét megtörte egy még hatalmasabb hatalom, a halál. Talán az a tudat változtatta meg ezeknek az embereknek az érzelmeit, hogy mégis csak akad egy még hatalmasabb erő, mint az, kit ők oly erősnek, oly hajthatatlannak láttak, míg az uralom polczán állott. Lehet, hogy így van, mert hiszen a népek érzelmei kiszámíthatatlanok. A történelem elég példát tud felmutatni, hogy akit a népek szeretete ma az egekig emelt, azt holnap a sárba tiporta és viszont szeretetébe emelte azt, akit röviddel ezelőtt még megrugdosott.

Ez a csodálatos változása az érzelmeknek, mentette meg a portugál dinasztiát a bukástól. A királyi megöletése lecsillapította a forrongó kedélyeket, melyek már-már lángalobbantották ezt a szerencsétlen országot. Még ott is, ahol Károly király nevének pusztá említése izzásba hozta a kedélyeket, bizonyos eltompultság észlelhető az embereken.

Bár a közelmúlt zivataros eseményei még nem párologtak el a nép emlékezetéből és a sok keserűség még ott lappang a szivekben, mégis matematikai pontossággal meg lehet állapítani, hogy közeleg már a nap, amikor feledve lesz minden a multak bűneiből.

Ma már nagy csoportokban vonul fel az ország népe a fővárosba a királyi temetésére.

Bizonyos, hogy ezeket a kíváncsiság esdített Lisszabonba, mert hiszen királyi temetés elég ritka esemény. De az is bizonyos, hogy a temetésnek résztvevői egész más érzelmekkel fognak országuk fővárosából távozni.

Ha majd nagy pompa közepette a fájdalomtól megtört két asszonyt és a még félig gyermek királyt látják, ki oly szomorú körülmények között került atyja trónusára, ezeknek az egyszerű

embereknek szívébe oly érzelm fog lopózkodni, melyet mi részvétnek nevezünk. Ez a részvét pedig valószínűleg kuforrása lesz annak a szimpátiának, melylyel az új király uralkodását környékezni fogja. A népek már ilyenek. S külsőségek sokszor mélyebb nyomokat vésnek az események áradatába, mint akár a leghatalmasabb tettek és törekvések. S-n.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, február 9. — Róm. kat.: E. 5. Apollónia. — Prot.: E. 5. Póli, Paula. — Görög-ország: Jan. 27. F. Kröz. cr. — Zsidó: Adar 7. — A nap két reggel 7 óra 19 perckor, nyugszik délután 5 óra 10 perckor. — A hold két délelőtt 11 óra 8 perckor, nyugszik éjjel 1 óra 8 perckor. — A hold első negyede reggel 5 óra 27 perckor. — A miniszterek nem fogadnak. — A VIII.-IX. ker. Izr. Nőegylet fehérbálla. — A pénzügyi hivatalok hálá a Katolikus Körben. — A Budapesti (Budai) Tornaegyesület korcsolyázó versenye. — A budapesti keresztény-szocialisták hálá Molnár-utca 11. — A Budai Katolikus Legényegylet hálá Toldy Ferenc-utca 30. — A Magyar Turista Egyesület kirándulása. — A Zenepedagógiai Társaság ülése délelőtt 10 órakor a Zeneakadémia új palotájában. — A Kisfaludy-társaság közgyűlése délelőtt fél 11 órakor az Akadémia dísztermében. — A budapesti Egyetemi Gyorsító Egyesület ülése délelőtt 10 órakor a központi egyetemen. — A Nemzeti Zenei hangverseny délután 3 órakor Semmelweis-utca 12. — A Magántisztviselők Országos Szövetségének nagygyűlése délelőtt fél 11 órakor. — A Budai Közművelődési Kör estélye délután 5 órakor a budai Szalon-kávéházban. — Népszófi filharmoniai hangverseny délelőtt 11 órakor. — A WIENKI kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zempléni Tivadar gyűjt. kiállítás a Könyves Kálmán-múzeumban (Nagymező-utca 37-39) nyitva egész nap, belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Az Ut Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap, belépődíj nincs. — Axel Gallen kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum összes terei nyitva 9-12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani intézet múzeuma nyitva 10-1-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9-12-ig. — Az Erzsébet királyné ereklyemúzeum nyitva 9-1-ig. — A Jövőről könyvtár nyitva 9-12-ig. — A többi múzeum és nyilvános könyvtárak zárva. — Naptár. Hétfő, február 10. — Róm. kat.: Skolasztika. — Prot.: Gabriella. — Görög-ország: Jan. 28. Etrém. — Zsidó: Adar 8. — A nap két reggel 7 óra 17 perckor, nyugszik délután 5 óra 12 perckor. — A hold két délelőtt 11 óra 37 perckor, nyugszik éjjel 2 óra 23 perckor.

— Gróf Beck az új ágyúkról. Katonai körökben nagy feltűnést keltett Csicseric vezérkari ezredesnek az új tábori ágyúkról tartott felolvasása. Különösen az önálló irányvonul és az új ágyú tűzgyorsaságának hiányáról tett megjegyzései adták alkalmat nagyobb vitákra.

Gróf Beck, a volt vezérkari főnök e nagy fontosságú ügyben következőképp nyilatkozott:

— Tény az, hogy az új ágyút nem lehetett felszerelni legújabb vívmánnyal, az önálló irányzattal, mert azok már készülőfélben voltak, amikor az újítás kérdése vitatva lett. Ami pedig az új ágyú tűzelésének gyorsaságát illeti, felvehetik a versenyt bármely hatalom tűzérségével.

— Püspöki konferencia Karlóczán. Nikolics Miron pakráci püspök elnöklésével a magyarországi összes szerb püspökök ma konferenciát tartottak Karlóczán. Elintézték a szerb egyházat érdeklő sürögő legaktuálisabb ügyeket és elhatározták, hogy a kormányt újból feliratilag felkérlik, hogy a pátriárkai széket mielőbb töltsse be.

— Asztalos Sándor emléke. Aradon ma délelőtt leplezték le Asztalos Sándor aradi 48-as őrnagy emlékére készült márványtáblát. Az emléktábla azon a helyen áll, ahol 1848-ban Asztalos őrnagy kis honvédsapatával védelmezte a várost a románokkal és szerbekkel szemben, mely küzdelemben hősi halált halt. Az emléket az Asztalos-társaság készítette.

— Toselli és Montignoso grófnő házassága. Toselli és Montignoso grófnő Londonban kötött házasságát, melyet Olaszországban eddig nem ismertek el törvényesnek, tegnap hivatalosan bevezették a florenczi házassági anyakönyvbe.

— Az orthodox zsidók országos gyűlése. Frenkel Adolf, az orthodox zsidók központi irodájának elnöke a tizenötös orthodox központi bizottságot e hó 10-ére, az országos százaz bizottságot pedig e hó 11-ére rendkívüli gyűlésre egybehívta. A tanácskozás tárgyát Apponyi vallás- és közoktatásügyi miniszternek az országos zsidó kongresszus dolgában való leirata fogja képezni. Az orthodox zsidók, mint értesülünk, meg fognak ugyan jelenni a vallásügyi miniszter által egybehívandó országos kongresszuson, de az ellen, hogy a két hitfelekezet, a neolog és az orthodox egyesítség, a legerélyesebben állást fognak foglalni.

— Alapító okirat jóváhagyása. A belügyminiszter a néhai Wahrman József nevével az „Ingyen kenyér-egyesület” javára tett 200 koronás alapítványról kiállított alapító-okiratot jóváhagyta.

— A Hadik-Vanderbilt-nász. Hónapokon át szót a fáma a Széchenyi-Vanderbilt-nászról. Most, hogy a híres lakodalom meg volt, elülről kezdődik a híradás, más variációival. Adtunk hirt lapunk legutóbbi számában arról, hogy néhai Vanderbilt Kornélius özvegyét eljegyezte gróf Hadik Sándor országgyűlési képviselő, aki résztvett gróf Széchenyi László lakodalmaiban. Az érdekes eljegyzésről, a vőlegényről és a menyasszonyról még a következő hírek érkeznek:

Özvegy Vanderbiltné, Széchenyi László grófné anyósa, család néven Gwynne Alice és 1847-ben született, tehát hatvanegy éves. 1867-ben Vanderbilt Kornéliuszhoz ment nőül, aki 1899-ben 56 éves korában meghalt. Ebből a házasságból hat gyermek született. A legidősebb fiú Williams már 21 éves korában meghalt. A második fiú, a család mostani feje, Vanderbilt Kornéliusz, atyja akarata ellenére, nőül vette Wilson Graece kisasszonyt, minek következtében atyja kitagadta, illetve a köteles részre szorította. A harmadik gyermek a válófélben levő Marlborough hercegnő. A vagyon legnagyobb részét a negyedik gyermek, Vanderbilt Alfréd örökölte és ugyanolyan részt kapott anyja is. Az ötödik gyermek Vanderbilt Reginald, Mailson kisasszonyt vette nőül, a hatodik Gladys pedig nemrég gróf Széchenyi László felesége lett. Vanderbiltné magánvagyonra készpénzben ötvenmillió korona. — Futaki gróf Hadik Sándor született Palóczon 1865. május 8-án. Atyja gróf Hadik Béla ellentengernagy volt, aki 1885-ben halt meg, anyja pedig Barkóczy Ilona grófnő volt, aki 1887-ben halt meg. Sándor gróf tanulmányait Kassán, Budapesten és külföldi egyetemeken végezte. Több ízben és évekig tartózkodott Amerikában. 1905-ben Kőbölkuton megválasztották képviselőnek, a legutolsó választás óta pedig Apatint képviseli alkotmánypárti programmal. A futaki Hadik-család régi turócmezeyi eredetű nemesi család, amelynek grófi címét 1763-ban a híres Hadik András lovassgenerális szerezte meg, aki 1757-ben Berlint olyan bravurosan elfoglalta és megsarcolta. Gróf Hadik Sándor atyja, mint mondtunk, futki gróf Hadik Béla ellentengernagy volt, aki a dusszadag szalai Barkóczy Ilona grófnőt vette nőül. Barkóczy grófnő halála után a király megengedte, hogy leszármazottjai közül a hitbizomány mindenkor bírlalója, vagyis az elsőszülött fiú, a futaki és szalai Hadik-Barkóczy grófi nevet és címet használhassa. A hitbizomány birtokosa most futaki és szalai gróf Hadik-Barkóczy Endre, akinek Zichy Klára grófnő a felesége. Testvére-öccsei: János gróf külügyi államtitkár, Sándor gróf országgyűlési képviselő, az állítólagos vőlegény, Miksa gróf római szentszéki nagykövetségi tanácsos és Béla gróf volt főispán, csak az egyszerű futaki Hadik nevet viselik. Két nővérük is van: Amália, férjezett gróf Majláth Lászlóné és Karolina.

— Politizáló katonák. A katonának nem szabad politizálni, hogyha a Kossuth-nótát huzatják. De ugylátszik nyomban szabad politizálni, mihielyt más nótára hangolják a hirt. A Szegeden állomásozó cs. és kir. 46. gyalogezred, mely — nomen et omen — Fejérváry Géza nevet viseli, egy érdemkönyvet adott ki. Az érdemkönyvet a tisztikar szerkesztette s a legénység „felvilágosítása” végett szétszórtotta a füzeteket, amelyek a császár és Fejérváry életrajzát, az ezred történetét, kiválóbb fegyvertényeket és a közös hadsereg „dicsnapjának” leírását tartalmazzák. A tisztikar azonban, mint szerkesztők, nagyon gyenge, sőt alighanem rosszindulatu tollforgatóknak bizonyultak, mert az ugynevezett Érdemkönyv hemzseg a közjogi baklövésektől s a nemzetellenes politikai tendenciáktól. A könyv a monarchiáról mint „egyszerűs államról” s a monarchiában lakó „nemzetiségekről” beszélnek, majd szólván a báró Fejérváry legutolsó szerepléséről, ezeket mondja:

A magyar országgyűlés szétbomlása és a győzelmes függetlenségi párt mind nagyobb követelése hazánk törvényhozásának mindkét ügyvivője közt kiütközött ellentétre vezettek. Miután a szövetkezett pártok soraiból lehetetlen volt miniszteriumot alkotni, ő felsége arra kényszerült, hogy a korona egy párton kívüli bizalmi emberrel bizza meg a kormány alakításával. Ő felsége választása a mindentől helyt állott báró Fejérváry tábornagyra esett, ki mint császár és királyának engedelmese katonája, nemes önmegtartóztatással e nehéz terhet is magára vállalta. Ennek a passusnak még a kisebb baja az,

hogy helylyel-közzel érthetetlen; a nagyobb baj az, hogy az, ami érthető belőle, a megtörtént események leghallatlanabb karrikaturája. Arra a katonára, aki Kossuth-nótával politizál, nyomban lecsap a szemfüles és szigorú felsőbbség. Kíváncsian várjuk, hogy a vezetőség mivel jutalmazza meg az Érdemkönyv szerkesztőit, akik annyi csodás és új dolgokról voltak szivesek kitanítani a szegedi bakákat?

— Maurovics püspök halála. Maurovics Antal zeng-modrusi római katolikus püspök tegnap este meghalt. Maurovics már régóta béltámlákban szenvedett. Az elhunyt püspök 1851-ben Zágrábban, régi horvát családból született. A gimnáziumot szülővárosában végezte. A lelkészi pályára készülvén, az érseki papnövendébe vétetett fel. Teológiát előbb a zágrábi liceumban, később az újonnan alapított egyetemnek teológiáján hallgatott. Már mint negyedéves hallgató szigorlatokat tett le és a bécsi Augustineumba vétetett fel, miután 1876-ban első miséjét olvasta. 1879-ben mint teologiae doktor visszakerült szülővárosába, ahol serény tanítói működést fejtett ki. A zágrábi gimnáziumban kilenc évig működött mint hittanító; 1891-ben az egyháztörténeti rendes tanárává nevezetett ki a zágrábi egyetemen. E mellett 1893. óta az érseki árvaintézetet mintaszerűen vezette. Ugyanebben az évben az érseki szentszék tisztelbeli ülnökévé nevezetett ki. 1894-ben a teológiai kar dékánjává, egy évre rá az egyetem rektorává választották. Uganaz évben Posilovics érsekké nevezetett ki, ő lett az utódja a zeng-modrusi egyházmegyében.

— A leleményes Clemenceau. Clemenceau francia miniszterelnök jóízű tréfájáról ad hirt a „Voss. Ztg.” párisi levelezője. Clemenceau miniszterelnök a napokban titkáriával Versaillesben volt, de mivel a kelleténél hosszabb ideig időzött ott, megparancsolta sófőjének, hogy gyors menetben vezesse a gépkocsit egészen Párisig. A főváros közelében a sorompónál meg kellett állapodniok. A miniszterelnök titkárja, nehogy soká kelljen vesztegelniök, ki akart hajolni a kocsiból, hogy megmondja a pénzügyőröknek, ki ül a kocsiiban. De Clemenceau nem engedte ezt meg, hanem ezt kiáltotta ki: „Matin! Bunau Varilli”. A pénzügyőrök katonásan tisztelegtek és félreálltak, mire a gépkocsi továbbrohogott. Utközben aztán jót mulattak azon, hogy az állami tisztviselők előtt nagy tekintélye van egy ismert újságnak, mint a kormány fejének.

— Hány orvosa van a pápának? Egy németországi folyóirat igen érdekes közleményben ismerteti a Vatikánban működő orvosok szervezetét és számát. E szerint X. Pius pápa megváltoztatta a szervezetet, mikor dr. Lapponi, aki még Leó pápának is udvari orvosa volt, meghalt. Azóta a szervezet sokkal egyszerűbb s reprezentatív jelentősége csaknem megszűnt. Lapponi és az elődei a Vatikán orvosi szolgálatának igazgatói címét viselték s ezért szép fizetést és szép uniformist is kaptak. Ezt az állást Pius pápa megszüntette s dr. Pecci és dr. Marchiafava, a pápa mostani orvosai nem is tartoznak az udvari személyzet státusába. Kivülök még két orvosa van a Vatikánnak, összesen tehát négyen látják el az egészségügyi szolgálatot. Kettő nappal, kettő pedig éjszaka vannak szolgálatban. Az orvosok nem laknak a Vatikánban s csak akkor vannak ott, amikor szolgálati idejük kívánja. Egyszerre egy orvos van csak szolgálatban, éjjel is, nappal is, tehát tulajdonképen csak fél hónapot töltenek a Vatikánban. Fizetésük nagyon csekély: egy hónapra százharmincz lira, de eleinte csak száz lira. A Vatikánban gyógyszerár is van, amelyet még Leó pápa idejében rendeztek be az irlalmas-rendi barátok. Ez a gyógyszerár nyilvános. Azelőtt idejártak a pápai zsendárok, a svájci gárdisták és a pápai udvar egyéb személyzete pálinkára, mert a gyógyszerár vezetője jó pálinkát tud főzni, de Pius Pápa megtiltotta a szesz ital árusítását.

— A szegények halottja. Szombathelyt ma temették el Brenner János építőmestert. Brenner Tibiás ottani polgármester bátyját 62 éves korában. Az elhunytat ma délben bontották fel a járásbíró-ságnál hátrahagyott végrendeletét, melyből kitűnt, hogy a szegényeknek és egyeteknek 70.000 koronát, rokonainak pedig mintegy félmilliót hagyományozott.

— A Nasi-pör. A mai tanúhallgatás során Nasi ügyvédje kijelentette, hogy Lombardo tegnap vallo-mása oly benyomást kelthetett, amelyet kívánatosnak tart megszüntetni. Kijelenti, hogy Nasi az egész felelősséget magára vállalta és csakis önmagát igyekszik tisztázni, ellenben senki mást nem vádol. Könnyű dolog magát úgy tisztázni, hogy más valakit megvádoljon. Főszólítja Lombardot, mondja el mind-azt, amit Nasiról tud, hogy az tisztázhatta magát. Marchesano ügyvéd, Lombardo védője, kijelenti, hogy nem akar lesből harcolni. Segíteni kíván Nasinak, de csak oly mértékben, hogy ezzel ne ártson Lombardonak. Felolvassák Baccelli volt miniszter levelét, amelyben kijelenti, hogy Nasi becsületében sohasem kételkedett. Gorio képviselő, kit másodikban hallgatniak ki, kijelenti, hogy Nasi a szubvenczió iránti kérelmeket a titkári hivatal elé utalta, holott más miniszterek e kérvényeket az orsz. tanfelügyelő-ség elé utalják. Az államsegély élvezők között olyanok is vannak, kik sohasem léteztek. Nasi, ugymond, az öts-bizottság előtt Lombardot megvádolta. Nasi mindezt mesének mondja, csupán a bizottság jelentését tartja helyesnek. Ezután Fornari igazgatót hallgatták ki ismét, aki tagadja azt, hogy az államsegélyt élvezők nem léteznek. A tárgyalás folytatását keddre halasztották.

— A Kardos-bank ügye. A rendőrség most már elvégezte a maga dolgát a Kardos családdal. A főkapitányságra tizenegy följelentés érkezett ellenük, a legutolsót ma délelőtt tette meg Rosinger Ignác, mert ötszáznyolcvan korona betétje odaveszett. Ma az öreg Kardos Lipót lakásán is foganatosította Szalay rendőrfogalmazó a bünyűgyi zárlatot és összesen 1050 korona értékű butort talált. Ma délután két órakor mind a három Kardost átkísérték a királyi ügyészségre. Az ügyészségen is van följelentés. A kárvallottak egyike, Vajda Pál, volt vidéki kereskedő, akit Kardosék azzal hitegettek, hogy a bankjuknál zálogostályt nyitnak és pénztárosnak alkalmazzák. Ezzel az ürügygel kicsaltak tőle tizenhárom ezer koronát kauczióknak. Ugyancsak kaucziósikkasztásért tett a bank egy másik alkalmazottja is följelentést Kardosék ellen. Az öreg Kardos Lipót, aki az orvosok állítása szerint veszedelmes beteg, ma délelőtt a vizsgálóbíró utasítására megvizsgálta Minnich törvényszéki orvos, aki azt jelentette a vizsgálóbíró-nak, hogy Kardos Lipót egészségi állapota nem olyan veszedelmes, hogy előállítani ne lehetne. Az újabb orvosi szakvélemény alapján tehát ma délután két órakor Kardos Lipótot bevitte két detektív a törvényszékre. Székely vizsgálóbíró rögtön kihallgatta az öreg bankdirektort, aki ellen szintén elrendelte a vizsgálati fogságot. Kardos Lipótot a rabkórházban helyezték el.

— Kass Béla tragédiája. Kass Béla vendéglőst, aki tuvalevően öngyilkos kísérletet követett el, már kihallgatta Horváth Sándor rendőrfogalmazó, akinek a következőket mondotta:

— Kényszerítve voltam a bitangok miatt, akik gonoszul becsaptak, itthagyni ezt az átkozott életet, minthogy egészen tönkre mentem.

Az életunt már jobban érzi magát, az operáció sikerült s valószínű, hogy pár nap múlva elhagyja a kórházat. A Kass-vendéglőt azonban becsukták és már csak az új bérlő fogja megnyitni. A Dreher-gyár vezetősége tárgyal Drechsler Bélával, de több fővárosi vendéglős tiltakozik ellene, hogy a vállalkozást megkapja, mert neki is szerepet tulajdonítanak a Kass tönkretelésében.

Az ügygyel kapcsolatosan a következő nyilatkozat közzétételére kértek fel bennünket:

A tragikus sorsra jutott vendéglősnek, Kaas Bélának szomorú esetéről a napilapokban a legkülönfélébb hírek jelentek meg, melyekben — amint ez hasonló esetekben történni szokott — sok helytelen dolog is foglaltatik. Arról a viszonyról, amelyben mi állottunk Kaas Bélához, felvilágosítást nyújt saját kezű levele, melyet öngyilkossági kísérlete előtt intézett vezérigazgatónkhoz és amely levélre a napilapokban is hivatkozás történt. A levél szövege szerint így hangzik: „Nagyságos tőszegi Freund Vilmos urnak, helyben. — Fogadja irántam tannusított jóindulatáért őszinte köszönetemet, hogy helyzetem ilyenre fordult, nem én vagyok oka; főképpen Drechsler és azok, kikre sorsom intézését bízam és az, hogy mindvégig becsületes akartam maradni, híven, mint eddig minden Kass volt. Szegény családomat jóindulatába ajánlva, maradtam örökké hálás jótevőjére, Kass

Béla." Az eredeti levélbe nálunk bárki betekintést nyerhet. Kőbányai polgári serfőző részvénytársaság.

— **Uj udvari tanácsos.** Csátary Frigyes királyi tanácsost, a Dunagőzhajózási Társaság magyarországi igazgatóját, aki a kiegyezési tárgyalások alkalmával mint államvasuti igazgató és mint a tarifosztály főnöke nagyarányú és fontos munkásságot fejtett ki, a király kinevezte udvari tanácsossá.

— **Hogyan dolgozik Edison.** A Berlinben megjelent Neue Revue legújabb számában érdekes cikket közölt Kolber Emil ismert elektrotechnikus Edisonról. Kolber a nyolczvanas években Kémelyvel, a hirneves tudóssal együtt asszisztense volt Edisonnak és az Edison-társulat konstruktív osztályának a főnöke. Elég alkalma nyílt tehát Edisonsat közvetlenül látni, megfigyelni őt munkája közben. Bár Edison a természettudományi és elektrotechnikai szakirodalmat eléggé jól ismerte és bámulatos emlékező tehetsége révén mindent könnyen megtanult, a teoretikus dolgokon gyakran megakadt. Kolber a cikkhez Edison egy vázlatrajzát mellékelte, mely arról nevezetes, hogy ezzel próbált a zseniális feltaláló egy elméleti problémát megoldani. Megis oldotta, de csak igen hosszadalmas fejtérés és bámulatos türelem után. De annál inkább elemében volt, ha az elméletet a gyakorlatban alkalmazni kellett. Kolber azonban itt megjegyzi, hogy nagyon téves az az általánosan elterjedt hiedelem, mintha Edison villámgyors ötletszerűséggel produkálta volna nagyszerű találmányait. Ellenkezőleg, ezek is alapos megfontolás, huzamos kísérletezések gyümölcsei. Kolber megemlíti, hogy amidőn Edison hozzáfogott valamely elméletben kidolgozott tétel gyakorlati alkalmazásához, ugyancsak kemény dolga lett az ő törzskarának: mérnököknek, gépészeknek, vegyészeknek, konstruktoroknak. A szó szoros értelmében éjjel-nappal szakadatlanul kellett dolgozniuk. 1889. őszén volt egy ilyen ötletes munka-ciklusunk, midőn Edison a schenectadyi gyárba jött, hogy személyesen intézze egy elektromos utikocsi építését a legaprólékosabb részletekig. Ki sem mozdult a gyárból. Ott költötte el egyszerű ebédjét. Éjente csak két-három órát aludt a gyárban lévő diványon és gondosan felügyelt a munkálat összes ágaira. A kovácsműhelyből betért az öntödébe, onnét a rajzolókhoz, a szerelőkhöz. Rendeleteit és megjegyzéseit nyugodtan, de erélyesen adta tudtúl. És az ő lángoló szorgalma átterjedt valamennyiünkre, úgy, hogy egyikünk sem ismerte a fáradtságot, pedig derekasan dolgoztunk.

Gut Árpád és Kovácsy Kornél levelet intéztek Edison Alva Tamás, a nagyhirű feltalálóhoz, valóság-e az, hogy legújabb találmánya segítségével egy házat huszonnégy óra alatt fel lehet építeni és hat nap alatt teljesen felszerelve s berendezve rendeltetésének átadni. Edison a kérdésre a következő levelet intézte Kovácsy Kálmánhoz:

Orange, N.-York.

Több oly levelet kaptam, melyek egy újságcikkre vonatkoznak, amely leírja az általam felépítendő cemenházat. A legtöbb levél írója félreértette ezt a cikket, ezért megragadom az alkalmat, hogy pontosan megmagyarázzam, mit akarok én tenni.

Van egy mintám egy háznak egynegyedrésznyi nagyságában, melyet newyorki építésszek rajzoltak. Ezen a telen megkonstruáltam a vas öntésmunkát (satlont) és feltaláltam a gépezetet, amelynek segítségével egy rendes nagyságu ház önthető tizenkét óra alatt, miután az öntés-minták felállítottak. Hat nap múlva a vas öntésminták eltávolíthatók s a ház, beleértve a lépcsőket, fülkéket, fűdőket, (partitipióm részeket) stb., készen van s hat napi száradás után valószínűleg alkalmas arra, hogy elfoglalhassák.

Hogy ez a ház ezer dollárért (ötezer korona) elkészíthető legyen, lényeges, hogy homokos talajra helyeztessék, mert ez, a pince számára kiásott anyag (homok) elegendő a ház építéséhez, kivéve természetesen a cemenetet.

A vas öntésminta költsége körülbelül huszonöt ezer dollár lesz, a többi gépezet tizenöt ezer dollárba kerül. Ezzel a felszereléssel korlátlan számú ház készíthető. Valószínű, hogy alakulnak társaságok, melyek több öntésmintát akarnak, valamennyit más rajz szerint és tényleg belemennek az üzletbe.

En nem azzal a gondolattal megyek ebbe az eszmébe, hogy pénzt szerezzek belőle és örülni fogok, ha megengedhetem becsületes társaságoknak, hogy az öntésmintákat elkészíthessék, a házakat felépíthessék, a szabadalomért való minden fizetés nélkül, azzal az egy megszorítással, hogy a tervrajzokhoz hozzájuthassak s a társaságok jó anyagot használjanak. Kész híve Edison M. Tamás

— **Hőfűtés.** Harmadnapja tart az iszonyu hőfűtés egész Galicziában. Falvak el vannak zárva a világtól, személyvonatok elakadtak a hóban és a városokba nem lehet élelmet szállítani. Tarnopolban csütörtök óta nem szűnt meg a havazás s ma már három méter magasan áll a hó a városban. A környéken megszünt minden vasuti közlekedés. Tarnopol és Podvolociska között nem járnak a vonatok s ott rekedtek az orosz utasok, akik három napja hiába várnak a vonat elindulására. Podvolociskába három nap óta nem lehet eleséget szállítani s a lakosságot éhínség fenyegeti. A menetrend szerint 12 vonat közül csak három indult Oroszország felé szerda óta. A teheráruforgalom már régebben be van szüntetve s a podvolociskai és környékbeli kereskedelem megakadt. Azokat a vonatokat, amelyek tegnap elakadtak a hóban, máig a hőfűtés belepte, a vagonoknak már csak a teteje látszik ki. Egy vonaton a személyzetet kívül 30 oroszországi utas van, akik éheznek. A környékbeli falvakban a házakat befedte a hó, a kisebb viskók egészen hó alatt vannak, az utak járhatlanok és sok helyütt nagy a veszedelem.

— **Százezrek a rongyok között.** Ugyancsak értékes leltre bukkant Kassán egy Mitró Gyula nevű pallér. Kassán ugyanis a Fő-utca 12. szám alatt gróf Forgách László házat bontják le mostanában, hogy ujjaépítsék. Házbontás közben a munkát vezető Mitró Gyula a padláson elrejtett helyen, rongyokba burkolt fadobozt talált, amely tele volt roppant értéket képviselő értékpapirokkal. A pallér első meglepetésében nem is tudta kellőképpen mérlegelni a lelet nagyságát. Jelenlést tett a rendőrségen, amely megvizsgálta a fadobozt. A dobozban csupa elsőrangú értéket találtak. Egy ötszáz forintos, 1854-ben kibocsátott osztrák államkötvényt 1857-1872. évig szóló szelvényekkel s egy szelvényutalványval. Továbbá hét ugyanilyen kötvényt, aztán négy-négy darab államkötvény száz forint névértékkel s két darab vasúti kötvény, amelyeknek értéke ma negyvenötezer korona. Az utóbbiakat 1855. március harmadikán állították ki erre a névre: Madame Fanny Poche. Összesen körülbelül félmilliót érnek a papírosok. A kassai rendőrségen jegyzőkönyvet vettek föl az esetről s Bidló Ignációtól, mint a háztulajdonos megbízottjától átvették az értékpapírokat. Megindult az eljárás a tulajdonos megállapítása iránt és most fölhívják az összes hatóságokat, hogy a tulajdonost nyomozzák ki. A talált értékekre igényt tartókat pedig felszólítják, hogy jelentkezzenek a kassai rendőrségnél, mert különben — a törvényes határidő elteltével — a háziur, illetve részben az államé lesz a félmillió. Annyit megállapítottak, hogy a Madame Fanny Poche férje, báró Poche a múlt század ötvenes éveiben, a szomorú Bachkorszak alatt, a kassai helytartótanács elnöke volt és a gróf Forgách féle házban lakott.

— **Sztrájkoló lakók győzelme.** Budapest egyik legnagyobb bérházában, a Prater-utca 66. számú házban több mint száz lakó lakik. A háziur minden lakásban felemelte a lakások árát s a lakók, kik nagyrészt szervezett munkások, kimondták a házra a bojkottot és megtagadták a házhoz megfizetését is és elsején nem is fizetett a házban senki egy fillér házbért. A harcban támogatta őket a szociáldemokrata párt VIII. kerületi szervező bizottsága is s az agitáció oly sikeres volt, hogy a felmondott lakók helyébe a mostani nagy lakásínség mellett se találtak új lakókat. Ezzért a háztulajdonos és a lakók között megegyezés jött létre, mely a lakók teljes győzelmét jelenti. A megegyezés értelmében a béremelést visszavonják és a béreket egy évig nem szabad emelni. A tervezett hetibérendszert sem szabad egy évig bevezetni s a mozgalomból kifolyólag nem szabad egy lakónak sem fölmondani. A megegyezést írásba foglalták s úgy a háziur, mint a lakók megbízottjai aláírták. A bojkottot ismét feloldották a lakók. Ez az első ilyen győzelmes sztrájk Budapesten.

— **Házasság.** Erdei Henrik, a Hazai bank r.-t. főtitkárja eljegyezte Háry Nellyt.

Dr. Roth Jenő es. és kir. ezredorvos eljegyezte Lessner Ilonát, özv. ifjabb Lessner Józsefné leányát. Tapolezán.

Vitárius Gyula miniszteri segédfogalmazó és Pekárdy Mariska folyó hó 11-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket a kalocsai székesegyházban.

— **A nagybirtok szociális hatása.** A Társadalomtudományi Társaság folytatta „A nagybirtok szociális hatása Magyarországon” című felolvasó és vitaciklust, s ezen alkalommal dr. Szende Pál tartott előadást „A nagybirtok és adórendszer” czímen.

Mindenekelőtt azt fejtette ki, mily irányokban érvényesíti a nagybirtok befolyását az adórendszer megalkotására és végrehajtására. Első sorban oda törekszik, hogy az adó minél kevésbé érje, s hogy minél kényelmesebben kibújhasson alóla. Mindig a nagybirtok adómentességét a legmakacsabban védte, s ugyszólván az egyedüli társadalmi osztály, melynek sikerül kieszközölni, hogy adóját időnként leszállítsák. De ezen közvetlen érdeken kívül még megszabható céljai is vannak a nagybirtoknak az adórendszer szabályozásával. Az adótörvények minden fontosabb intézkedése egyuttal szociálpolitikai rendszabály is, mely befolyással van a társadalmi és gazdasági viszonyok alakulására. A nagybirtok oda törekszik tehát, hogy a jövedelmének más okok által előidézett csökkenését egyrészt adóügyi rendszabályok útján pótolja, másrészt pedig az állam támogatását minél hatékonyabban vegye igénybe. E célból fokozni kell az állam bevételeit, még pedig úgy, hogy ezen fokozás csupán a többi társadalmi osztályokat érje. Oda törekszik továbbá, hogy az adórendszer által csökkentse azon osztályok hatalmi pozícióját és jövedelmét, melyeknek érdekei az övével ellentétesek, elsősorban a proletáriátusét a munkabérek alacsony színvonalon tartása végett. A nagybirtok csak akkor vesz adóterhet magára, ha az alsóbb néposztályok helyzete olyan, hogy több megterhelést már nem képesek elviselni, vagy ha a többi osztályok annyira megerősödtek, hogy szembe tudnak szállani a nagybirtokkal. Az átmeneti idő megszüntével azonban a nagybirtok ismét visszahárítja az adóterhet a többi társadalmi osztályokra. Előadó ezen tételek helyességét számos adó történeti és statisztikai példával igazolta.

Azután áttért annak kimutatására, miképpen érvényesíti Magyarországon érdekeit az adórendszer terén a nagybirtok. A proletáriátus Magyarországon politikai jogokkal nem bír, szervezkedése csak az újabb időben halad előre, s ezért a nagybirtok az állami terhek túlnyomó részét fogyasztási adók és egyedáruságok alakjában a proletáriátusra hárítja. A fogyasztási adók oly cikkeket sujtanak, melyek — só, cukor, hus, szesz — tömegszükségletek kielégítésére szolgálnak s a magyar adórendszerből a fényűzési adók teljesen hiányzanak. De az egyes adók túlnyomó részét is, ha nem egészen a proletáriátus, de mindenesetre az alsóbb néposztályok fizetik. Végül a községi adózás terén élve a nagybirtok óriási előnyöket, sőt a törvény módot nyújt arra is, hogy földjeiket az adózás alól egészen kivonhassák.

Az iparos, kereskedő és értelmiségi elemekkel szemben is különféleképpen biztosítja a nagybirtok adózási előnyeit. A földadó kontingentálva van, az államnak nem szabad évente belőle ötvenkét millió koronánál nagyobb jövedelmet húzni. Azonkívül a földadó a harmincz év előtt készített kataszteren alapul, — melyet a nagybirtok megbolygatni nem enged — s az azóta beállott jövedelememelkedés teljesen kibúvik az adózás alól. Ellenben az ipari stb. jövedelmek adója folytonos felülvizsgálat tárgyát képezi s minden harmadik évben újra rovatik ki. A földbirtok évi háromszázöt millió jövedelem után adózik, holott tényleges jövedelme háromezer millió koronát tesz ki.

A kisbirtokot az adókataszter készítése alkalmával károsította meg a nagybirtok. Az egész művelet vezetésére kizárólagos befolyást gyakorolván, saját jövedelmét alacsonyra, a kisbirtokét magasra becsülte. Ezen aránytalan adózás lett az amerikai kivándorlás főorrása. Az adókedvezmények és elengedések úgy vannak megállapítva, hogy azoknak csak a nagybirtok veheti hasznát. Az ármentesítési járulékok is úgy vannak szabályozva, hogy a nagybirtok saját árvédelmi költségeit a kisbirtokosra hárítja át.

A közönség, mely a társaság nagy előadótermét zsúfolásig megtöltötte, tapsal jutalmazta az előadót.

— **Az Újságírók Egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya tegnap délután Herczeg Ferenc elnökele aláírtást tartott. Serecs László főtitkár bejelentette, hogy 40 egyesületi tag rendkívüli közgyűlés egybehívását kéri az elnökségtől a vasárnapi munkaszünet legutóbbi történt felülgasztése miatt. A választmány elhatározta, hogy a rendkívüli közgyűlést február 16-ra egybehívja. Több folyó ügy elintézése után a választmány Zoltán Jenő, dr. Halász Lajos, Róna Lajos, Relle Pál, Illés István, Radó Richárd, Mokri Ferenc, Fodor Miklós és Liptay Imre fővárosi hírlapírókat az egyesület rendes tagjai sorába felvette. Néhai Grosz Zsigmond örökösei a mai napon 500 korona adományt küldtek a Budapesti Újságírók Egyesülete segítőalapjának.

— **Öngyilkos aggyasztán.** Kántor Mihály nyolczvanhét éves pusztakovácsi birtokos gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire észrevették, halott volt.

— A törökországi kolera. A bolgár kormány a kolerának Törökországból való behurcolása ellen a személy- és podgyászforgalmat illetően a következő intézkedéseket léptette életbe: Konstantinápoly felől a személyszállító vonatok — kivéve az expresszvonatokat, melyek folytatásig továbbbittatnak — csak Ljubinec vesztégyár-állomásig közlekednek. Itt a továbbutazóknak át kell szállniok. Az utasok és a podgyász átszállítás, illetőleg áthordás előtt orvosilag megvizsgálatnak és fertőtlenítettnek. A keleti expresszvonatokat a szerb határig orvos kíséri, ki az utasok egészségi állapotára felügyel. Az utasoknak bolgár területen a vonatot elhagyniok nem szabad, valamint tilos a bolgár állomásokon a személyekkel való érintkezés is. A Cari-Brod felől közlekedő vonatokkal Törökországból utazók Cari-Brod állomáson egyszerű orvosi vizsgálatnak vettek alá.

— Államvasuti nyugdíjasok kérvénye. A Magyar Államvasuti Nyugdíjasok Egyesülete minap nyújtotta át Justh Gyula, a képviselőház elnökének nyugdíjösszegüknek 20%-al való emelése iránti kérvényüket. Az elnök január 24-én jelentette a képviselőháznak a kérvény érkeztét s a kérvényi bizottság legközelebb fogja tárgyalni a tizenkétezer államvasuti nyugdíjas anyagi helyzetét tárgyaló kérvényt. A kérvény kifejti, hogy a nyugdíjak a 40—50 év előtti viszonyoknak megfelelőleg állapítottak meg. Széll Kálmán a mostani delegációs ülésben kijelentette, hogy minden polgári alkalmazott helyzete javított; ez alapon a nyugdíjas is várhatja nyomasztó anyagi helyzetének javítását. Az osztrákok felemelték a nyugdíjasok díjait, míg nálunk inkább engednék meg az ország pénzügyi viszonyai. A katonaság nyugdíját egy ízben már felemelték s jelenleg újból napirónd van fizetésük felemelésének kérdése. A nyugdíjasok egyletének kérvénye végül arra is hivatkozik, hogy a Máv.-nak kötelessége gondoskodni kiszolgált alkalmazottairól, kik egy egész emberöltőn át ezen intézet felvirágoztatásán munkálkodtak, nehogy öreg napjaikra kénytelenek legyenek a nagy áragság miatt szükségét szenvedni.

— Sztrájk. A Ney és Róna cég Kápolnatezai kalitkagyárában ma délután hatvan munkás beszüntette a munkát és elvonult a kádáregedék szakegyletében levő sztráktanyára. A rend fenntartására rendőrököt rendeltek ki, közbelépésükre azonban nem volt szükség. A munkások béremelést és munkaidőszállítást követelnek.

— Elrabolt gyermekek. Rába-Doroszlón ma vándorzigányok megtámadták Iszák Györgyné házát és fegyvert fogva az asszonyra, követelték attól a menhely által gondozására bízott két gyermek kiadását. Az asszony minden ellenkezése ellenére a cigányok a két gyermeket elrabolták. A csendőrség nyomoz.

— A kilakoltatott lakó boszúja. Véres boszút állt — mint egy Fiuméből érkezett távirat közli — Susákon egy lakó a házi tulajdonoson, aki kilakoltatta, Broznic Máttyás a neve a lakónak; a házi tulajdonos pedig Hodák József. Broznic nem akart kiköltözni s ezért Hodák az előjárósággal akarta kilakoltatni. Broznic ezért tegnap este Hodákot az utcán megleste és boszúból mellbélte. Broznic azt hitte, hogy Hodák meghalt s ezért öngyilkossági kísérletet követett el. Mindkettőt súlyos sebekkel szállították a kórházba.

— A szerelmesek fosztogatói. A fővárosi rendőrség ma veszedelmes bünszövetséget tett ártalmatlanná. Hurokra került egy betörőbanda, amely nagy raffinériával fosztogatta ki áldozatait. A gonosztevő társaság tagjai: Vinkóczy József, Nadradics István, Janati Károly, Sörény Antal, Tóth János és Rubenszki Gyula. Ezek két utazni leányos, Keleny Vilma és Bauer Katalinnal szövegetek. A leányok kilesték a hozzájuk járó vendégek viszonyait és elmondták büntársaiknak, akik azután betöréssel vagy rablással jutottak hozzá a megszeméltelt pénzhez. Olykor maguk a leányok zsebelték ki a vendégeket, vagy az ágy alá rejtett barátaik rohantak meg a távozni készülő áldozatot. A banda kilenczven alkalmas betörést követett el. A kár, amelyet okoztak, összesen negyvenezer korona. A bünszövetség valamennyi tagját letartóztatták. A betörők és az elvetemült leányok mindent bevallottak a rendőrségen, de a nyomozás tovább folyik, mert az a föltevés, hogy a kompánia egyéb bünszelekményekben is ludas

— Apróság a szász-altenburgi hercegről. Közlöttük, hogy Ernő, szász-altenburgi herceg meghalt. Sok jó anekdota jár szájról-szájra az elhunyt hercegről. Ezek közül az alábbi különösen karakterisztikus. Egy reggel a gerai hársfák alatt hajtatott végig s utközben találkozott egy parasztasszonnyal, aki nehéz kosarat cipelt. A herceg meghívta az asszonyt kocsjára s az asszony, aki nem is sejtette, hogy uralkodója mellett foglal helyet, folszállott a kocsi. A herceg és a parasztasszony között csakhamar élénk beszélgetés kezdődött. A herceg megkérdezte az asszonyt, hogy ismer-e a herceget:

— Nem, — felelte az asszony, de hallottam már róla eleget.

Azután elmondotta, hogy mennyi szépet beszélnek a hercegről és hogy milyen kedves ember a herceg is, a hercegné is. Közben a városba érkeztek és az asszony látta, hogy az oldalán ülő urat minden oldalról barátságosan köszöntik. Meg is kérdezte:

— Bizonyára valami nagyfejű lehet!

— Na, nem olyan nagyon, — felelte a herceg. Amikor azután az őrség is tisztelgett előttük, akkor a parasztasszony már látta, hogy kivel van dolga.

— Most már tudom, hogy maga a herceg.

Zavartan bocsánatot kérve, el akarta hagyni a kocsi, de a herceg nem engedte és így szólt hozzá:

— Nem, most már el kell jönni velem a kastélyba, mert a feleségemnek is meg kell veled ismerkedni.

Csakugyan el is vitte az asszonyt a kastélyba s amikor az egyszerű asszonyt bemutatva feleségének, tréfásan így kiáltott:

— Ágnes, ma végre meghallottam az igazat! Csak mondasd el vele, hogy mit beszél rólad a nép!

Azután megvendégelték az asszonyt s a főszakácsmester megvásárolta összes áruit, amelyeket kosarában magával hozott.

— A fiúel kivándorlást szálló. A kivándorlók szállóját e hó 15-én adják át véglegesen Matkovich Jánosnak, a szálló bérlőjének. Ebből a célból a jövő hét folyamán egy, a belügyminisztérium kiküldöttéből álló bizottság érkezik Fiuméba.

— Anarkisták bünteteli. Newyorkból a chikágói anarkisták véres bünszelekményeiről érkezik tudósítás. Három héten belül hat gyilkosságot követtek el. E mellett egyre izgatják a munkástanúkat és folszólják őket, hogy lázadjanak föl a társadalmi rend ellen. Az anarkisták nyíltan hirdetik, hogy ha el akarnák őket fogatni, agyonövik a rendőröket.

— Szerencsétlenül járt munkás. A Dorottya-utca 4. számú házon egy ezégtől tisztogatott ma délután Szőke András 49 éves bádgos. Munka közben a havas, síkos járdán kicsuszott alóla a létra és Szőke négy méter magasról lezuhant. A mentők költözték be sérüléseit és a lakására vitték.

— Balatonvidéki kiállítás. A Balatonvidéki vasút megnyitásakor Keszthelyen rendezendő balatonvidéki kiállítás ügyében a Keszthelyvidéki gazdakör ülést tartott igen nagy érdeklődés mellett. Vasárnap a társadalom minden rétege részvételével nagygyűlés lesz, amelyen bemutatják a tervet és költségvetést, melyet a miniszterelnökhöz küldöttég fog Budapestre vinni a Balatoni szövetség elnöksége vezetésével.

— Vonatkisiklás. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút közli, hogy e hó 7-én az Oderberg felé haladó 2. sz. gyorsvonat Fenyőháza állomásba való behaladásnál a hóvilhar és sötétség következtében az előtte haladt 144. sz. tehervonatba ütközött. Az összeütközés folytán a gyorsvonat podgyász- és a tehervonat két kocsija kisiklott és a gyorsvonat mozdonyával együtt megrongálódott, míg a tehervonat Schulek József nevű zárfekezője a szenvedett sérülések folytán meghalt. A gyorsvonat utasai közül egy utas jelentéktelenül megsérült. A vizsgálat folyamatban van.

— Kutyaért gyilkolt. Nagrápolton Giró János uradalmi kocsi, a falun végighajta, az egyik kocsija után ugató kutyát ostarával megcsapta. A kutya gazdája erre beszaladt lakásába és revolvert hozva, a kocsihoz lött. A golyó a kocsi oldalába furdott és életveszélyesen megsebesítette. A gyilkost elfogták.

— Sztrájk Bakuban. A Baku-társaság naftatelepén kitört sztrájk következtében az üzemet beszüntették. A Nobel-testvérek balachani telepein több munkás elbocsátása miatt sztrájk tört ki

— A Carmania útja. A Carmania ma délután indult el Fiuméből amerikai útjára. Az utazásra mindössze kétszázötven kivándorló jelentkezett. Ezzel a hajóval tér vissza állomáshelyére, Newyorkba, családjával együtt Zerkovics Emil is, a kereskedelmiügyi minisztérium szaktudósítója.

— Furcsa zenész. A franciaországi Beziersben Corradini nevű olasz varieté-előadásokat tart sok zebórával és egy betanított hatalmas elefánttal. A január elsői előadásán a karmester az elefántnak egy darab süteményt nyújtott fel a pódiumra. Az elefánt közel jött a pódium szélére és lezuhant a zenekarba. Rettenetes testével majdnem agyonnyomott három zenészt s nagy ügyvel-bajjal tudták őket kiszabadítani. Az elefánt a mélyített zenekarban iszonyuan bömbölt, a közönség pedig rémülten menekült. A zenekar fakorlátját eltávolították s visszavitték az elefántot a pódiumra, azután folytatták az előadást.

— Tüzbész egy színházi ruhatárban. A berlini Lorzing-színházban tegnap este előadás közben nagy rémület volt. Az első felvonás folyamán egyszerre tüzet kiáltottak s a közönség a kijárókhoz rohant. A karmester és a színészek megnyugtattal igyekeztek a közönséget. A rémület oka az volt, hogy egy látogató égő szivarját felöltözék zsebébe tette s így adta át a ruhatárosnak. Az égő szivar meggyújtotta a kabátot, amely a ruhatárban lévő többi kabáttal együtt elégett. A tűz eloltása után az előadást folytatták.

— Millió család. Berlinben az ottani Friedberg Zsigmond bank- és jelzálog-cég tulajdonosa bezárta üzletét és Londonba menekült. Kötelezettségei mintegy két millió márkára rugnak. Friedberg kiadója volt a „Ratgeber auf dem Kapitalmarkt“ (Tanácsadó a pénzpiacra) című szaklapnak.

— Az elhagyott szerető. Bécsben Selzsteini Exter Hermína nevű 31 éves varrónő tegnap este a schönbrunni kaszárnnyában orozva rálőtt Schauler Brunó tisztihelyettesre, akivel évekig viszonya volt. A golyó a tisztihelyettes koponyájának hátulsó részébe hatolt, a csontban megakadt és súlyos sebsülést okozott. A leány, amikor kihallgatták, kijelentette, hogy a tisztet meg akarta ölni, mert faképnél hagyta. A leányt átadták a törvényszéknek.

— Megszökött bankigazgató. Berlinben a Friedberg-féle jelzálogbank fizetéseképtelensége a tőzsdére nézve minden jelentőség nélkül való, noha a közönség vesztesége tetemes. A cég tulajdonosa Londonba szökött, „Ratgeber auf dem Kapitalmarkt“ című szaklapját valószínűleg át fogja venni egy nyomdavállalat.

— Halálozások. Dr. Frühwald Ferdinánd egyetemi tanár, az általános poliklinika osztályfőnöke Bécsben ma meghalt.

Danner Sebestyén kanonok, a Salzburger Cronik kiadója, Salzburgban, ma hatvanegy éves korában meghalt.

Dr. Derencin Marian egykori osztályfőnök, ma hosszas szenvedés után Zágrábban hetvenegy éves korában elhunyt. Derencin a volt Strossmayer-párt egyik vezérére volt és a Mazuranic-kormány idején kiváló politikai szerepet vitt. Annak idején egyike volt a tartománygyűlés kiváló szónokainak.

Czobor Gyula, az Érsekújvári Takarékpénztár alelnöke meghalt Érsekújváron.

— Fővárosi Orfeum. Vasárnap, mint rendszeren két nagy előadást tart az Orfeum. A délutáni előadás, mely 4 órakor kezdődik, megint nagy öröme lesz a gyermekvilágnak, mert Merian világhírű kutyaszínháza ezen az előadásán is fellép. Az esti előadás kezdete 8 órakor lesz. Jegyek 10—1 és 3—6 óráig előre válthatók.

x Csunya kezű nők 3 nap alatt bársonysima és hófehér kezeket kapnak, ha a Kerpel kézfimmitót használják. A Kerpel kézfimmitó jószágát számtalan elismerő levél és a főváros legszebb színésznőinek nyilatkozatai igazolják. 1 üveg ára 90 fillér. Kerpel bőrfimmitó mosdó-szappan 3 drb 1.30 korona.

x Farsangi kirándulás a Rivierára. Az Idegenforgalmi Vállalat február 15-én induló ötödik rivierai társasutazására kis számú, de igen előkelő közönség jelentkezett s a vállalat minden intézkedést megtett arra nézve, hogy daczára a szállók tulzsufoftságának, a résztvevőknek a legnagyobb kényelmet biztosítsa. Egyszermind ezuton felkéri a még résztvenni szándékozókat, hogy az idő rövidségére való tekintettel, bejelentésüket 50.—korona előleg megküldése kapcsán „Menetjegyiroda Budapest“ címre, távirati uton tegyék meg.

x Felhívjuk olvasóinkat Keleti J. kötszerész mai számunkban megjelent hirdetésére.

x Evőeszközök és nászajándékoknak való dísz-tárgyakról sok száz fényképpel tarkított albumot állított össze Polgár Kálmán órásmester, (üzlete és raktárai Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. sz.) melyben a hazai ötvös-ipar termékek szép sorrendbe fel vannak tüntetve. Ez a körülmény külön megemlést azért érdemel, mert Polgár Kálmán a „Magyar Védő-Egyesület” tanúsága szerint a honi ékszeripar terjesztésén fáradozik. Aki tehát rendelésével nevezett céghez fordul, az nemcsak előnyösen vásárol, de egyben a hazai ipart is támogatja. — Lapunk olvasóinak közvetlenül Polgárhoz intézendő felszólításra a tekintélyes album-árjegyzék ingyen és bérmentve megküldeték.

x Röntgen-sugarakkal a modern orvosi tudományban számos betegségnek kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvériség (lenkámia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakál vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszagnál és bőrvizsketegnél is jó eredményel kerülnék a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönlig Izso elektroterápiái intézetében (Károly-körút 24.).

x Fodor-féle vivőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivőterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Zászlók, czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Merceaux francia író századunkat a gyorsaság századának nevezte el, ami nagyon találós is, mert manapság minden téren csakis az idő gyors kihasználása döntő. De talán semmi sem karakterizálja jobban korszakunk gyorsaságát, mint az írógépek. Mert az írógép az, mely leginkább áll a gyorsaság szolgálatában. Amde az írógépeknek ma már oly sok válfaja van, hogy szinte szolgálatot vélnék teljesíteni olvasóinknak, ha szóvá teszszük, hogy a számos írógép közül rendeltetésének leginkább felel meg a „Mignon” írógép, mely méltán nevezhető az írógépek remekjének. E modern írógépnek az a nagy előnye a többiek felett, hogy ezen bárki, minden előzetes s fáradsztó tanulás nélkül képes azonnal írni. A szerkezete a lehető legegyszerűbb, az írás látható. Sokszorosít s másol. Mondhatjuk, hogy bárminő más írógéppel felveszi a versenyt s e sok előnye dacára az ára aránytalanul csekély, amennyiben csak 200 koronába kerül. Elárulatója a „Szabadalmazott ipar”, Budapest, VII., Csengery-utca 24/b, mely készséggel szolgál bővebb felvilágosítással is.

Divat.

Budapest, február 8.

A finanziaális viszonyok keserves kialakulásai következtében azt kellene hinnünk, hogy az asszonyi öltözékek alkatrészei némileg az egyszerűség felé tendálnak. Legalább így kellene lennie, ha a divatban csak egy atomnyi logika is volna. Azonban divat és logika ösödöktől fogva oly ellentétes fogalmakat képviseltek, amelyeket a legmodernebb, a legemancipáltabb eszmékért küzdő nő sem volt még eddig képes összeegyeztetni. Soha annyi panaszt az életfentartás nehézségeiről nem hallottunk még, mint napjainkban és soha — már az általunk átélt évtizedeket értve — nem volt az asszonyi viselet követelőbb, anyagban drágább, mint éppen mostanában. Estélyi ruhákra a legnehezebb selyembrokat dolgozzák fel, festéssel díszített selyembáronyokat, valódi csipkével in-crustált crêpe-de-chineket, vagy pókháló vékony gaze-szöveteket. Egy-egy hangversenyen, vagy az ugynevezett „pénzgyedek”-ben megtartott estélyeken valóságos vagyon van az asszonyi ruhákba varrva. A kifinomult izlés s a tökéletes technika gyakran valóságos csodaműveket alkotnak együtt. A mélyen kivágot derekakat csillámcspikék, vagy drágakömitációkkal kirakott himzések veszik körül, bizantinikus aranyalapú ruhákön gyöngy-guirlandok futnak végig, áttetsző csipkealpra színes rózsákat hímeznek s a szoknyák aljába fodor helyett tömött egymás mellé fűzött nagy rózsaleveleket varrnak. A szalónok számára kiadott divatjelszó a pasztellszínű alap, csillogó fémeffektusokkal, arany- és ezüstveretű csipkével és ékszerrel dusan ellátva. Az ékszer foglalat, mely az utóbbi években olyan előkelő szerepet játszott, mindinkább háttérbe szorul s az ékszerek szépségét a kövek értéke határozza meg. A legérték-

sebb kő a briliáns, mely dacára a Lemoine-féle sokat ígérő kísérletezésnek, 60%-al szállt fel árban. A drága díszek, virágok, coiffurok, ékszerek és hülzögő anyagoknak ebben a nagymérvű kiaknázásában nem kis része van az asszonyi kor határainak mind jobban dokumentálódó eltolódásában. Nincs olyan messze mögöttünk az az idő, ahol a harmincz éves asszony javarészt lemondott a sok csillogó világi hiúságról s beérte azzal, hogy feleség és anya. Ma a negyvenéves asszony még erősen daczol a tükrével és megmutatja a sorsnak, hogy „ce que femme veut, Dieu veut!” Csakhogy ez az erős akarni tudás, ez a büszke célzérés nagyon költséges valami. A fiatalságnak nem sok díszre van szüksége, a természet maga adja rá a legszebb díszet. A rezignáló asszonynak szintén könnyen kielégíthetők az igényei: csín, tisztaság, előkelő egyszerűség. A nagy apparátus után azonban leginkább az az asszony nyul, aki az ifjuság első, gyakran már második határát is túllépte s még mindig borzadva gondol az ösre s hamis virággal, hamis meleggel teremt magának egy-egy halvány, hazug nyarat. Balzac, a kedves, a gonosz asszonyismerő, a negyvenedik élet állítja oda az asszonyhiúság határkövének. De hol van az az asszony ma, aki ebben a korban már megadja magát? Ilyenkor mutatja meg Daucet, Paquin, Redfern leginkább a művészetét s ilyenkor válik a bái, a szépség, a fiatalság — pénzkérdéssé.

Az idei tél nem igen kedvez a sűrű mulatozásnak. Csendes farsangunk van. Az udvari bálokat, melyek elé érdeklődéssel néztünk s melyek mégis egy kis udvartartási színezetet kölcsönöztek a csendes budai várnak, beszüntette az udvari gyász. Ugyan, legújabb hírek szerint, egy kis eltolódással mégis megtartják őket. Csak Augusztia főhercegnő nem fog megjelenni a következőn, mert neki a liszszaboni eseményekkel kapcsolatosan hosszabb gyászt ír elő a spanyol udvari etikett. Gróf Almásy Dénesné, Károlyi Ella grófnő a fiatalság unszolására szintén megtartotta szombatban bálját, de a jelenlevő hölgyek mindannyian félgyászban jelentek meg. Sok fehérre dolgozott fekete cipkeruhát lehetett látni, halvány lila crêpe-de-chinet, szürke és fekete bársonyt, fehér velour soplek fekete csillámdiszszel és fehér-feketével kombinált himzéseket. Kissé szokatlan látvány ez a gyászos pompa a bái teremben, de ezzel elég volt téve az etikettnek s a jókedvű ifjuság kívánságának is.

A szalónokban nagyobbára báliruhák elkészítésén dolgoznak lázasan, mialatt a főnökök már Párisban járnak, hogy előkészítsék a tavaszi divatújodásokat, melyekből már most is elárullhatunk annyit, hogy a csikos és koczkás szövetek még mindig dominálni fognak, de legnagyobb szerepe mégis a borduros kelméknek lesz. A legnehezebb sevlottok éppen úgy, mint a könnyű markisettek bordurrel lesznek ellátva s feldolgozásuk igen alkalmas lesz a berakott trotteurökre, valamint a görög stilusu nyári ruhákra.

Kalapokban a tavasszal el fognak térni az óriási téli Gainsboroughk és Reynoldsoktól s átmeneti forma gyanánt a Napoleonok és trecornok lesznek divatban. Ezekből az új jellegű kalapokból, melyek óriási tűzkekkel és dus köcsagdiszszel vannak ellátva, igen szépeket láttam Brett Sarolta Párisi-utcai divattermében, ahova már a kerek tavaszi formák, a tüllbokros Rebut-modellek s a virággal elhalmozott nizzai kalapok is megtartották bevonulásukat.

A keztyűk divatában nem nagy a variáció, szalónban a fehér glacé, utazásra a szürke vagy dohányszínű antilop-bőr.

Czipőkben még mindig hordják a fehéret, a gyöngyhímzéses aranyporczipőt s a színes bőrt, de legkedveltebbek a nagy csattos, hosszú orru Molière-czipők, melyekben a láb formája legelőnyösebb.

Vera Violetta.

Kérjük mindenütt a világhírű
Hercules-sör
MALÁTA-TÁPSÖR - különlegességet.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Orello vendégjátéka.** A hollandi opera baritonistája, aki „Faust”-ban kezdte meg vendégszereplését, ma este a „Parasztbecsület”-ben és a „Bajazzok”-ban lépett föl. Ma is inkább a színészt csodáltuk benne. Mind a két dalműben kiváló, operai színpadokon ritka tökélyű alakítást produkált s különösen Toniojáért tapsolták sokat. A „Parasztbecsület”-ben Turridut Arányi Dezső énekelte világos, tisztán csengő tenorhangon. A „Bajazzok”-ban Szilágyiné, Déri, Szemere és Gábor léptek föl a vendég mellett. A két olasz opera közt Szikla Adolf magyar táncgyűveletét adták elő.

(*) **Kiss József ünneplése.** Széleskörre terjedő mozgalom indult meg, mely a magyar társadalom minden rétegét magában foglalja s melynek célja, hogy Kiss József költői jubileumát az irodalom számára megörökítsék. A szép eszme megvalósítását biztosítják: mint elnökök Rákosi Jenő, Herczeg Ferenc és dr. Kohner Adolf, védő: Apponyi Albert, Batthyány Lajos, Andrassy Gyula, Bánffy Dezső, Csáky Albin, Dessewffy Aurél, Justh Gyula, Kornfeld Zsigmond, Lánzy Leó, Széchenyi Béla, Széll Kálmán és Wekerle Sándor. Célja az akezióknak egy pompás diszmit kiadása, mely Kiss Józseftől és Kiss Józsefről ad közleményeket. A könyv szerkesztését a legkiválóbb magyar írók társasága intézi s a vállalat anyagi részét egy bizottság kezeli, melynek tagjait egy széleskörű bizottság választja. Az akezió vezetői most gyönyörű kiállítás felhívásban fordulnak a nyilvánossághoz s kérik Kiss József költészetének minden megbecsülőjét, hogy járuljon szavával a költő jubileumának megünnepléséhez. S ezért cserébe megkapja a Kiss József-emlékalbumot, amelynek czime ez az egy szó: A Könyv. Az említett felhívásból ideírjuk a következőket:

Ha az utolsó évtizedek költői termésének a legjavát koszoruba kötjük, e koszoruban Kiss József alkotásai ott ragyognak hervadhatatlan fény-nyel.

És ha körültekintünk azok sorában, akiket irodalmi hatalmasságaink, testületeink, intézményeink egy muló halhatatlanság díszével felruháztak: Kiss József és alakját ott hiába keressük.

Fata libellorum, fata poetarum.

Tünődve fognak késő ivadékok még mindig lelkesedve Kiss József egy gyönyörű költeményén, e rejtvénynyel szemben állani és nem fogják tudni megfejteni.

De a költő nem az akadémiaéknak danol, hanem a nemzetnek. És költővé nem szavazattöbbség avatja az embert, hanem isten, kitől az ihlet vágyon. Mi pedig tegyük tanúságot arról, hogy ez a nemzeték meghallotta és megértette és megbecsülte egyik legihletettebb dalmokát: Kiss Józsefet.

Azért szólunk mindama magyarokhoz, akiket kiválogattunk ezrek és százezrek közül, mert hogy, akiket ilyen szólítunk, bizonyára megértenek bennünket és velünk cselekedni késznek.

Könyvet adunk ki Kiss Józsefről és Kiss Józseftől és kérünk mindenkit, akinek érdemes nevére e felhívásunkat elküldjük, legyen ebben segítségünk azzal, hogy könyvünket megrendeli és maga mellé vevén ama barátait, akiket mi nem ismerünk, őket is nemes munkánk részesévé tegye.

A Könyv ugy tartalma, mint külső formája szerint oly fényes, oly emlékezetes és oly tökéletes lesz, aminő szeretetünk, irodalmunk mai szellemétől és nyomtató művészetünkkel kitelik; méltó lesz egy negyven éves költői pályára rózsáihoz és tövisseihez; méltó szándékunkhoz, méltó közönségünkhez és méltó az alkalomhoz.

A Könyv Kiss Józsefről és Kiss Józseftől mindenkinnek, aki megkívánja, emlék lesz a költőtől és jutalom lesz a költőnek mindazoktól, akik jónni fognak, hogy élte alkonyának ösvényeit meghintsék szeretetük, elismerésük, hálájuk virágával.

Ennek okáért nem árat szabjuk A Könyvnek, hanem kérünk mindenkit, akihez ezzel fordulunk, járuljon Kiss József negyven éves költői jubileumának eme megünnepléséhez száz koronával és fogadja el cserébe tőlünk emlékkül A Könyvet.

(*) **Babér a virágerért.** E napokban kedves versenyes folyt két színházunk művészei között, két eredeti darab bemutatás estéjén. A mult héten a Magyar Színházban volt Földes Imre „Császár katonái” című érdekes színművének premiérje. Jászai Mari, akit minden igazán művészi és irodalmi esemény érdekel, nemcsak végignézte — és végig tapsolta — a sikerült előadást, hanem az összes szereplőknek és Márkus Vera Violetta, a színház rendezőjének, külön-külön vi-

rágadományával fejezte ki elismerését. Az így meg-tisztelt kollégáknak nem kellett sokáig várni, hogy viszonyozhassák a nagy művésznő szeretetreméltóságát. Tegnap ugyanis a Nemzeti Színháznak volt premié-rije s Molnár Gyula „Hazug törvény“-ét lát-szózták először s a második felvonás sorsát Jászai Mari remek látéka döntötte el. Ezt az alkalmat hasz-nálták föl hódolatuk kifejezésére: tizenheten tizenhét kis babér-koszorút fűztek egymásba és ezzel a hatal-mas koszorúval rótták le hálájuk adóját.

(*) **Ábrányi Emil jubileuma.** Poétáink egymás-után jubilálnak. Azokról, akiknek neve előtt megszok-tuk a „fiatal“ jelzőt látni, egy szép napon kisütik, hogy már huszonöt, negyven, vagy ötven év óta pengetik a lantot. Most Ábrányi Emil a soros. Róla derült ki, hogy lángoló hazafias verseivel és epedő szerelmi költeményeivel már évtizedek óta gazdagítja irodalmunkat. A kitünő költő tisztelői e ne-vezetes dátum alkalmából nagyszabású ünneplésre készülnek.

(*) **A színművészeti akadémia** növendékei szom-bat este másodszer adták A cigányt az Uránia-szín-padán. Erről különösebb megemlíteni valónk jelen-leg azért nincs, mert már multkor ismertettük az elő-adást. Úgyes volt ma is Benes Ilona, Koppa Ilonka, Harsányi Rezső, Andor Mária. (B.)

(*) **Vizsgálati előadás.** Rég látott hétköznapi dé-lután a Király-Színház oly telt házat, mint aminő a mai volt. Nem is csoda, mert a Vig özevegést fűzték műsorra egy koronás helyárral mellett a növendék-előadás keretében. Ez az anyagi siker szempontjából nagyon üdvös volt. De a növendék-előadásnál nem ez a fő s így feltétlenül kifogásoljuk, hogy az igaz-gatóság ezt az agyoncsépelet darabot választotta. Ily általános ismert darab előadásánál igen nehéz feladattal kell a növendékeknek megküzdniök, mert a néző önkénytelenül is összehasonlítást tesz Fedák, Kürty, Ráthonyi és az előadók között. Továbbá a buzgó növendékek fenti művészeket akarván min-dénáron utánozni, kissé kómikus színben hat a hall-gatókra. Ezekről eltekintve azonban az egyes sze-replőket dicséret illeti gondos játékkukért. Sz. Sárdy Valéria Hanna szerepében igen szép alakítást nyuj-tott. Hangja kissé még gyenge, de idővel sikereket érhet el. Kontz Irma Valancint adta bájosan. Dani-lót Dobos László látványosította. Igen tehetséges, in-telligens színész, aki kivált a többiek közül. Heltai Olga és Mányóki Gizus ügyes előadásukért érde-melnek dicséretet. Jó volt még Dezső Vilmos és Domonkos Ferencz.

(*) **A „Varázskeringő“ Pozsonyban.** Strauss Osz-kár nagyszerű darabja Pozsonyban is pompásan be-vált. Balla Kálmán, pozsonyi színigazgató ragyogó keretet teremtett a darabnak és legjobb tagjaira biza a szerepeket. Szentgyörgyi Lenke kitünő Franczi volt és Niki hadnagy a fővárosban jól ismert Raskó Gézában talált elegáns és jó hangú személyesítőt. Az előadás zenei részét Fodor Bernát, a magyar ki-rályi Operaház tagja; most pozsonyi karnagy végezte nagy szaktudással és sok izléssel és a precíz elő-adást ő vezényelte lendülettel. A közönség ovációk-ban részesítette a szereplőket és a népszerű kar-mestert.

(*) **Az Operából.** Holnap, vasárnap, Puccini Bo-hém életje kerül előadásra Burrián Károly kamara-énekessel vendégfellépésével, aki Rudolf szerepét fogja énekelni az Operaházban ez alkalommal először. Mimit Szamosi Elza, Musettet Ambrusné, Marcell Takáts, Schannardot Dalmoki, Collinet Kornai, Alcin-dort Szendrői, Benoit Hegedűs fogja énekelni. A dalmi-ét Márkus Dezső karmester vezényli s Al-szeghy Kálmán főrendező rendezi. (Béreltszűnet 6. sz. rendes helyárral.) Burrián Károly ezen fellépésével befejezi ideai vendégszereplésének mostani harmadik sorozatát. A művész amerikai körutjáról visszatérve, csak május közepén folytathatja ismét vendégszerep-lését az Operaházban, amikor még ötször fog fellépni. Burrián most Slegfried szerepének olasz és Bánk bán-nak magyar nyelven való betanulásával foglalkozik. Kedden Lakmé kerül előadásra, a főszerepekben Sándor Erzsébet, Arányi, Szemere fellépésével. Csütör-tökön, február 13-án, Wagner halálának 25-ik évfor-dulóján A walkür kerül színre Orello M. József ven-dégfellépésével. Kivül a főszerepeket Vasquezné, Diósyné, Flattné, Anthes és Kornai énekelik. Szom-batra Goldmark Sába királynőjét adják

(*) **Feld Irén a Nemzeti Színházban.** Feld Irén, a jules fiatal drámai művésznő, legközelebb vendég-szerepeit fogja a Nemzeti Színházban. Feld Irén há-rom legjobb szerepét játssza a „Kaméliás hölgy“-ben, a „Váljunk el“-ben s egy még eddig meg nem állapított darabban.

(*) **Kitüntetett író.** A szegedi Dugonich-társaság minden esztendőben megjutalmaz egy arra érdemes író. Ez évben a száz aranyat Szigethy Vilmos kapta, akit lapunk olvasói is jól ismernek kifogástal-anul megkomponált és megírt tárczáiból.

(*) **Eliána.** Mihailovich Ödön 3 felvonásos dalmü-vének. Eliána-nak bemutató előadása vasárnapra, e hó 16-ikára van kitűzve. A dalmü szövegét Tennyson Eliána című király-idillje nyomán Herng H. írta. Teljes szereposztása a következő: Artusz király — Takáts, Ginevra, a hitvesc — Szamosi Elza, Lancelot — Anthes, Eliána — Vasquezné, Lavimus, Eliána bátyja — Pichler, Kyot, főudvarmester — Várady J., Remete — Erdős, bárdok — Kárpát, Ney B., Juhász és Déri. Az újdonság főpróbái a szerző jelenlétében folynak. Zenei betanítását Kerner István karnagy végzi, a színpadi rendezést pedig Alszeghy Kálmán főrendező intézi; a korhű új jelenetek és díszletek Kémény Jenő tervei szerint készülnek. A bemutató előadáshoz jegyek már a holnapi naptól kezdve válthatók.

(*) **Fráter Lóránd magyar klasszikus dalestéje.** Fráter Lóránd első magyar klasszikus dalestéje e hó 18-án, kedden lesz a Vigadó nagytermében. Erre az estére Fráter számára új eredeti magyar dalokat írt Buttykay Ákos, Kacsóh Pongrácz, Kern Aurél, Kálmán Imre, Székács Aladár és Tar-nay Alajos, s az ő műveiken kívül Fráter be fogja mutatni öz. gróf Andrássy Tivadarné „Kraszna-horka vára...“ kezdetű bájos szerzeményét. A ritka érdekességű hangversenyre jegyek már is kaphatók a Harmóniában.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia** második osztálya február 10-én hétfőn délután 5 órakor ülést tart, amelynek tárgya: Concha Győző r. t.: Báró Eötvös József és a külföldi kritika. Ezt zárt ülés követi, melynek tárgyai: Folyó ügyek.

(*) **A Kisfaludy-Társaság** e hó 9-én, Kisfaludy Károly születése évfordulójának vasárnapján, délelőtt fél 11 órakor a Magyar Tudományos Akadémia dísz-teremben tartja hatvankettedik közgyűlését, melyre a magyar szépirodalom minden barátját szívesen látja. Tárgyai: Beöthy Zsolt elnöki megnyitó beszéde, Tit-kári jelentés. Másod-titkári jelentés a pályázatokról. Pulszky Ferencz emlékezte, Berzeviczy Albert r. tagtól. Levél Gyulai Pálhoz, költemény Ábrányi Emil r. tagtól. Mese, elbeszélés Herczeg Ferencz r. tagtól. A Róza utja, költemény Jakab Ödön r. tagtól. Elnöki zárás. Ez ülésre jegyek nem adatnak ki; a bemenet mindenkinek szabad.

(*) **Lehár Ferencz Budapestén.** A Modern Szín-ház igazgatóságának meghívására Lehár Ferencz legközelebb Budapestre jön, még pedig abból az al-kalomból, hogy az Andrássy-uti kabaretben estéről-estére zsúfolt nézőtér előtt kerül színre a „Miezi herezeg“ című pompás operettje. A világhírű szerző darabjának 25-ik előadásán jelenik meg, amely jubiláris előadás mához egy hétre, szombaton lesz. A Lehár-operetttel, amelynek főszerepeit Medgyaszay Vilma és Nyárai játsszák, együtt kerül színre Heltai Jenő-nek egyfelvonásos, egy francia kocsis történet és több teljesen új színpadi tréfa és kabaretszám; ezeknek szereplői: Sarkady, Keleti Juliska, Bársony, Boros, Vörös Ili, Kardos és Poór Lili.

(*) **Mária.** A Magyar Színházban a szombati „Császár katonái“ előadását egy kis egyfelvonásos dráma előzi meg, amely Székely Andor fiatal írónak első színpadi próbálkozása. A kis darab címe „Mária“ s szerepeit Szegedi Erzsébet, Somlai Artur és Garas Márton játsszák.

(*) **A Ganz-gyári dalkör közgyűlése.** A Ganz-gyári dalkör most tartotta meg harminezhetedik ren-des közgyűlését. Az igazgató-választmány jelentése kegyeletos szavakkal emlékezik meg a dalkör meg-alapításának és díszelnökének Belecska Mechl-wart Andrásnak elhunytáról, aki a dalkör vezetéc-sében és felvirágoztatásában magának követelte az országnérszét. A közgyűlés tudomásul vette a jelen-tést és megadta a felmentvényt s a tisztikart újólag megválasztotta. Ezzel a közgyűlés véget ért.

(*) **A Műhely kiállítása.** A legújabb művészegye-sület, amely festők, szobrászok és építőmesterekből alakult, első kiállítását még ebben a hónapban ren-dezi az Uránia kigyó-téri művészeti szalonjában. Hét teljesen berendezett, különböző stílusú szobában egész sereg apróbb iparművészeti és képzőművészeti tárgyat mutatnak be. A kiállításon résztvevő mű-vészek: Wiegand Ede, Lakatos Artur, Mukits Sándor, Dósa Lukács, Fejérluthy Bálint, Janszky Béla, Tát-

ray Lajos, Kopits János, Tarján Oszkár, akiken kívül elsőrangú műiparosaink szintén valamennyien részt-vevőnek.

(*) **A M. I. E. N. K. A naturalisták is impresszio-nisták** első nagyszerű kiállítása még egyre nagy kö-zönséget vonz a Nemzeti Szalonba, ahol már csak a jövő hét végéig maradnak együtt a képek, amelyek nagy része ki kerül a londoni magyar kiállításra. A mostani kiállítás bezárulásával azonnal hozzáfognak Bosznay István gyűjteményes kiállításának ren-dezéséhez, amely még e hó végén meg fog nyílani.

(*) **A februári műsor.** A Budapesti Cabaret Szín-ház rendkívül élénk és változatos februári műsora olyan sikert hozott a Teréz-köruti népszerű caba-retnek, mely méreteiben felülmúlja az eddigi legna-gyobb sikereket is. Estéről-estére az utolsó helyig zsúfolt ház közönsége mulat e pompás műsoron, melynek kiemelkedő produkciói a „Tingli-tangli a cabaretban“ című variéte-imitációkkal tarkított darab, „A stájerolás“ és „A közös konyha“ című bohózat. A pompás színpadi tréfák közül a „Monna Vanna“, „A vajda a modern tánczról“, „Az utza-öntöző aratnak minden este nagy sikert, de különös-képen tetszik Nagy Endrénének, a cabaret vezetőjének száma; a „Reklám-karikaturák. Kivüle egy sereg új cabaret-számmal szerepelnek: László Rózi, Fe-renczy Károly, Fábán Kornélia, Balogh Böske, Kepi Jolán, Szécsi Magda, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kőváry.

(*) **Gyermekszínház.** A Gyermekszínházban hol-nap vasárnap ezidén másodszer adják Komor Gyula átdolgozásában a szép bohózatos varázsszereget a „Ha-mupipókét“, melynek csütörtöki első előadása teljesen zsúfolt ház előtt folyt le. Jegyek válthatók a szokásos elővételi helyen és a színház helyiségében (VI., Ré-vay-utca 16.). Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **Hangversenyek.** Culp Julia közönségretra második és utolsó dalestélyét pénteken, február 21-én rendezi a Royal termében. A rendezőség kéri a kö-zönséget, hogy az eddig fentartott jegyeket holnapig átvenni szíveskedjenek, miután a kereslet oly nagy, hogy azokat tovább visszatartani nem lehet.

A Büszselli vonósnyegyes második és utolsó bérelti kamaraestélye jövő heti hétfőn február 17-én lesz megtartva a Royal teremben. A kitünő társaság ezúttal csak 2 nagy négyest játszik Borodin és Beethovenól, nehogy a műsor túl fárasztó legyen.

Slaviansky d'Agreffe Dimitri, a híres orosz népdaltesztő 40 tagból álló teljesen újonnan szervezett vegyes énekkarával február utolsó 3 nap-ján 27, 28 és 29-én a Vigadó nagytermében 3 nagy hangversenyt rendez, mindenkor új műsorral. Sla-viansky, a most 76 éves nester csodás munkaképessé-gét bizonyítja, amidőn 50 éves művészi jubileumát úgy véli a legméltóbban megünnepelni, hogy európai bucsukörutára indul regenerált művész gárdájával. A helyárrak népszerűek: 6, 4 és 2 korona, fenntartott ülés 10 korona. Culp, Brüsszeliek és Slaviansky hangver-senyeire Méry Bélánál válthatók a jegyek.

Friedmann Ignác zongoraművész, ki a közelmúltban a bemutató estélyén oly szenzációs sikert aratott, elhatározta magát, hogy március 13-án még egy hangversenyt ad érdekes nagy műsorrall. Ezen hangversenyt a Harmónia zeneműkereskedés rendezi.

Weidt Lucye kamaraénekessé, kinek sok-öldalu elfoglaltsága miatt novemberben le kellett mondania a már hirdett dalestélyt, értesít bennün-ket, hogy az ideai hangversenyt biztosan február 20-án a Royal teremben tartja meg, melyre már is Weingartner igazgatónak a beleegyezését nyerte meg. A hangverseny iránt általános érdeklődés mu-takozik. Jegyek a Harmónia zeneműkereskedésben kaphatók.

Vécsesi Dezső, Sauer Emil mesternek ked-venze, tanítvány két héttel ezelőtt tartotta Berlin-ben a filharmónikus zenekarral a bemutató estélyt, mely alkalommal szenzációs sikert aratott és újabb dicsőséget szerzett a magyar művészetnek. Vécsesi pesti hangversenyt február 24-ére állapította meg, melyet a Royal teremben a honvédzenekarral ren-dez. Jegyek már is a Harmónia zeneműkereskedés-ben kaphatók.

Backhaus Vilmos a zseniális fiatal zongora-művész február 10-iki egyetlen önálló zongoraesté-lyére, mely a Royal teremben tartatik, következő érdekes műsort állapított meg: Brahms G-moll Rha-podia, Schumann, Aufschwung Nachtstück, Novelte D-dur, Bach Préludium és fuga C-moll, Beethoven, Appassionata szonáta, Chopin, Préludók, Esz-dur, G-moll, Etüdök, Gis-moll, F-moll, F-dur, Mazurkák, C-dur, G-dur, Asz-dur, Improcutu fis-dur, Valse bril-lante Asz-dur, Liszt—Mozart, Don Juan Ábránd. Je-gyek már csak igen csekély számban a Harmónia zeneműkereskedésben kaphatók.

Kamarazene, a Hubay—Popper-féle trio-estélyek utolsó hangversenye február 13-án, csütör-tökön a Royal teremben tartatik, melynek műsora a következő: Rubinstein B-dur zongora hármas, Schu-mann zongoranégyes. (Mély hegedű: Szerémi tanár.) Az est vendége Backhaus Vilmos, ki Hubay tanárra még Goldmark örökszép Suite-jét játssza. Jegyek est-

kély számban a Harmónia zeneműkereskedésben kaphatók.

A Grünfeld—Danziger—Herzl—Bürger társaság VII-ik hangversenye vasárnap, február 16-án délután 4½ órakor lesz a Vigadóban. Két hazai zeneszerző műve van a műsoron: Terényi Géza vonósnégyesének első előadása, és Bátor Izsó hármása hárfá—hegedű—gordonkára Mosshammer Román tanár közreműködésével. Közte Rauscher-Langer Rózi énekesnő fog énekelni.

A VII-ik filharmóniai hangverseny szerdán, február 12-én este 7½ órakor lesz a Vigadóban Kerner István vezetése alatt, Gabrilovics Osszip zongoraművész közreműködésével, a következő műsorról: 1. Koessler szimfónia (h-moll, első előadás); 2. Rachmaninoff zongoraverseny e-moll (első előadás) zongora: Gabrilovics; 3. Debussy „Fêtes” Nocturne (elsőszór); 4. Haydn 33-ik szimfónia B-dur (elsőszór).

A Budapesti Egyetemi Énekkarok szépszámu küldöttsége tiszteltet ma a közoktatásiügyi miniszter kihallgatásán és meghívta egy a miniszter, valamint Molnár Viktor és Tóth János államtitkárokat az Egyetemi Énekkarok február 20-án a fővárosi Vigadóban tartandó nagyszabású hangversenyére. Ugy gróf Apponyi Albert, valamint az államtitkárok a legnagyobb örömmel ígérték meg részvételüket a hangversenyen, amit a küldöttséggel köszönettel fogadott.

Mulatságok.

Bölcsőde-bál.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 8.

A régi, jóhírű Crèche-bál ma nagy fény és pompa közt elevenedett fel ismét a Vigadó termeiben. A farsagnak hosszú idők óta egyik legszebb mulatsága ez a bál, melyet esztendőről-esztendőre a Pesti Bölcsőde Egyesület javára rendeznek.

A mai bál, melynek fővédnökségét Augustza főhercegnő vállalta, az arisztokrácia, valamint a főváros elítjének részvételével folyt le.

A siker érdekében a Bölcsőde-Egyelet hölgybizottsága, továbbá a férfirendezés élén gróf Károlyi József és dr. Lukács Géza elnökök buzgólkodtak leginkább. A női táncrend a jótékony célra való tekintettel egyszerű, de izékes kartonlap volt.

Augustza főhercegnő ugyan az udvari gyász miatt nem jelenhetett meg a bálon, helyette özvegy gróf Korniss Miklósné, a Bölcsőde-Egyelet elnöknője jelent meg, aki a ladykkel fél tíz órakor vonult be a terembe.

Ebben a pillanatban Balog Károly cigánybandája rágyújtott a „Csinom Paikó” kezdetű csárdásra, melynek ütemei mellett több mint ötszáz pár lejtett.

Bálynayk voltak:

Gróf Korniss Miklósné, gróf Almásy Dénesné, ifj. gróf Almásy Györgyné, gróf Andrassy Tivadarné, gróf Apponyi Albertné, gróf Apponyi Lajosné, gróf Attems Gyuláné, Bánóczy Véghes Gyuláné, Barkassy Károlyné, gróf Bathányi Istvánné, Beck Lajosné, Bíró Árminné, Bissingen Lázár Nóra grófnő, Boronkay Jenőné, gróf Chotek Rezsőné, Cseh Ervinné, özv. Alsócsernátoni Csiky Kálmáné, gróf Cziráky Antalné, báró Dániel Ernőné, Dietrich Emilné, Dreher Jenőné, Fehérvári Gézáné, Haggenmacher Árpádné, Herich Károlyné, Jovanovits Istvánné, gróf Karácsonyi Jenőné, özv. gróf Károlyi Gyuláné, Láncazy Leoné, ifj. Lónyay Sándorné, Luczenbacher Miklósné, gróf Nákó Sándorné, báró Orosdy Fülöpné, báró Orczy Andorné, özv. báró Orczy Szeferin, báró Piret Béláné, báró Piret Lajosné, Polyák Béláné, született Eichler Klára báróné, báró Révay Gyuláné, báró Révay Simonné, özv. Rosty Flóriáné, sz. Forgách grófnő, özv. gróf Széchényi Imréné, Tauffer Vilmosné, Vojnich Sándorné, gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Zselénszky Róbertné.

A bálon jelen voltak:

Asszonyok: Árva Tóth Istvánné, báró Amrus Klotild, Baranyay Gézáné, Benedek Endréné, Benedek Sándorné, Berzsényi Sándorné, Balogh Adolfiné, özv. Battlay Józsefné, Braun Károlyné, Baditz Otóné, dr. Boytha Józsefné, Bors Emilné, Kintner Ágostné, Csepreghy Jánosné, Csihál Józsefné, Csesznák Józsefné, Chernel Olivérné, Cséry Lajosné, Cseh Ervinné, Graeff Jenőné, Déer Mihályné, Dózsa Bertalané, Schnetzer Ágostné, Korb Flórisné, Elischer Vilmosné, Eleőd Józsné, özv. Eckhardt Oszkáné, báró Eötvös Lórántné, Ferenczy Sándorné, Forray Károlyné, Fabinyi Gyuláné, Fejérvári Gézáné, Fodróczy Albrechtné szül. Dunay grófnő, Galay Istvánné, özv. Görög Istvánné, Gerbeaud Emilné, Gaál Tiborné, Gaszner Pálné, Grosschmid Benőné, Horváth Jánosné, Haggenmacher Árpádné, Heinrich

Béláné, Hölle Teofilné és Jenőné, Hajagos Illésné, Hanskarl Ernőné, Horánszky Emilia, Hertelendy Miklósné, Holitscher Pálné, ifj. Haggenmacher Henrikné, Hincz Henrikné, Hevesy Józsefné, özv. Hummel Józsefné, Hanzély Béláné, Herczegh Mihályné, özv. Véghes Gyuláné, báró Jeszenszky Jánosné, Jiraszek Nándorné, Jovanovits Józsefné, Istvánffy Józsefné, Jovanovits Istvánné, Ivánka Oszkárné, Kreybig Lajosné, Koós Jenőné, Koritsánszky Jánosné, Kazy Lászlóné, Kohányi Zoltánné, Kövér Ákosné, özv. Kaszenszky Árpádné, özv. Kern Ferenczné, Kozma Andorné, Kenyeres Jánosné, Kausser Józsefné, Krause Jenőné, Kolossváry Ödöné, Kakucsy Györgyné, Klemp Gusztávné, Ladik Gusztávné, Luczenbacher Pálné, Lipp Ferenczné, Leféber Ágostonné, Markóssy Béláné, Melczér Aladárné, özv. Masjon Vilmosné, özv. Magyar Lászlóné, Medveczky Alfrédné, Müller Rezsőné, Mihályi Józsefné, Mérey Lajosné, Medveczky Edéné, Mészáros Ferenczné, dr. Milos Györgyné, dr. Magyar Lászlóné, Mészáros Tivadarné, Noszeda Tivadarné, Nyegre Lászlóné, Okolicsányi Gyuláné, Ordódy Pálné, báró Orosdy Fülöpné, Pintér Gyuláné, Pfeiffer Antalné, Papp Istvánné, Partl Lajosné, Polyák Béláné, Pirók Károlyné, báró Querfurth Kúrtné (Schönheiderhammer), Renner Gusztávné, Radocza Jánosné, Rónay Ákosné, Rötzer Ferenczné, ifj. Ranzenberger Jánosné, özv. Szentlélek Gyuláné, Széchy Károlyné, Szeffertné-Záborszky Róza, Simon Pálné, Szénássy Mihályné, Sándor Béláné, dr. Spett Ferenczné, özv. Szontagh Béláné, Stephani Ervinné, özv. Saxlehner Andrásné, Szaffka Dénesné, Szegei Árpádné, Szluha Istvánné, Turnovszky Andorné, Teiner Oszkárné, Tedesco Viktorné, Telkessy Ödöné, Töry Gusztávné, Thék Endréné, Thaly Zsigmondné, Tauffer Vilmosné, Tschögl Gusztávné, Világhy Gyuláné, Vinczinté-Grois Helén, Vangel Károlyné, dr. Vancsó Gyuláné, Woperschall Antalné, Welkow Józsefné, Zsák Hugóné, Kovács E. M.-né, Bakos Jánosné, Laszkáry Pálné.

Leányok: Ádám Marietta, Baranyay Ella, Benedek Gabriella, Berzsényi Annuska, Balogh Emmike, Battlay Borka, Baumann Milike, Braun Adrienne, Baditz Alexa, Bogdán Irénke, Barkassy Beatrice és Margit, Boytha Emmi, Bors Jolán, Csepreghy Margit, Csihál Ilonka és Horti, Csesznák Viola, Cséry Katicza és Dodó, Csiky Etelka, Déer Viola, báró Eötvös Rolanda és Baby, Ferenczy Erzi, Fejérvári Livia, Frank Manózi, Fabinyi Miczi, Görög Miczi, Gerbeaud Ily, Gaszner Ily, Grosschmid Toto, Graeff Paula, Hertelendy Laura, Haggenmacher Edith, Hincz Heda, Hevesy Bella, Hummel Margit, Hanzély Ilonka, Herczegh Juliska, Horváth Piroška, Hegyessy Lujzika, Hausner Lujzika, báró Jeszenszky Lucy, Jiraszek Mari, Jovanovits Leona és Matild, Istvánffy Ella, Ivánka Margit és Ella, Jovanovits Zsófia, Katinka, Baby, Czicza, Koritsánszky Rózi, Kazy Livia, Kubik Mili, Kaszenszky Teruska, Kern Hedvig, Kozma Gizella és Mária, Kenyeres Márta, Kausser Vilma és Klára, Károlyi Margit, Kölber Anna, Kolossváry Edith, Kakucsy Juliska, Klemp Margit, Kintner Manka és Ilonka, Korb Margit, Krausz Miczi, Kovács Juci, Ladik Ilonka, Lenk Denise, Luczenbacher Miczi, Edith és Ada, Leféber Elza, Mészáros Czicza, Markóssy Berta, Marczell Boriska, Mihály Ilma, Melczér Lilla, Masjon Márta, Magyar Vilma, Medveczky Ilonka, Müller Erzsébet és Ilona, Mihály Edith, Mérey Margit és Ella, Medveczky Gyurika, Mészáros Piroška, Madarász Margit, Magyar Gitta, Mátray Ilonka és Vilma, Noszeda Erzi, Nyegre Rózi, Okolicsányi Marcsa, Ordódy Magda, Pintér Margit, Pfeiffer Emmi, Papp Gizella, Partl Lili és Mili, Polyák Margit, Piróth Rolla, báró Querfurth Hilda és Joli (Schönheiderhammer), Révay Vilma és Miczi, Renner Alice, Radocza Erzsike, Rötzer Paula, Raics Mariska, Széchy Sárika és Böske, Sadrossy-Kapeller Alice, Szeffert Alice, Staub Adrienne és Czeczillia, Szénássy Marianne, Szandtner Alice, Szó Marcsa, Szontagh Miczi, Szaffka Manózi, Szluha Elvira, Schnetzer Alice, Turnovszky Margit, Thaly Ella, Tauffer Irma, Tschögl Lili, Véghes Gigi, Vangel Paula, Vinczenti Olga, Vancsór Nani, Welkow Irén, Woratsek Irén, Woperschall Margit, Zsák Irén.

Kereskedelmi bál.

Budapest, február 8.

Budapest születési és pénzarisztokratáinak, a kereskedő-világ előkelőségeinek nagy sokasága gyűlt ma egybe a Royal disztermében, ahol nagy sikerrel zajlott le a kereskedelmi bál. A kereskedők bája minden esztendőben a farsang egyik legfényesebb estélye szokott lenni, mely az idén mintha még a szokottnál is nagyszerűbb és előkelőbb lett volna.

A bálynayk fél tíz órakor a foyernek elkülönített, dőltszaki növényekkel fényesen díszített részében várták meg a bál védnökeit és elnökeit: Wekerle Sándor miniszterelnököt, Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert és Sztéry József kereskedelmi államtitkárt és ezekkel, valamint az elnökség

tagjaival együtt, pontban 10 órakor vonultak be a közönség sorfala közt az emelvényre.

Radics Béla zenekara belefogott az első csárdásba, mire több, mint háromszáz pár állott fel a tánczhoz.

A rendezőség igen csinos moirée-selyemből készült könyvecskével kedveskedett a hölgyeknek.

A bálynayk közül jelöltek: Auer Róbertné, Augenfeld Lajosné, Barta Arnoldné, dr. Bárczy Istvánné, Basch Béláné, báró Madarassy Beck Gyuláné, Bér Gyuláné, háromi Bíró Árminné, Blum Brunóné, Braun Károlyné, Brázay Zoltánné, Brust Dávidné, nagyhantai dr. Dobay Aurélné, Drucker Gézáné, Egger Gyuláné, malomszegi Elek Pálné, vámosatvai Fábri Samuné, Fellner Henrikné, vasvári Frankl Gottliebne, Frischmann F. Jakabné, vasvári Fürst Bertalané, Gelléri Mórné, budai Goldberger Leoné, Goldzieher Gézáné, dr. Greiner Hugóné, Greiner Sándorné, gelsei báró Guttmann Arthurné, Hecht Adolfiné, ómoraviczai Heinrich Ferenczné, csetei báró Herzog Mór Lipótné, dr. Hirsch Albertné, Jelinek Lajosné, Kanitz Arthurné, Kanitz Gézáné, Kanitz Jenőné, Kaszab Aladárné, Kellner Albertné, Keszthelyi Ernőné, Klein Bertholdné, Klein Gyula Zsigmondné, Kramer Félixné, színobányai Kramer Leoné, kisunyomi Landauer Lipótné, Láncazy Leoné, Lederer Arthurné, dr. Lévy Béláné, szegei Lukács Józsefné, Majer Mórné, Mautner Adolfiné, ifj. Neruda Nándorné, dr. Neumann Árminné, Oppenheim Emilné, Oppenheim Henrikné, Pallos Árminné, várpalotai Palotay Ödöné, Popper Hugóné, Popper Károlyné, Reimann Lázárné, Róna Sándorné, ruszti Rust Oszkárné, Sándor Pálné, Sebestyén Richárdné, Semler Sándorné, Simon Jakabné, Sonnenberg Imréné, dr. Schmiel Miklósné, dr. Schreyer Jakabné, dr. Schreyer Jenőné, Stricker Sándorné, Szalay Béláné, Székács Antalné, Szénássy Gyuláné, dr. Sztéry Józsefné, dr. Szuly Aladárné, Thék Endréné, baranyavári Ullmann Adolfiné, Vajda Imréné, Weisz Fülöpné, vásárhelyi Wodianer Arthurné, Zwack Ákosné, Zwack Lajosné.

A bálon ott voltak: Notabilitások: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, dr. Boda Dezső főkapitány, dr. Hédervári Lehel országgyűlési képviselő, maróthi Fürst Bertalan, báró Madarassy Beck Gyula, Gelléri Mór, Boglári Simon Jakab, Braun Károly, Ribári Mór, ómoraviczai Heinrich Ferencz, Pauncz Sándor, dr. Schreyer Jenő, Klein Berthold, dr. Neumann Ármín, Kramer Leó, Kramer Félix, Mössmer József, Auer Róbert, Semler Sándor, Brust Dávid, Brachfeld Sándor, Láncazy Leó főrendiházi tag, gróf Szapáry Pál, Barta Ödön orsz. képviselő, dr. budai Goldberger Leó, győrvári Strasser Rezső, várpalota Palotay Ödön, Thék Endre.

Asszonyok: Stumpf Károlyné, Baródi Jánosné, dr. Nöbel Róbertné, Gross Józsefné, dr. Sebő Béláné, Weinmann Józsefné, Róza Dezsőné, Kleit Antalné, dr. Förstner Gyuláné, Dénes Gyuláné, Komló Istvánné, Váradi Ödöné, Csermely Józsefné, Tótl Ernőné, Rósené, Szenes Mórné, Weiser Bertholdné, Komlós Miksáné, Simon Imréné, Ervin Kálmáné, Reiner Miksáné, dr. Vermesné, Kanitz Henrikné, Kunczy Józsefné, Vadász Lajosné, özv. Fleischmann Miksáné, özv. Rajner Józsefné, Weiss Jakabné, Deutsch Frigyesné, Weiczner Vilmosné, Förste Elekné, Buchwald Vilmosné, özv. Ilofsky Lajosné, Bergsmann Sománé, Hermann Ferenczné, Mészáros Károlyné, Heiter Richárdné Ipolyás, Rukavina Nán dorné Szabadka, dr. Kozmoczka Béláné Kassa, Steri Béláné, Dörner Ignácné, dr. Vermes Károlyné, Szegei Sándorné, Faragó Mihályné, Láng Sándorné, Kónya Lászlóné, Freud Manóné, Reiner Samuné, Haas Józsefné, özv. Büchler Jakabné, Neumann Simonné, Perl Saulné Beregszász, Princz Fülöpné Nyiregyháza, Perl Sámuelné, Spagatner Zsigmondné Jászberényből, Horváth Ferenczné, Gyulai Andorné, Székely Lipótné Tápió-Sáp, Lázár Gáborné Kalocsa, Tekze Béláné, Goldberger Mórné, Weiss Jakabné, Rosenfeld Adolfiné, Kállai-Portörő Györgyné, özv. Tulpik Antalné, Sterio L. Sándorné, Spitzer Salamonné, Salamon Lászlóné, Balogh Gyuláné, Krausz Lajosné, Fenyvessy Dávidné, Fogl Emilné, Szántó Ernőné, Holzweber Andorné, Detoma Alfonzné, Farkas Adolfiné, Reich Márkné, Steiner Henrikné, Steiner Salamonné, Mencer Jánosné, Nagy Béláné, Nemcsék Ágostonné, Löwinger Józsefné, Rosenfeld Henrikné, Pollacsek Félixné, Kaniz Arturné, Rácz Ottóné, Kerényi Árminné, Schein Sándorné, Fried Mórné, Fuchs Józsefné, Bruchsteiner Gézáné, Böhm Józsefné, Komlós Gyuláné, Grünblatt Lipótné, Kaufmann Mórné, Medák Dávidné, Meisel Ignácné, Meisel Mester Sándorné, Deutsch Lajosné, Löbl Marcellné, Gilon Ferenczné, Szabathiel Tivadarné, Weismann Lipótné, Strasser Árminné, Neutra Mórné Bécs, Müller Lipótné, Müller Jenőné, Schwarcz Lajosné, Schwarzkopf Gyuláné, Vadnai Arnoldné, Orova Bertalané, Kornél Márkusné, Fischbein Salamonné, dr. Radvány Manóné, Deutsch Dezsőné, Cziment Henrikné, Berger Lipótné, Vértési Zsigmondné, Braun Ernőné, Galambos Mórné, Altheim Keresztélyné, Faludy Samuné, Winkler Ambrusné, Winkler Arnoldné, özv. Herskovits Jakabné, Csermely Gyuláné, Neumann Lászlóné, Weiss Józsefné, Rákos Árminné, özv. Zala Józsefné, Lusztig Ferenczné,

Moreno Henrikné, Lázár Viktorné, Muschel Józsefné, Szentsei Gáspárné, Schmied Ignáczné, özv. Sternberg Dávidné, Mühlberg Józsefné, Dózsa Izsóné, Müller Márkusné, Altmann Lipótné, Pollacsek Gyuláné, Schatz Lajosné, Grünberger Lajosné, Pierkner Konrádné, Váradai Benczéné, Herczeg Jenőné, Brüll Mórné, Risenberg Sománé, Korn Gyuláné, Bedő Róbertné, Mühlberg Oszkárné, Mezei Gedeonné, Deutsch Ignáczné, Rosenbaum Gyuláné, Lukács Gyuláné, Neuhaus Ignáczné, Kertész Ignáczné, Glatter Arminné, Szántó Ödönné, Löffler Béláné, Rosenberg Mórné, Vajda Jánosné, Mihalovics Ferenczné, Steiner Jakabné, Kann Miksáné, Braun Vilmosné, özv. Abrahám Izraelné, Friedmann Vilmosné, Lassner Leoné, Rákos Sománé, Mühlner Rezsóné, Vámos Arminné, Elek Gyuláné, Beretvás Bódogné, Karácsonyi Ferenczné, Vécsi Miksáné, Friedmann Edéné, dr. Marberger Sándorné, Gál Ignáczné, Spitz Fülöpné, Neufeld Ignáczné, Immerglück Jónásné, Vald Gyuláné, László Jakabné, Buchwald Vilmosné.

Leányok: Grósz Rózsika, Weinmann Dóra, Weinmann Szerén, Blau Dóra, Blau Johanna, Tóth Aranka, Weiser Jolánka, Simon Miczike, Káldor Aranka Felsőtisztás, Sebő Lilike, Kunczi Teréz, Rajner Irén, Fleischmann Olga, Weisz Leopoldina, Groszmann Aranka, Groszmann Irma, Neiger Izabella, Baron Szidike, Baron Sári, Baron Tercsike, Nagl Margit, Nuoffer Margit, Mészáros Ilonka Baja, Mészáros Fánicska, Rothaus Annuska, Stern Margitka, Somogyi Ilonka Monor, Seidner Helén, Szegő Ella, Faragó Irén, Kónya Matild, Freud Margit, Freud Irénke, Láng Ilonka, Reiner Aranka, Neumann Frida, Bachrach Ella, Bachrach Olga, Geduldiger Szeréna, Haas Ilonka, Friss Erzsike, Gyulay Maczi, Krauhalcz Mariska, Kewztenbaum Julchen London, Perl Gizella, Perl Etelka, Perl Berta Beregszász, Perl Juliska Beregszász, Perl Gizella Beregszász, Weisz Margit Nagytapolcsány, Deutsch Erzsike Baja, Dévay Juliska, Schiffer Janka K.-Szt.-Márton, Schiffer Laurika K.-Szt.-Márton, Láng Erna Ilonka, Abeles Elise London, Klopfer Janka, Mihályi Olga, Tulpik Mariska, Lázár Szerénke, Spitzer Szerénke, Spiczter Czéza, Balogh Nellyke, Bleier Milike, Krausz Lenke, Krausz Malvin, Fenyvesi Bözsike és Fenyvesi Gizike, Kaufmann Ilonka, Szántó Dusi, Farkas Elvira, Mencer Hermina, Barcs Iduska, Löwinger Lujza, Rosenfeld Katica, Pollacsek Nelly, Kerényi Rózi és Kerényi Erna, Schein Elvira, Schein Aranka, Fried Margit, Fried Annus, Guttmann Margit, Guttmann Paula, Grünblatt Hermin, Kuliner Ilonka, Weiszmann Rózsika, Strausz Oli, Strasse Oli, Neutra Josefina Bécs, Müller Margit, Müller Paula, Schwarcz Ilonka, Schwarcz Margit, Schwarczkopf Gizike, Fodor Janka Keszthely, Fischbein Lenke, Fischbein Gizi, Salgó Mimi, Gárdonyi Tekla, Berger Etus, Rintel Margit Aranyosmaróti, Rosenber Etelka, Guttenberg Ilonka, Guttenberg Jolánka, Altheim Margit, Faludy Margit, Harsányi Frida, Harsányi Margit, Garai Rózsika, Freund Adél, Engel Zsófi, Béla Margit, Weisz Regina, Siklóssy Nelly, Margithay Bella, Kállai-Portó Jolán és Irén, Moreno Gina, Muschel Hermina, Herz Gizike, Gottlieb Rózsika, Schmied Janka, Sternberg Etelka, Mühlberg Margit, Blau Kornélia, Müller Szerénke, Glatter Olga, Pollacsek Adél, Perlusz Mariska Szob, Reich Zeny, Rieh Zsófi, Reich Szidi, Reich Zsófi, Schatz Margit, Grünberger Frida, Schwarcz Paula, Brüll Bella, Szeghy József, Rosenberger Szidike, Ernst Aranka, Korn Terka, Nagy Irén, Deutsch Irén, Tószögi Malvin, Bellus Aranka, Nagy Malvin, Beer Bella, Steiner Erzsike, Kann Mariska, Tauszig Gizella, Abrahám Zsenike, Wassermann Aranka, Gassner Ida, Sternberger Margit, Schreiber Olga, Gálszécs, Schwarcz Janka Mátészalka, Molnár Rózi, Majorosy Sárika, Nemény Ilonka, Fürtös Aranka, Weiszengrün Aranka, Spitz Aranka, Bischitz Nelly, Wald Antonia, Fuchs Margit.

Leányok: Herbacsek Iluska, Barta Margit, Medanich Mariska, Medanich Irén, Böhm Jozefa, Várnai Aranka, Kósa Vilma, Perl Rózsika, Schneider Szeréna, Wolf Gizike, Erkulenz Mariska, Suizer Miczi, Székely Aranka, Vajda Margit, Haas Ilona, Wittenberg Anna, Alexy Ilona, Alexy Margit, Stadler Hedvig, Kertész Katinka, Török Erzsike, Fuzsi Stefike és Matild, Csillag Eszti és Lenke, Doboczky Margit, Nobel Jozefa (Pápa), Benedek Mariska és Rózsika, Lendvay Olga és Zsenny, Weisz Lujza, Ilk Margit és Erzsike, König Alice, Spielmann Erzsike, Beck Olga és Aranka, Horsetzky Janka, Lujza és Olga, Lengyel Ilona, Anna és Vilma, Wonesch Margit, Emericzy Jolán, Havas Margit, Zettner Jolán, Fodor Lolla, Rozsics Irma, Marton Ilona, Schwartz Erzsike, Békésy Juci.

A Budai Dalárda estélye. A Budai Dalárda farsangi jelmezes dalestéje ma éjjel zajlott le a budai Vigadó ragyogó termeiben. A budaiaknak a régi, jó-hírű, tipikus mulatságára ma is százával özönlött a közönség, úgy, hogy már jóval a kezdett előtt, zsúfolásig megteltek az összes helyiségek. Tarka-barka tömegben vonultak fel az izléses és színpompás jelmezekbe öltözött szebbnél-szebb hölgyek, kiket csakhamar körülrajongott a férfiak frakkos, egyenruhás serege.

A művészt. A Magyar Vasúti és Helyi Jótéteményi Klub ma este művésztélyt rendezett, melyen a közlekedési intézetek előkelőségei és nagyszámú közönség volt jelen. A műsor fénypontja B. Sándor Erzsike, operaházunk kedvelt művésznője volt, ki „Linda” és „Rigoletto”-ból énekelt két nagy koloratur-áriát, frenetikus taps mellett. Vencell Béla szép basszus hangját csillogtatta „Sarastro” és „Nabukadnozor” egy-egy dalával. Rádadásul kurucz-dalokat énekelt igaz tetszés mellett. Környey Béla nagy sikert aratott a „Varázskeringő” és „Pa-

restbeviselés”-ből énekelt dalaival. Recht Sándor hegedűművész Wieniavszky és Dvorak egy-egy darabját játszotta művészi tökélyvel. Hangverseny után tánc volt, melyen a következő hölgyeket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Barta Dezsóné, Herbacsek Bertalanné, Hoitsy Gézané, Gosztonyi Mórné, Ujlaky Péterné, dr. Békésy Ferenczné, Bartók Lipótné, Grünwald Vilmosné, Böhm Sándorné, Fazekas Iréné, Kajári Lászlóné, Várnay Jakabné, Máday Vilmosné, Halász Sándorné, Böhm Mórné, Kósa Sándorné, Herzog L.-né, Gerle Józsefné, Csillag Aladárné, Horváth Benőné, Wolf Vilmosné, Erkulenz Zsigmondné, Vajda Sándorné, Székely Adolfné, Suizer Gusztávné, Harmath Edéné, Haas Zsigmondné, Wittenberg Ignáczné, Prager Ferenczné, Kertész Arminné, özv. Stadler Józsefné, Török Gyözőné, Grützer Emilné, dr. Reich Lajosné, Gellen Lászlóné, Préger Vilmosné, Weiner Sándorné, Benedek Sándorné, Lendvay Arminné, Weisz Lajosné, Schindler Ferenczné, Koszits Szilárdné, Boceán Elemérné, Engel Aladárné, Schall Miksáné, Balog Mórné, dr. Zitter Rezsóné, Knoll Lajosné, Rösler Sándorné, Weisz Lajosné, dr. Fábán Béláné, Brüglér Hugóné, König Lajosné, Goldmark Sándorné, dr. Weisz-Szterényi Malvin, Spielmann Arminné, Rózsa Gyuláné, Horseczky Mihályné, Micsinyei Ferenczné, Spádi Sándorné, dr. Chyzer Béláné, Fehér Ferenczné, Lengyel Gáborné, Wonesch Miksáné, Emericzy Lajosné, Havas Mórné, Polányi Manóné, dr. Jelinek Jánosné, Zettner Gyuláné, Erdélyi Gyuláné, Baruch Dánielné, Brüglér Arminné, özv. Fodor Józsefné, dr. Krémer Vilmosné, Ring Izsóné, Gerő Alfrédné, Popper Zsigmondné, Schwarz Jenőné.

A művésztély a Kereskedelmi Akadémiai Sport-Egyesületben. A jövő szombaton, a hó 15-én tartja meg fényesnek ígérkező jótékonycélú estélyét a KASE. A mulatság iránt, melyet az Egyesült Lipótvárosi Kör (V., Akadémia-utca 3.) összes termeiben rendeznek, különösen a kereskedő-világban nyilvánul meg máris igen nagy érdeklődés. A közreműködők között szerepel: T. Harmath Ilona, a Király-Színház művésznője, Bálint Béla a Vigoperából, Hajdu József a Nemzetiből, valamint Jaulusz és Vernier operarékesnők. A zongora-számokat dr. Kornis Béla adja elő. Az est kiemelkedő pontja a Nemzeti Színház fiatal művészgárdájának szereplése lesz, kik ez alkalomra tanulták be a „Nyolcadik pont” című vígjátékot. A darabban fellép Paulay Erzsike, Kelemen Mária, Hajdu, Bartos és Kürthy György. A mulatság tiszta jövedelmét szegény kereskedelmi iskolai diákok segélyezésére fordítják.

Fővárosi alkalmazottak mulatsága. Dr. Bányai István polgármester védnöksége alatt álló „Székesfővárosi Altisztek és Szolgái Alkalmazottak Önképző Köre” február hó 29-én, szombaton este, a Ferencvárosi Polgári Kör összes helyiségeiben (IX., Bakács-tér 14.), saját alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Rokkant munkások bálja. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyesülete budai 114. számú fiókja február hó 22-én, szombaton, a budai Vigadóban ismétli meg mindig jól sikerült nagy jelmezes estélyét. Pártolásra érdemessé teszi a bált a humánus cél.

A „Sokol” bálja. A „Sokol” cseh tornaegylet IX. átlarczos-bálját a hó 15-én, szombaton rendezti a Terézvárosi Kaszinó (VI., Andrássy-ut 39.) összes helyiségeiben.

terem már korán megtelt táncoskedvű közönséggel, melynek sorában a főváros sport-egyesületeinek képviselőit is ott láttuk. Az első négyeshez ötven pár állott fel.

A Ferencvárosi Torna-Club bálja. A F. T. C. február hó 22-én rendezte az évi bálját, melynek hölgy- és férfi-rendező bizottsága 500 tagból áll. Az érdeklődés már eddig is messze felülmúlja az előző években tapasztalt érdeklődést, úgy, hogy a mulatság, melyen az összes sportegyesületek vigalmi bizottsági tagjai a hangulat és táncolásban nemes versenyrökelnek, a legbiztosabb sikerre számíthat. Az izléses meghívók kibocsátása most történik, ugyszintén az előző évek táncrendjeihez és a művészi kivitelű rendezői jelvényekhez méltó táncrendekkel fog kedveskedni a rendezőség. Nagy gonddal állapítja meg a táncrend sportvonatkozását, mely értékes emléktárgya lesz a jelenvolt hölgyeknek. A bálom Csóka Józsi híres bandája muzsikál, ki ez alkalomra külön egy F. T. C.-csárdást komponált. Jegyek a borítékos meghívó felmutatása mellett kaphatók a bálrodában (Ferencz-körút 46. Telefon: 52-23.) naponta 7-8 között.

Az Ujságkiadó Tisztviselők bálja. Tizenhét év óta egyik legkedveltebb mulatságát a fővárosi polgárságának az idén március 8-án fogják megtartani a Royal-szálloda disztermében. A buzgó rendezőség serényen fáradozik, hogy az idei mulatság méltó legyen az előzőkhöz. A hangverseny műsora rendkívül érdekesnek és magas színvonalúnak ígérkezik. Már eddig is több előkelő művésznő és művész ígerte meg közreműködését. Meghívók és jegyek minden hírlapkiadóhivatalban kaphatók.

Művésztély a Kereskedelmi Akadémiai Sport-Egyesületben. A jövő szombaton, a hó 15-én tartja meg fényesnek ígérkező jótékonycélú estélyét a KASE. A mulatság iránt, melyet az Egyesült Lipótvárosi Kör (V., Akadémia-utca 3.) összes termeiben rendeznek, különösen a kereskedő-világban nyilvánul meg máris igen nagy érdeklődés. A közreműködők között szerepel: T. Harmath Ilona, a Király-Színház művésznője, Bálint Béla a Vigoperából, Hajdu József a Nemzetiből, valamint Jaulusz és Vernier operarékesnők. A zongora-számokat dr. Kornis Béla adja elő. Az est kiemelkedő pontja a Nemzeti Színház fiatal művészgárdájának szereplése lesz, kik ez alkalomra tanulták be a „Nyolcadik pont” című vígjátékot. A darabban fellép Paulay Erzsike, Kelemen Mária, Hajdu, Bartos és Kürthy György. A mulatság tiszta jövedelmét szegény kereskedelmi iskolai diákok segélyezésére fordítják.

Fővárosi alkalmazottak mulatsága. Dr. Bányai István polgármester védnöksége alatt álló „Székesfővárosi Altisztek és Szolgái Alkalmazottak Önképző Köre” február hó 29-én, szombaton este, a Ferencvárosi Polgári Kör összes helyiségeiben (IX., Bakács-tér 14.), saját alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Rokkant munkások bálja. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyesülete budai 114. számú fiókja február hó 22-én, szombaton, a budai Vigadóban ismétli meg mindig jól sikerült nagy jelmezes estélyét. Pártolásra érdemessé teszi a bált a humánus cél.

A „Sokol” bálja. A „Sokol” cseh tornaegylet IX. átlarczos-bálját a hó 15-én, szombaton rendezti a Terézvárosi Kaszinó (VI., Andrássy-ut 39.) összes helyiségeiben.

Forman
nátha ellen
Szelence ára
40 fillér.

Minden gyógyszerüzletben kapható!
Hatása meglepő, s kezdődő bajnál agyszólván elcsirázhatóan

MOLL-féle SÓSBORSZESZ
legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, kőszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por
felülmulhatatlan házissor mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

FŐVÁROS.

(A polgármester hazaérkezése. Bárcey István polgármester táviratilag tudatta a polgármesteri hivatalal, hogy a szabadságidejét két nappal meghosszabbította és így csak holnap — vasárnap — este érkezik vissza Budapestre. A hivatalának vezetését hétfőn délelőtt veszi át.

(Ideiglenes alkalmazottak biztosítása. Az 1907. évi XIX. törvényzikk végrehajtását az országos munkásbetegség- és balesetbiztosító pénztár február elsején kezdte meg. Ez alapon a tanács ma részletesen ismerteti a főváros ideiglenes alkalmazottaitól egyrészt az új táblázatot, másrészt a fizetendő járulékok összegét, végül pedig elősorolja azokat a kedvezményeket, amiket a pénztár nyújt. Egyben a tanács az összes hivatalfőnököket utasította, hogy az összes ideiglenes alkalmazottakat kellő módon tanítsák ki a pénztárral szemben való eljárásra. Az új bérosztályt a pénztár így állapította meg:

I. osztály napi 1 koronáig bezárólag, II. osztály napi 1 koronán felül, 2 koronáig bezárólag, III. osztály napi 2 koronán felül, 3 koronáig bezárólag, IV. osztály napi 3 koronán felül, 4 koronáig bezárólag, V. osztály napi 4 koronán felül, 6 koronáig bezárólag, VI. osztály napi 6 koronán felül, 8 koronáig bezárólag, megállapította továbbá az országos pénztár azt is, hogy a betegség esetére való biztosításnál az egyes osztályok közül az I. osztályban 1 korona után, a II. osztályban 2 korona után, a III. osztályban 3 korona után, a IV. osztályban 4 korona, az V. osztályban 5 korona után, végül a VI. osztályban 7 korona után lesz járulékok címén 3% (három százalék) fizetendő, mely összegnek felerésze — mint eddig is — hetenkint — hét napra — számítható és fizetendő és pedig abban az esetben is, ha az alkalmazott, illetve munkás, valamelyik héten csak egy napig is volt alkalmazásban. Az állami munkásbiztosító hivatal az országos munkásbetegség- és balesetbiztosító pénztárnak fentebbi — a bérosztályok és az annak alapján fizetendő járulékokra nézve hozott — rendelkezéseit 1908. évi február hó 1-től kezdve életbeléptette. Ezzel a kötelezettséggel szemben a megbetegedett biztosított alkalmazottaknak röviden összefoglalva igényük van: 1. ingyenes orvosi segélyre (női alkalmazottnak szülés esetében szülészeti támogatásra s gyógykezelésre is); 2. ingyenes gyógyszerekre, gyógyászati segédesszközökre (szemüveg, mankó, sérvköti stb.); 3. táppénzre (amennyiben a betegség munka- és keresetképtelenséggel jár s három napnál tovább tart, de már a betegséggel első napjától kezdve); 4. női alkalmazottnak gyermekágy esetén gyermekágyi segélyre; 5. a szükséges illrdőknek és ásványviznek ingyenes utalványozására; 6. esetleg kórházi ingyenes ápolásra, valamint 7. a biztosított alkalmazott elhalálása esetén a hozzátartozóknak temetési segélyre, továbbá a biztosított tagnak közös háztartásban élő feleségnek — amennyiben ez nincs biztosítva — gyermekágy esetén igénye van bábásegélyre, továbbá a biztosított családtagjainak (feleségének és gyermekeinek 14 éves korig) ingyen orvosi és gyógyszer segélyre; igénye van a biztosított alkalmazottnak a közös háztartásban élő feleség és gyermekek (3—14 éves korig) elhalálása esetén temetkezési segélyre, végül a gyógyfürdőbe utalt biztosított tagnak az összes ápolási, gyógykezelési és utazási költségekre s ez esetben az egy háztartásban élő keresetnélküli családtagoknak felszeres táppénzre.

(A hivatalos órák megtartása. Bárcey István polgármester, amint annak idején említettük, rendelkezett ki, amelyben felhívja az ügyosztályok vezetőit hogy a legszigorúbban ügyeljének föl a hivatalos órák megtartására. E részben javaslatot kér tőlük, valamint előterjesztést arra nézve is, hogy a vasárnapi szünetek alkalmával miként lehetne az alkalmazottakat akként beavatni, hogy sorrend szerint ki-ki megtalálja amaga időnkénti pihenőjét és hogy az ügykereső közönség érdeke se szenvedjen. Az ügyosztályok vezetői közül ma délelőtt többen tartottak erre vonatkozólag értekezletet, meghíva az egyes osztályok főnökeit is. Az értekezlet eredményét, illetőleg a javaslatokat közelebb terjesztik a polgármesterhez.

(Népgyűlés a Boráros-téri híd ügyében Vasárnap délután 4 órakor népgyűlés lesz a Kelenföldi Kaszinó helyiségeiben (I. ker., Fehérvári-ut 44. sz.), amelyet dr. Szébeny Antal országgyűlési képviselő és közéletünk számos más előkelő szereplője hívott össze. A népgyűlés tárgya: a Boráros-téri híd felépítésének a megszüntetése

SPORT.

(Jankovich Marcell felolvasása. A Magyar Turista Egyesület budapesti osztálya e heti felolvasó estélyét f. hó 4-én, kedden este félhét órakor tartotta a Sándor-utcai volt képviselőház üléstermében. Ez alkalommal dr. Jankovich Marcell országgyűlési képviselő tartott előadást a mult nyáron tett turáiról — vetített képek kíséretében — ezen a címen: „A Lyskamm (4538 m.) és a Punta Gni-tetti (4561 m.), a Monte Rosa csoportban”. Dr. Jankovich, ki Magyarország egyik legkiválóbb alpinistája, nagy lelkesedéssel, szinte költői lendülettel ismertette és saját felvételi gyönyörű képekben mutatta be a sziklaóriások hó- és jégvirágainak hasonlíthatatlan szépségeit s a hegymászás gyönyöreit és veszedelmeit. A nagyon érdekes és élvezetes előadásra szép és nagyszámú közönség gyűlt egybe, mely a nagy termet a szorongásig megtöltötte és az előadót zajosan megtapsolta. Az egyesület jövő heti felolvasó estélye f. hó 11-én, kedden este félhét órakor lesz ugyancsak a Sándor-utcai volt képviselőház üléstermében. Ez alkalommal Siegmeth Károly ny. Máv. igazgató fog előadást tartani ezen a címen: „Képek a Vág vidékéről”.

(A gyorskorcsolyázás világbajnoksága. Davosban holnap tartják meg a világbajnokságot. Magyar gyorskorcsolyázó ezen a versenyen nem vesz részt, mert a klagenfurti európai bajnoki versenyen már beigazolódott, hogy kevés eséllyel indulnának. A világbajnokság napján Davosban tartandó nemzetközi hölgy-versenyben azonban biztos induló a magyar részről Méray-Horváth Opika, míg az urak junior versenyében Szende Andor; a B. K. E.-t ezen a meetingen Zsigmondy igazgató képviseli. A gyorskorcsolyázás világbajnokságán biztos indulók a norvégok közül Oscar és Sigmund Mathiesen és az idei bajnok, Seatherhaug. A finnek a hat legjobb fogja képviselni és pedig: Vicander, Schrey, Strömster, Wathen, Vieland, Wanhalla. Stockholmból: Oeholm és Haistead lesznek ott. Hollandia színeit J. H. Kalt és S. Kenig viszik a küzdelembe. Az osztrákok két legjobbja, Schilling és Bohrer sem fog hiányozni. Ezekon kívül nevezett az idei angol bajnok és a legjobb dán versenyző is indul.

(Turisták közgyűlése. A Magyar Tanítók Turista Egyesülete, mely báró Eötvös Loránd védnöksége alatt működik, 6-án tartotta XVII. rendes közgyűlést. Mikolik Kálmán társelnök megnyitotta beszédét után, ki szép szavakkal emlékezett meg Röser Jánosról, az egyesület beteg elnökéről, Liszák Kálmán titkár terjesztette elő terjedelmes évi jelentését, melyben beszámolt az egyesület eredményes működéséről. Az egyesület az elmúlt évben is számos kirándulást szervezett (többek között egy 33 napos Svéd- és Norvégországba) s rendezte a szarvasi, szászvárosi, torjai, orsovai, losonczyi, nagybányai stb. iskolák budapesti tanulmányútját. Jelenleg a „Tanítók Üdülőháza” és a „Veredy-Menedékház” építésének ügyével foglalkozik, mely utóbbira tagjai körében eddig közel 3000 koronát gyűjtött. Az egyesületnek — melynek havi folyóirata a „Turista Közlöny” — több mint 1000 tagja s az alapokon kívül 6447 korona tiszta vagyonra van. A közgyűlés alkalmából az egyesület dr. Herrmann Antal egyet. tanárt, a kiváló etnografust tiszteletbeli tagjává választotta.

(A prágai hockey-csapat Budapestén. A Slavia kintő csapatának vasárnapi játéka bemutatta a prágai cseh jég-hockey-sport erejét. A holnapi, vasárnapi match a prágai német jég-hockey-sport fellettségét van hivatva igazolni s ez különösen sportértékét ad a küzdelemnek. A Deutsche Eishockey-Gesellschaft a legjobb prágai német csapat, amelylyel szemben a magyar csapatnak teljes erejét ki kell fejtenie, úgy, hogy a vasárnapi mérkőzés épp oly változatos és izgalmas lefolyású lesz, mint amilyen a Slavia-BKE. match volt. A küzdelem érdekességét növeli az, hogy a magyar csapat a Slavia elleni játék alapján szerzett tapasztalatait a tréningben hasznára fordította s így megerősödve, több győzelmi kilátással nézhet a németekkel való találkozás elé. A magyar csapat támadása ezúttal új összefüggésben fog szerepelni, amely növelni fogja annak erejét. Gróf Csáky Béla fog ugyanis közép-csatárt játszani s Lauber Dezső lesz a csatársor balszélsője. A BKE. csapata ugyanazokkal a tagokkal áll ki, mint legutóbb. Fabriczius—Sádogy, Hevesi—gróf Bethlen István—gróf Csáky István, gróf Csáky Béla, Lauber Dezső. A mérkőzés vasárnap, f. hó 9-én délelőtt 11 órakor lesz a városiheti nagyjégen s így a közönség zöme is szemtanuja lehet a játéknak.

(Szezonnyitó football-mérkőzés. (B. T. C.—„33” F. C.) Hat heti pihenő után február 9-én, vasárnap ismét megnyílnak a millenáris pálya kapui és megkezdődik az eseményekben rendkívül gazdagnak ígérkező tavaszi football-szezon. Az esztendő első mérkőzésében a Budapesti Torna-Club és a „33” F. C. lesznek az ellenfelek. Az bizonyos, hogy mind a két csapat minden erejét bele fogja vinni a küzdelembe. A B. T. C. az idén vissza szeretné sze-

rezni éveken át elfoglalt első pozícióját, míg a 33-asok be akarják igazolni, hogy a csapat formájáról szóló hírek a valóságnak megfelelnek és a csoport jobb, mint eddig bármikor is volt. A mérkőzés d. u. fél 3 órakor kezdődik. Biró Langfelder Ferenc (U. T. E.) lesz. Belépő-jegy 1 korona és a Stefánia-uti tribünre 40 fillér.

(Uj francia lovasspoló-klub. A Cannes melletti Mandelieuban, egy kies fekvésű francia nyaraló helyen, előkelő lovasspoló-klub alakult, melynek tagja gróf Andrassy Géza, a B. P. C. elnöke is. A klub tagjai közt vannak az ismertebb sportemberek közül gróf Caserta, Vladimir, Mihály, Boris orosz nagyhercegek, Ghyka román herceg, de Villavicia Alba herceg, Bissacia herceg, Radzyvill herceg, Joubert kapitány stb.

(A magyar atlétikai bajnokságok és az olimpiai próbaversenyek. Az atlétikai bajnokságok a vezetőség előterjesztése szerint az idei június 18-án, Umanpián kerülnek eldöntésre és pedig a tavalyi kiírás szerinti azonos számokkal. Mint értesülünk, az olimpiai próbaversenyeket június 28. és 29-ére, az Magyar Athletikai Club tavaszi viadalát június 7. vagy 8-ikára tervezik.

(Sportlapok egyesülése. A Magyar Vizisport című szaklap, mint bennünk értesítenek, beleolvadt a Nemzeti Sportba, a legkiválóbb magyar embersportlapja, amely minden szombatban gazdag tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 15 korona. Kiadóhivatala Esterházy-utca 6.

(Sportélet a Tátrában. Tátrafüreden az impozáns módon kialakult téli sportélet immár eseményeket is tud felmutatni. Az eddigi csupán gyönyörűségeiből ízóit sportok komolyabb jelleget öltének magukra és február 5-én bobsleigh-versenyt rendeztek, amely óriási érdeklődés mellett folyt le. A versenybírók tagjai: Lukács Antal főrendiházi tag, elnök, Nagy Ödön nyug. kuriai bíró, dr. Weisz Miksa és Jakabffy Zoltán voltak. Indító: Lovik Károly. A célbíró tiszteit Bárcey István polgármester látta el. A verseny részletes eredménye a következő: A táv. 5.5 kilométer volt. A versenyzők a Szilágyi Dezső-emléktől indultak és a végézel az erdőszél volt. I. Sikló: (5-ös.) Dr. Szelényi Aladár (vezető), Lukács Ilona, Putnoky Márta, Putnoky Eszter, Sichtár (fékező); idő: 7 perc 50 egyötöd mp. II. La Bombe: (5-ös.) Hivós László (vezető), Lukács Pálma, dr. Szelényi Aladár, dr. Dalmady Zoltán, Hivós Iván (fékező); idő: 8 perc 11 egyötöd mp. III. Szikra: (4-es.) Neugebauer Vilmos (vezető), ifj. Kienast Ferencné, ifj. Kienast Ferenc, Zsigmondy Mihály (fékező); idő: 8 perc 28 egyötöd mp. felborult. Kétüléses bobsleigh: I. Dr. Delmár (vezető), dr. Grauer Ernő (fékező). II. Dr. Freund István (vezető), dr. Goldberger Lajos (fékező). Idő: 9 p. 33 négyötöd mp.; illetve 11 perc 42 mp. A legközelebbi bogozás verseny lesz, amelyre javában folynak az előkészületek és annál érdekesebbnek ígérkezik, mert az erős hóvihár után 50 centiméterrel emelkedett a hóréteg, úgy, hogy most a sportolás 1 méteres havon folyik. A vígalmi bizottság szombaton igen érdekes táncestélyt rendezett, vasárnap pedig hangversenyyel, meg tombolával szórakoztatta a Grand hotel vendégeit.

(Jégünnepély. A népligeti jégpályán a harmadik zónába forduló tél ismét hangulatos életet teremtett. Az igazgatóság élvezetessé óhajtván tenni a jég-sport híveinek az idény hátralévő részét, holnap este tűzijátékkal egybekötött jégünnepélyt rendez, kedden gyermeknap lesz télapó ábrázolásával, csütörtökön műkorcsolyázás táncszal, jövő vasárnap pedig jelmezes jégünnepély tombolával.

(Korcsolyaverseny Budán. A Budapesti (Budai) Tornaegyesület minden előkészületet megtett arra, hogy a korcsolyázó versenyek szénatéri jégpályáján holnap méltó módon lefolyhassanak. Az ifjusági síkversenyre 38-an, az ifjusági műversenyre 7-en, az 500 méteres országos síkversenyre 14-en, az 1000 méteres zárt síkversenyre 5-en és az 1500 méteres országos síkversenyre 14-en neveztek be. A vegyes páros műversenyre két pár és az országos nyílt műversenyre egy résztvevő jelentkezett. Délelőtt 10 órakor kezdődnek az ifjusági műversenyek. Ezeket követi 10 1/2 órakor az országos műverseny (kötelező gyakorlatok). Délután 3 órakor pedig folytatják a többi versenyeket. Érdekesebbnek ígérkeznek Levitzky, Szébeny, Schick és Haraszthy közti mérkőzés, valamint a páros versenyek is. A versenybizottság Kollár Lajos elnöklésével megalakult; a versenybírói tiszteit dr. Szentgyörgyi Imre vállalta el. Az egyesület a versenyek alkalmából külön beléptijegyeket nem ad ki; azonban a közönség csak a versenyek befejeztével, körülbelül délután 5 órától fogva korcsolyázhatik esti 9 óráig. A kiadandó tiszteletdíjak a korcsolyacsarnok irodájában megtekinthetők.

Téli sport-cikkek

Mű- és versenykorcsolyák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norv., sveczi-, tiroli, hajlövgyi- és amerikai rodel sport es gyermek-zánkók, bogozás stb. Lillienfeldi síki 30 korona. Norvég-, ki, lábszárak, hótálpak. Téli sportolókészletek és felszerelések. Sporttárgyak ingyen.

KERTÉSZ TÓDJR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénasav fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, Idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygsavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vörösvérsejtszegénység).
Bőr-bajok. Bőrvízkelet.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi részvénytársaság a Gyáriparosok Országos Szövetségében. Ismeretes az, hogy a Magyar Általános Hitelbank az Országos Iparegyesület kebelében gyáripari szakosztályt létesített azzal a harminczöt iparvállalattal, amelyek kötelekbe tartoznak. Ezzel az új alakulással szecsessziót csinált a Hitelbank, amennyiben a Gyáriparosok Országos Szövetségétől teljesen különálló gyáriparos-szakosztályt alapított meg, amely állítólag új irányokat, új eszméket, nagyobb munkát és agresszivebb tevékenységet öhaját kifejezteni, mint a Gyáriparosok Országos Szövetsége. Ez a szecsesszió nagy feltűnést keltett annak idején, mert tulajdonképp senki sem tudta, hogy mi az az ok, mi a Hitelbankot a szakosztály alapítására serkentette. Kulisszatitkokról is beszéltek, személyes ellenségeskedésről is, melyek azonban nem álltak meg. Most a Hitelbank és a Gyáriparosok Országos Szövetsége tapogatódtak a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságnál avégett, hogy a társaság a kebelében levő iparvállalatokkal lépjen be egyik vagy a másik szakosztályba. A kereskedelmi részvénytársaság hosszú ideig húzódtott s nem tudott elhatározásra jutni, hogy melyik szakosztályba lépjen is be. A Hitelbank utána járt a Kereskedelmi Részvénytársaságnak azért, mert szakosztályában tudvalevőleg kizárólag a Hitelbank vállalatai vannak benne érdekelve s éppen ezért ennek az érdekeltségnek az ódiomat kellett cioslatni, ami nem ment könnyen. Kereste tehát a Hitelbank az alkalmat, hogy a Kereskedelmi Részvénytársaság iparvállalatait is vonja be az új szakosztályba. Most — mint értesülünk — a kebelébe tartozó nyolcz szakmával bíró tizenegy iparvállalattal belépett a Gyáriparosok Országos Szövetségébe; e vállalatok összesen 1700 munkást foglalkoztatnak. A Gyáriparosok Országos Szövetsége ezt a belépést úgy honorálja, hogy legközelebbi közgyűlésén Elek pált, a Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóját bevásztja a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatóságába.

A Kereskedelmi Társaság mérlege. A jövő hét közepén tartja a Magyar Kereskedelmi r.-t. azt az igazgatósági ülését, melyen a mérleget megállapítják. A mérleg felől pénzügyi körökben igen kedvező a vélemény. A lefolyt évi mérleg sokkal jobb eredményt fog kimutatni, mint az 1906. évi s a tiszta nyereség körülbelül két és félmillió koronát fog kitenni. A mostan fennálló 6.700.000 koronás tartalékot az idén 3/4

millió koronával fogják dotálni, miáltal a tartalék 7.200.000 koronára emelkedik. A latens tartalékokat is bőségesen dotáják az idén. Az osztalék — amint már megirtuk — a tavalyi lesz.

Az Atlantica fiókja. Megirtuk, hogy az Atlantica Odesszában fiókot nyit. E fiók élére — amint értesülünk — Kármán J., a társaság budapesti központjának főtisztviselőjét nevezték ki, aki már el is foglalta állását s így a fiók már meg is kezdte működését.

Magyar pénzintézet fiókja Bécsben. A Hermes magyar általános váltóüzlet részvénytársaságról már napok óta vannak hírek forgalomban, melyek szerint az intézet a jelenlegi kétmilliónyi alaptőkéjét ötmillióra emeli fel, azonkívül új üzletágakat is von be működési körébe. Az intézet agilis vezetősége tényleg foglalkozik az üzletkör kiterjesztésével s a „Hermes” már eddigi fejlődésében is azon az uton van, hogy az egykori kis váltóüzletből jelentékeny bankká fejlődjön ki. A jövőre vonatkozó tervek közé tartozik az is, amelyet jó forrásból kaptunk s mi a magyar pénzügyi térdhódítását jelentené. A „Hermes” ugyanis Bécsben szándékozik fiókot létesíteni és az erre vonatkozó tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a fiók vezetőjét is kiszemelték a Hitelbank egyik főtisztviselője személyében, aki eddig a Hitelbank egyik igazgatója mellett működött titkári minőségben. Ez lenne az első magyar bankfiók Ausztriában és a Hermesnek, mint a Hitelbank alapításának, az anyaintézet nagy összeköttetései folytán bizonyára kiterjedt üzletre lenne kilátása. A Hitelbank eddig Bécsben a Kreditanstalttal állott összeköttetésben, mely utóbbi intézet nagyobb évi átalány ellenében intézte el a bank bécsi megbízásait. Valószínű, hogy ebben az irányban is megegyezett már a két bank s így a Hermes bécsi fiókiának már az anyaintézet bécsi üzleteinek lebonyolításából is jelentékeny üzlete volna. A bécsi fiók felállításának terve különben már régebben felmerült, de akkor ezt elvetették, míg most újból napirendre került s annak megvalósítása a közeli jövőben várható.

Gazdatiszték nyugdíjbiztosítása. A Magyar Gazdatiszték és Erdőtiszték Országos Egyesületének küldöttsége járt ma Darányi földművelésügyi miniszternél, hogy a gazdatiszti nyugdíjkérdés megoldását jöndulatába ajánlja. A küldöttség azt kérte a minisztertől, hogy a nyugdíjkérdés megoldása tekintetében a parlament elé terjesszen javaslatot. A küldöttség, melyet Bupanovics Sándor udvari tanácsos vezetett a miniszter elé, a kötelező nyugdíjbiztosítás életbeléptetését szorgalmazza. A miniszter megígérte, hogy ebben a fontos kérdésben meghallgatja az érdekeltektől a birtokosokat s magát a gazdatisztikart is.

A Belvárosi Takarékpénztár r.-t. közgyűlése. A Belvárosi Takarékpénztár r.-t. ma délután tartotta XV-ik rendes közgyűlését dr. Wagner Géza alelnök elnöklété alatt. A közgyűlésen 52 részvényes 2657 részvényt tett le. A mérleg kedvező képét adja a társaság helyzetének és a takarékpénztár egyre fejlődő üzletéről tesz bizonyosságot. Az idei tiszta nyereség 1.076.058.55 korona a tavalyi 1.050.062 koronával szemben. A Székely Ferenc vezérigazgató által előterjesztett igazgatósági jelentés megemlíti, hogy a lefolyt üzletév majdnem minden üzletágban teljesen kielégítő eredményeket ért el. A betét 15 1/2 millióra emelkedett, a váltóforgalom összege 56 millió korona volt. A zárszámadások kellő leírások után 1.076.058.55 korona tiszta nyereséget eredményeznek, mely összegből 143.680 korona 92 fillér az igazgató-ság és tisztviselőik jutalékára fordítandó. Az igazgatóság azt javasolja, hogy a fennmaradó 932.377 korona 63 fillérből 225.000 korona a tartalékalaphoz csatolassék, az 1907. évi 15-ös számu szelvény egyenként 32 korona 50 fillér (6 1/2 százalékos) beváltására 650.000 korona, köz- és jótékonycélokra 10.000 korona fordítassék, a fennmaradó 47.377 korona 63 fillér pedig új számlára vitessék át.

A közgyűlés az összes javaslatokat egyhangulag elfogadta, a kilépő igazgatósági, felügyelő bizottsági és választmányi tagokat újból megválasztotta, továbbá az igazgatóságba új tagokul bevásztotta: Glück Frigyest és Egger Gyulát. Végül dr.

Gergő Izor részvényes indítványára az igazgatóságnak buzgó és eredményes működéséért a közgyűlés köszönetét fejezte ki.

Magyar értékek Ausztriában. A Bécsben megjelenő Oesterreichische-Ungarische Sparkassen-Zeitung, mely egyike a legelterjedtebb és legrégebbi takarékpénztári szaklapoknak, igen üdvös szolgálatot tesz a magyar befektetési piacnak, amidőn hosszabb cikksorozatban az osztrák törvényekre támaszkodva, bebizonyítja, hogy az osztrák takarékpénztárak magyar állampapírokat és zálogleveleket korlátlanul vásárolhatnak. A kiegyezési tárgyalásoknál több ízben említett külön hatósági engedély a magyar állampapírok és záloglevelek megvételét illetően csak az osztrák takarékpénztárak alaptőkéire vonatkozik, nem pedig azok tartalékalapjaira. Az említett szaklap kimutatja, hogy az utóbbiakra vonatkozó kérelem megtagadása a felügyeleti hatóság részéről sérelme volna az osztrák takarékpénztárak alaptörvényeinek, illetve az 1844. évi takarékpénztári regulativumnak s végül buzdítja az osztrák takarékpénztárakat, hogy tartaléktőkéiket magyar értékekbe fektessék.

Új faterkedelmi társaság a fővárosban. A bécsi Hutter és Társa faüzleti cég, mely később Austro-Romana cézzel részvénytársasággá alakult át egy-millió korona alaptőkével — mint értesülünk — Bécsből Budapestre teszi át főtelepét. A cégnek, illetve a társaságnak Erdélyben és Romániában vannak nagyobb faterlepei és az üzleti székhely áthelyezése éppen abból az okból történik, hogy az üzletek irányítását a cég innen könnyebben intézhesse. A társaság vezetője, Hutter Gusztáv Bécsből máris Budapestre költözött.

Egy iparvállalat tökémeleése. A Kispesti Textilgyár r.-t., mely a múlt évben alakult egymillió korona tőkével, felemeit alaptőkéjét másfél millióra. Az efelett dönteni hivatott közgyűlést folyó hó 18-ára hívták egybe.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár közgyűlése. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlését báró Harkányi Frigyes elnöklété alatt. A közgyűlésen 62 részvényes 1567 szavazatot képviselt. Az idei tiszta nyereség az 1906. évi áthozattal együtt 3.194.005 koronát tesz ki (tavaly 3.005.137 korona). Az üzleti jelentésből kiemeljük a következőket:

A takarékpénztár forgalma az 1907-ik évben összesen 3.491.895.906 korona 55 fillér volt. A tiszta nyereségből az alapszabályszerül levonások után 10.000 koronát fordítanak a társasági hivatalnokok és szolgák nyugdíjalapja javára, 20.000 koronát az intézői hivatalnokok és szolgák rendkívüli megjutalmazására és 2.230.000 koronát fizetnek ki osztalékképp a részvényesek között, részvényenként 116 koronával. A fennmaradó 499.311 korona 39 fillért az 1908. évi számlára viszik át. Az intézet tartalékalapja az 1907. év végével 18.628.967 korona 44 fillérrug. A takarékpénztár ezidén a tiszta jövedelem egy százalékát, azaz 28.724 korona 47 fillért oszt ki köz- és jótékony célokra, illetve a tavaly előre kiadott 300 korona levonásával 28.424 korona 47 fillért, amelyből a főváros majdnem minden kulturális és jótékony egyesülete és intézménye részesedik.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, majd jegyzőkönyvi hálát és köszönetet szavartak meg az elért fényes eredményért és körültekintő vezetésért Szécsi Lajos vezérigazgatónak és a vezetőség többi tagjának. Az osztalék kifizetését hétfőn, február 10-én kezdik meg az intézet főpénztáránál.

A M. A. V. tizenöt napos bérletjegyei. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, amelynek előterjesztésére két év előtt a magy. kir. államvasutaknál a bérletjegyrendszer terén több általánosan helyeselt újítást rendszeresítettek, most tagjainak körében felmerült kívánalmak tolmácsolásával azzal a javaslattal fordult a Máv. igazgatóságához, hogy az eddig csak a nyári hónapokban kiadott 15 napra szóló bérletjegyek az egész éven át kiadásra kerüljenek.

Az Esztergom-Szászvári Köszémbánya r.-t. üzleti-eredménye. Megemlékeztünk már arról, hogy e társaság egybehivta közgyűlését, melyen a lefolyt évi mérleg előterjesztésre került. Most arról értesülünk, hogy bár a társaság üzleteredménye kedvező, osztaléket még sem fognak fizetni az idén (épp úgy, mint a múlt évben), hanem az egész elért nyereséget leírásokra fordítják.

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

Kérjünk: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét.

Felosztatott ipartársulat. A kereskedelemügyi miniszter a fővárosi iparcikkkeget piaczkokon árusítók testületét, mint ipartársulatot, a vizsgálatok alkalmával kiderített szabálytalanságok miatt, feloszlatta.

A „Magyar Föld” r.-t. vesztesége. A Magyar Kereskedelmi R.-T. égisze alatt 1906-ban alakult meg a „Magyar Föld” r.-t. egymillió korona alapítókével, melyből azonban csak félmilliót fizettek be. Az alapításban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is résztvett. A társaság főleg oly céllal alakult, hogy a sárosmezei beretneki uradalmat parcellázza s általában földbirtokokat parcellázzon, illetőleg ilyen módon eladjon. A vállalkozás azonban nem járt sikerrel s már a tavalyi üzletévben 37,320 koronára rugott a veszteség. Az idei mérlegben már 121,809 koronára szaporodott a veszteség. A mérleget a február 17-én tartandó közgyűlésen terjesztik elő.

A „Danubius” közgyűlése. A „Danubius” hajó- és gépgyár r.-t. Tolnay Lajos miniszteri tanácsos elnökelvételével ma tartotta évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentés szerint a vállalat fűmei hajógyára az üzletév utolsó negyedében üzemet felvette és ott ez idő szerint máris 700 munkást foglalkoztat. A jövő, valamint az azután következő üzletévre úgy a budapesti, mint a fűmei gyártelep nagyobb mérvű megrendelésekkel van ellátva. A 436,384 korona nyereségből 58,579 korona az értékesítési leírásokra, 30,000 korona a tartalékalap javára, 10,000 korona a nyugdíjalap gyarapítására és 300,000 korona 6% százalékos osztalék (m. é. 6 százalékos) fizetésére fordították. 10,765 korona pedig új számlára vitétik át. A közgyűlés a felmentvényt megadván, a felügyelő bizottság tagjaivá választották Auer Mór, La Borda Sándor, báró Lippe Viktor, Markó Albert, Merő János és Neumann Ödön.

Az uvacz—mitroviczai vasút. Aehrenthal külügyminiszter — amint ismeretes — expozéjában kiterjeszkedett a Balkán felé irányuló forgalmi politikára is. Kijelentette, hogy ami a Mitroviczával való összeköttetést illeti, erre nézve örgróf Pallavicini nagykövet megbízást kapott, hogy a szultántól kérjen felhatalmazást e vasút építésére vonatkozó előtanulmányokra és azt, hogy forgalompolitikai eszméhez, mindenesetre ragaszkodjunk kell az uvacz—mitroviczai vonalhoz, mert ez nemcsak csatlakozást hoz létre a boszniai vasúti hálózat és a szomszédos országok forgalmi vonalai között, hanem általában új forgalompolitikai kilátásokat is nyit meg előttünk. A boszniai vasúti hálózat és a török vasutak közötti csatlakozás létesítése után a monarchiából a kereskedelem egyenesen Szerajevón át fog az Aegai és Földközi tenger felé gravitálhatni. Ha a török és görög vasutakat Larisszánál csatlakozáshoz juttatják, így azután a következő egyenes összeköttetés állana elő: Bécs, Budapest, Szerajevó, Athén—Pyraeus. Ez volna a legrövidebb utirány Közép-Európából Egyiptomba és Indiába is. A török minisztertanács — amint ismeretes — hozzájárult az osztrák-magyar monarchiának az uvacz—mitroviczai vasúti összeköttetésre vonatkozólag a görög kormány elé terjesztett kérelméhez. A vasút egyúttal konkurrens vonala lenne a keleti vasutak bolgár vonalainak. Az uvacz—mitroviczai vasút ügye a forgalompolitikai részen kívül a finanszírozás szempontjából is érdekességre tarthat számot magyar részről. A külügyminiszter expozéja alkalmával ugyanis egyúttal azt is bejelentette, hogy máris beérkezett hozzá egy ajánlat a finanszírozást illetőleg. Ez az ajánlat — értesülésünk szerint — a Wiener Bankverein, Unionbank és a Magyar Jelzálog-Hitelbank egyesült csoportja részéről nyújtott be, mely csoport már a legutóbbi bosnyák kölcsönt is finanszírozta.

A bortörvény revíziója. Annak idején megemlékeztünk róla, hogy hosszas vajadás után a múlt év november elsején Ausztriában életbeléptették az új bortörvényt. Az osztrák bortörvény sokkalta szigorubb rendelkezéseket tartalmaz, mint a mi bortörvényünk. Emiatt nagy a féltudulás az osztrák bortermelő- és kereskedő-körökben; sarkallják az osztrák kormányt arra, hogy odahasson, miszerint a magyar bortörvényt is, hasonlólag az osztrákhoz, szigorítsa a magyar törvényhozás. Osztrák részről ugyanis azzal a váddal illetik a magyar termelőket és borkereskedőket, hogy ezektől kerül be Ausztriába

oly bor, amelyet az életbeléptetett új bortörvény alapján forgalomba nem lehet hozni. Az Oesterreichische Zentralstelle legutóbb tartott ülésén oly értelmű határozatot hoztak, hogy a kormányhoz felírják, sürgetné meg a magyar kormánytól a bortörvény revízióját, annyival inkább, mert értesülésünk szerint a magyar földművelésügyi kormány már néhány évvel ezelőtt elkészítette a törvénynovella tervezetét.

A Budapesti Takarékpénztár közgyűlése. Ma tartotta meg a Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcson r.-t. évi közgyűlését Tolnay Lajos ny. min. tan. elnökele alatt. A kereskedelmi miniszteriumot dr. Áry Pál miniszteri osztálytanácsos képviselte. Jelen volt harmincznyolcz részvényes, akik 1499 részvényt, azaz 260 szavazatot képviseltek. A zárszámadásokból a következőket vesszük:

Az intézet a lefolyt 1907. üzletévben is jelentékenyen emelkedő forgalom mellett kielégítő eredményt ért el. Az elmúlt év második felében beállott pénzüllés és a pénz megráglulása a vátóleszámtólasi üzletben nagyobb visszatartásra indította. A lefolyt évben 55,361 darab váltó 116,662,571 korona 50 fillér értékben került leszámításra a tavalyi 107 millió koronával szemben. A váltótárca állománya az év végével 6,831,055 korona 43 fillér volt. A betét állomány (takarékpénztári könyvekre, pénztárjegyekre és folyó számlán) az év végével 14,586,684 korona 78 fillért tett ki. Értékpapirokra adott előlegekben 7,657,993 korona 12 fillér volt elhelyezve. A kézi zálogüzlet forgalma a lefolyt év második felében nagy mértékben fokozódott és a kölcsönigények nagymérvű szaporodása folytán a kézi zálogra adott kölcsönök átlaga 1907. december 31-ével 8,619,371 koronára emelkedett. A zálogba vett tárgyakra adott kölcsönök alapján kibocsátott kézi zálogpénztári utalványokból az év végén 6,050,000 korona volt forgalomban. A takarékpénztár részesedése az általa alapított magyar kir. szabadalmazott osztályorsósjáték részvénytársaságnál az elmúlt évre is kielégítő eredménnyel zárult. Az előterjesztett mérleg szerint az 1907. évi tiszta nyereség 750,606.41 korona, hozzászámítva az 1906. évről áthozott nyereségmaradványt 55,006.56 koronát, összesen 805,612.97 korona. Ebből a tartalékalapra 50,000 koronát fordítanak, mi által a tartalékalap 1,560,392 koronára emelkedik. Az igazgatóság részére 75,060.64 korona. A tisztviselők részére 22,518.19 korona. A választmány részére 10,000 korona, továbbá a tisztviselői nyugdíjalapra 10,000 korona jut, míg a fenmaradó 638,034 korona 14 fillérből 25,000 drb 400 koronás részvény után osztalék fejében részvényenkint 24 korona, vagyis 600,000 korona kilfizetését indítványozza az igazgatóság, a fenmaradó 38,034 korona 14 fillérnek pedig az 1908. évi üzleteredmény számlájára való átvitelét hozza javaslatba.

A közgyűlés az igazgatóság összes indítványát egyhangulag elfogadta, mire dr. Havas Rezső köszönetet mondott az elnöknek, a felügyelő-bizottságnak, a választmányának és az intézet tisztikarának eredményes működésükért. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: dr. Feleki Béla, Horváth Zsigmond, Schober Albert, dr. Spett Ferencz és Tsuk Sándor. A választmány kilépő tagjait újból megválasztották. Ezek a következők: Bartolffy János, Herzog Ignác, dr. Hetes Antal, gróf Hugonnai Kálmán, Kammer Benő, zsolnai Plossek Ferencz, Steiner Ferencz, Vogel Gyula, dr. Weisz Sándor, Zsigmondy Géza. Az intézetnél beálló személyi változások abb an az irányban történtek, ahogyan mi már jeleztük. A tegnapi megtartott igazgatósági ülésében Benke Gyula vezérigazgatónak, tekintettel egészségi állapotára való tekintettel történt lemondását sajnálattal tudomásul vette és Stein Ármán igazgatót az intézet vezető igazgatójának kinevezte. Egyidejűleg Schönfeld Adolt cégvezetőt igazgatónak nevezte ki és Martin István főpénztárost valamint Hirschl H. Hugót a váltóüzlet intézőjét cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. Az intézet az új vezetés alatt bizonyára meg fogja valósítani mindazon feltevéseket, amelyeket jövőbeni fejlődéséhez fűznek.

A söradó reformja. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségében tegnap a Magyar Serfőzők Egyesületének és a Vidéki Sörgyárosok Egyesületének kiküldötti közös értekezletre gyűltek össze, mely nagyjelentőségű eredményekre vezetett. Az ülést Aich Ferencz elnök nyitotta meg, ki utalt arra,

hogy a söradó készülő reformja okvetlenül szükségessé teszi, hogy a söradóreformjával foglalkozzanak az érdekelt körök, érdeke ez az egész magyar iparnak is, mert a söradópótlék leszállítása nélkül iparfejlesztésünk el nem képzelhető. Első feltétele azonban az akciónak az, hogy a fővárosi és vidéki sörgyárosok közös kívánásokkal lépjenek a kormány elé. A kérdéshez hozzászóltak a fővárosi sörgyárak legtekintélyesebb képviselői közül számosan s Bürger Albert a vidéki sörgyárosok kívánásait jelölte meg. A tanácskozás folyamán teljes megegyezés jött létre azon emlékiratra nézve, melyet most már a fővárosi és vidéki sörgyárak együttesen juttatnak el Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez, ki már több ízben kifejtette a képviselőházban azon álláspontját, hogy a sör ocsóbbá tételét elő kívánja mozdítani. Miután az akként felállított közös kívánalmakhoz a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége is csatlakozott, ipari körökben igen remélik, hogy a kormány nem fog elzárkózni a söradó reformja elől.

A Bajai Kereskedelmi és Iparbank mérlege. Az ismeretes főnyeremény-per révén szomorú hírségre vergődött Bajai Kereskedelmi és Iparbank mérlege, mely a napokban került nyilvánosságra, nem igen lesz megnyugtató hatással a főzlatott idegü részvényesekre, akik a múlt évben sok izgalomnak voltak kitéve. A mérleg ugyanis 72,010.21 korona veszteséggel zárul, melyből levonva a múlt üzletévről előrevezetett 10,270.35 koronát, az elmúlt évre 61,739.86 korona veszteség mutatkozik. A milliós főnyeremény körüli események folytán a közönség bizalma megrendült s az elmúlt évben tömegesen mondták fel és vették ki betéteiket. Az intézet rendkívül korlátozta üzletkörtét s a nagyobb károsodás talán nem is következik be, ha a bank két üzletfelénél nem veszt nagyobb összegeket. A Berger J. és Weinberger C. cézeknek ugyanis nyersbőrökre nagyobb előlegeket folyósított s a múlt év nyarán ebben az árucikkben — amint az igazgatóság maga konstatálja évi jelentésében — 40—50%-os árcsökkenés állott be olyannyira, hogy az árak napról-napra lejjebb szálltak s a nyersbőr kereslet hűjján még olcsó árban sem volt eladható. Az áresés — mondja az igazgatóság — „mondhatjuk egy éjszakán át” következett be, mi kissé különös állítás, inkább talán kevésbé elővigyázatos volt a vezetőség az áru lombardirozásnál és többet folyósított, mint kellene. A céggel egyezséget kötött a bank, azonkívül több kétes követelést leirt az idei mérlegben. A főnyereményre vonatkozólag a következőképen szól az évi jelentés:

„A főnyereményt illetőleg újból kifejezést adunk ama meggyőződésünknek, hogy akörül visszaélés nem történt, amint nem is történhetett. Az igazgatóság itt is kiemeli miként a főnyereménynek felosztására vonatkozó és múlt évi április 28-án megtartott rendkívüli közgyűlésen előterjesztett javaslatát alapszabályszerűen tette meg és habár a t. részvényesek túlnyomó többsége az igazgatóságnak és tisztviselőkarnak a főnyeremény, mint rendkívüli nyereség után az alapszabályszerű jutalékokat megszavazta, az igazgatóság a tisztviselő karral együtt mégis lemond (!) a főnyereményből reájuk eső alapszabályszerű jutalékokról, e lemondással is az intézetnek megerősítését czélozva. Alárendeli tehát az igazgatóság a saját érdekét az intézet érdekének, hogy lehetővé tegye ezáltal is, miszerint az összes tényezők az intézet érdekében a legnagyobb egyetértésben együtt működhessenek. Mindezek figyelembevételével az igazgatóság a főnyeremény tárgyában a tisztelt közgyűlés elé a következő javaslatát terjeszti elő: Mondja ki a közgyűlés, hogy az 1907 április 28-án a főnyereménynek felosztása tárgyában hozott határozatot megsemmisíti és elrendeli, hogy a milliós főnyeremény, annak 5% kamataival tovább is külön számlán vezessék. A pernek eldölte után a felmerült összes költségek és kiadások levonásával a részvényesek rendelkezésére állandó összegnek hováfordítsa vagy felosztása iránt, annak idején tegyen az igazgatóság újabb javaslatot.”

A főnyeremény az idei mérlegben tényleg a passzívák között szerepel és a „Főnyeremény-számlán” 1,026,925 korona van elkönyvelve.

Balkáni exportunk. A Keleti Kereskedelmi Akadémiai Szövetségben, amely kiviteli kereskedelmünkről rendez felolvasásokat, tegnap este Molnár Ist-

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Detall 75-26, Engros 164.

Radnay Károly
BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80.
Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

ván, egy helybeli kivittl cég tagja tartott felolvasást a Balkán kereskedelmi viszonyairól és exportunkról. Felolvasását nagy érdeklődéssel fogadták.

A kiállítási központ első ülése. A kiállítási központ munka-bizottsága most tartotta első ülését. Thiek Endre elnöklése mellett, a tagok rendkívüli élénk részvételével. Első sorban Saárosy-Kapeller Ferencet, a Mezőgazdasági Múzeum igazgatóját bevásárolták az elnökségbe. Foglalkozott a bizottság a plénum által hozzáutalt ügyekkel; felhívta az előadókat, hogy a munkaprogram alapján a munkamegosztásra és a szakosztályok szervezésére nézve tegyék meg előterjesztéseiket. A bizottság elhatározta, hogy a francia, angol, német, belga, olasz és osztrák kiállítási központokkal érintkezésbe lép a feldolgozandó anyag és a kiállításokra vonatkozó határozatok kölcsönös kieserlése érdekében; a hazai hatóságokat és szaktestületeket is értesíteni fogja a központ működésének megkezdéséről. A bizottság megállapította ezután a csatlakozott egyesületek hozzájárulási kulcsát és ennek keretében első éves költségvetését.

A Deutsch Ig. és fia cég új alapítása. A nevezett cég — amint bennünket értesítenek — Romániában a Dobrudzsában 1½ millió frank befektetéssel cellulóze-gyárat alapított. Az új gyár a jövő hó elején kezd meg üzemét.

Az Első Varjasi Takarékpénztár ügye. Az Első Varjasi Takarékpénztár már ismertett ügyében a vizsgálóbíró hétfőn indítja meg a nyomozást. A nyomozás arra fog kiterjedni, vajon sikkasztásról vagy csak fizetési veszteségről van-e szó. Az igazgatóság a betevőket azzal nyugtatja meg, hogy a betéteket mind ki fogják fizetni és csupán csak a részvényesek veszítik el majd pénzüket. A betevőket ez a vigasz nem igen nyugtatta meg és rendkívüli közgyűlés egybehívását sürgették. Az igazgatóság ki is tűzte a hó 12-ére a rendkívüli közgyűlést, később azonban megváltoztatták ezt az elhatározást, és pedig azzal az indokolással, hogy csak egy segédkönyvelőjük van és így a sok munkát nem tudják elvégezni. Pénzügyi körökben úgy vélekednek, hogy a hiány meghaladja a háromszázezer koronát.

Belföldi zsákok vámmentes visszahozatala. A közönség részéről gyakran panasz tárgyává tétett, hogy a vámtarifá végrehajtási utasítása 15. §. 13. II. pontjában belföldi zsákok vámmentes visszahozatala czéljából előírt számkivitelizet igazolvány-ürlapok szállítás közben elkallódnak s ilyenkor az igazolvány kiállítására elmarad. A budapesti kereskedelmi és iparkamara felhívja ennél fogva az érdekelt köröket, hogy a számkivitelizet igazolvány-ürlapokat oly módon csatolják a szállítási okmányokhoz, hogy az ürlap elkallódása elkerültesse, mert a vámhivatalok kizárólag oly küldeményekről állíthatnak ki igazolványt, melyeknél az igazolvány-ürlap a szállítási okmányhoz csatolva beérkezik. Gyakorlatilag legajánlatosabbnak mutatkozik azon módszer, mely szerint az ürlapot perforált papírból készítik és keskeny oldalán ragasztó szerrel ellátva, ívarlevél belső oldalához erősítik.

Felolvasás az usztoratörvény-javaslatról. Dr. Hantos Elemér ügyvéd, a Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége főtákará, ma délután e tárgyban felolvasást tartott a Magyar Jogászegyletben. A felolvasást nagy és előkelő közönség hallgatta végig. Az ügy jogi, mint gazdasági tekintetben magas színvonalon álló előadásból a következőket emeljük ki:

A felolvasó mindenekelőtt rámutat arra az érdekes jelenségre, hogy az usztoratörvény-javaslat, mely most nemcsak a jogászegyletben, hanem a gazdasági érdekképviseletben ép úgy mint a szakés napisajtóban állandó bírálat tárgya és támadási czélpontja, csekély eltéréssel az öt esztendő előtt benyújtott törvényjavaslatok szövegeitől más. Fejteti, hogy a javaslatra szükség van, de mielőtt ennek bizonyítását megkísértenék, meg kell állapítanunk, hogy az uszora alapmeghatározása nemcsak érvényben levő törvényünkönél tér el lényegesen, amit a javaslat különben helyesen czélba is vett, hanem eltér a külföldi törvényektől is az indoklás ezen biztosításának ellenére, hogy az uszora meghatározásánál használt kritériumok az összes újabb usztoratörvényekben el vannak fogadva. A kizsákmányolási szándék fenforgása és a szedettnek a szokásos kamatlábhöz viszonyított túlságosan magas volta tényleg az a két kritérium, amely nélkül a pénzüszora tényállását megállapítani nem szabad és nem lehet. A törvényjavaslat e körülményeket nemcsak figyelmen kívül hagyja, hanem 11. §-a tekintetbe vételüket egyenesen kizárja. Ezen érdekes szakasz három bekezdésben tárgyalja azon eseteket, melyekben az uszora tényálladéki elemének fenforgása

esetében nincs uszora. Az első bekezdés kivészi a törvény oltalma alól a bejegyzett kereskedő ellen elkövetett uszorát. A szakasz második bekezdése nem alakul szerencsésebb ötleten. Kimondva, hogy a 8%-ot meg nem haladó kamatok kikötése vagy szerzése nem esik a törvény alá, közvetve megállapítja azt is, hogy a 8%-ot meghaladó kamatszédés igenis uszora. Igaz, az indoklás 25. 1. megjegyzi, hogy „a 8%-ot meghaladó kamatszédése magában véve még nem feltétlenül uszora”, de ki tudja, hogy a bíró az indoklás ismerete nélkül a törvényhozó ezen kifejezésre nem juttatott indokát felismerni fogja, amely magából a szövegből csak az esetben volna legalább közvetve kiérthető, ha a rendelkezés úgy hangozna, hogy a „8%-ot meg nem haladó kamatszédés kikötése vagy szerzése, még akkor sem esik a törvény alá, ha az első §. tényálladéka egyébként fenforog”. Ebből azután a kontrárium következik, hogy a 8%-on felüli kamatszédés is csak ama tényálladéki elemek társaságában állapítja meg az uszorát. Helyes álláspont kétségkívül egyedül az volna, ha e törvény az uszoraszolgálatot a szokásos kamatlábhöz mérné, amely nemcsak időnként, hanem az ország egyes részei szerint is változik és esetéről-esetire elbírálandó. De a 8%-ot a bírói uton érvényesíthető követelések érinthetetlen határmértékét odaállítani nem lehet, mert a kamatszédés és változó közgazdasági viszonyok folyományai, míg a törvénybe iktatott jogelvek nem változtathatók meg a viszonyok időnkénti hullámzásával. Ha pedig mindenképpen szükség van a kamatlábh maximumának megállapítására, úgy ez ésszerűen csak a mindenkor bankkamatlábhöz való viszonylatokban fejezhető ki. Hogy egyébként a 8%-os kamatszédés az uszorához való viszony mily homályos kodifikátoraink előtt, azt három csaknem egyidejűleg közzétett törvényjavaslatból lehet kimutatni. Ily körülmények közt nem tekinthető szerencsés gondolatnak az előtűnk fekvő törvényjavaslat azon, — talán egyedüli újítása — amely kamatszédést „különösen azon vagyoni előnyt is, amelyet valamely hitelintézet a fölkötelezettség mellett... habár az alapszabályok értelmében köti ki vagy szerez”. Maga az a körülmény, hogy a javaslat a hitelintézetekre kifejezetten rámutat, holott egyéb intézmények és kereseti ágakról az egész javaslatban szó nem esik, a viszonyokkal kevésbé ismerősben azt a hitet fogja kelteni, hogy a hitelintézetek eljárása miatt volt szükség az uszoratörvény szigorítására. Ennek pedig éppen ellenkezője áll. A hazai hitelintézetek voltak azok, a melyek a 70-es években elharapódzott uszorát megtörték és amelyek elszaporodása és éles versenye idézte elő a hitelnek oly rendkívüli olcsóságát és bőségét, amely az egyik bajból csaknem belevitte a másik hiteltelenségbe. Ezek az intézetek éppen nem szolgálták rá, hogy a javaslatban külön megjelölés tárgyává tészenek. Ha a törvényjavaslat — folytatta a felolvasó — már vissza nem vonatnék, az uszoranak benne foglalt fogalommeghatározása minden esetre szorosabbra teendő s bárholgy oldassék is meg azonban az uszoratörvény reformja, egyet nem szabad szem előtt téveszteni, hogy az uszora elleni küzdelemben az uszoratörvény a legkevésbé eredményt ígérő fegyver. Az uszora társadalmi és gazdasági körjelenség, amelynek gyógyszerel társadalmi és gazdasági reformok.

Dr. Hantos Elemér felolvasása mindvégig leköttette a hallgatóság figyelmét és a felolvasás végeztével a közönség lelkesen honorálta a kiváló készletű szakember fejtétezeit.

A szőlő- és borgazdasági tanfolyam. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete szőlő- és borgazdasági tanfolyamának ötödik napján Vargha Imre szőlészeti és borászati felügyelő a nehéz és kétes talajok betelepítéséről, Jablonovszky József, a rovar-tani állomás igazgatója a szőlőmoly elleni védekezés jelen állapotáról és Vargha Imre a szőlőmetszés kérdéséről tartott előadást. Ma a tanfolyam utolsó napján Dicity Rezső agronómus tartott előadást a talaj ismeréséről, külön tekintettel az ültetendő fajtákra. Istvánffy Gyula betegsége miatt nem tarthatta meg az előadást. Az utolsó előadás Fend Károly szőlészeti és borászati felügyelő volt, aki a fogatos szőlőmivelő eszközök használatáról értekezett. Az előadások megvitatása után dr. Hammersberg Jenő, az előadások vezetője rövid beszéddel berekesztette a tanfolyamot. A február végén tartandó új tanfolyamra e hó 11-ig lehet jelentkezni a Szőlősgazdák Országos Egyesületénél.

A vagonhiány. A nagyvárad kereskedelmi kamara feliratott intézett Kossuth kereskedelmi miniszterhez a vagonhiány megszüntetésére. A miniszter válasza ma érkezett vissza a kamarához, melyben értesíti azt, hogy a helyzet javítását e téren felelősége érzetében elsőrendű kötelességének tekinti s az államvasutak kocsparkját 10.500 kocsival szaporította és a forgalom rendes lebonyolítására egyéb beruházásokról is gondoskodott.

Az Adria hajói. Az Adria m. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság „Andrássy” gőzöse csütörtökön Fiuméből Marsillebe indult.

IDEGENEK UTMUTATOJA
Ajánlható beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tatra tejesokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanoly finom csukorka-bonbonyár, teásütemény készítője. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lípót számlai és füstöltusáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Keleti Export. Előállítás naponta 17.000 pár. Állandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazione Genrali (Trieszt) ált. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. **Élelbiztosítás** minden módozat szerint, valamint **finellátási és leánykiházasítási biztosítások.** — **Tűz-, szállítvány-, betöréses lopás elleni és üvegbiztosítások.** — **Jéghiztosítás** a Magyar jég- és vízontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos **balesetbiztosítások** (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel) is **az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ.** által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapítotott: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályországi főeljárás helye: VI., Andrássy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irány-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Háztartási cikkek.

Drogna és háztartási cikkek V., Báthory-utca 9. sz. („Szabadság”-kávéház mellett). Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12-30. **Hosz Izidor és Társa** „Korona”-drogeria.

Hazai vas- és rézbutorgyár.

Bruck I. Henrik. Budapest. Gyár: IX. Lillom-utca 8. Mintaraktár és iroda: Andrássy-ut 32. Ajánlja különösen legdivatosabb rézbutorai legmodernebb kivitelben. Azak a legújtanosabbak. Vidéki megrendelésekre különös súlyt fektetünk. Arjegyék ingyen és bérmentve.

Víz- és légszeszezeték és csatornázás.

Pisztranyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbadogos műhelye és horgany díszlémények gyára. Légszesze- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszékék, vízdélt, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-tűzhely összeköttetéssel vagy saját tűzhelylyel. Ambergi légszeszeztető gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszeszeztető minden házban. Telefon 20-83.

Angol férfi- és nőiszabó.

Pohner Ferenc férfi és női szabó Váci-utca 26. Párisi-utca sarkán. Állandó nagy választék a legújabb divatszövegekben.

Villamosági berendezések.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamosági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lípót-körút 5. Telefonszám: 211. és 212. Táviratim: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos-vasutakat. Bányá- vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erősáram körébe vágó minden egyéb cikkek. **Különlegességek:** felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos furógépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztalsz, talak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemáruk.

Szénágy, Hoffmann és Társa selyemáruháza IV. Bécsi-utca 4. Az összes farsangi üncomszöveg és választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Mitan helyben többféle szakmájú „Szénágy” cég van, tisztelttel kérjük, selyemáruházunknak szójb. rendeléményeknél a pontos címünknek szives kírását, Szénágy, Hoffmann és Társa selyemáruháza kizárólag IV., Bécsi utca 4.

A
dött
tani.
lán
izga
sárna
ban
kat
vont
parti
mert
hátra
olyan
és fei
akine
rát lo
kölcse
szitúá
börze
T
esemé
fest'
radt.
bele,
pontja
pónok
czélsz
H
lapok
kisded
spekul
kezett
recept
tözde
belekez
hausse
van a
árfolya
parentá
sok do
c'est la
olyan
gördül.
(M
lök akc
amelyek
diszpon
A z
amikor
A
gyünk
szobájá
petéstől
nak, me
a szóno
szedte.
ezfő, ell
A z
hát a les
A m
öz haj
Össe fe
ványtem
előmádk
phrase.
és a har
talon. Az
aki mell
nak. Azt
berek és
Reg
Hasz
nak e

Előzőzsde.

Előzőzsde gyenge. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 649.— 648.50. Magyar hitelrészvény 783.25—782.25. Rimamurányi bank 538.50—538.—. Magyar leszámítoló bank 498.50—498.—. Jelzálogbank 439.—431.50. Közúti vaspálya 569.—. Városi villamos vasút 279.75—279.25. Hazai bank 295.—. Salgótarjáni kőszénbánya 608.—610.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde javult. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 648.25—649.25. Magyar hitelrészvény 782.25—784.—. Magyar leszámítoló bank 498.—. Jelzálogbank 431.50—436.—. Közúti vaspálya 565.50—567.—. Magyar koronajáradék 94.90. Hazai bank 292.—293.50. Konvertált jelzálogrészvény 120.—. Hazai sorsjegy 105.—. 4 1/2%-os fővárosi kölcsön 92.90. Belvárosi takarékpénztár 696.—. Egyesült fővárosi takarékpénztár 2250.—2256.—. Drasche-féle téglagyár 508.—512.—. Brassói cellulose-gyár 423.—428.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—. K, 8 napra 8.—10.—. K, február végére 24.—26.—. K.

Utózőzsde.

Az utózőzsde irányzata tartott. Kötfelett: Osztrák hitelrészvény 649.—. Magyar hitelrészvény 783.—. Leszámítoló-bank 498.—. Jelzálogbank 435.50—436.—. Végül maradt: Jelzálogbank 436.—.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, február 8. (Az Egyetértes távirata.) A mai héti tőzsdén a konzum továbbra is tartózkodott a vásárlástól s ennek következtében egyáltalán egy cizkiben sem fejlődhetett ki lényegesebb üzlet. Buza irányzata annyiban gyöngült, hogy a múlt szombati árakhoz képest csak 10 fillérrel állott magasabban, rozs ellenben 20 fillérrel drágább volt, de csak elvétve fordult elő némi kötés egészen kis tételekben. Árpa iránt egyes malátagyárak részéről kereslet mutatkozott, de olyan alacsony árakat kínáltak, hogy üzlet nem jött létre. Az irányzat lanyha és az árjegyzések hanyatlottak. Fengeri irányzata szilárdult, zab nyugodt volt s mind a két cizk 10 fillérrel magasabban állott. Jegyeztetett buza: tiszavidéki 12.65—13.10 korona, mosoni 11.55—11.90 korona, tótfelvidéki 11.50—11.95 kor., délvasuti 11.45—11.75 korona, marchfeldi 11.20—11.60.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.30—10.55 korona, csepeli 10.30—10.50 kor., pestmegyei 10.40—10.60 korona különféle magyar 10.30—10.50 kor., osztrák 10.20—10.40 korona.

Arpa: morvaországi 9.—9.40 kor., marchfeldi 8.50—9.— kor., bécsvidéki 8.40—9.— kor., tótfelvidéki 7.60—9.— kor., csepeli 7.80—8.50 györi 7.—8.75 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki 7.—7.40 korona.

Magyar tengeri: régi 7.35—7.55, uj —.— kor., korona, cinquantin 8.20—8.55, uj —.— kor.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 8.40—8.65 korona, elsőrendű 8.65—8.90 kor., válogatott 8.90—9.15 korona.

A forgalom lisztben még mindig szünetel, s malmok további árengedményeket nem adnak. Takarmányliszt és korpa változatlan árak mellett üzlettelen.

BECSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, febr. 8. A tegnap már észlelt kedvetlen hangulat a mai előzőzsdeére is átment és azt Newyorkból jelentett bukások lényegesen fokozták. Az alpesi bányarészvények árfolyamukat helyi eladások dacára is feltartották. Magyar jelzálogbank és jegyvergyári részvények csökkentek. A déli tőzsde nyugodtan folyt le. Berlin gyengébb jegyzéseket küldött. A zárlat üzlettelen volt. Orosz járadék csökkent, a többi érték árváltozása lényegtelen volt.

11 óraker szárnak:

Osztrák hitelr. 648.75, Magyar hitelr. 780.50, Länderbank —.—, Allamvasut 677.25 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 145.50 —.—, Alpesi bányatársulat 626.50, Rimamurányi 538.—, Májusi járadék 98.15, Magyar koronajár. 95.10, Orosz érték —.—, Török sorsjegy 187.—, Német bank 117.65.

A déli tőzsde tartózkodással nyílt.

1 óraker jegyzetek:

Osztrák hitel 648.75, Magyar hitel 781.—. Länderbank 418.—, Unio-bank 554.—, Allamvasut 677.50, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 145.50, Gőzhajó —.—, Alpesi bányarészvény 627.—, Májusi járadék 98.15, Magyar koronajáradék 95.10, Török sorsjegy 186.50, Német bank 117.65, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 537.50, Orosz járadék —.—, Keleti vasut —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. 433.—. Káróái petroleum —.—.

Bécs, február 8. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 98.05, 4 százalékos osztrák arany járadék 117.20, 1860-as sorsjegy 152.60, Osztrák hitelsorsjegy 456.—, Angol osztrák bankrészvény 308.75, Bécsi Bankverein 539.50, Osztrák-magyar bank 172.80, Déli vasut 145.25, Dunagőzhajózási társaság 1930.—, Dohány részvény 424.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.36, Német bankváltók 117.66, Osztrák Lloyd 432.—, 4,2 százal. ezüst járadék 98.05—100.—, Osztrák koronajáradék 98.05, 1864-es sorsjegy 262.75, Osztrák hitelintézeti részvény 648.50, Union-Bank 552.50, Osztrák Länderbank 419.—, Osztrák-magyar államvasut 676.75, Elbavölgyi vasut 427.—, Alpesi részvény 626.50, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó 443.—, Töröksorsjegy 186.25. Tartott.

Bécs, február 8. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 113.30. Tiszai és szeg, köcs. sorsjegy 152.—, Magyar hitelbank részvény 781.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 498.—. Rimamurányi 537.90, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 419.—, Magyar koronajáradék 94.90, 4 százalékos magyar földiehem. köv. 95.50, Magyar nyer.-k. sorsjegy 195.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény 361.—, Magyar jelzálogbank 438.—, Magyar keresk. bank —.— kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, febr. 8. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde alapirányzata külföldi kedvezőtlen hírek hatása alatt gyöngé. A néhány nap óta észlelhető csökkenő irány tovább tartott, főleg bánya- és kohóértékek szenvedtek, továbbá járadékok, vasuti és hajózási értékek. Utóbbiak a Norddeutscher Lloyd tegnapi közgyűlésében elhangzott panaszok folytán szenvedtek. Zárlat lanyha irányzatú, ugyanilyen a forgalom. A készpénzpiac ipari értékek realizációik folytán szenvedtek. Magánleszámítolási kamatláb 4%, napi pénz 5%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék 91.90, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.40, osztrák hitelrészvény 203.80, Déli vasut 26.25, orosz bankjegyek 214.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.90, Disconto Commandit 175.—, Dinamit-triszt 160.50, Harpeni 200.25, Unifikált török járadék 95.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.90, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.—, Magyar koronajáradék —.—, Osztrák-magyar államvasut 144.90, Bécsi váltóár 85.10, Olasz járadék —.—, Alt. villamosági Edison 200.—, Gelsenkircheni 185.25, Laurakohó 217.80 Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) február 8. 4-2 százalékos papírjáradék 100.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.10, Osztrák hitelintézeti részvény 204.20, Osztrák-

magyar államvasut 144.80, Északnyugati vasut Busfhehradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.60, Bécsi Bankverein —.—, Villamos részvény 148.52, 3 százalékos magyar aranykölcsön —.—, 4-2 százalékos ezüstjáradék 100.—, Osztrák koronajáradék 98.05, Magyar koronajáradék 95.—, Osztrák-magyar bank 122.50, Déli vasut részvény 26.25, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 849.33, Párisi váltóár 813.25, Union bankrészvény —.—, Alpesi bányarészvény 316.— Gyenge.

Hamburg, (Zárlat) február 8. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.75, 1860. sorsjegy 154.25, Déli vasut 26.—, 4 százalékos Aranyjáradék 99.20, Osztrák hitelrészvény 204.—, Osztrák-magyar államvasut 144.75, Olasz járadék 104.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.—, Nyugodt.

London, február 8. Angol consol —.—.

Páris, február 8. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.57, Osztr. aranyjáradék 99.70, Magyar aranyjáradék 95.60, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 491.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.25, Déli vasut elsőbbségi kötv. 317.—, 5 százalékos marokkói járadék 505.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 95.25, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.35, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 451.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.35, 4 százalékos unifikált török jár. 96.50, Török sorsjegy 180.—, Török dohányrészvény 452.—, Osztrák földhitelintézet 1145, Osztr. Länderbank 467.—, Magyar Jelzálogbank 486.—, Banque de Paris 14.75, Banque Ottomane 721.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Meridional vasut 682, Keleti vasutak —, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 575.—, Rio Tinto 16.72, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 349, Thomson Houston —.—, Urikányi köszén 157, Chartered 21.25, De Beers 366.50, East Rand 91.25, Jagersfontein 97.—, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 49.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2s, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (röv.) 7/8s, Csek Londonra 251.60, Magánkamatláb 2 1/16. Ingadozó.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

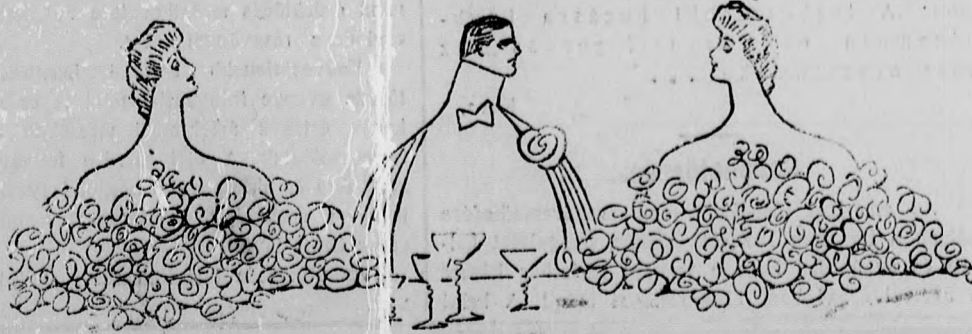
Budapest—Kőbánya.

Budapest, február 8-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 117—118 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 118—120 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 120—122 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölüli sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban — fillérig.)

Sertélszárm: 1908. évi február 6. napján volt készlet 21443 drb., 1908 február hó 7-én felhajtott — darab, 1908 február 7. napján elszállított 298 darab, 1908 február 8. napjára maradt készletben 21145 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, febr. 8. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 82 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 517 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 599 darab sertés, 91 darab süldő 1 darab malacz. Eladatott 582 darab sertés, 42 darab süldő, 1 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 17 drb sertés, 49 darab süldő, — drb malacz.

LADYS WITH PORCELANOUS POWDER. by OLIVER HERFORD.

Herford világhírű rajza, mely a „Newyork Herald”-ban jelent meg. Szövege magyarul azt jelenti: Porcellán-poudert használó hölgyek.

Amerikai Porcellán-Poudert Részvénytársaság, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1.

Mai árak: Zsírse felül életsuly levonással 350 kgr.-ig — fillér fiatal közép 220 kg.-ig — fillér korona, életsuly nyit 220 kg.-ig — 122—124 fillér rona. Horvát 100 korona. (Ar grammonként, él zata élénk, az á

Kivonat

Kinevezések. Mann József föld szaktanárát a k Győrve és Baran továbbá Szonthv Kálmán czimzetes házakhoz secéld Athelyezések. Ferencz soproni rásbíróshoz hely Névmarvosors Kohn Gyula bécsi földi lakos „Ferenc lakos „Vas”-ra, k dúsmaiori, illetve koru Seidner Roz hó”-ra, Finkmann Dittler Vilmos b Weisz Ábrahám Ignác dévai lak berger) Adolf bal koru Kaminer D kiskoru Lebovits kiskoru Grunberg hor”-ra, kiskoru pesti lakosok „Ká és kiskoru Schw hely”-re, Zsidor kiskoru Berger Gruber Bernát b ler Frigyes ópéc

Buza

Table with columns for different types of wheat (Buzza) and their prices in various locations.

Egyéb

Table listing various goods and their prices, including items like flour and oil.

Burbon

Table listing different types of Bourbon and their prices.

Mai árak: Zsirsértés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül... 96 98 fillér, ételsúlylevonással...

budapesti lakos családi nevének „Lévai“-ra kért átváltoztatását megegyeztetve.

IDÓJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1908 február 8-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt változó-kony szeles és számos helyen viharos idő uralkodott.

Prognózis a következő 24 órára:

Változó-kony idő várható lényegesen hőváltó-zással és helyenkint csapadékkal.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (e.g., Inn, Duna, Tisza), date (febr. 8, febr. 7), and water level (méter).

Felelős szerkesztő:

FURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Kivonat a hivatalos lapból.

Február 8.

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Lachmann József földmívelésügyi segédtanítót gazdasági szaktanárnárrá...

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Lomoschitz Ferenc szepesvári járásbírói irnokot a csepregi járásbírói helyére áthelyezte.

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Névváltoztatások. A belügyminiszter kiskoru Kohn Gyula bécsi lakos „Toldi“-ra, Freund Adél szőlősi lakos „Ferenczi“-re...

Large financial table with multiple columns listing various items, prices, and exchange rates. Includes sections like 'Allamodósság közkezesítők', 'Bankok részvényei', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Különféle vállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Pénzjegyek és váltók'.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap 1908. február 9-án

Nemzeti Színház

Délután fél 3 óraker Himfy dalai. Vigjáték 3 felvonásban, egy előjattal. Irtá: Ezerik Árpád.

Este fél nyolcz óraker Hazug törvény.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Molnár Gyula.

Naláczay Pál, Zsuzsava Hevay L. Kálmán, Mihályi Erzsébet, Ligeti J. Szegedy Boldi, Bartos Boromissza Áta, Szacsayné Kócsa, Rozsáshy Erelin, gyermekék, Paulay E. Popescu, Gabányi E.lla, Jászai M. Coriolán, Hajdu Mavazi, Abonyi

III. kir. Operaház

Bohémélet.

Dalmi 4 képből Zenejét szerette Puccini Giacomo. Zövegét Irták Giacosa és Illica. Fordította Radó Antal.

Rodolphe, Gábor Schanard, Dalnoki Marcel, Takáts Colline, Szemere Musette, Zsoyer Mimi, Szamosi E. Alcindor, Szendrői

Utána Álom.

Kezdeté 7 óraker

CHICAGO színház.

VII. István-út 39 szám.

Telefon 93-09. szám.

London. — Felcsere! — Olasz vérhosszu (Vendetta). — Utazás a holdba. — Az elegans Páris. — Utazás a belza partok mentén. — Csapka Rózsa. — Az orvosnő férje. Előadások kezdete 8. u. 5 óraker.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDOWANN (Művész) igazgató VII. Nagyugró-n. 17.

MA VASÁRNAP

2 nagy előadás.

Kezdetük d. u. 4 és esti 8 óraker.

Mindkét előadáson fellép:

E. MERIAN

kutyaszínháza.

Bővebbet a faragaszok.

Jegyelövetel: 10—1 és 3—6 óráig.

A félkeretben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányszínházának hangversenye lesz.

TATRA-MULATO

VII. KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma, 1908. február hó 14-én

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontu

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lesseny Milla Cabaret társaságát eredeti

műsorával, Keller Bernhard báronő cocottákkal

partikisárral La belle Sylvia dán soubrette,

Homberto & Renardo zene-éce trikuskok, Orlowa

Freda orosz énekesnő s táncosnő, Schmidt

Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával

Maara Gusti előadó soubrette, Sugar Elza cabaret

énekesnő, Perenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárvétel 5 óraker Kezdeté 8 óraker.

Telefon 15

Nagy élvezetet nyújt a

„Világpanoráma”

Budapest, IV., Városház-tér 4. (Piaristák épületében.) Jövő héten

Bojtorország természeti szépségei és nevezetesebb városai. Minden

napon új műsor. Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépődíj

40 fillér, tanulóknak 20 fillér.

„METEOR” SZÁLLODA

Budapest, Erzsébet-körút 6. Tulajdonos: RENDES SZIDOR. 120 kényelmes berendezett szoba. Melegvízfűtés. Teljes 24 órai liftszerelés. Vácuum-Cleaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók. Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között. A technika minden vívmányával felszerelve. A város központján. Szobák 4 koronától.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCA 18.

Igazgatók: GEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR. Az előadás kezdete 9 óra kor. 1/10 óraker Ma Ujdonság. „A házibarát” Bohosjáték. Nemő. Rendező: Warner Manó. „Kirándulás a szabadba” (Cabaret) előadás a Folies Caprice egész személyzete. Rendező: Rott Sándor és Geiger J. balettmester. Főgő: Was Männer tesselt? 11 óraker Bohosjáték. Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor. Hoppali társulat 9—10 óra és délután 3—6 óráig. A 1-5 óráig Casino de Parisban reggel 10 óráig zene és tánc.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalannak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője. A Csillaghegyi forrásvíz központi troléja Bpest, III. Bécsi-út 94. Telefon 77-98.

ROZSATEJ Kétféle teletépalószer 8 K. B. Izsákné szappan hozzá — 60. OSAN kétféle fogápoló szájvíz 1 K. 75 fill. Fogpor — 84 K. TANK GENE legjobb ajféltörszer 5 kor. ANTON PERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. u., Wallfischgasse. Gyógyszerárakban, parturériákban stb.

A JÓVÓBÍZNI zenéje a HARMONIUM. mert már most is a legelőkelőbb körök szalonjait megróditja. Ahol Zongora van, ott csakis akkor teljes a Harmonia ha vele szemben egy Harmonium van. A Harmoniumok legelőkelőbbje az AEOL-HARMONIUM melynek egyedüli képviselője az előnyös és szolid kizsogáltató híres Reményi Mihály özég m. kir. zenekadencia házi hangszerkészítője nyerte el. Ne legyen tehát Harmoniumot, hanem REMENYI legelőkelőbb Harmonium árnyékként al nem olvasta, mely minden és mindenre kielégíti Budapest tról VI., Király-utca 58 szám. Iskólák, dalárdák, képolnak és templomok évről-évre különböző alkalmakkal az Aeol-Harmoniumot, mert az az a legelőkelőbb, mint az Organon és az teljesen pótolja. Javított szakszerűen megalkotott Zongorák, Pianók, Orgonák és Ajféltörszerek is. Iról a legjobb minden árban. Kizsogáltató levelek megküldésére. Telefon 87-84.

HEKTOGRAF javított máHEKTOGRAF-ANYAGHEKTOGRAF-TINTA levelet, szalmát rendező és bibliorhaptes. Képes a jegyzeteket, helogr. levonalokat ingyen és bérmentve. Telefon: 15909. Tele on: 15909. Josef Lewitus, Wien, I., Franzensring 22. Helogr. h. anyag és tinta egyedül és kizsogált az eredeti tisztaságban, legjobb minőségben s a legelőkelőbb árban.

Szőlőbirtokosok. Kiknek eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg más francia fajszőlőkből szűrt borai vannak, felkérhetnek csegőüknek ajánlatot tenni. Bármily mennyiséget megvásárolunk. Szőlőbirtokosok. Képfelirás: ANDRÉ SÉC. Szőlőbirtokosok.

Kiknek eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg más francia fajszőlőkből szűrt borai vannak, felkérhetnek csegőüknek ajánlatot tenni. Bármily mennyiséget megvásárolunk.

HAGGENMACHER Szent-Gellért-sör

osapolása: Szívós Zsigánál I., Kristina-ter „Zöldia” Wehrmann Belánál I., Fehervári-út 46. Kubanek Venczelnél II., Bő-ut, Buda vigadó Borovszky Lajosnál I., Pálffy-ter Derer Józsefnél III. ker., Zsigmond-utca, Lukács-túró mellett Schneider Lipótnál V., Lipót-körút 2. Mertl Istvánnál IX., Csihi-út 111. Nemesák Mihálynál V., Lipót-körút 21. Wagner Vilmosnál VI., Andrássy-út 46. Kossa János ál VI., Király-utca 100. Ö. v. Jahn Edénél VI., Király-utca 99. Putnoki Istvánnál VIII. ker., József-körút 3. osz. utca sarok Fettiok Gyulánál VIII. ker., József-körút 3, Baross-utca sarok

Szájpadlás nélküli

higyenikus légszivókamarás fogsorok. A modern fogtechnika legnagyobb vívmánya. Bárki is a legelőkelőbb alkalmazzák még akkor is, ha egyetlen saját fog, vagy stódr sincs már a szájban. Azonnal megvasható és rápára kihúzó. A fent említett fogor saját tulajdonom. Készítők saját módszerem szerint ki nem vehető 22 és 24 karátos arany hídakat stb. 10 évi jótállás. Guttermuth János műő-specialista, a szájpadaás nélküli hig. légszivókamarás fogsorok és hig. fogkefék stb. feltalálója. Budapest, VII., Baross-tér 20, I. em. 3. Kérem a névre és az ajánlatomra figyelni mert ketten vagyunk a házban. Válaszshelyeg.

HA FÁJ A FEJE,

24 passz. illát tartalmazó 20 fill. Beretvás Tamás Győrfi-utca 11. Budapest. Ingyen postal szállítas 3 doboz rendelésnél.

Teljes közlömüberendezések

IPAR- és MEZEI VASUTAK Motorok és lokomobillók. Malmi téglagyári cikkek. SCHLESINGER ALAJOS-nál. Budapest, V., Váci-körút 39. szám.

VIZINIAZAK

Vasárnap, 1908 február 9-én

Magyar színház

Délután 3 órakor. Hercegek iskolája. Viglák 4 felvonásban. Irta Maurice Donnay. Fordította Adorján Andor.

Este fél 8 órakor

A császár katonái. Dráma három felvonásban. Irta Földes Imre.

Apollo színház

A szezon legnagyobb slágere Téli élet Tátralomnicon (Téli sportok Frigyes főherceg és családja jelenlétében.)

Vigszínház

Délután 3 órakor

Bernát. Énekos bohózat 3 felvonásban Irta Heitel Jenő.

Este fél 8 órakor

Sámson. Színmű 4 felvonásban. Irta Bernstein Henry. Fordította Göth S.

Urania színház

Délután fél 4 órakor.

A táncz.

Este fél 8 órakor

A szerelem története.

MODERNSZÍNHÁZ CABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-18. Utazás egy síker körül. Tréfa, irta Heitel Jenő.

Varieté-Színház

ezelőtti Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. Február 1-13-ai új műsor.

The Elrados. G. Gobson. The Great 4 Longs. The Guston. A TOLVAJ. Ezhózat egy felvonásban. Irta Tábori Emil.

BUDAPESTI Cabaret

Teréz-körút 28. Telefon 57-88. BONNENIEZE. A HÁGYSIKERŰ FEBRUÁRI MŰSOR

WEIDT LUCYE

csász. és kir. kamaracénekesnőnek opera és dalestélye. Jegyek: 2-10 koronáig a «Harmonia» zeneműterjedésben IV. ker., Váci-u. 20. kaphatók.

Culp Julia

2-ik és utolsó dalestélye. Jegyek: 10-3 K-ig kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12. szám.

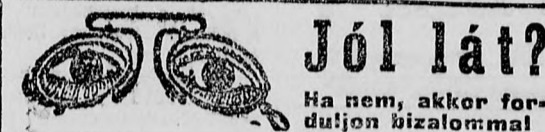
Slaviansky

d'Agrenoff Dimitri 40 tagból álló világhírű orosz nemzeti vegyes énekkara 3 hangversenyt rendez a Vigadó nagytermében február 27., 28. és 29-én.

Hétfőn, február 17-én a Royalteremben

Brüsszeli

vonósnégyes 2-ik és utolsó kamaracésteyle. Jegyek 10-3 kor.-ig kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12.

Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHÉK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látáscévek is legolcsóbban kaphatók ingyen vizsgálják bérmentve.

BUDAPESTI KIRÁLYI VESZÉK

Veszék zálogcédulákat. elzálogított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltoz és teljes értékét kiiztotom

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

Szálloda Az «ARANY BÁRÁNYHOZ» BECS, Wieden, IV. Hauptstrasse 4. Előrangú szálló. - A magyarok találkozó helye. - Szobák 2-60 koronától felfelé.

CIMBALMOK

Legjobb szabadalmazott szőlő helyő szerkezetű, melynek hangja, hangterjedése rendkívül ónák bizonyult, részletfizetésre is legmagasabb árak mellett kaphatók. Főosztályok, gramofonok, hegedők, fuvolák, zongorák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kétféle díszes és munkás.

Nászajándékok

részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN művészi ékszerterelepén Budapest, Erzsébet-körút 29. l.em. Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Csak ROGÁTSY-féle BORA X-ot kérjünk!

MAGYAR ASSZONYOK

és leányok, ha az arc-, test- és kéz-bőrötökét üdén, tisztán, rózsásan és egészségesen akarjátok megtartani, használjátok kizárólagosan és állandóan a magyar gyártmányu, kitűnő és elismert Rogátsy-féle

Magyar Pipere Borax-ot,

mely mint testápoló és szépítő szer felülmúlhatatlan, hatása biztos és gyors.

Table with 4 columns listing names and products like 'Annyal Boriska', 'Arany Gábornó', 'Gálik Arenka', 'Liszky Ferencné', 'Vida Andrásné', 'Medgyassay Paula'.

FOLYTATJUK

Egy doboz ára 30 és 75 l., 10 nagy doboz vidékre bérmentve Magyar Pipere Borax-Crém 1 tégely 1 korona. Magyar Pipere Borax-Szappan 1 drb 80 fill.

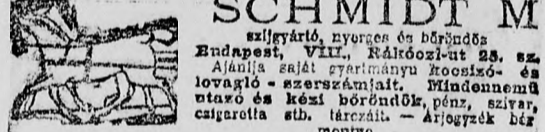
ROGÁTSY RALMAN drogueria BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. sz.

Figyeljünk a „ROGÁTSY” névre.

Csak ROGÁTSY BORAX-ot fogadjunk el!

„MINTA” szálloda

Budapest, Nagymező-utca 62. szám. Teljesen újonnan berendezve 40 szobával rózágyakkal és villanyvilágítással.

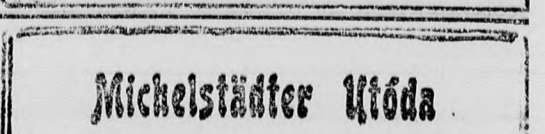

SCHMIDT M

szilgyártó, nyeres és bőrdobos Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz. Aludja saját gyártmányu kocsis- és lovagló-eszerekeit. Mindennemű utazó és kézi bőrdobók, pénz, szivar, cigaretta stb. készíti. Arjegyék bérmentve.

Orgona-harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legolcsóbban szállítatnak Pajkr Rezső és Tsa Budapest, X., Delej-utca 11/II. (Tiszlviselő-telep).

Michelstädter Utóda

Óskó Géza

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. ss.

Cipő-különlegességei. Arjegyeltárakja talpba véssz.

emillon, esetleg borai vannak, tenni. Bármily olunk.

-Gellért-sőr

sák Mihálynál Lipót-körút 21. ner Vilmosnál Andrássy-ut 46. isa Jánosnál Király-utca 100. Jahn Edénél Király-utca 9. oki Istvánnál József-körút 3. sz. utca sarok. ok Gyulánál József-körút 3. sz. utca sarok. ut 111.

élküli

is fogsorok.

egnagyobb vívmánya. on alkalmazható még aját fog, vagy gyökér zonnal megszokható t emittett fogsor saját aját módszerem sze- és 24 karátos arany évi jótallás.

ifo -specialista,

fogsorok és hgy.

20, l. em. 3.

rt ketten vagyunk e

EJE,

Mindou

nyógyász- tásban és trogeriába- kapható

spost, Rákóczi utca 8

endelésnél.

ndezések

ASUTAK

mobliók

cikek

AJOS-nál

SO. SZÁM,

Nyersolaj-tüzelésre
 átalakítható minden gőzkazán,
 ezáltal a tüzelés kb. 40%-kal olcsóbb.
 Arlappal és felvilágosítással díjmentesen szolgál
Grünwald és Hosner
 okl. gépészmérnökök műszaki irodája
 Bpest, VI., Podmaniczky-u. 71. Telefon: 104-20.

Mindenkint kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé desszert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

GRAND PRIX - PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS 1900.
KWIZDA FERENCZ JÁNOS
 cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító,
 Kertleki gyógyszerész KORNEUBURG, Bécs mellett
KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor
 Étrendi szorítók, szárazmarhák és juhok részére. 60 év óta
 a legjobb istállóban bevizsgált és kiváló minőségű, rossz
 emésztésnél, a tej mennyiségére a tejelés fokozására.
 1 doboz ára K. 1.40, 1/2 doboz 70 fillér.
 Csak a ezen védjeggyel valódi. — Ké-
 pes árjegyzék ingyen. Főiskola-
 török József gyógyszerész
 Budapest, VI. ker., Király-utca 12. és
 Andrássy-ut 28.

**GY-
szerek**
 Valódi francia és amerikai gyártmány!
 Orvosi ajánlással! Feltétlen biztos!
Gummi.
 Eredeti csomagolásban!
 Árak: 12 db. finom minőségű K 2-4
 12 db. francia gyártm. 6-10
 12 db. eredeti amerikai 10-12
 Capot american (rövid) 4-6
 12 db. finom K 6-10
Hálóbíró "Non plus ultra" 12-16
Minta-gyűjtemény
 Készített élelmiszerben, 12 db K 6.-
 20 db K 8.-
Női övszer "Fesarium oculi-
 utrum" K 3-5
Sérülőkötő orvosi rendelésre valódi
 angol acéllal K 7-10. Cs. és kir.
 szabad. Keleti-féle pneumatisz po-
 livalával K 12.-
Suspensor (heroldus) darabja K 1-2.40
Havibaj kötő darabja K 3-1
Haskötő darabja K 7-24
Gummi gőccsér-harisnya darabja K 3-12
Prigator teljesen felszerelve, darabja K 5-9
Uji "Auto vaginal Spray" legmegbízhatóbb női költö-
 legesség K 15.-
 Székletelés titoktartás mellett. — Képes árjegyzék
 ingyen és bérmentve.
KELETI J. gummlárak és beteg-
 ápolási cikkek gyára.
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17/1.

Fényképezőgépek
Grammofonok
Hangszerek
Látcsövek és
Fegyverek
 osokély havi
részletfizetésre
 kaphatók
Aufrecht és Godschmied
 érnüházban
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.
 Kötőn-kötőn képes árjegyzék ingyen és
 bérmentve.

Meghívó
 az **Aszódi Takarékpénztár** f. évi február 23-án délután 2 1/2 órakor, saját helyi-
 ségében tartandó **XXXIX-ik rendes közgyűlésére**. Az 1907. évi zárszámadás
 és a közgyűlés előterjesztendő jelentések az intézet helyiségében a t. részvényesek
 rendelkezésére állanak. Aszód, 1908. február 7-én. **Az igazgatóság.** — **A közgyűlés**
tárgysorozata: 1. A közgyűlés vezetésére elnök és két jegyzőkönyv-hitelesítő választása.
 2. A zárszámadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása. 3. Az igazgatóság és fel-
 ügyelő-bizottság jelentése, határozathozatal a nyereség elosztása iránt, s a felmentvény
 megadása. **Jegyzet:** Az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyako-
 rolhatja akár a saját személyében, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek
 részvénye 1906. év december 31-ig nevére iratott s a közgyűlés megszűnéséig az intézet
 pénztáránál még le nem járt szelvényeivel letételeit.
Mérlegszámla 1907. december 31-én. Vagyoni: Pénztárkészlet 22444.88.
 Váltókövetelések 2058207.02. Jelzálogkötő sönök 1508451.19. Előlegkövetelések 4319.—.
 F.-számla 157543.83. Értékpapírok 155044.85. Intézeti házak 54000.—. Ingatlanok 82990.98
 Gittoszámra az Osztrák Magyar Banknál 20222.51. Ügyvédi költség, előleg 1480.71.
 Felszerelési számla 600.—. Összesen: 4065805.02 K. Tétel: Alaptőke 200000.—.
 Tartaléktőke 200000.—. Külön tartaléktőke 2000.—. Betétek 2665089.58. Visszeszámlá-
 tolt váltók 690947.19. Átruházott jelzálogkövetelések 170160.98. Fel nem vett osztalék
 106.—. Betétkamatadó 6133.98. Ingatlan-törlesztéses követel 37860.92. Letétzámla 839.78
 Atmeneti-kamatok 33642.69. Nyereség 58423.95. Összesen: 4065805.02 K. Aszód, 1907.
 december 31-én. **Nagy Lajos** főkönyvelő, **Micsinay Ernő** igazgató, gróf **Ráday** ig. elnök,
 dr. **Hacker István** ig. tag, **Segesváry** ig. tag, **Sarkány** ig. tag, **Tér** ig. tag, **Schlesinger**
 ig. tag, **Paragó Lajos** ig. tag, **Megó Alajos** ig. tag, **Blau Aron** ig. tag, **Sárközy Pál** ig.
 tag, **Osztreicher Jónás** ig. tag, dr. **Krajtsik Rezső** ig. tag. Jelen mérlegszámlát megvizsgál-
 ván, azt a kereskedelmi törvény és alapszabályok értelmében felállítottak találtak.
 A felügyelő-bizottság: **Domony Ödön** f. b. elnök, dr. **Fazekas Oszkár** f. b. tag, dr. **Gál**
Adolf f. b. tag.
Veszteség- és nyereség számla 1906. december 31-én. Veszteség: Betét-
 kamat 122613.10. Fizetések 21935.93. Lakbér 810.—. Üzleti költség 13742.63. Adó
 15309.62. Betétkamatadó 12261.31. Ügyvédi költség 844.68. Visszeszámlálási váltó-
 kamatszámra 62684.76. Leírás a váltótárczából 2593.—. Nyereség 58423.95. Összesen
 311218.98 K. Nyereség: 1906. évi nyereségához 2355.21. Váltókamat 181609.02.
 Jelzálogkamat 100987.47. Folyószámlakamat 13035.70. Előlegkamat 275.20. Értékpapír-
 kamat 6768.75. Házbérjövdelem 1079.56. Ingatlanjövdelem 5064.98. Részvényatírási
 díjszámla 44.—. Összesen 311218.98 K. Aszód, 1907. december 31-én. **Nagy Lajos** fő-
 könyvelő, **Micsinay Ernő** igazgató, gróf **Ráday** ig. elnök, dr. **Hacker István** ig. tag,
Segesváry ig. tag, **Sárközy** ig. tag, **Tér** ig. tag, **Schlesinger** ig. tag, **Paragó Lajos** ig. tag,
Megó Alajos ig. tag, **Blau Aron** ig. tag, **Sárközy Pál** ig. tag, **Osztreicher Jónás** ig. tag,
 dr. **Krajtsik Rezső** ig. tag. Jelen veszteség- és nyereség-számlát megvizsgálván, azt a
 kereskedelmi törvény és alapszabályok értelmében felállítottak találtak. A felügyelő-
 bizottság: **Domony Ödön** f. b. elnök, dr. **Fazekas Oszkár** f. b. tag, dr. **Gál Adolf** f. b. tag.

Stassano Ernő, tüzérkapitány, Rómában.
21862. számú
„Egyetemes elektromos kemeneze
több elektróda párral“
 című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának
 gyártására magyar gyárosokkal összeköttetést keres,
 szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedé-
 lyeket ad. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál.
**Harsányi Jenő és Dr. Messinger Ká-
 roly, hítes szabadalmi ügyvivők.**
 Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 11.

Titkos betegségek
 gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
 kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACS
 v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
 Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbaj,
 sebeket, bujásokot (syphilit), bőrbajokat, elgyengült férfiakat,
 idősebbeknél is, eméltetést és annak utóbajait, ideg- és há-
 gerinnyebaj, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2.
 Levélre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
 Levél útján is biztos gyógyítke.

HETI MŰSOR:

Február	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígjátékház	Király-Színház	Nepzsinház (Vip-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
10 Hétfő	Csalódások	—	Sámson	Varázskeringő	Tündérszerzem	A császár katonái	—	A szerelem története
11 Kedő	Örök küzdelem	Lakmé	Baccarat	Varázskeringő	A nagymama	Gretchen	—	A szerelem története
12 Szerda	Cyrano de Ber- verac	—	Sámson	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái	—	A szerelem története
13 Csütörtök	Hazug törvény	Valkür	Az ördög	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái	—	A szerelem története
14 Péntek	Énytelen hazas- ség. — Ne fogadj fel soha semmit!	—	Sámson	Varázskeringő	Czigánybáró	Gretchen	Regényesek	A szerelem története
15 Szombat	Eszményi férj	Sába királynője	Josette kisasszony a feleségem	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái Maria	Esex gróf	—
16 Vasárnap	d. u. este Mary Ann Hazug törvény	Elléna	Az ördög	Janos vitéz	Tündérszerzem	Kerülő ut	—	A virágok városi A szerelem története

Vasárnap
 Az egész országban mindenütt kapható
 Ugyancsak kapható
 Gyermekes
 A TI
 Még e
 A fedé
 más zaj n
 bogása és
 ha a szél
 A haj
 mondan
 toba és a
 Mit g
 kérdezte v
 ternyire n
 tik levén
 — Vala
 vagy meg
 kajéból, fe
 — Ho
 mászni a
 lehet.
 Még e
 két vak f
 hajolva. H
 át a fedélz
 kukuskáló
 — Ug
 berek ott
 hiszen a c
 hát nem h
 hagynának
 baja sine
 Kellen
 szavaknál.
 — Ak
 Holt, nem

kor, saját helyi...
résztvényesek
A Kösgyűlés
esítő választása.
szegatóság és fel-
s a felmentvény
zvényes gyako-
i jogát, kinek
lásáig az intézet

szlet 22444.88.
sónok 4319.—
atlanok 82990.98
előleg 1480.71.
éke 200000.—
3. Visszleszámlá-
em vett osztalék
tetszámla 899.78
K. Aszód, 1907.
Ráday ig. elnök,
ag, Schlesinger
Sárközy Pál ig.
mlát megvizsgál-
ottnak találtak.
b. tag, dr. Gál

éség: Betét-
13742.63. Adó
zámtólalási váltó-
3.95. Összesen
amat 181609.02.
20. Értékpapír-
Részvénytársi
Nagy Lajos fő-
Isiván ig. tag,
gó Lajos ig. tag,
r Ionas ig. tag,
szgálván, ezt a
r. A felgyelő-
Adóff. b. tag.

Rómában,
kemeneze
szabadalmának
kötötést keres,
jártási engedé-
szeggel szolgál.
inger Ká-
gyvivők.
a-utóza II.

égek
en át szerzett
CSY
160000.
yást, hólyagbajt,
angultt férfért,
it, ideg- és hát-
kat.
-ig.
körüti 2.
oskodik.
ysilker.

anta színház
szerelem tör-
ténete
szerelem tör-
ténete
szerelem tör-
ténete
szerelem tör-
ténete
ragok varosa
szerelem tör-
ténete

Az egész országban mindenütt kapható

A MÜLLER J. L.-féle

Kalipitas

LEGJOBB FOGPEP

felülmúlhatatlan, a fog-
kat féltő-ítél és épen tartja,
his zabuz 50 fillér, nagy I. Koroná-
MÜLLER J. L.
és 44 kir. szav. osztalék
Buda, Koronaherceg-u. 2.
Pánszennye
Kapható.

LEGJOBB... LEGJOBB... LEGJOBB...
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Garabja 1 és
Bollókák 50 kr-tól feljebb

Utascsukható vaságy kivethető
és matraccal 10 ftt.

Sodronyágybélések méret
szintén 5 fttől feljebb.

GIGNER JÁNOS
ágynevelő róz- és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.
Főközlét:
Rákóczi (Keresés) ut 23. sz.
Gyár:
Kertész-utca 7. és 9.
Arjegyzőket
bármikor ingyen és bér-
mentve küldök,
Uyerméheknek nagy választékban. **Hog nem felelő árut kiserőlem vagy a pénzt visszadom.**

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: **FRED VILLER**

5

Még egyszer körülvitorláztuk a hajót.
A fedélzeten a csend szinte félcimetes volt.
más zaj nem hallatszott, mint a hullámok cso-
bogása és a kötélzet meg árbocozók nyirkogása,
ha a szél felfújta őket.

A hajón a személyzet mind felejtett aludni,
mondtam én; tudtam, hogy a megfagyásom os-
toba és a többien nem is válaszoltak rá semmit.

Mit gondolsz te erről a dologról, Henriksen?
kérdezte végül Holt; a Framot néhány száz mé-
ternyire megállítottuk és a szemünket nem tud-
tuk levenni az előttünk levő hajóról.

— Valami betegség lehet a hajón s az emberek
vagy meghaltak, vagy nem tudnak kijönni a
hajóból, felelte Henriksen.

— Hogy legalább egy ember ne tudna fel-
mászni a fedélzetre — ez mégis csak különös
lehet.

Még egyszer körülvitorláztuk a hajót. Monk
két vak lövést tett, a fegyverével a párkányra
hajolva. Holt pedig egy nehéz fadarabot dobott
át a fedélzetre és hallottuk, amint leesett a nagy
kukucsálóra; de... semmi válasz nem jött.

— Ugy lesz, ahogy mondtam, azok az em-
berék ott a hajón holtan fekszenek a fiúkében,
hiszen a csónakok mind a helyükön vannak, te-
hát nem hagyhatták el a hajót, de meg miért is
hagynának el ilyen jó járművet, melynek semmi
baja sincs?

Kellemetlen borzongás futott át rajtam ezen
szavaknál.

— Akárhogyan is áll a dolog, felelte végül
Holt, nem vitorlázhatsz tovább anélkül, hogy

a dolgot meg ne vizsgáltuk volna. Hozzuk fel a
kis lélekvesztőt és átmegyünk a fedélzetre.

Monk és én készen voltunk rögtön az át-
menésre; de Henriksen megcsóválta a fejét; eb-
ből rossz dolog lehet. Mi nem vontathatjuk a
hajót kikötőbe, aztán meg könnyen lehetséges,
hogy a sárgaláz, vagy chhez hasonló betegség
uralkodik a hajón. Inkább a legközelebbi kikötő-
tőbe vitorlázzunk és jelentést teszünk a dologról.

Ez a megoldás nem volt rossz. Amilyen jó
az időjárás jelenleg, könnyű dolog a járművet
néhány nap múlva megtalálni, addig pedig talá-
lunk a partok mentén valami gőzhajót.

De ez nem felelt meg a mi izlésünknek; kül-
lönösen Monk detektív arra volt nagyon kíváncsi,
a hajón körülzimatolni.

Igy tehát felhoztuk a lélekvesztőt, a sleppert
kidobtuk és az evezőket beakasztottuk. Monk
leugrott a kajütbe és felhozta a revolvereinket
és egy doboz patront.

Kissé meghököltem mikor az enyémet át-
nyújtotta nekem, de azért elvettem.

Holtnak is átnyújtott egyet.

— Elvihetem ugyan, felelte Holt mosolyogva;
de valami ennél is szükségesebb. Eredj le Hen-
riksen a kajütbe és hozd fel az orvososágos
szekrényt.

Mindjárt utána már a különös hajó felé
eveztünk. Még egy pillantást vettem vissza a
Framra. Henrik megerősítette a kormánykere-
ket és az árboc mellett állva, utánunk meredt.

HARMADIK FEJEZET.

A titokzatos hajó.

Nem kellett sokáig eveznünk és ott voltunk
az „Oceán” orránál, mindjárt elérjük a létrát
is. A csónak fogózsinegét magunkkal hoztuk, fel-
máztunk a fedélzetre és szemlét tartottunk.

A fél fedélzet részben az elülső árboczig
huzódott. Közönséges házikója volt, mely deré-
kig ér egy férfinek. Hátul volt a lejárati a kajütbe,
a tetővel letakarva. A fedélzet eleje tisztán ki-

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok,
ÉKSZEREK
ÓSEKÉLY
RÉSZLET- FIZETÉSRE
DIAMANT S.
BUDAPEST,
JÓZSEF-KÖRUT 9. szám
az udvarban.

Képes árjegyzék ingyen.

Csekély részletfizetésre.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kib bármily

nemi betegségben szenvednek

mind betegség és hólyagbajok, hegyeshegycsüvek, vésztel zav-
ros, éjjeli magömlés, sebék és bajkórba bántalmak (syphi-
lis), az únterítés utóhátsóitól fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülés, bármily bőrkütsékek stb. nőknél fehérhólyag,
méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szíve-
ran tudományos és lelkiismeretes gyógymedjával
fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. es. és kir. osztály főorvos országos hírvé és a legrégibb 20
éve fennálló rendelt intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időit huzosó es hó-
lyag bajok vizsgálatá villamos bugycsóknak segítségével.
Vidékiek levelekre kimerő és választ és szakszerű tanácsot nyu-
nak, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

volt takarítva, semmi nesz nem zavarta a csen-
det, kivéve a kötelek rezegése és a hajóorr,
amint a vízbe merült.

A házikó elülső szélére mentünk, csinos ma-
hagoni korláttal volt ellátva. A fedélzeten semmi
különösét vagy szokatlant nem tapasztaltunk;
ha csak azt nem, hogy minden élőlényt nélkülö-
zött. A nagy nyíláson feküdt a nagy mentő-
csónak.

Holt a legfelső lépcsőfokra tette a lábát,
hogy lemenjen a fedélzetre... ekkor végre, va-
lami hang megszakitotta a nagy csendet. De
nem volt kellemes, — hangos, panaszos kiáltás
volt, egyetlen egy hosszú hangban.

Nem tudtuk megkülönböztetni, honnan jön;
éppen úgy kívülről, mint a hajó belsejéből is
eredhetett.

Feszülten hallgatóztunk, vajon megismétlő-
dik — tényleg, újból hangzott — és ismét — s
még egynéhányszor, áthatóbban és borzalma-
sabban, mint először. Most már nem tévedhet-
tünk; a kajütből hangzott, mely lábunknál te-
rült el.

Monk volt az első, aki magához tért, vissza-
ugrott a kerék mögött levő lejáróhoz.

Az aítók le voltak zárva, de egy erőteljes
rugással belökte. Abban a pillanatban a tető is
félre volt tolvá és már féig lenn állott, midőn
gyorsan visszafordult, a revolvért kihuzta a zse-
bélből és megtöltötte.

Aztán átadta nekünk a patronos dobozt és
ugyanugy tettünk mi, mialatt egy uiabb kiáltás,
még hangosabb, mint az előző — összerezzen-
tett bennünket.

Monk meggyőződött, hogy készen vagyunk.
Lement a lépcsőn. Holt és én a sarkát tapos-
tuk és mindhármán jobbkezünkben a felhuzott
revolvért tartogattuk.

Egy kicsi folyosón léptünk végig, ahol olajos
posztókabátok és néhány tengerész öltöny füg-
gött.

(Folyt köv.)

Emeljünk siremléket szeretett elhunytainknak!
Kedvező havi részletfizetésre

árfelemelés nélküli szállítunk

Sirkövet
Siremléket és egyéb
ird szitménveket

Siremlékek az összes márvány-fajokból,
Videki megrendeléseket pontosan teljesítünk.

Képviselőket az ország összes részében keresünk.
Te sék kerni siremlékelnk albmát és árjegyzőket.

Műipari cikkek kereskedelmi vállalata

IVAN és VARI

Budapest, V., Terezkörút 1/c.

Márványpartelep: V. Lipótkörút.

Egyenruhák

és egyenruhá- polgári ruhák elegáns és jutu-
sati cikkek, szert, nyos kivitelben

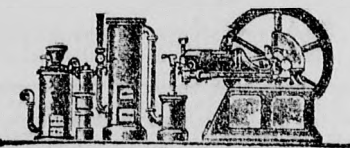
BLUM SÁNDOR

perza császári, szerb királyi és orosz császári nagy
berezgi udvari szállítónál,

Budapest, IV., Váci-utca 15. szám.

Legbiztosabb s legelőkeltebb üzemelő!
Elsőrendű gyártmány!

SZIVOGÁZ-MOTOROK

Antracit, koks, vala-
mint fa szén üzemelőre
egyantr a alkalmas!

Legelőcsobb és
legsabályosabb üzem!

Legmészebbmenő
SZAVATOS SG!

Üzemeltetés költsé-
gűl 1 2 fillér ára 10-
orónként!

Allandóan rakáron vannak: nyersolaj és benzín
motorok, lokomoblok és cséplős-erővelvények.
ELŐNYOS FIZETÉSI FÖLTÉTELEK!

Dénes B. motor-
specie lista Budapest.

Iroda és raktár: V., Lipótkörút 15.
ARJEGYZÉK ES KÖLTSEGVETÉS INGYEN!

AZ ANKER

élet- és járadék-biztosító társaság

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, IV., Deák-tér 6.

(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-
uj, a felekre nézve na- terv szerint a befizete t
gyon kedvező biztosi- díjak arányában az évi
rási feltételek léptek — díj 3172% (a emel) edd
díjemelés nélkül — ér nyvremé vesz a ok fizet
vénybe. tetet ki kespénzben,

Társasági vagyon 171 millió korona,
melyből Magyarországban 28.000.000
van elhelyezve.

Diákönvevcskék kívánatra ingyen.

HATSCHEK BÉLA

optikai műintézet

emberi-műszerek gyári raktára és formák készítője,
(operatív teljes mellőzése.)
Szemüvegek vagy orrszemlők minden szemhez és orra kül-
lön-külön választok; orvosi receptek szerinti megrendelések
pontosan készítve.

Található naponta reggel 10-ig, d. u. 1-4-ig, este 8-10-ig.
Budapest, VII., Király-utca 69. földsz. 3.

Ekszerek

ezüstremlék, egy-
házi szerek, ótvös-
művek, órák, angol
ezüst különleges

ségek a legjutányosabb árban beszerezhető

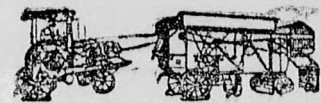
részletfizetésre is

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál

BOLOZSVART. Képes nagyárjegyzék ingyen.

Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k. t. 13.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz- motorok

Motoros csép-
lőköszletek.

A legjobb gépek. A legelőcsobb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és
gépgyárainak

magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa

Budapest, V., Hold-utca 23. sz

KÜLÖNFÉLÉK.

Hajnali dal.

(Peterdi Andornak „A hajnal fia” című
életképéből.)

A hajnal kél már fölnt az égen,
S én nézem sápadtan, fehéren.
Arczom színe fakó nagyon,
Az éj csókolta úgy agyon.
Isten veled szerelmes éjem.
A hajnal kél már fölnt az égen.

Az éjszaka az én világom,
A hajnal az én haldoklásom,
Az éj muzsikás és dalol,
A hajnal álmokat rabol.
Isten veled szerelmes éjem.
A hajnal kél már fölnt az égen.

Meghal az éj, elszáll a mámor,
Már nem dalol szerelmi vágyról
Az én bolondos bus szívem.
A vágy, az érzés elpihen.
Isten veled szerelmes éjem.
A hajnal fil már fölnt az égen.

(Francia rendjelek.) Ha visszamegyünk a francia
rendjelek történetén, úgy a kezdet kezdetén találko-
zunk a „János és a kutya” nevű renddel, melyet
Chlodwig, a frank birodalom megalapítója létesített
s melylyel a két legfőbb frank erény, a bátorságot
és hűséget óhajtotta dokumentálni. I. Károly, Kis
Pipin fia a VIII. században a Tours mellett kivívott
győzelme után a „Genette” rendjelet alapította, mely-
lyel 16 lovagot díszített fel, akik megesküdtek, hogy
mindig és mindenütt készen lesznek királyukért és
hazájukért vértüket ontani. Szent Lajos a kereszties
háboruban résztvett lovagjai számára a „Cosse de
Genet” rendet alapította; ezt később megtoldotta
„Navire” és a „Coquille de mer” rendjellel. Az első
rendjel, melyhez nők is hozzájutottak, a „Porc-Epie”
(sündisznó) nevet viseli. Ezt orléansi Lajos herceg
alapította 1393-ban és jelmondata „Cominus et emi-

nus!”, „Közéről és távoiról”. Még nagyobb előny-
ben részesültek a Bretagne hölgyei, kik a IV. János
által 1381-ben alapított „Hermine”-rendet is megkap-
hatták. De az első, kizárólag nők részére alapított
francia rendiel a „Cordelière”, melyet VIII. Károly
vigasztalhatlan özvegye, Bretagnei Anna alapított
1498-ban. Amikor azonban mégis megvigasztalódott
és másodsor is férjhez ment, akkor a többi nemes
Cordelière-rendjeles özvegyek is elterítették a siron tul
is tartó szerelem és hűség o rendjelet a ládafiába.
Egy másik Anna, aki azonban osztrák házból szá-
rmazott, 1645-ben egy másik, kizárólag hölgyek szá-
mára fentartott rendjelet, a „Collier céleste”, vagy
másképp „Saint Rosaire”-rendjelet alapította. Ennek
a rendnek 50 erényes és vallásos nemes hölgy volt
a tagja, de nem volt hosszú életű. Nagy nehézség-
gelbe ltközött ugyanis a kiosztása. A „Fer d'Or et
d'Argent” rendjelet, melyet János, bourboni herceg
alapított, a lovagok a lábukon viselték és meg kel-
lett esküdniök, hogy a nők érdekeit életre-halálra
védelmeznik fogják mindenkoron. Ezután a rend után
következik a királyi rendjelek egész sorozata. „Saint
Lazare” a hős katonák, „Saint Hubert” a gazdag
nemesek részére. A „Saint Michel”, melyet XI. Lajos
alapított a sziv és a név nemesi számára. Ezzel a
rendjellel sokszor visszaéltek. Ez természetes is. Hisz
akkor mindenki nemes volt, ha neve után nem, hát
a szive után. A királynak végre is meg kellett szün-
tetni a botrányt és a rendet eltörölni. Helyébe a
„Saint Esprit” rendjelet alapítá. XIV. Lajosnak tisztán
katonai érdemrendre volt szüksége és evégből
alapította a „Croix de Saint Louis” rendjelet, mely-
lyekkel a hű katonai szolgálatot jutalmazta. Ugyanő
egy érdemrendet is alapított az öreg matrózok szá-
mára. XVI. Lajos ezt megtoldotta egy éremmel, mely-
lyel a kiérdemült harcosokat díszítették fel 24 évi
szolgálat után, 48 évi szolgálat után ezt az érdem-
ermet megduplázták, míg aki 72 évig szolgált, az
hármal tűzhetőtt fel belőle egymás mellé. 1807-ben
Toursban meghalt egy Jean Thurel nevű veterán
harcos, aki négy ilyen éremmel dicsekedhetett. A
rendjelek „nemes” rendeltetésével különben gyakran
látétkot utztek. Bourbon Luiza, Maine hercegnője a
„Mouche á Miel” rendjelet alapította, melyen ez a
körirat volt olvasható: „Kicsiny vagyok ugyan, de
szúrásaim mélyek!” Ezt a rendjelet csak a leg-
szellemesebb emberek kapták meg. És 1754-ben —
ez még tényleg hiányzott — alapítottak egy rend-

jelet, mely kizárólag hölgyek számára létesült s mely-
nek neve volt: „Ordre de la Malice!” Végül a gyer-
mekek kerültek sorra, akik számára XV. Lajos,
amikor még ő maga is gyermek volt a „Pavillon”
rendjelet alapította. Ugyszólván egy nap léte volt a
„Bastille győzöje” és a „Páris kincseinek mentője”
nevű rendjeleknél. A „Lys” rendjel, melyet XVIII.
Lajos alapított, sem bírta megállani helyét és rövi-
desen ez is eltűnt, mint annyi csillogó elődje, hogy
átadja helyét a becsületrendnek, mely ma szuverén-
ként uralkodik a francia hűségök vásárján.

(Newyork város reformja.) Newyork közigazgatási
szervezete majdnem oly bonyolult, nehézkes,
össze-vissza foltozott gépezet, mint pl. Londoné és
reformkísérletek ott is folyton napirenden vannak,
ugy, mint a brit birodalom ősrégi metropolisában.
Newyork most érvényben lévő törvénye (Charter)
a nyolcvanas évekből való ugyan, azóta ismételt
javították, de még mindig rossz. A törvény revizió-
jára kiküldött új bizottság (Newyork Charter Revi-
sion Committee) jelentésében uira hangsúlyozza, hogy
a tapasztalat az 1901-ben módosított Chartert is
hiányosnak mutatta. A bizottság összes javaslatai a
közigazgatás lehető egységesítésére és központosítá-
sára és a felelősség szabatosabb meghatározására
irányulnak. „A funkciók megoszlása és a hatalmak
elhelyezése” — mondja a bizottság — „inkohereus,
illogikus és impraktikus, amiből a szabályalkotás
ellenmondásai és extravaganeziák fakadnak”. A bi-
zottság konkrét javaslatokat is tesz. Ahol egy hiva-
tal jobban végzi a dolgot, mint kettő vagy három
ugyanabból a fajtából, ott ezeket meg kell szüntetni;
a polgármestert és más végrehajtó szerveket nagyobb
hatalommal kell felruházni, hogy a felelősség is tel-
jesen rajtuk nyugodjék; végül a városi pénzügyek
autonómiájának kiterjesztését követeli.

(Az első petroleum-vasut.) Az Union Pacific Bahn
merész ujtással egyszerűen átalakította üzemét pet-
roleumra. Kísérletezett a petroleum-motorral és ezzel
nagyszerű eredményeket ért el. Kearney és Callaway
között közlekedett első ízben a motor. Nagy Pull-
mann-rendszerű, alváz, tisztán acél szerkezetű, min-
den ily motor 57 személynek való ülőhelylyel van
ellátva. Sulya 25 tonna. A legjobb a féke. 36 kilomé-
teres gyorsasággal 70 méteren belül képes megállni.
Mértőidőnként 50-60 fillér az üzemi költség.

Vasa
Ujonn
szert
A dél
és zen

Füthe
50 koronától
koronától
szavaltu és
200
LEFKOV
Wesselyni-
bel-kört és
Arjegyz

Zalog
veszek.
brillangol
ket, aran
ékszerolt
költségn
tok és te
fi

Sing
ékszer
BU
Király-u
izabell

ABBAZIA

Grand Hotel Bristol

Ujjonnan épült, minden kényelemmel berendezett, elsőrangú fényes szálloda. Nagy szerelt szobák, lift, központi fűtés, villamos világítás, telefon, melegvíz-vezeték stb. A délre és keletre nyíló összes szobák erkélylyal ellátva, Kávéházi étkező, olvasó- és zenetermek. Pompás kilátás a Quarnero egész vidékeire. Igen mérsékelt árak.

A BRISTOL-SZÁLLODA IGAZGATÓSÁGA:

RUDOVITS W. tulajdonos.

Pesti könyvnyomda részv.-társ.

Meghívás

a XL. rendes közgyűlésre,

mely 1908. évi február hó 15-én d. u. 5 órakor fog az intézet irodahelyiségében (Hold-utca 7. sz.) megtartatni.

A tanácskozmány tárgya!

1. Az 1907. évi mérleg és zárszámadási jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése
3. Az osztalék meghatározása.
4. Nefélti indítványok (A részvényesek részéről teendő indítványok az alapszabályok értelmében nyolc nappal a közgyűlés megtartása előtt az igazgatóságnál írásban adandók be.)

A közgyűlésen való szavazatjog gyakorolhatására alapszabályszövege megkívánt részvények február 12-ig az intézet irodájában teendők le.

Igazgatóság.

DIESEL-motorral

a tényleges löerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel

közvetlenül szolgál a

Fegyver- és Gépgyár R.-t.

Budapest.

Gramofonok

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok

részlet-fizetésre is kaphatók.

MAGY. IPAR ÉS KERESKEDELMI R. T.

BUDAPEST,

VI., Teréz-körút 19.

Kérjen árjegyzéket. 27894

SZÜLŐKNEK

és gyermeknevelőknek fontos kézikönyv.

A kisgyermek foglalkoztatása, a játékszerek tanítás, a célszerű nevelés könyve:

Magyar kisdudóvó.

A kisdudó összes foglalkozásaiak gyűjteményes vezérkönyve.

Szerkesztették:

- Peres Sándor,
- Stepankó Albert,
- Malász Sarolta,
- Hankovitsné Fabián Irma,
- ösv. Székely Gáborné.

Második bővített kiadás.

Budapest székesfőváros tanácsa által pályadíjjal koszorúzott munka.

Ára 4 kor. 80 fill.

Kapható: **LAMPÉL R.** könyvkereskedése (Wodianer E. és Piai) r. t. Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Siessünk

árunkat beszerezni, mivel tetemes áremelkedés lesz. — Kérem a hirdetést kivágni és összegyűjteni, mivel mindég más árut hirdetek úgy, hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról meglesznek az árak.

- 1 drb falli konyha lámpa 5 sz. 25 kr.
- 1 „ függő „ „ 11 „ 65 „
- 1 „ díszes éjjeli lámpa golyóval 35 kr., egész nagy 65 „
- 1 „ díszes éjjeli függő lámpa (ampolna) 390 „
- 1 „ remek szép éjjeli függő lámpa ampolna 500 „
- 1 „ asztali lámpa golyóval 120 kr., nagy 160 „
- 1 „ díszes tiszta fém asztali lámpa tulipánnal 300 „
- 1 „ remek szép asztali lámpa tulipánnal 390 „
- 1 „ függő lámpa díszes ernyővel csak 350 „
- 1 „ ebédli nagy függőlámpa ezelőt 20 frt, most 10-12 frt
- 1 „ remek szép díszes függő lámpa szalon v. ebédli 20 „
- 1 „ üzleti lámpa szab. a legjobb 20 as 6 frt, 30-as 750 kr.
- 1 „ kézi bádóg lámpa csak 25 „
- 1 „ „ lámpa díszes csiszolt üveggel 65 „
- 1 „ istálló lámpa, valamint vihar lámpák 25 kr. felj.

Tessék figyelemmel lenni a legközelebbi hirdetésre,

Nászajándékok nagy választékban, ingyen láda, ingyen csomagolás!

Takács Ferencz

BUDAPEST,
VIII., Baross-tér 4. sz.

KIS HIRDETÉSEK

Füthető fürdőkád.
50 koronától feljebb, kádak 12 koronától feljebb, mindenféle szivattyú és vízvezeték berendezést vállalok

LEFKOVICS ADOLF
Wessely-utca 51/E. Belső-telep-út és Hársfa-utca között
Árjegyzék bérmentre.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100,000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utca sarkán

Önök övni kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a több gyermekkeladás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50

Modern urasági butorok

alkalmi vétel és eladás
háló-, ebédli-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dús raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárak, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferencz-tér
8. sz. ezelőti Gyár-utca
Telefon 14-09

Réthy

név látható a valódi pe-metellű csukorka minden egyes darabkáján 721v

Magyar harzi kanári

tenyésztő Debrésben. A dárkelyűkhez jellemez szármagát, Rendeljenek nálam kanári madarat. Harzi eredetű kanári tenyésztők. Bátor merem adni, mert hangjal szöpek. Hengyőteremben, aki egyszer ott volt, soha nem felejt, amit ottan hallott. Mert nincs olyan csek, nincs olyan zene, mi a magyar harzi. Varsányra mehetsz. Mindenképp madaramat felkeltő hangot. Hírdetés-egő mély, kitartó dallam. Mindenképp nemcsak hiedetésben adom letartást minderről magamra vállalom. Nem létezel, hogy a verő en állam kar erje. Kérem a rendelvényeket az alábbi címre: **AGOSTON ISTVÁN** tanárhadár tenyésztő. Deb-ózen, Petőfi-utca 26. Lak-ás kényél árja 7. 8. 10. 12 frt, nőstények árja 4 frt 50 kr. és 2 forint.

Árjegyzék tarvon és bérmentre. A legnagyobb tenyésztő és szétküldési intézet.

Könyveket,

regénysorozatokot, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat „Könyvkezelő” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezést, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27831

Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekekből. Költségvetés díjmentes.

INGYEN!

es bérmentre küldöm szülő-oltvány és vesszőköl árjegyzékemet, mely minden szülő- és kerttulajdonosnak nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók. Számos elismert levél igazolja oltvány- és vesszőanyagom jószágát.

Delawarét elkvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell sem beoltani, sem permotézni.

Szűcs S. fia szőlőtulajton Bihardószeg.

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. **Strigl és Gärtner**, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Bőrszék ipar

bő-ajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszék és korszékekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.
Használt székek átalakítása bőrszékre olcsó árban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

E hirdetés rovában minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít beiktatásból 4 fillérrel, kompakt beiktatásból szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít beiktatásból 4 fillérrel, kompakt beiktatásból szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és ajak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény szaktárból. Budapest, V. Salványi-utca 6/C 282

Vadászgyepek

Drökséghől származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 frt. Grener záru angol lakatu visszaugró kakasú 25 frt. Öntöltő és töltényvető sűrűtés Winchester 35 frt. Több szép Hammer és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek között velodoghammer és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó. Egyetem tér 5E.

Polgári, gimnáziumi kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészítő (hölgyeket is). Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Választást kérnek. 27898

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81—08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Magán építő iparos iskola előkészítő építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felhívásigazgatást és statisztikai számításokat. Vágtólózó műépítés igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17 27225

Régi ezüstartárgyakat és zálogcédeljüket veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanígy régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órakat, láncokat, gyűrűket, ezüst-évszékzöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid, utóda Budapest, IV., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Ügynökök,

a kik törvényesen engedélyezett sorozatok eladásával foglalkozni akarnak a nyíltvalapon 10—20 koronát keresni lehet, kihírdjék a fentírtakat foposia postafiók 237. Budapest.

Singer varrógépek, egész új 30 frt, szakértőleg javítottak 12 frtől féléjebb, jótállás mellett szállít. Habán József műszerész, Almásy-tér 14. Képes árjegyzék ingyen. Javítások jutányos árban. 27965

Gimnáziumban

színeljelen érett, tanításban jártas, perfect német, kitűnő ajánlatokkal bíró egyetem hallgató helyben nevelőnek, korrepetitornak ajánlkozik. B. Ferencz, VIII., Mária utca 5. I. 26.

Tea

legfinomabb Ceylon és Assam, eredeti csomagolás egy negyed kilo 320 kor. Veinek, Kelenföld. 28026

Diszkertkedvelők

kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyőiskolából Tulaidonosa: Copony Ede Körmenten. 120 fajta üvevelifák, lombfák, sorkák, diszcserejék és rózsák kaphatók, 28030

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyes tárgyakból is) Kolozsvár, Budapestre ugyszintén államszámveleltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI., Rózsa-u. 44. III. 8

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81—08. Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak terve zését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevéket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 27792

Parketagyár

Gyöngyösön alapítja gyártmányait. 27733

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postaköszorűveg 6.—korona FELKA, KONZERVGYÁR Felka. Szepes-m. 26972

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81—08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Csemegeszállító

figymentesen csomagolva, 5 kilónként 6 koronáért, legfinomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Eottmana Hermia Kiskunhalason. 27850

Polgáriszkolai

gimnáziumi és bármely más gánvizsgára előkészítőnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetőket mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vételnek fel. Díjazás csak sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Gyéza. Telefon 67—47. 27750

Mérnöki műszereket

vez, clad, cserél, lejtőrök, Planiméter, Teleskop Goerz—Zeiss—Iriaderstb

HATSCHEK EMIL

Fiókja: Erzsébet-körút 38

Fenyőborovicska

(Gnatperum) BARTA-féle, 3 liter a 7.50, 4 liter 8.9.— bérmentve. FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26973

!! Figyelem !!

Csoplógeptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Heizer és társa cégnek (Bpest, Népszínház-utca 1—3), a hol a legszakavatottabban és legjutányosabban javíttatnak, illetve újra befontatnak.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81—08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, feltek, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

STENOGRAFIA

Ha életpályán boldogulni akarsz, tanulj gyorsírást, gépirrást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépiró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásbiztosítás. V. Váci-körút 33

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon börtellek, gyönyörű tükrök, diván, borszék, íróasztal, porzsaszívó és egyéb darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Ki a YES-OUI-SI

ezt a lapot megrendeli, felszám minden megrendelés nélkül és önállóan az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedéven. Kéni minden kiadásra 3 koronát. Megrendeléseket elfogad és műtatványzárókat küld a kiadót levélben. Budapest, Andrássy-u. 67. szám. 27798

Csemegemaalma

téli nemes fejalma és őriás birsalma postaköszorűnk 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házzlag főzött barnak lekvár 2.40 kor. Kitűnő birsalma-sajt 2 kor., Csokorédés szilva 1.40 K. Fiókja Fajböröknek hectoliter-jét 60 koronáért szállítja Szabó XII. Csongrád. 28010

Zálogcédeljüket,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Polgári árák!

Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vizekre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elingyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgás egyéves önkéntesség, bármely érettségi vizsga letéveséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanítást kitűnő philológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vételnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. Goitein Heinrich Budapest, VII, Damjanich-utca 39. II. emelet 10.

Kézimunka

himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám. 27903

Kolozsvári

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbel érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Szepességi csomagok

BARTA-féle veresáfonya befőtlet, málna-, szamóca-, csipkebogyókat, gomba- és huskonzervek, pastomokat szállít a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-megye. Kérjen árjegyzéket.

Pénzkölcsönt

4, 4½ és 5% alapon föld-birtokra, földvelmész, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén lévő bérházakra I., II., III. helyen 5—70 évig törlesztelhető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1a.

Urasági butorokat, szőnyeget, osillárokat

és legelősebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI, Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, úrszoba és szalonbutorokban. Részhalósobák, bérgerinturák és kárpitosítésekben. Perzsa, amyra és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzosillárokból, villamos stb.-hez. 6

Asszonyok vigyázzatok!

Tulnag gyermekáldás ellen okvetlen megtanít ve-dekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönő és hálaírat. 1 koronáért (esetleg bélyegekből) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 28015

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körülmények miatt eladók; mahagoni hálószoza 180 frt, íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreadás. Dob-utca és Hólló-utczai sarokplacza. 25616

Eladó birtokok.

1000 hold Békés-megyében, 1600 hold Szabolcs-megyében 3300, hold Arad-megyében 400 000 korona. 350 hold Pest-megyében 460 korona holdanként. Ugyanott 1500 holdas is, ebből 2/3 erdő, 1/3 mező 200 000 korona. 3300 hold Zala-megyében, 286 hold erdő és mező Szatmár-megyében igen olcsón. Ugyanitt 700 hold elsőrendű talaj gyárral együtt 30 000 gyümölcsfa 260 000 kor. Felvilágosítást ad: Hoffmann Jakab bankbizomiroda, Budapest, Teréz-körút 1/a. II. em. 8.

Fénykép-készítéket objektívvel, vesz, clad, cserél. Hires Appolo lemezek egyedül-csúszó helye.

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 13., Fiókja: Erzsébet-körút 38. Alapítástól 1877. Sokkal olcsóbb, mint részletfizetésre.

BELHURUT,

(hasmenés) gyomorgörcs legjobb gyógyszerere a BARTA-féle FEKETE-APONYA GYÖGYBOR gyógyszerészek és fűszerészeknél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.—koronáért bérmentve szállít a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsóan kaphatók!

Lefkóvits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26 Korall-utca sarok, Lipót-körút közelében.

30 korona

finom szövetből divatos férfilöltény vagy feltöltő mérték után renek szabás és finom kivitelben. Hazai veresáfonyaszabású Budapest, VII, Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Nagy és Fia

BUDAPEST, Semmelweis-utca 21. állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17—77.

Urasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia

Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia

modern butorok: mahagoni, palisander, ében- és ciztromfa.

Nagy és Fia

Angol bérgerintura, francia, olasz stílusú butorok.

Nagy és Fia

Valdói perzsa és amyra szőnyegek.

Nagy és Fia

Velenzei tükrök, üveg, csillárok festmények stb.

Nagy és Fia

antique butorok és szövetek, szalongszobák.

Nagy és Fia

Nippek, bronzszobrok, olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Nagy és Fia

Fióküzlet nincsen össze nem tévesztendő hasonlóvá czéggel.

Nagy és Fia

Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Nagy és Fia

Allandó butor és antiquitások beszerzése a bécsi, párisi, velenzei és romai árveréseken.

Megbizottak a kontinens minden nagy városában.

KÖZIGAZGATÁS.

Mozgalom a jegyzők közt.

A Központi Jegyzői Egyesület feje fölött egy kis viharfelhő gyülekezik.

Leccsap-e belőle a menydörgős menkö, vagy csak némi villogások lesznek láthatók, egy kis dörgéssel és azután az egész szétfoszlik, mint már több ízben megtörtént? ki tudná előre megmondani?

Hogy sokan vannak, akik sem a mai vezetőséggel, sem általában az egyesület szervezétével nincsenek megelégedve, köztudomású. Volt már rá eset, hogy a jegyzők mintegy 60—70-en összesereglettek és olyan komolyan tárgyalták elégedetlenségük okait, és oly engesztelhetetleneknek mutatták magukat, hogy Dobos Gábor ur, akit csillapító szónoknak vezényeltek ki közbüik, kénytelen volt mea kulpát mondani és beösmerni, hogy bizony sok hiba van a kréta körül. Ha nem ezen a hangon kezdte volna és szépen szóló reformokat nem ígér, bizony ketté repedt volna a hazai jegyzői testület képviselői egysége. Így, a csillapító szónok kedvéért, az ügyet a legközelebbi rendes közgyűlés napirendjére tűzték ki, mire a mozgalom szépen elült. És pedig elannyira, hogy azóta vagy három közgyűlés is elmúlt, de a beösmert hibák, hiányok és mulasztások orvoslására nem került a sor. Az indítványozó ellenben áldozatává esett az agitációjának, amelynek szolgálatára külön hetilapot tartott fenn, előbb a kis vagyonát költötte el, azután adósságokba keveredett, sőt, a mint mondták, nyomoruságában valami öreg hibát is követett el és föbelötte magát. Az ellen-ségei azt mondták rá: ime, ilyen ember volt, aki a központi egyesületre támadt, nem volt sem a támadásának, sem az életének semmi erkölcsi alapja! Pedig hát nem ez a kérdés. Aki hibázott és megszenvedett érte, megérdemel annyit, hogy amiért küzdött, az eszméit méltányolják azok legalább, akikért küzdött. A tragédiákban is így van, hogy az ember bukik, de az eszme megfeszítve tovább él.

Ugy látszik, a jó tragédiáknak ez a törvénye kezd érvényesülni a központi egyesülettel szemben is, mert az elégedetlenség ismét kitörésre készül, és pedig ezuttal oly emberek állottak a mozgalom élére, akik kétszer is megfontolják mielőtt nyugalmukból kilépnek és a kiknek úgy az anyagi helyzetük, mint erkölcsi tekintélyük teljes garanciát nyújt afelől, hogy itt most az egyszer nem az érvényesülési vágy, vagy éppen a szereplési viszketeg a mozgató erő (amint ezt a fentemlített esetben hangoztatták) hanem a legéletbevágóbb érdekek elhanyagolása miatt érzett jogos elégedetlenség.

A mozgalom ezuttal egészen zajtalan. Nem elszigetelt egyes emberek léptek föl valamivel és nem akarnak az illetők maguknak még előbb pártot toborozni, hogy a szavuknak némi súlya legyen. Szó sincs róla, most csendben szervezkedett néhány régebbi idő óta vezető szerepet betöltő jegyző, köztük több vármegyei egyesület főtisztviselője s a céljuk az, hogy a jegyzői egyesületnek türethetetlen mulasztását helyrehozni küldöttségben keresik föl a belügyminisztert és megkérlik, hogy a jegyzői árvaház létesítése ügyében tegyen végre elhatározó lépést.

Az alkalmat erre megadja nekik a kormánynak az az intézkedése, amelyet a múlt évi legutolsó számunkban mi is ösmertettünk s amely a vármegyei tisztviselők körében oly nagy örömet keltett. A belügyminiszter ugyanis 1907. december havában egy millió korona államsegítségét ajándékozott a vármegyei tisztviselők egyesületének, a tagok hitelviszonyainak rendezésére.

A jegyzők is örültek ennek az adománynak, bárha nem nekik szólott, mert biztosra vették, hogy a törvényhatósági tisztviselők után a köz-ségi közigazgatás emberei fognak következni, a minisztérium nekik is juttat valamit.

Hogy az ő hitelviszonyaikat is rendezzék, erre gondolni sem mertek, nem mintha égető szükségük nem lenne az efféle jótékonyagra, de főképpen azért, mert vannak még fontosabb érdekeik, olyanok, amelyekért ők maguk is szívesen áldoznának, ha lenne egy helyesen szer-

vezett intézmény, amely ezeket az érdekeket képviselné és szolgálná.

A jegyzők annak idején úgy az Egyetértésben, mint a közigazgatási szaklapokban bőven kifejtették, hogy mi kell nekik legsürgősebben?

Gyermeknevelő-intézet árvaházzal. A központi egyesület is érzi és tudja ezt, hozzá is fogott már valami tiz esztendő előtt a megfelelő alaptőke összegyűjtéséhez, de ázsiai kényelem-szeretettel várja évről-évre a sült galambot, s mivel ezek nem röpködnek, a jegyzői árvaház alaptőkéje a kamatain kívül évenként alig szaporodik néhány száz koronával. A múlt században fogtak e dologhoz, de ha így kezelik, még a jövő században sem lesz belőle árvaház s a ma élő jegyzőknek még a dedunokái sem nevelődnek benne.

Ezt unta meg néhány tette kész, tekintélyes jegyző és elhatározta, hogy a miniszter előtt elmondja mindazt, amit ez ügyben a központi egyesület elmondani elmulasztott.

Hisz a jegyző-családok legnagyobb tömege szegény, apró falukban éli le egész életét, ahol a gyermekek a négy elemi iskolánál tovább nem tanulhatnak. Ha az ilyen jegyzőnek van városi rokona, egy-egy gyermekét még csak elhelyezi náluk és nagy kinnal taníttatja még egy pár évig, de ha nincs ilyen kedvező helyzetben, a kisfizetésű jegyző a gyermekeit kénytelen mesterségre adni, ami nem lenne baj, de oda is tanultság kell, s ha ez hiányzik: az ipar nem emeli föl az embert, de lesüllyeszti. És ha már a családapa életében ilyen a sorsa a jegyzők gyermekeinek, elképzelhető, milyen sors vár a jegyző-árvákra. A felelet világos: a jegyző az uri osztályhoz tartozik és úgy a magyarságnak, mint a fennálló társadalmi rendnek az egész országban ma még a legbuzgóbb előharcosa: a gyermekeit ellenben egyenesen rá neveli a társadalom arra, hogy ellenségévé váljék minden létezőnek.

Meg vagyunk győződve róla, hogy ha a belügyminiszternek mindezt és még egyebet, amelyek ide tartoznak, őszintén, nyílt bizalommal a tudtára adják, nem fog elzárkózni az elől, hogy a jegyzők gyermeknevelő-intézetének

Shakespeare szonettjeiből.

I.

Mint szinpadra, ha lépni látsz színész Szorongva, félve s szerepét feledten, Vagy mint kitől düh vette el az észét, S ereje bőségében tehetetlen;

Vitatni így szerelmem igazát, Előtted szokat, lásd, én sem találok, Erőm tudata hasztalan hat át, Szerelmet kér, szerelmet vall híven,

Mit ér a könyv itt! Többet mond szívem, Mely némaságában is oly beszédes, Szerelmet kér, szerelmet vall híven

De szebben, mint a szó. Olvasni, édes, Tanuld, mit szív némán papírra vet: Hall az szemével is, aki szeret.

II.

Legyen bár hűnyva, tisztán lát szemem, Míg nappal mindent elmosódva lát csak, De álmaimban látlak szüntelen, S képed homályt bont s szerzetoszlat árnyat.

Te, kinek árnya is már árnyat űz, Mily fényt áraszthat nappal szerzte képed, Mikor reá a nap sugára tűz, Ha álmaimban is már perzsel, éget!

Mint valliam én be, mily boldog vagyok Szemlélve képed' élő nap hevében, Ha az holt ében is már úgy ragyog,

S hunyt szemmel is csak egyre látni vélem Oh, éj a nap, mikor nem láthatom, De nap az éj, ha róla álmodom!

Fordította: Zoltán Vilmos.

Bekötötték a Vera fejét.

Irta: Makay István.

(Utánnomás tilos.)

Van most bő aratása Jutka néninek. Most elemében van. Ott hagyta kotlósát; kotyolion, ha kedve tartia. A szegény „Csillag” is rosszul járt, mert az anyai örömmel (borja lett szegénynek) beköszöntött nála a koplalás is; meg-megbődül a rozoga istállóban, ha az istálló előtt eldöcögő szekerek szénájának friss szaga meg-íti az orrát. Miska bácsi meg fogyott vagy három kilót, mert most Jutka néni nem kapható arra, hogy a tyuknak, a tehénnek, meg Miska bá-nak, az ő egközelebbi hozzátartozóinak valami harapni valót adjon.

Most is ott elnököl egy csomó asszony között a kovácsék háza előtt. Ő viszi a szót; siet továbbítani a legfrissebb újságot:

— Biz úgy van az lelkeim. A radai kocsis Bogár Jóska, holnap viszi el feleségül a bükki Verát. Mondtam én már régen, hogy hamar férjhez megy a Vera; de meg is érdemli a leány, hogy jobb módba jusson.

Régen kinézte ám Verát a fia számára az öreg Bogárné. De nem is hiszik el kendtek, hogy így, — hogy úgy, ő nem megy hozzá a Jóskához. Pedig de derék szál legény az a Jóska. A tavasszal jött meg a katonáktól; ott is a firségig vitte fel; meg még olyan szép, piros bojt is volt a mellén, amilyen a Zsiga Jóskáé volt. Még nekem is megakadt a szemem rajta, amikor... De uram boesá! még meg találja hal-lani az öregem.

Aztán, hogy a legény édesanyja kérte a Verát, hogy menjen feleségül a fiához, mert már a lakzira tíz akó bort is vettek, meg négy kötény lángját is félretettek, — hát Vera azt mondta,

hogy ha Jóskához hozzámenne, ő se menne üres kézzel, mert van neki annyi pénze, hogy a hozományos ládát meg tudja tölteni ruhával. Meg az uraság is ígért neki négy malacot, mert három évig a kastélyban szolgált. A Jóska anyja erre meg azt mondta, hogy a ruha helyett vegyen inkább egy borjut. Erre meg Vera rucz-czant fel, hogy: ha Jóskának nem ő, hanem a borju kell, vegye el a borjut! Alig lehetett kibékíteni.

— Hej! Jutka lelkem, de sokat el tudott kend darálni egy szuszra. Ugy jár a kend szája, mint a Mágyás zsidó gelsei malma — sietett megjegyezni az arra vetődő András gazda.

— Maga csak ilyen komámuram, mindig ki-neveti az embert, pedig csak látta volna a Jóska gyerek hívogatóit: a Kukus Pistát, meg a Röss Gyurát. Tegnapelőtt voltak nálam. A hívogató botokat maga a Gyura faragta; a szalagokat meg Keszthelyről hozták. Módos ám a Jóska, hiszen bíró az apja. A mátkapár meg ma volt a jegyző-nél... Isten velük! most már igazán mennem kell. Holnap már reggel elmegyek a Verához, egy kicsit segíteni neki. Erdős né lelkem, maga tán még nem is tudja, hogy a szegény Vera anyját a múlt őszszel temették el, — szaporítja a szót Jutka néni.

Hej, de szép nap is virradt a Vera esküvő-jére. Nem látszik még egy fia felhő sem az égen. Ez is jó jel. Legalább így mondogatták egymás-nak azok az öreg nénikék, akik Rada tulsó faluvé-géről eljöttek a Bogárék portájára, csakhogy láthassák, hogy megy el a Jóska gyerek a meny-asszonyért. Van is az udvaron sürgés-forgás. Pati Pista, meg a Bonczó-ldi gyerek a lovakat szerzámazzák. Ezt is érdemes ám megnézni, mert ilyen pár lovat hét faluban se találni. Aztán

figyét országos érdekek jelentse ki, a kezébe vegye, és részvéte jeléül egy másik millió koronát fel fog venni a jövő évi költségvetésbe.

De a cél eléréséhez az szükséges, hogy férfiak álljanak a dolog élére, akik cselekvésre képesek és van bennük nemcsak akarat, de bizalom is. A jegyzői egyesület mai vezetőségét nem szabad vádolni se hanyagsággal, se érzékihiánnyal, tudnák ők, hogy mit kellene tenniük, meg is tennék, de nem teszik, mert rövidesen megmondva: kishitűek.

„Ugy is hiába minden!” Ez a jelszavuk, akár féláru vasuti jegyért való sűrűbb kérelmezésbe, akár árvaház-ügyben való kihallgatásba akarják őket beugratni. Lehet, hogy sok rossz tapasztalatot is tettek már, de ez nem kifogás. Nekik azért, amíg vezető-szerepet visznek, naponkint teljesíteni kellene kötelességeiket.

Különb, majd teljesíti helyettük más. Ezuttal aligha így nem lesz.

Megüresedett községi orvosi állások.

Óriszentpéter. Körorvosi állás (14 községgel), 600 korona fizetés, 400 korona fuvarátalány lándíjjal. Febr. 11. délután 5 óráig. Főszolgabírószág Szentgotthárd.

Kapuvár. Községi orvosi állás, 600 korona fizetés, lándíj 1 korona, éjjel 2 korona, halottkém-díj 1 korona. Febr. 14-ig. Főszolgabírószág Kapuvár.

Oroszló. Első orvosi állás 2000 korona fizetés. Febr. 10. Főszolgabírószág Oroszló.

Megüresedett községi jegyzői állások.

Komlós. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, 400 korona lakbérátalány, 300 korona iroda- és 400 korona fuvarátalány. Febr. 17. délután 5 óráig. Főszolgabírószág Mosva.

Gerendkeresztúr. (Torda-Aranyos vm.) Községi jegyzői állás, 1708 korona fizetés, 5-10 hold föld haszna, átalányok tárgyalás alatt. Febr. 15-ig. Főszolgabírószág Marosludas.

Alsókamarás. Jegyzői állás, 1536 korona fizetés, 12 öl tűzifa, szabad lakás, 10 hold szántó haszna. Febr. 26-ig. Főszolgabírószág Elek.

Torockzó. Aljegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 10-ig. Főszolgabírószág Torockzó.

Oroszló. Segédjegyzői állás, 1200 korona fizetés, 200 korona lakpénz. Febr. 10-ig. Főszolgabírószág Oroszló.

Alpestes. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 10-ig. Főszolgabírószág Déva.

meg a szerszám is egészen új — a szalavári vásáron vették; sallangos, urias. — Odabenn a legényszobában meg Jóska készülődik nagy sietve. Felhuzza az údonat-uj „ünneplőt”; felveszi piros mellényét; sűrűn zsinórozott, ptykés dolmányát meg csak úgy panyókára veti. Beleszorítja a lábát a jól kivikszolt sarkantyus csizmába, fejébe nyomja árvalányhajas kalapiját — pödör egyet a bajuszán; no aztán most már megnézhetik őt meghitt vőfényei, akik ugyancsak kiabálnak a „Jóská” után, mert a Ráró nem akar már állni.

Ideje is, hogy már kimenjen, mert az apja, meg a két vőfény már fel is kapaszkodtak a kocsi-ra. Ő meg még el sem bucsuzott édes anyjától, aki szegény maid csak itthon siratja a fiát, mert hát így van ez rendén. — A bőbeszédű Pati Pista meg már bele is fogott a bucsuztatóba:

Tisztelt násznépeim, Isten szent nevében, Induljunk el innét csendes békecsöngésben. Vőlegény urunknak keressük fel párját, Az ő drága kincsét, kedves menyasszonyát; Szerezzünk ma neki öröm, boldogságot, Hozzunk a keblére egy szép gyöngyvirágot. Először majd az Isten hajlékába visszük És szent áldás után boldog léssen: hiszszük, Induljunk el tehát Isten szent nevében, Menjünk el Veráért a legnagyobb rendben.

Jóska nem nagyon várta be az utolsó szavakat, hanem még a mondóka közepén közécsapott a lovaknak s a vége felé már jól elhagyták a radai határt. Rada Szabartól egy mészaugrás, mi ez az ut ilyen tüzes lovaknak. Alig is vették észre, hogy már a szabari határban járnak s most meg már befordulnak a menyasszonyi házhoz is. Amint lekérülnek a kocsirol, a Bonczföldi gyerek siet a beköszöntővel:

Lopassó. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 10-ig. Főszolgabírószág Póstyén.

Érkavas. Körjegyzői állás (3 község), 1600 korona fizetés, szabad lakás, 62 korona napidíjátalány, 160 korona fűtés, világítás, irodaátalány, 480 korona irnoktartás. Febr. 15-ig. Főszolgabírószág Tasnád.

Alberti. Adóügyi jegyzői állás, 900 korona fizetés, 300 korona lakpénz, 700 korona áll. kieg. Febr. 19. déli 12-ig. Főszolgabírószág Monor.

Magarcsaholy. Körjegyzői állás (5 község), 1600 korona fizetés, szabad lakás, 194 korona fuvar és napidíjátalány, 144 korona irodaátalány, 300 korona irnoktartás. Febr. 15-ig. Főszolgabírószág Tasnád.

Szécsisziget. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, szabad lakás kerttel. Febr. 15-ig. Főszolgabírószág Letenye.

Réthát. Községi jegyzői állás, 1600 korona fizetés, 80 korona uti és napidíjátalány, 80 korona előfogatí atalány, 16 km. tűzifa, 3 szobás lakás pincével, házi kerttel.

Örkény. Adóügyi jegyzői állás, 1600 korona fizetés, lakbér 200 korona, fogyasztási adójutalék fele. Febr. 18. délután 5-ig. Főszolgabírószág Alsódabas.

Mohács nagyközség. Ellenőri állás 1400 korona fizetés (ugyanennyi óvadék letétele kötelező). Állam-számveteli vizsga szükséges. Febr. 20-ig. Főszolgabírószág Mohács.

Galambos. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, 100 korona lakpénz. Febr. 20-ig. Főszolgabírószág Szolyva.

Alsónyiresfalva, Várhely, Oláh-brette, Rekettyefalva, Russ, Felsőfarkadina. Segédjegyzői állások, 1000-1000 korona fizetéssel. Febr. 20-ig. Főszolgabírószág Hátszeg.

Izmény. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 15-ig. Főszolgabírószág Bonyhád.

Vághely. Irnoki állás, 600 korona fizetés, némi mellékvédelem. Azonnal. Elüljáróság Váguhely.

Vácszentlászló. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, 100 korona kieg. Febr. 12-ig. Főszolgabírószág Gödöllő.

Ruszkóbanya. Segédjegyzői állás, 1200 korona fizetés. Febr. 20-ig. Főszolgabírószág Karánsebes.

Magyarmecske. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 13. délután 5-ig. Főszolgabírószág Szentlőrinc.

Szállka (Tolna). Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Azonnal. Elüljáróság Szállka.

Tótmegyer. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, egy butorozott szobás lakás. Febr. 25-ig. Főszolgabírószág Nagysurány.

Szerencsés jó napot adjon az ur Isten, Hál' Istennek e napra felvirradtunk szépen. Eljött az óra, mikor leányuknak, Oltárhoz kell jönni, mint szép menyasszonynak.

E járásban jöttünk e házba, Hogy elvezessük őt Isten hajlékába. Azért kérve, kérjük a jó szülőket, Ereszszék hát utra kedves szülöttjüket.

De előbb még végig kell parolázni a tisztelt vendégsereggel, aztán az is jó időbe kerül, míg összekomázkodnak az öregek. Csak aztán lehet a templomba menetelre gondolni, pedig sietni kell, mert már másodszer is beharangoznak. A plébános ur ma bucsura megy Galambokra, hát siet.

— Ényve, de szép leány is vagy te, Vera — meselkedik a leánnyal leendő ipa — még magam is elvinnék, ha nem volna a nyakamon az oldalbördám, meg ez a nagy, kamasz fiam.

Szép virágszál is a menyasszony. Maga a ruha, ami rajta van: lenne egy ládára való. Nyolez alsószoknya felett a piros „bokorugró” kásmir szoknya. Szépen, hajadonhoz illően befönt haján rózsakoszoru, hátul lelógó „csebogár”-pántlikával.

Nagy nehezen megindul a nászmenet. Elöl megy a két hívogató. Egyik kezükben borral telt pincés üveg, ráhuzva három felbokrétázott perecz, annak jeléül, hogy a fiatal pár ne fogjon ki ételből, italból. Másik kezükben szüreti durranás. Utánuk megy a menyasszony vőfényével. Szegény Verának akarva, nem akarva, a szeméniél kell szorongatni a varrott keszkenőt, mert különben de megszólalnak a falubeliek. A menyasszonynak sírni kell! A Vera hát „rén” igazán. Alig tudja a Janesi gyerek vigasztalni. Utánuk megy a vőlegény az egyik

Reformtörekvések és a mintagimnázium.

Pár év óta egyre sűrűbben sürgetik a középiskola oktatás reformálását. Nyilvánosan inkább az ugynevezett laikus közönség áll elő többé-kevésbé szerecsületenül formulázott követeléseivel, magánérinkezésben azonban a tanárság sorából is lépten-nyomon felhangzik a hibák és hiányok emlegetése. Csak az a baj, hogy a kettő a nyilvánosság mezején nem találkozik zépkolai tanárság nem volt képviselve. Sokan leelőbbre vinni.

Hiszen annak idején a Társadalomtudományi Társaság vitaestéin éppen az első sorban érdekelt középiskolai tanárság nem volt képviselve. Sokan le-kicsínyelték a nem szakemberek értekezletét ilyen speciális kérdésben, némelyek meg talán, ha rokon-szenveztek is az ott felmerülő eszmékkel, nem mertek ezzel az érzésükkel a nyilvánosság elé lépni.

A hivatásos tanügyi világ pedig általában struccz-politikát űzött. A támadásokkal nyíltan szembeszállni nem mert, vagy nem birt, hát úgy tett, mintha nem látta, vagy nem hallana semmit.

A gyors intézkedésekre hajlandó Lukács miniszter ugyan megmozgatta annak idején a középiskola reformjának nagy kérdését is, de az ő kezdeményezésének, amint miniszterségének vége lett, teljesen eltűnt minden nyoma. Középiskolai reformtervezetéért ugyan nem kár, de kár az, hogy azóta a közoktatási minisztérium, mintha minden a legjobb rendben foly-nék, még csak szóvá sem teszi a középiskola bajait.

Pedig azok a bajok azzal, hogy nem akarunk róluk tudomást venni, éppen nem fogynak, talán inkább szaporodnak. Nem lehet s nem is szabad tehát még tovább is strucczpolitikát folytatnunk, mert a középiskolai kérdés nem pusztán az oktatás kérdése, hanem a nemzeti politikát is közelről érinti. Hiszen a magyar nyelv megtanítása és a magyar szellem-ben való nevelés a középiskolának is éppen olyan fontos, részben talán még fontosabb feladata, mint az eleminek, mert onnan kerülnek ki azok a nemzeti-ségi ifjak is, akik hivatva volnának a jövőben jobb szellemben vezetni a velük egyanyelvű művelte-leőbb osztályokat.

Éppen ezért várhatnók a mai kormánytól, hogy míg ideje van, gondoljon a középiskola reformálá-sával is, mert ha változnak a viszonyok, majd olyan

nyoszólánnyal: a Bőröz Bőskével. Csak ezek után jön a többi felbokrétázott vőfény: a Pati Pista, a Bonczföldi Vendel, meg a Nagy Ferkó, fehér, gyolec gatyában, borjuszájú him-zett ünneghen. „gatyakőc”-ba dugott, himzett keszkenővel. Mindegyik vőfény egy-egy koszo-rus leányt vezet, csak egy „kézenfogva.” Persze, hogy mindegyik megtalálta a párját. Utánuk jön a többi násznép.

Most meg Pati Pistának akadt munkája. A menyasszonyt kell bucsuztatni az esküvőre. Oda-áll hát a násznép elé és nagy buzgón rákezd:

— Tisztelt násznépeim, halljunk egy pár bu-csuztatást,

Mielőtt itt hagynánk ez érdemes házat. Mert illő, hogy mikor ily utra indulunk, Isten s ember előtt hiven beszámoljunk. Kedves menyasszonyunk is ekképen szólna. Ha szív érzelmétől most szavakhoz jutna; Azért én mondom el, mit elméje gondol. Ilyenformán szólna, látom bus arczáról:

„Örömmel virradt rám ma ez a szép reggel, Örömmel üdvözlöm ártatlan szívemmel. De keblemet most bánat fogta el, Mert a házasság az élet útjára léptet fel; Hosszu az ut nekem, melyre most indulok, Azért őh Istenem, tehozzád fordulok. Tőled buzgó szívvel kegyelmet esdeklek, Mert áldást és segílyt csak tőled nyerhetek. Mert ma változik meg életemnek sora, Vagy holtig örömmre, vagy örökös bura. Bocsásd meg az ellened elkövetett vétkeim, Add, hogy boldog legyen az én páros életem. Hozzátok fordulok most kedves szüleim, Kik itt jelen vagytok: rokonim, testvérim. Az Istenre kérlek, bocsássatok most meg, Ha valaha bármit vétettem tőnktek. Térjetez most ti is istennek házába

reformokat csinálhat egy jövődó kormány, amelyeket nem köszön meg a — nemzet.

Azt mindenki elismeri, hogy olyan nagyfontosságú változtatásokat, mint amelyeket például az egységes középiskola szervezése kívánna, nem egykönnyen s nem is hamar lehet megvalósítani, de egyszer mégis csak hozzá kell kezdeni.

Persze éppen ez a kezdet nehéz. Senki sem akar vagy nem mer hozzáfogni a mai keretek megbontásához. Mert az eddigi rendszer minden hibája mellett is bizonyos irányban a szükségleteket jól-rosszul kielégíti, azokról a változtatásokról azonban, amelyeket a közhangulat kíván, senki sem tudja előre, hogy ha csak részben találának is helyet az új középiskola keretében, milyen eredményekre vezetnének s egyáltalán nem idéznének-e elő teljes felfordulást.

Előzetes tapasztalás nélkül tehát nem is lehet belemenni, de mivel a középiskolák mai rendszere törvényen alapszik, akik nem akarnak kissé mélyebben gondolkodni, azt hiszik, hogy ennek előzetes megváltoztatása nélkül kísérletezni s így tapasztalatokat gyűjteni sem lehet abban az irányban, amelyben a reformtörekvések mozogni akarnak.

Pedig nézzük csak közelebbről a dolgot. A középiskolák közt a gimnázium s itt főleg a latin nyelv az, amely a legtöbb bajt okozza az egész vonalon a tanításban s egyszersmind legfőbb akadálya annak, hogy a reformtörekvéseknek legalább tárgyalásába bocsátkozzanak. Ugy gondolkoznak ugyanis, hogy ha egyszer a latin nyelv megkezdését a III. vagy pláne az V. osztályba teszik át, a jelen állapotot többé vissza nem állíthatják, akármilyen kedvezőtlenek lennének is az új rendszer eredményei. Már pedig annyira belérögzött tanügyi vezető körünk felfogásába műveltségünknek a latin nyelvvel való összeköttetésének tudata, hogy szinte nemzeti szerencsétlenségnek tartanak, ha a tanulóifjúságnak a mostaninál jelentékenyen csekélyebb része — az, amelynek tehetsége és kedve is van hozzá — foglalkoznék a latin nyelv tanulásával. Azt meg el sem tudják képzelni, hogy nyolcz évnél hamarabb is el lehet érni arra való tanulóanyagot ebből a nyelvből annyi eredményt, amennyit ma nagy kioldások árán és más — hogy egyebet ne mondjunk — nem kevésbé értékes ismeretanyag rovására az avatatlanok nagy tömegével elérünk.

Pedig azok a tapasztalatok, amelyeket részint a reáliskolai latin nyelvű tanfolyamokon, részint a leánygimnáziumokban egy évtizednél hosszabb idő óta szerezni lehetett, némileg eloszlatották volna

azokat az aggodalmakat, amelyeket a latin nyelv érettebb korban való megkezdésének eszméje sokakban kelet. Persze baj, hogy éppen az említett intézmények iránt oly kevés az érdeklődés hivatalos és nem hivatalos körökben, hogy az ott szerzett tapasztalatok ugyszólván csak azok előtt ismeretesek, akik az intézményekkel a legszorosabb összeköttetésben állnak. Így azoknak a gimnáziumokban való érvényesíthetőségét nem akarják elismerni.

Csak hogy ezzel az ügyet befejezettnek tekinteni nem lehet. A tanügyi vezetőségnek végre is vagy ki kell mutatnia, hogy minden úgy van jól, amint van, vagy próbát tennie újabb irányban. S ez nem is utközik olyan nagy nehézségekbe, mint első pillanatra látszik. Hiszen ki mondja, hogy az újítást mindjárt az egész vonalon s az egész országban végre kell hajtani?

Van nekünk egy anyagi és szellemi örökkel bőven ellátott intézetünk, amelynek hivatalos czime: Tanárképzőintézet Gyakorló Főgimnázium, közönségesen azonban — bizonyára csak rövidség kedvéért — mintagimnázium néven emlegetik. Ez az intézet alapításától kezdve arra volt hivatva, hogy az ország középoktatásának formálásában vezető szerepet vegyen. Czélját azonban, sajnos, csak egyoldalúan szolgálta: bizonyos módszer kifejlesztésére szorított, amelyet mintának állítottak a középiskolai tanárság elé s amelynek kitünőségét hirdeti is az ifjabb tanári nemzedék egy része, mások viszont kevésbé lelkesednek érte.

De szerintünk ez intézet feladata nem merülhet ki akármilyen kiváló módszer kifejlesztésében, hanem ha valóban meg is akarja érdemelni a mintagimnázium nevet, mintát kell adnia az országnak a szükségesnek mutatkozó reformtörekvések istapolásában, vagyis kísérleti állomásnak kell lennie minden, józan megfontolás alapján sikerrel biztató reformtörekvés számára. Szervezeténél fogva egészen alkalmas volna erre a czélra, mert tanárait a legkiválóbb erők közül válogatják össze, akik már egyebütt szerzett hosszú tapasztalataikat az intézet keretében szabadabban érvényesíthetnék, mint más iskolában, amelyeket az általános tanításterv szigorubbán köt. Csak egy kissé ki kellene lépni a merev formák keretéből. Hiszen, hogy a javításra való törekvés megvan ez intézet tanári karában, némi jele az az ugynevezett reform, amelyet a latin tanítás terén mostanában olyan nagy dícsérettel emlegetnek országszerte. Csak hogy ez nem egyéb toldozásnál, földozásnál. Mert bármennyire elismerjük, hogy az angolból átültetett latin

olvasókönyv tartalmánál fogva jobban leköti a gyermekek érdeklődését, végső eredmény tekintetében nem valami sokat várunk ettől az újítástól sem, mert a korszellem ilyen apró-cseprő fogásokkal meg nem elégszik, már pedig ennek a szellemnek sokkal nagyobb hatása van a gyermekek nagy többségére, mint a legkiválóbb tanároknak és legkitünőbb tan-könyveknek is.

Éppen ezért nem tartanók czélszerűnek minden egyéb kísérletezés mellőzését mindaddig, míg nyilvánvalóan bebizonyul, hogy a latin nyelvvel napiainkban semmi módon sem lehet általánosan kielégítő eredményt elérni.

Ellenkezőleg a középoktatás érdekében állónak tartanók, hogy nem várva be a kitűzött hat évi időt, minél előbb tegyünk próbát azzal is, milyen eredmény érhető el, ha a latin nyelvet később, ha nem is az V., hát legalább a III. osztályban kezdenék. A szabadon maradó órákat mily jól lehetne értékesíteni részint egyéb tárgyaknál, részint az óraszám csökkentésére.

Nem félünk attól az ellenvetéstől, hogy ilyen kísérletezés az intézet szervezetének egyöntetűségét megbontaná, hiszen egyik osztály a másiktól teljesen független, különálló egység, amelynek nyolcz év folyamán pusztán a maga czélját kell szolgálni, tekintet nélkül arra, hogy az előtte levő, vagy utána következő osztályok mit csinálnak.

A középiskolai törvény sem áll utjában e fajta kísérletnek, mert az nem mondja ki, hogy a gimnázium melyik osztályában kell a latin nyelv tanítását megkezdni.

Ha tehát a mintagimnázium tanári testülete kissé jobban számot vetne a haladó kor követelményeivel, a közoktatási kormány pedig hozzá merne már egyszer nyulni ennek a kényes kérdésnek a rendezéséhez, minél előbb megkezdhetnők a középiskolai reform megvalósítására szükséges tapasztalatok gyűjtését s nem várnók be azt az időt, mikor a közvélemény nyomása alatt egyszerre, előzetes tapasztalatok nélkül kell valamely változtatásba beleugrani.

e. f.

IRODALOM.

„Ország-Világ”. Most, amikor az egész művelt világot a portugáliai események tartják izgatottságban, az „Ország-Világ” e heti száma Portugáliáról szóló aktuális tartalmával méltán fog feltűnést kel-

Kérjétek az Istent értem imádkozva,
Hogy bő áldást nyújtson szent házassá-
gomba.
Induljunk el a Szentháromság nevében,
E nehéz utamon vezéreljen Isten.

Puff! Epp' most sütötte el Janesi gyerek a pisztolyát. Lett erre sikongás, jajgatás a fehérnépek között.

Nagy pisztolydurrogatás közben végre megérkeznek a templomhoz.

Vera meg Jóska elébb a sekrestyébe mennek győnni; a többi násznép pedig a nagy kapu meggye be a templomba. Az öregek a padokba ülnek, — már ahol még van hely, — a fiatalok meg az oltár elé állnak. Az örömapák Andris bátyával igyekeznek a plébános ur mindent észre-vevő szeméi elől elbujni; aztán meg a kórus alatt nagyobb „áhitat” szállja meg az embert; majd szólnak az asszonyok, ha rájuk kerül a sor.

Kis vártatva a mátkapár is kijön a templomba és letérdelnek az oltár elé.

A tisztelendő ur megkezdí a misét. Az orgona zug. Milyen szép is ez. A három jó barát nem győz gyönyörködni a szép énekekben. Bólgatva helyeslik a mester ur orgonálását.

Jutka néne se győzi ám figyelmeztetni őket: „—Álljanak fel már kendtek. Most meg térdeljenek le!”

— Nini, hisz kend János gazda alszik; így nézi maga a leányát — botránkozik meg a dolgon Rozi néni, — hisz a szemé is be van csukva.

— Hátmá' hogy aludnék; csak az az átkozott nap a szemembe ne sütné, — mentegetődzik András, meg János gazda is egyszerre. Mindkettőjük magára vehette a pirongatást.

Megint csak akkor eszmélnek fel, amikor Jutka néni fejrzza őket: — No, de most már hiába mentegetődznek kendtek; biz alszanak. De

most már siessenek, mert mindjárt esket a plébános ur.

A plébános ur bizony már bele is fogott a beszédjébe, amit a mátkapár felett készült elmondani. Volt abban „szárnyára kelt madár; fiait saját vérevel tápláló gödény.” Szép lehetett, amit a plébános ur mondott, mert Jutka néni, meg a Ködvágóné az esketési ceremónia után is alig győzték megemészteni a sok szellemi táplálékot.

De csak a ceremónián is átestek. Siet is utána a násznép haza.

Most már a völgegy vezetői léte páriát és Vera is elhagyta már a sírást.

A templomajtóiban az egrí malaczbanda várja a násznépet. Hogyne szimatolná meg egy vérbeli cigány a peccenyésítés szagát. Mindjárt rá is akar zendíteni egy saját szerzeményű ünnepi indulóra, (legyen aki hallgassa) de a Pati gyerek leinti, mert még itt neki van mondani-valója.

Drága jó bátyáim, kedves nén'asszonyim,
Nem voltak hiába sok fáradozásim,
Szép menyasszonyt kaptunk a völgegy mellé,

Ok meg is esküdtek, mint Isten rendelé.
Orvendünk mi is e szerencsének,
Mert vége van immár a szent ünnepélynek.
Te meg huzd rá Laczi! szőlőn a hegedű,

Legyen itt vigasság; derű! — szónokol a Pista gyerek. Megjött már a bátorsága a szép Durgó Rozi mellett.

A sok cigány mind egyszerre nekiékszik a hegedűnek és így muzsikaszóval, faluhosszat danolva megy haza a násznép. Megy mindenki haza, mert az igazi muri csak délután lesz.

Az öreg is elbucszik a Miska szomszédtól, meg a Pál komától és nagy buzgalommal tessé-

keli be az ő drága (a szó szoros értelmében) nászurát a kiskert aijtáján.

Hagyjuk most magára a fiatal párt, hadd örüljenek egymásnak. Ahelyett nézzünk be inkább a kiskertbe, mit csinálnak ott az öregek.

Az öreg Bogár, a Vera apja, a jegyző ur, meg Szabar község nagyérdemű, még nagyobb terjedelmű bírása ott ülnek a borosüvegekkel telelakott nagy kerekasztal mellett és végzik a házasság üzleti oldalát.

Hozományösszeírás van itt.

— Adja, vagy nem adja — alkuszik az öreg Gombkötő, a Vera apja — mi magának minden évben három szopós malacz? aztán a Verának is megígérték már.

— Isten neki! — hagyja rá az öreg Bogár.

Igy megy ez tovább. Mindenik a saját gyermeke és zsebe érdekében alkuszik. Az egyik a hozomány pénzen két üszöt akar vétetni, a másik egy tehenet. A jegyző ur meg nagy szorgalmasan írja a kontraktust.

Szép egy móringlevél is volt ám az. Két egész oldal. Aztán meg a jegyző ur is aláírta, még le is „billegölte”. Persze, mikor öt pengő ütötte érte a markát.

Soká elhuzódott az alku. Siet is el János gazda, nehogy még valamit kicsikarjon tőle leánya számára, a ravasz ember hírében álló Gombkötő. Már a vendégek is szállingóznak.

Most már könnyen legénykedik a gazduram. Fogadja a vendégeket:

— Jó, hogy jöttek már Miska koma, mert már a sült csirke is el akart szaladni a tálból. Kérüljenek csak beliebb édes komáim — tessékeli őket az asztalokhoz. Ott vannak azok megterítve a pinceajtó előtt. A Pati gyerek adja a bankot a fehérnépek között:

teni. Valóságos szenzációja a modern újságszínalásnak, amit az „Ország-Világ” e héten produkál, amelyben nemcsak a líszaboni dráma szereplőit, a meggyilkolt királyt és trónörökösét, az özvegy királynét, az új királyt és Franco diktátort mutatja be képen, de egytől több mint 40 portugáliai képet közöl dr. Falk Zsigmond nagybecsű és tartalmas cikkével kapcsolatban, aki évekként elzött személyesen járt Portugáliában s így a cikkében foglaltak közvetlen tapasztaláson alapulnak. A gazdag tartalomtól ezenkívül még kiemeljük Heine és Farkas Emőd regényeinek folytatását, Szerényi József versét, Tolnay András novelláját, valamint a „Két új gimnáziumi igazgató” című cikket, melynek keretében közli Straub József és Szavkay Ede tanárok arcképeit, kiket a király az igazgatói címmel tüntetett ki. Több más illusztráción kívül még általános érdeklődésre tarthat számot az a csoportkép, mely a Grünfeld-Bürger vonósnegyest és Weingartner Felixet, a bécsi udvari opera nálunk hangversenyezett új igazgatóját ábrázolja. Az egyes rovatok szokott gazdagságukkal tűnnek ki. Az „Ország-Világ” előfizetési ára egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona. Akik egy félévre előfizetnek, díjlanul kapják meg az „Ország-Világ” díszes újévi Almanachját.

* **Egészségápolás Könyvtára.** Szerkeszti dr. Sugár K. Márton. V-ik kötet. „A mindennapi élet egészségtana” Irta dr. Gravitz Ede egyet. tanár Berlinben. Valahányszor ennek a közérdekű vállalatnak egy-egy kötete megjelenik, egyre újabb értelmét fejezzük fel ennek a vállalatnak; egy-egy kötetét külön méltányolja és élvezzi az olvasó. Szabatos, tömör irányban megírt, komoly tudomány jellemzi e legújabb füzet minden sorát, melynek jellegéje lehetne az ókori bölcsék mondása: Nosce Ipsum!

* **Új Idők.** Az e heti szám szövegrészét Herczeg Ferenc, Lyka Károly, Farkas Pál, Kosztolányi Dezső, Móra Ferenc, Legioner és mások írták. A képek közt van Görgey Arthur legújabb arcképe, a meggyilkolt portugál király és trónörökös, Pálmay Ilka a „Herczegek iskolájában, aktuális fejlecek stb. Az Új Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

* **A végrehajtási törvény mai érvényében.** Köz tudomásu, hogy a novelláris intézkedések és a §§-ra való folytonos hivatkozás mennyire megnehezíti a törvények gyakorlati alkalmazását, sőt ez utóbbiak gyakran az illető törvényszakasz valódi értelmét iránt is kételyt támasztanak. E nehézség elhárítása volt a cél, amidőn az 1881. 60. t.-cz. szövegét olyan formában adták ki, amely a novella intézkedéseit a régi törvénybe beillesztve tartalmazza s amely a hivatkozások miatt nehezen érthető törvényszakaszokat, hi-

vatkozás nélkül, valódi értelmüket feltüntetve át- szövegezve szintén közli. A munkát Fényes Vincze világi törvényszéki bíró végezte. A zsebkiadás alaku könyv ára 1 korona 40 fillér, megrendelhető Seres Samunál Zilahon.

* **Testamentum és hat levél.** Hatodik kiadásban jelent meg most Benedek Elek munkája, a „Testamentum és hat levél”. Finom tollal írt gyönyörűen emberi filozófiát tükröző könyv. Amit tartalmaz: egy nemes érzésű lélek elmélkedései. Levelek, tanácsok, oly problémákról, aminőket minden nap élünk dob az élet. Főleg fiatal, pályájuk elején álló embereknek, lányoknak kell elolvasniok. Az életbölcsélet valóságos kis kátéja. A könyv Singer és Wolfner kiadásában jelent meg. Ára 1 korona 60 fillér.

* **Műkedvelők színháza.** Ezzel a címmel Singer és Wolfner kiadásában egyfelvonásos vígjátékok, boházatok gyűjteménye jelenik meg. Főleg most, hangversenyek, bálók, estélyek idején műkedvelő előadások céljaira nagyon alkalmas. Ezuttal új sorozat jelent meg. Tíz kis apróság csupa ötletes, izléses színpadi jelenet, amelyeknek szerzői közt van Szomaházy István, Zöldi Márton, Farkas Imre, Erdélyi Zoltán stb. Ugyancsak ily czélokot szolgál a Monológok gyűjteménye és a Fiatal lányok színműtára. Mindkét vállalat egy csomó ujdonságot Singer és Wolfner adta ki.

* **A „Magyar Nyelv”** januári száma következő tartalommal jelent meg: Révai Miklós első magyar- zata a Halotti Beszédéről, Melich Jánostól. Nyelvújítók a XVII. század közepén. Simai Ödöntől. Lét, lét, vét, vit, hit, ét, it, Lehr Alberttől. Megjegyzések a „király” szóhoz, Melich Jánostól. Székely és csángó növény- nevek, Moesz Gusztávól. Szó és szólásmagyar- zatok. Adatok nyelvünk történetéhez, Kemenes Páltól. Népryelv, Gombocz Zoltántól.

* **Az amerikai kivándorlás és visszavándorlás.** L. Gherer Andor közgazdasági írónak ily című s a kivándorlást a legbehatóbban ismertető műve jelent meg a Pátria könyvkiadásában. A mű az új kivándorlási törvényjavaslattal szoros kapcsolatban áll s hűzogat pótló közgazdasági forrás-munkával gazdagította a magyar irodalmat.

* **Teasütemények könyve.** E czímen otthon könnyű szerrel készíthető tea-sütemény, parfait és pástétom-recepteket tartalmazó kis szakácskönyvet adott ki Bognár Éva. A könyvecske minden könyv- kereskedésben vagy a szerzőnél (Bodnár Éva, Rákóczi-ut 49. I. 10.) a pesti közönség részére 1 ko- rona 12 fillér, a vidéki publikum részére 1 korona 20 fillér beküldése ellenében kapható.

* **Napkeletről** czímen e hó végén jelenik meg Fehér Jenő második költeménykötete. Ezuttal a poéta kizárólag azokat a verseit gyűjtötte kötetbe, amelyek a zsidóság vallási érzéséhez egy és más

tekintetből közel járnak. A kötet ára 2 korona 50 fillér, amely összeg a szerző czimére, a Magyar Híradó szerkesztőségébe (IV., Veres Pálné-utca 6.) küldendő.

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János.

162. számú játszma.

Játszották a lodzi orosz versenyen 1907. december hó 17-én.

Négyes huszárjáték.

Világos:	Sötét:
Snosko-Borowski.	Salve.
1. e2—e4	c7—e5
2. Hg1—f3	Hb8—c6
3. Hb1—c3	Hg8—f6
4. Ff1—b5	Ff8—b4
5. 0—0	0—0
6. d2—d3	Fb4xc3
7. b2xc3	d7—d6
8. Fc1—g5	Vd8—e7
9. Bf1—e1
A legjobb, mely előkészíti	d3—d4-et.
9.	Hc6—d8
10. d3—d4	Hd8—e6
11. Fg5—c1
Hasonlóképpen folytatta Wolf is Vidmar ellen a	nurnbergi versenyen.
11.	c7—c6
12. Fb5—f1
Jó folytatás 12. Fb5—d3 is.
12.	Bf8—d8
13. Vd1—e2	He6—f8
Természetesebb volna 13.	Ve7—c7.
14. Fc1—a3!	Ve7—c7
15. Ba1—d1
Számításba jön 15. Fa3xd6, mire a folytatás le- het 15.	Ve7xd6 16. d4xe5, Vd6—e7 17. e5xf6, Ve7xf6 18. Ve2—e3! Hf8—g6 19. g3—g3 és világos- nak gyalog előnye van.
15.	Fc8—e6
16. c3—c4	Hf8—g6
17. h2—h3	Vc7—a5
Helyesebb volt 17.	c6—c5.
18. Fa3—b2	Va5xa2
19. Fb2—c3
Fenyegett Bd1—a1.
19.	e5xd4
20. Hf3xd4	Va2—a3
21. Ve2—d3	Va3—c5
Fenyegettet 22. Fe3—b4, Va3—a6 23. Bd1—a1, Va6—b6 24. Fb4—
22. f2—f4!	Fe6—c8
23. f4—f5!	Hg6—f8

— Szüzek! szép virágok,
Mind hozzám álljatok.
Mert én fia vagyok híres Attilának,
Karián nevelkedtem szép Magyarországnak.
Azért tehát szüzek én rajtam kapijatok,
Mert én az országban híres gyerek vagyok.
A lányok közt forgolódni jól tudok,
Szeretem a jó bort . . . no ilkem adjatok! —

incselkedik a lányokkal.
Most meg már a szája sem akar beállni; az
asztalhoz ülőkhöz szól:

— Uraim az asztal meg nagyon terítve,
Két, tányér s villával fel van ékesítve,
Nehogy az asztalon az étel meghűljön
S felmelegítése dologba kerüljön,
Tessék kelmeteknek helyre telepedni,
Mert a muzsikás is meg kezd melegedni!
(Izzadnak is már szegények.)
Én mindent, mit tudok, elkövetek,
Azért jó étvágygal egyenek kelmetek.

Pista annyira belemegedett — hogyisne,
mikor olyan szép szomszédnője van — hogy már
a szakácsnő dolgába is beleszóttyelkesedik:

— Készülnek az étkek; süit, főz a szakácsnő
Mindeneket jobban, mint a papné.
A jó ételeket tudja kavargatni,
De a boros kanecst is tudja forgatni.
(Tyűh! ha meghallaná Jutka néne!)
Az első tál étel lesz bagolynyerítés,
Utána következik a nagy kemenczenyög,
Csirkeordítás; borjúköhögés,
Végül érkezik egy száraz kocsizörgés.
Egy öreg sündisznó készen bepáczolva,
Egy beteges bolha létszen nyársra buzva,
Sült pecsenye mellett egy tarisznya fóka,
Háromszáz esztendő kirántott vén gölya

Káposztás hus létszen husos szalonmával,
Eldöglöbtt pókának czombja rizksásával. —
csinálja a gusztusi Pista magának.

Nagynehezen megtörténik az elrendezkedés
is. A menyasszony és vőlegénynek az asztalfőre
van terítve. Egy széken ülnek. (Már hogy az nem
tartozik ide.) Egy tányérból esznek, egy pohár-
ból isznak. A többi hely, aki kapja, marja. Egy
legény, egy lány, aztán így azt se bánja, ha az
aránylag rövid löcán szoroson egymás mellé
kell húzódnok.

A Durgó gyerek is megembereli magát, mert
ő is a vőfény szalagjal legénykedik:

— Kedves vendégeim jó estét kívánok,
Tudom, hogyha volna, ennétek-innátok.
Ha egy kicsit várnak, hozok én majd enni,
Addig ne is legyen a vacsorából semmi.
Csak vigan!

Ez már a cigánynak szól. De a jó cigány-
nak nem kell biztatás. Ideje is már, hogy Durgó
Jóska jöjjön az első fogással. Két tál gulyást hoz
nagy verselve:

— Érdemes vendégek, nem üresen jöttem,
Étellet terhelve mind a két kezem.
De mielőtt a kanálnak felje nyulnának,
Buzgó szívvel hálát adnának az egek urának,
De azért, hogy most itt hosszan ne papoljak
És a forró táltól sebeket ne kapjak
Vigyék el kezemből ezt a forró tálát,
Emellett az új már tovább nem állhat,
Azért ne tántorogjon előttem senki,
Mert a nyakát hamar leforrazom neki.
Itt tehát a leves, melyet adott a hus,
Azért itt a szive senkinek se legyen bus.
Nosza muzsikások, szöjjen hát a vig tus,
Ezzel dicséressék az ur Jézus Krisztus!
Csak vigan!

Jól van jól! De ezt a manipulációt nem néz-
heti el a Varga gyerek, mert ő még nem ült az
asztalhoz, hogy ne lett volna rajta bor. Tud ő
versben is bort kérni, — a Lina lakzóján hallotta:

— Jól tudják barátim, mikép az állatpot,
Lőcsessel verjük el mind a két násznagyot,
Mert rosszul ütötték a nagyobb hordóba a
csapot.

Hát biz igaza is volt, mert a násznagy ura-
méknak semmikép sem akart sikerülni a hordót
csapraütni. Odaftut a Jancsi gyerek, mert ő ért
az ilyesmihez. Már arról aztán nem tehet, hogy
akár véletlenségből, akár tréfából felbillent
a löcztát. Sikong a sok fehérség — de csak a ru-
háját félti, hogy a ránczos szoknya összegyü-
rődik.

Hozzák már a második tál ételt is: a tormás
hust. Senki sem tudja jobban csinálni, mint a
Ködvágóné. Ezt meg a Kulcsár Ferkó köszönti
fel:

„Gyenge borjúhús ez, mit hozok tormával,
Csak harmincz tavaszszál járt ki az anyjával
Gyengesége miatt szénát nem eheté,
Szegény gyenge állat csak a korpát nyelte.
Tessék hát a torna gyenge borjúhussal,
Erre kínálhatia kiki társát isszal,
Egyik hát barátim jó ápitussal,
Ehhez is tartozik a cigány egy tussal.”

Beszélhetsz most annak, nem huz az egyet
sem a hegedűjén (de annál többet a borból), mi-
gbe nem lapátolta a jó gulyást.

Hamar végeznek ezzel is. Utána jön a tehén-
hús mártással. Ezt a Nagy Ferkó bucsuztatja
el hosszú utjára:

„Itt a tehénhús mártással,
Jobb ez, mint a héring foghagymával.
Ábrahám is ilyennel élt Sárával,
Azért élt oly soká elete párjával.

Nincs jobb.	
24. Fc3-b4	Vc5-e5
25. Hd4-f3	Ve5-e8
26. e4-e5!	Hf6-h5
27. e5-d6	Ve8-d7
28. g2-g4	c6-c5
29. Fb4-c3!
Sokkal erősebb, mint 29. Fb4xc5. Világos az egész játszmat kitűnően vezeti.	
29.	Hh5-f6
30. Be1-e7	Vd7-a4
31. Hf3-c5
Világosnak mindenképpen nyert állása van. Most épp oly jó volt 31. Fc3xif6, g7xf6 32. Vd2-d5 stb. is.	
31.	Hf8-d7
32. Bd1-e1
32. He5xf7 is nyeresre vezet.	
32.	Hd7xe5
33. Fc3xe5	Va4-b4
34. Fe5-c3	Vb4-b6
35. Fc3xf6	g7xf6
36. Vd2-d5
Szebb befejezés volna 36. Vd2-h6 (fenyeget Be7-c8), Bd8-f8 37. Be7xf7!! stb.	
36.	Bd8-f8
37. d6-d7	Fc8xd7
38. Be7xd7	feladja.

Sakk-hirek.

A Budapesti Sakk-kör házi versenye szerdán kezdődött. Játékidő naponta este 6-tól 10 óráig (vasárnap délután 3-7-ig), de minden nap csak 4, legfeljebb 5 pár játszik. A versenyen a következő 18 játékos vesz részt: Balázs Mór, Barász Zsigmond, Bayer Béla, Bodó József, dr. Bródy Miklós, Demeter Konrad, Dénes Lajos, Földes Gyula, Gerdecz Izidor, Kiss László, Kovácsévics Károly, Mattusch Konrad, Merényi Lajos, Rothmüller Sándor, Steiner Bernát, Székely F., Vörös Sándor, Wettin Jenő.

A Komáromi Sakk-kör e hó elsején tartotta meg rendező közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. A kör érdemes elnöke, Steiner Miklós megnyitván a közgyűlést, üdvözölte a szép számmal megjelenteket, majd jelentést tett az elmúlt évről. Ezután következett a tisztikar választása. Elnök lett: Steiner Miklós, alelnök: dr. Mike Lajos, titkár: Schweiger Fülöp, háznagy: Nagy János, pénztárnok: Tahis János, ellenőr: Hajnai Márton, könyvtárnok: Czimmerer Győző. Igazgatósági tagok: Lakos Izsó, dr. Rauscher Zsigmond, Szalkai Vilmos, dr. Biringer Mór, Steiner Adolf. Számvizsgálók: Ipper Rezső és Veik Géza. A körnek 72 tagja van.

Lakos Izsó indítványozta, hogy Steiner Miklós elnöknek buzgó működéséért és a kör érdekében kifejtett tevékenységéért jegyzőkönyvileg szavazzanak köszönetet. Az indítvány zajos helyes-

léssel egyhangulag elfogadtatt. Dr. Mike Lajos indítványára Tahis János pénztárnoknak elismerés nyilatkoztatott a pénztár pontos kezeléséért. A közgyűlés elhatározta a házi verseny megtartását, mely e hó 10-én kezdődik. A verseny rendezésével dr. Mike Lajos elnökle mellett Tahis János, Schweiger Fülöp, Nagy János és Czimmerer Győző urakból álló bizottság lett megbízva. A versenyben csak tagok vehetnek részt. Végül elnöknek ama kijelentése, hogy Gajdos János nem sokára ismét meglátogatja a kört, örömmel vétetett tudomásul.

Ki a mester? Ily címmel megirt két hét előtti közleményünkre — melyben rámutattunk arra, hogy a székesfehérvári verseny mesteri címét és oklevelét a kitűzött match megjárása nélkül Székely Jenőnek ítélték oda, noha Abonyi István épp oly joggal illette meg, — a Székesfehérvári Sakkkozó Társaság most hosszabb cikkben válaszol és megokolja eljárását. Az indokolásból kiemeljük a következő főbb pontokat:

Abonyi István decemberben kérvénnyel fordult a Székesfehérvári Sakkkozó Társasághoz, melyben a match elhalasztását kérte. Ez ügyben a Társaság igazgatótanácsa még december 18-án a következő határozatot hozta:

„Az igazgatótanács nem érzi magát feljogosítva, hogy ezen ügyben érdemleges határozatot hozzon, miután a december végéig való elhalasztás 1907 augusztus 23-án Abonyi és Székely urak közös megegyezése alapján történt, melyhez annak idején az igazgatótanács csak beleegyezését adta. Felfogása, hogy az akkori határozat három félnek kettős szerződése volt. Egyrészt a Székesfehérvári Sakkkozó Társaságnak — Abonyi és Székely urakkal szemben, a páros mérkőzés lejátszása, másrészt Abonyi urak — Székely urral szemben, annak elhalasztása tárgyában.”

„Meggyőződése, hogy a másik két fél közötti megegyezést — kizárólag csak egyikének kérelmére — a harmadik szerződő fél meg nem változtathatja, anélkül is inkább, mert Székely a Társaság Titkárához intézett levele szerint az elhalasztást a maga részéről nem óhajtja.”

„De még esetleges közös megegyezés esetén sem adná az igazgatótanács beleegyezését a további halogatásba. Az eddigi elhalasztás is a küzdelem reális voltának rovására esett, mert ki tudja, ugyanazon crök küzdenek-e, mint küzdöttek a verseny idején?”

„Már csak azért sem lett volna megengedhető az ily hosszú elhalasztás — aminek a társaság képviselői annak idején ellene is voltak s csak a felek ismételt kérésére egyeztek bele — annál inkább nem lehetne szó a további halasztásról. Példátlan eset, hogy egy verseny befejezése már ennyi ideig is elhúzódjék, hát még hogy abban az esztendőben be sem fejeződjék!”

„Az igazgatótanács különben sem látja biztosítottnak, hogy a mérkőzés április végéig megtörténik.

Ki biztosíthatja arról, hogy akkorra Abonyi ur egészségi állapota megengedné-e minden veszély nélkül a fásasztó küzdelmet, vagy Székely urat éppen akkor nem gátolná-e olyan — szintén méltányolást érdemlő — körülmény, mely megjelenését lehetetlenné tenné. Ez esetben Székely is kérhetné a még további halasztást, amit, ha most Abonyinak is megengedne, tőle sem tagadhatna meg. S ez így mehetne a végtelenségig anélkül, hogy a mesteri cím kérdését eldönteni lehetne.”

„Igy aztán nemcsak a küzdelem megtartásától csúnyk el, hanem versenyünk erkölcsi sikerét is nagyban csorbítanók, ami sem társaságunk, sem a magyar sakkélet javára nem válna. S ezt meg nem engedhetjük!”

„Az igazgatótanács felfogása szerint ez a mérkőzés szorosan a versenyhez tartozik s annak szabályai erre is kötelezők. A szabályok egyik pontja pedig arról szól, hogy ha a játékos meg nem jelenik, késedelmeskedése a játszma elvesztését vonja maga után.”

„Bár az igazgatótanács sajnálja legjobban a mérkőzésnek — ezen országos érdekű sakksemménynek — esetleges elmaradását, de a fentebb kifejtett indokainál fogva a küzdelem elhalasztásához beleegyezését nem adhatja.”

„Ez történt december 18-án s e határozat a mérkőző felek tudomására adatott. És miután a kitűzött időben Abonyi nem jelent meg, Székely, ki megjelent, teljesen szabályszerűen nyerte el a mesteri címet és oklevelét.”

A Székesfehérvári Sakkkozó Társaság kívánságára közreadjuk a fenti nyilatkozatot, melyből azonban még mindig nem világlik ki, hogy miért kellett Székelynek előnyben részesülni Abonyival szemben. De minthogy már befejezett dolog előtt állunk, a fentiekre már csak kevés megjegyzésünk lehet. Azt mi is helytelenítettük, hogy annak idején beleegyeztek a match elhalasztásába. Akkor mindjárt kellett volna döntést provokálni és az oklevél sorsa felett határozni. És akkor lett volna értelme, hogy egyik vagy másikkal szemben hasonló szigorral járjanak el. De ha már beleegyeztek az elhalasztásba — miáltal a match úgy is elvesztette aktualitását — most még inkább meg lehetett volna hosszabbítani a lejátszás idejét. Abonyi önhíbján kívül nem jelenhetett meg s talán az országos érdek még sem kívánta, hogy emiatt éppen ő legyen a károsult. Ha mindenáron ki akarták adni az oklevelét — és hozzá mérkőzés nélkül — úgy igazságosan kettőt kellett volna kiállítani, mert világos, hogy a verseny eredményéből kifolyólag Abonyit épp olyan joggal illette meg, mint Székelyt, ki szintén mérkőzés nélkül kapta meg.

Bátran tehát ebből mindnyájan egyenek, Jó nagy szeleteket tányérra tegyenek. Arra bőven mártást is vegyenek, Huzd rá Laczi komám, vigan hadd legyenek!”

A káposztát is örömmel fogadják. Ferkó recitálna tovább, de a Jancsi gyerek közbevág:

— Ne papoli már annyit Ferkó barátom. Együnk. Igyunk. Nesze a poharad. Szervusz! Na, ezt a Vera egészségére. Tuss, Laczi! — lelkesül a Varga-gyerek a jó vörös burgunditól felmelegedve.

— Hát te mit keresel itt Böske lelke. Tán már táncolni jöttél. Ahán a kását hoztad. Ehhez megint neki kell szólni:

Kedves vendégeim hozzák már a kását, Ennek széles földön nem találni mását; Tettünk rá zsirt bőven, nem sajnáltuk tőle, Az Isten éltesse, ki eszik belőle.

Nem oda Buda. Itt még Böske is keresni valója van. Csipkés, varrott keszkenőjével beköti a kezét, úgy megy oda minden legényhez:

— Nézd csak, megégettem a kezemet. Adjatok fájdalomdiát. Csak ne fenyegetne az a meszelő.

A mellényzsebekből csak előbujik egy-egy piczula és Böske kezébe vándorol. Jancsi csak nem engedi magát; még told valamit a vershez:

Nincs talán egy lakodalom ludaskása nélkül, Mire a szakácsné különösen készül, Mert ha megégeti ügyes kis kacsóját, Könnyen összeszedi szenvedése diját.

Huzni akarja a gyerek mindjobban a verset, remélve, hátha elmegy már a Böske, de biz' az nem tágit. Ott áll a háta mögött. Alighogy befejezi Jancsi a mondókáját, máris előá-

— Hát te Jancsi, nem adsz semmit? Tán nem is jó a kása?!

Erre csak egy kibuvója van Jancsinak: — Dehogynem, szívem! Hadd törölöm meg előbb a számat, aztán majd adok olyan czuppanó csókot, hogy . . . — de már az el is csatant Böske piros orcáján.

— Nesze! — rójja le Jancsi a tartozását. Böske egy ideig ellenkezik Jancsi ölelése ellen.

— Na nézzék a csunyát . . . Ne Jancsi, ne! Hiszen meglátják! Te csunya. Megállj, nem tánczolok veled! — fenyegetődik a hajadon, de nem is kér több káspénzt, megelégszik czuppanós szerzeményével. Hej, de irigylik a többi leányok.

A kására is egy áldomás, mert hát elő kell készíteni a czugot a sült husra, meg a süteményre. Na már ebből nem tud enni senki sem. De felköszöntője sem akad ám a pityókás legények közt. Mindegyiknek már a tánczon jár az esze.

Puff! a hordóhoz vágta Jancsi a tányériját. Ő már bevégezte a vacsorát.

Rágyújt a Laczi is: „Három hordó borom van” . . .

A menyasszony és vőlegény sietnek eltáncolni a mátkatáncot, hogy helyet adjanak a többinek is. Ropják a csárdást. Jancsi sem rest; derékon kapja a szomszédnőjét, nyakon kap egy boros flakót aztán: Tyuhujjui! . . . ott aprózza már a gyorsat a többi között.

Kijönnek az öregek is nézni a tánczóikat. — Nézze meg az ember, hogy néz a szemébe — teszi az észrevételt egy-egy tánczból kivénült gazda.

Lassankint esteledik . . . De ez sem zavarja a mulatozókat. Nagy tüzeket gyuitanak,

emellé teszik a lóczát. Ki ül, ki tánczol. Kézről-kézre jár a boros flaska. Éltetik a menyasszonyt, vőlegényt.

Busulnak a legények. — Hej, hej Vera, mégis másé lettél — sópáncodik Jancsi — de nem is élek én soká . . .

Rágyújt a nótára: „Pántlikás kalapom . . .” Most meg már danol mind. Igy meggy ez reggelig. Egy táncz, egy nótá . . . a vége mindig busulás.

Még alig szürkülnek, már sir a menyasszony. Hej, mikor olyan nehéz a válás. A kanász Jóska már túlköl a faluvégén; hívja a disznait.

Ma ő is elkésett a kihajtással, még most is a fülebe cseng a cigánynóta. Bucszni is kellene már.

Már a Jóska gyerek is előjárt a két sárgával; ott meg nagyban csálé-haiszázik az Andris; nem akar állni a két tinó.

Most rakják fel a szekerre az ágyneműt, meg az „ómáriumot”. Két legény hozza a tulipános ládát. A vőfényeknek kell kiváltani. Adnak érte öt forintot. Azt is felrakják.

Még csak a menyasszony hiányzik; most teszik fel a kontyát. Szegény Vera sir-ri!

A lányok körbefogják és énekelik: Szépen felneveli, szárnyára eresztí . . .

Ennek az ördögös versnek a folytatását még nem hallotta senki, mert a harmadik szavánál már sir az egész vendégség.

Alig tud a menyasszony elbucszni. Végre felültetik őt is a Jóska mellé. Megy már a menyecske „haza”.

A Varga-gyerek még kiszalad az utcára és utána kiált a robogó kocsinak: — Hej, Jóska, Jóska, elvitted azt a leányt a szülői háztól, de vissza ne hozd, mert megtudod, ki az a Varga Jancsi!

Üzleti hetiszemle.

Sertés vásár. Budapest-Kőbánya, 1908 febr. 8. Az üzlet lanyha volt. Heti átlagárak magyar válogatott áru 320—380 kilogr. nehéz 117—118 fill. 280—300 kgr. nehéz, 118—120. Öreg 300 kgr. tuli — fillér, vidéki sertés — fill. Szerb — fill. tiszta kgr.; páronként 45 kgr. ételsúlylevonás és 4 százalék engedmény szokásos. **Egységárak:** Tengeri új K 14.10. Árpa K 16.20 Kőbányán átvéve. Helyi állomány: Jan. 31-én maradt 21751 drb. Felhajtás: Belföld 1011 drb. Szerbiából — egyéb államokból 1011 drb. összesen 22762 drb. Elhajtás: Budapesti fogyasztásra (I—X. ker.) 174 drb. belföldre 452 drb. Bécsbe 427 drb. osztrák tartományokba 272 drb. német birodalomba (Bajorország) — drb. egyéb országokba (Helvétia) — drb. a szappangyárban feldolgozott: a szállásokban elhullott 4 drb. waggonokból kirakott hulla 4 drb. borsókásnak találtatott 7 drb. összesen 1322 drb. maradt állomány 21.440 drb. A részvényszállásokban elhelyezve 5037 drb van. **Bécsi vásár;** febr. 4. Felhajtás 15400 drb sertés; köztük 6288 drb süldő. Vásár lanyha volt. Nehéz 98—102 fill. közép nehéz 93—96 fill. süldő 74—98 fill. 100 kgr.-ként elevensúlyban. **Dresdai vásár;** febr. 3. A vásáron volt 2180 darab vidéki és — drb. magyar sertés; előbbie 54—62 utóbbiak — márkán keltek; 50 kg. eleven súly szerint. **Berlini vásár** • febr. 1. Felhajtás 11829 darab sertés. Az üzlet csendes volt. Finom husos 55—56, husos 52—54, silányabb 48—51 szalonna sertés — márká.

Kőolaj. Az „Apollo” kőolajfinomítógyár részvénytársaság jegyzései a következők: Liliomkirály-elaj 40.— korona. Háromszív kőolaj 32.— korona. Csillagkereszt kőolaj 31.— korona, tiszta súlyu 100 kgr.-ként, hordóval együtt, 20% vagy tiszta göngy-súlyszámítással, Pozsonyban átvéve, készpénzben engedmény nélkül. III. Apollo könnyű gépolaj 30.— korona. VI. Apollo nehéz gépolaj 42.— korona, Apollo hengerolaj 60.— korona, tiszta súlyu 100 kgr.-ként, hordóval együtt, tiszta göngy-súlyszámítással, Pozsonyban átvéve, fizetendő készpénzben 2% engedménnyel, vagy 4 havi váltóra.

Szalonna, disznósír, szilva. (Pürner R. termény-nagykereskedő heti jelentése.) Szalonna. A múlt hét végén fennállott kedvtelenség a hét elején további mérvet öltött. A hét vége felé azonban olcsóbb árak vételkedvet eredményeztek és ezáltal jobb forgalom fejlődött ki. Zárul. 3—100 szalonna K. 53½ pénz és K. 54.— áru, 4—100 K. 51½ pénz és K. 52.— áru 50 kilónként. **Disznósír.** Rendes fizetmenet mellett a hét elején fennállott árak a hét vége felé ½ koronával emelkedtek és zárul. a budapesti disznósír K. 65½ pénz és K. 66.— áru. **Szilva.** Érdeklődés hiányában üzletellen és dacára az erősen megapadt készleteknek az árak csökkentek, jegyzés is csak névleges: 115—120 darabos K. 17¼, 95—100 darabos K. 20¼, 80—85 darabos K. 23¼ és 70—75 darabos K. 24¼, 50 kilónként a Száva állomásain. Garnitúrák uttermésű szilvából 1908. októberi szállításra kínáltatott 14.— K-ért Száva állomásain átvéve, melyért azonban érdeklődés nem mutatkozott.

Szilvaiz. Változatlan irányzat mellett szerbiai áru 14¼ K-ért kínáltatott, mely ár mellett csak gyenge üzlet fejlődött ki. **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A vetőmagvak piacán e héten igen jó hangulat és a vásárláshoz nagy hajlandóság jutott érvényre az egész vonalon, úgy hogy a forgalom a jelen időszakhoz mérten igen kielégítő volt. **Vörös lóhere.** Ennek emelkedő árai nagyon buzdítólag hatnak a gazdákra, nemcsak igen sok, hanem igen nagy rendelések érkeznek a magkereskedőkhöz. E czikk tovább is rendkívül szilárd irányzatot mutat, főképpen azért, mert az összes termelő országokból azt jelentik, hogy minden hozatal megszűnt és ma már csakis a kézben levő készletek jöhetnek számításba. **Luczerna.** A legutóbbi tudósításban jelentett nagyobb kereslet a lefolyt héten is állandó volt. Nagy szabású kelendőséget látunk igen szilárd árak mellett. **Takarmányrépamag** (impregnált és nem impregnált). Oly számos rendelés érkezett, aminőt a legutóbbi évek hasonló időszakában nem tapasztaltunk. Minden egyéb magféle ára a múlt hetéhez képest változatlan maradt.

Jegyzések. (Nyers áruért 100 kilogrammonként.) **Vörös lóhere,** természetből arankamentes 210—225 K. **Vörös lóhere,** kis arankás 190—205 K. **Vörös lóhere,** nagy arankás 170—180 K. **Luczerna,** természetből arankamentes 160—165 K. **Luczerna,** világos szemű, arankás 150—155 K. **Luczerna,** barna szemű 140—145 K. **Nyulzapuka** 145—160 K. **Biborhere** 36—40 K. **Baltacím** 32—34 K. **Tavaszi búkköny** 18—20 K.

Petroleum. A Kőolajfinomítógyár-részvénytársaság gyártmányainak árjegyzése nagyban eladások-

nál a következő: Fiumei kristály-kőolaj 39.50 K. Fiumei White-Star kőolaj (háromcsillagos) 33.50 K. Fiumei Standard-White kőolaj (kétesillagos) 31.50 K. (Az árak 100 kg. tisztasúlyért tényleges göngysúlylyal, hordóval Budapestre bérmentve szállítva értendők.) Egyes hordók 1 K-val drágábbak.

Ásványkenőolajok. A Kőolajfinomítógyár-részvénytársaság kenőolajgyártmányainak árjegyzései a következők: Fiumei 0. számú tisztítóolaj 21.— K. Fiumei 1. számú orsóolaj 31.— K. Fiumei 2. számú könnyű gépolaj 35.— K. Fiumei 3. számú nehéz gépolaj 41.— K. Fiumei 4. számú vulkán (henger) olaj 21.— K. Fiumei 5. számú fénytelen olaj 25.— K. Fiumei 6. számú kiváló nehéz gépolaj 43.— K. Hengerolaj, sotét 69.— K. 00 jegyű hengerolaj, világos 74.— K. (100 kg. tisztasúlyért, hordóval, valódi göngysúlylyal, Budapestre szállítva.)

Széna, szalma, takarmány (Fuchs József jelentése). A hetivásáron széna és szalmában nagy behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: középmínőségű jobb és elsőrendű széna 2.80—3.80, muhar 4.20-ig, alomszalma 2.50, zsupszalma 3.—, szecska 3.— per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 3.60—4.—, préselt szalma 1.80—2.— 50 ko.-ként a Józsefvárosi pályaudvaron.

Szerkesztői üzenetek.

Szerződő. Hogy az adós a vételért kifizette, ezt mint általa tett kifogást rendszerint neki kell bizonyítani. Ha azonban kisösszegű, évek előtti vételről van szó, azt kell valószínűnek tartani, hogy a vétel készpénzben történt s így azon körülményt, hogy a vásárlás hitelben történt és az adós hátralékban van, a feleperes tartozik bizonyítani. Mivel pedig a kereskedőnek könyvei a kérdéses bejegyzés keltétől számított két év elteltével nem kereskedőkkel szemben bizonyító erővel nem bírnak, de különben is a kereskedelmi könyvek az áru megrendelését és átvételét nem bizonyítják, emellett a feleperes nem tehet egyebet, minthogy kéri alperes eskü alatti kihallgatását arra nézve, hogy ő a kérdéses árak vételárát tényleg kifizette.

Kis szöke. Szókiteni igen jól lehet a haját és az eljárás nem is olyan komplikált. A haját zsirtalanítani kell. Meleg szappanos vízzel le kell mosni a haját enyhén leszártítani törülközővel, utána alkohollal megnedvesített vattával mossuk le a haját. A vattát széles fésűre alkalmazzuk így egyenletesen átállíthatjuk a haját. Száritás után Merck-féle Perhydrolal megnedvesített vattát teszünk a széles fésűre és ezzel fésüljük a haját. A haj színe szerint lesz világosabb vagy sötétebb, ahány nap egymás után végzi ezt a festést. Bizonyos fokú ártalma minden festéknek van, mert elenyítő hatáson alapul, de ez még a legenyhébb. Igen dicsérik a Henna-porral való festési módot is. Napos időben kell alkalmazni. A kissé nedves haját egyenletesen tele szórjuk Henna-porral és 3—4 órára, a napra kell kiülni, amely idő alatt a felszáradás és festés végbemegegy. Gyógyszerész vagy droguista meghozatja.

Alföldi. A kosztám nem sértő. Külön pótló vizsgát kell letenni s a jog megszerzése az állam engedélyétől függ.

Dr. Sári. A zürichi orvosnők együttes véleményét adták le arról, hogy nemcsak etikai, erkölcsi és közgazdasági, hanem egészségügyi szempontból is feltétlenül eltilendő a 18 éven alóli leányok férjhez adása. Véleményük szerint olyan törvényekre volna szükség, amelyek legalább a befejezett 20-ik életévet tennék meg házassági minimális korhatárnak. Az aszsonyok kisebb egészségi ellentálló képessége, súlyos vérszegénységek, tüdőhájra való hajlam, korai testi és szellemi vénülés, gyenge atódotok; a leányok túlkorai házasságának eredményei. Igen súlyos idegbajoknak is okozója. Ideges leányokat még gyakorlati orvosok is a házassággal vélik gyógyíthatni, holott ez korántsem tekinthető biztos szernek. Sőt, a házasság által beálló fizikai, lelki és szociális változások igen súlyos heroivással lehetnek a beteg leányokra.

F. M. Ótura. A közoktatásügyi minisztériumból megkaphatja. Intézkedünk a M. Sz-t illetően.

Ráczkeve. Grázban több igen hírneves és jó intézet van, forduljon az ottani polgármesteri hivatalhoz részletes értesítésért.

Hortensia. Vegyési pályára az érettségi letétele után 4 évi mélytemi tanulmánnyal kell készülni. A doktorátus megszerzhető. Alkalmazást gyárakban, gazdaságokban, tejszövetkezetekben, élelmiszer-vizsgáló intézetekben találhat. Régi dolog, hogy a női orvosnővédeknek sok a kellemetlenségük. Az ismereteti helyzetet más nem segíthet, mint az egyetlen összes nőhallgatónak komoly alapon való szervezkedése. Azt a tiszteletet, amit az egyes személy magának nem tud kivívni, megszerznie valamennyiük számára szolidáris összetartásuk.

„Satanello”. Nem közölhetjük.

H. Ferencz. A Petőfi-Társaság pályázatait itt közöljük: 1. A Gróf Vigyázó-féle 300 koronás pályázat 1908. április 29-én jár le. Tárnya egy abszolút becsülési költemény. 2. A Bulgyovszky Lilla-féle 200 koronás pályázat 1909. december 1-én jár le. Tárnya egy szintén abszolút becsülési költemény.

R. Gy. K. L. C. S. E. N. Y. Köszönjük, eszméit alkalomadtán jóllasztnáluk.

K. László. Ezen a kérdésen bizonyára nagyon sokan gondolkodtak már, anélkül, hogy eredményre tudtak volna jutni. Pedig a fiaker szó eredete egyáltalán nem bonyolult és régóta ismert dolog. A ka-

tolikus egyház augusztus 30-án ünnepli szent Fiacrius, vagy amint a francziák mondják, Fiacre emlékeztét. Ez egyik fia volt a 644-ben elhunyt IV. Jenő skót királynak. Ő neki kellett volna a trónt örökölnie, de követve hajlamait, lemondott arról és az élet összes örömeiről is és elment Franciaországba, ahol Meaux város közelében telepedett le és remetéletet folytatott. Csakhamar ismertté lett az egész környéken, mert betegeket gyógyított, a bajba jutott emberek pedig tanácsal, útmutatással szolgált. 670-ben bekövetkezett halála után számos templomot emeltek emlékének és Meauxban lévő sírházhoz ezrével zárandókolt a nép. Egy bucsujáró-helyet is alapítottak emlékeztetére és azt elnevezték Saint-Fiacrenek. Utóbb a pápa is szentté avatta és azóta Franciaországban számos vállalat és város őt választotta védőszentjéül. Sok esetben pedig valamilyen veszedelmes végződhető esemény előtt is az ő segítségéhez fohászkodtak. Így például, amikor XIV. Lajos egy veszélyes operációnak volt kénytelen alávetni magát. Bossuet, az akkori meauxi püspök, kilencznapos bucsut rendezett Saint-Fiacre-be. Az ő segítségét kérte egy Sauvage Miklós nevű ember is, akinek elsőnek jutott eszébe, hogy kocsiát vesz és azokat kiadja bérbe hosszabb vagy rövidebb időre. Vállalkozása védőszentjéül szent Fiacret választotta és képtől odafejtette minden kocsi-jára. A kocsiakat azután elnevezték fiacrenek és Franciaországból elterjedt ez a név Németországba és onnét hozzánk is.

B. I. Braila. Egy évre 12 korona.

W. K. Nagylak. Singer és Wolfner könyvkereskedése (Andrássy-ut 10.)

Molnár K. Nem mindenben van igaza. Az ivóvíz sterilizálása kivált oly helyeken, hol nem rendelkeznek tiszta kifogástalan vízzel, nagy szükséglete a lakosságnak. A víz sterilizálására különböző szereket szoktak használni, nevezetesen borkövet, ciztrómlet, boraxot vagy bórsavat stb. Legújabbban Pasker, ismert higiénista, egy újabb szert ajánlott mint biztosat s ezhez vezetők; ez pedig kettedszénsavas szikós (natrium bisulfuricum). Előnye abban áll, hogy komprimált állapotban is állítható elő s szokták is 5 grammos adagokban forgalomba hozni. E sónak egy grammja 50 liter vízben valamennyi baktériumot megöl 5 perc alatt; ha pedig a viznek egy köbcentiméterre 50.000 kolonijánál többet tartalmaz, akkor a baktériumok megsemmisítése tovább tart, ritkán azonban 15 percnél tovább. Igaz ugyan, hogy sterilizálása céljából legjobban a vizet főlforralni. Ez azonban mindig nem vihető keresztül; sokszor uton vagyunk vagy egyéb oly viszonyok között, hol ez lehetetlenné válik. Ilyenkor a kettedszénsavas szikós-tablák ajánlatok, annál is inkább, mert azokat zseblukban vagy pedig egyéb módon magunkkal hordozhatjuk mindenhol, ami gyakorlati szempontból nagyfontosságú. — A királyfalvi vízi s megnyerte a fútszmát.

Falu. A kaszinóknak s egyéb egyleteknek adott italmérési engedély nem jogosít fel arra, hogy az engedélyes utazán át is kimérjen szeszest italt. Ez ily italmérési engedélyekben benne is kell foglaltatnia annak, hogy csak az egyleti helyiségben szabad italt kiszolgáltatni. — Májusban a legjobb.

F. R. Ezidőszentel köszönettel nem vehetjük igénybe ajánlatát.

S. Irén. Az az idő is, amely alatt testünk plien, alszunk és álmodozunk, bizonyos törvényeknek van alávetve. Így például általánosnak tekinthető pszichológiai törvény, hogy olyan gondolatok, amelyekkel napközben tulsokat foglalkoztunk, éjjel nem zavarják álmainkat. Sokkal gyakoribb eset azonban az, hogy olyan dolgokról álmodunk, melyek napközben fontosabb kérdések mellett háttérbe szorultak. Rade-stock, a híres pszichologus ezt a lelki, illetőleg szellemi evolúciót egyszer e szavakkal fejezte ki: „A csillagok nappal is fenn ragyognak az égboltozatban, de fényüket a nap sokkal erősebb fényugárgása mellett észre nem vehetjük. Amikor azután eltűnik ez a nagy fénylő égitest, feltűnik a sok apró jelentéktelenebb csillag pont épp úgy, amint előtérbe lépnek a csekélyebb jelentőségű benyomások, amikor a nagy gondok az álombamerüléssel véget érnek. — Intézkedünk, hogy megkapja.

B. S. Nagyszében. Sorsjegye nem nyert.

Előfizető. Kismarja. Sorsjegyei még nem lettek kihuzva.

H. I. K. 4809/33. számú 1870-es nyereménykönyvére 352 koronát, 3155/14., 1355/14. és 942/81. számú 1864-es államsorsjegyei egyenkint 400 kor. 458/84. és 2142/49. számú 3%-os Jelzalog sorsjegyei egyenkint 200 koronát nyertek. Pfandleihbrief nevű sorsjegye nincsen.

V. L. A váci intézetben van ilyen szak, sziveskedjék odafordulni, részletes tantervet küldenek.

Verebelyi előfizető. Csak az eltöltött szolgálati évet számítják. A többletet a korpótlékra akarják fordítani.

E. V. Dévaványa. Maturai bizonyítvány, illetékeségi, erkölcsi bizonyítvány, szülői engedély és családi állapot-kimutatás. Hadkiezészítő parancsnoksághoz kell címezni. Klosterneuburgban, Bécsben és Budapestben. A kérvényben kell megemlítenie, hol akar szolgálni.

B. K. Esztergom. Sorsjegyekre vonatkozó mindenemű felvilágosítást: W a h r m a n n és T á r s a s fűvárosi bankház nyújt. (VI., Teréz-kört 35.)

Férfi-furfang.

Írta: Dorothy Hilton.

ELSŐ JELENET.

Fiatal házaspár.

Elegáns szoba, valamely európai főváros egyik szállójában. A fiatalok első csivakodása.

Az asszony: Igenis — úgy van. A legnagyobb hiba, melyet egy nő elkövethet — a házasság. Nem csodálom, hogy gunyoliatok az aggszüzeket; mert különben nem találkoznék leány, aki férjhez megy. Szegény leányok részére bizonyára kényszerűség a házasság. Vagyos leány ellenben bolond, ha bilincseket ölt magára.

A férfi: Ezek közé számítod magadat és egyúttal arra is emlékeztetsz, hogy „vagyos leány” voltál.

Az asszony: Ugy van. Bolond voltam. Elég volt a pénzem az igényeim kielégítésére. És mégis meghallgattam egy férfit, — csakis azért, mert abban a kiváló kegyben részesített, megváltoztatni a nevemet, és leány helyett asszony vált belőlem.

A férfi: E szempontból itélve, tényleg hiba a házasság. Hozzájárul még az is, hogy ezen változtatni most már nem lehet. Igyekszem azonban majd megtenni minden lehetőt. Még ma elutazom. Mindegyikünk kedve szerint folytatja utazását. Különben is már számtalanszor ismételted ma, mennyire örülnél, ha önállóan utazhatnál. Ennél fogva nem bánhat az egyedüllét sem. Ezáltal helyreállítom valahogy függetlenségedet, mely után oly mélységesen bánkódoz.

Az asszony: Milyen kedves vagy! Marynak sürgönyözök és vele együtt utazom Párisba.

A férfi: Pompás gondolat! Nagyon ajánlom, hogy látogasd meg a többi európai fővárost is. Kár volna a kirakatok és a világdívatok studiumának tökéletesítését elmulasztani.

Az asszony: Tényleg. Minden kirakattal feljűl majd az örömöm, hogy nem hallok már örökös ásitásodat. Azonfelül hálás leszek, amiért ezentúl nem leszek kénytelen füledt muzeumokat és rémséges várromokat felkeresni — „a szellem és a művészi ízlés” művelődése céljából! — Menyezzünk előt figyelmeztetlek tudatlanságomra és hogy mennyire gyűlölök mindent, ami a „szellem és a művészi ízlés” művelődésére vonatkozik.

A férfi: Ezentúl megkíméllek az efféle kínzásoktól. Különben szegyenkezve beismerem, hogy ellentétben hozzád, tapintatosan elítéled eddigi szenvedéseidet. — E pillanatig elég buta voltam feltételezni, hogy közös utazásunk élvezetes volt red nézve is. Neveléséges volna azonban, ha alkalmatlankodnánk egymásnak, amikor megvan a módunk, elváltan egymástól megélni. — Különben sietnem kell, ha még el akarom érni az éjjeli gyorsat. Szerencsére csak apróságokat kell csomagolnom.

A mellékszobába megy.

Az asszony: Hat hónapi házasságunkban ez az első csivakodásunk. — Mások ennyi időben már tízenkétszer csivakodtak volna. Ki tudja, nem-e jobb apró differenciákat rakóta módra magasra röptetni, — mint ilyen megsemmisítő robbanást idézni elő egyszerre! Szegény, jó fiú! Nagyon rosszul bántam vele! Szívesen megbocsátanék neki; természetesen, azonban neki kell megtenni az első lépést.

A férfi belép.

A férfi: Percnyi időm sincs. Biztosan megtalálsz majd magad egy egyedül? Tehát Párisba utazol? Kiváncsi vagy megtudni, hová utazom?

Az asszony: Igazán nem érdekel.

A férfi: Természetesen, hogy nem, minő buta kérdés! Isten veled!

Eltávozik. Hallani, amint a mellékszobából egy nagy bördöt cipelnék el.

Az asszony (feszülten figyelve): Beismerem, hogy Frank jól érti a módiát. Ha nem tudnám, hogy sokkal lovagiasabb és gyöngédebb, mintsem hogy idegen szállójában magamra hagyna, halálra rémülnék. Ellenben így nyugodtan lelekeszem és ha visszajön, meglepődést színelek.

MÁSODIK JELENET.

Ugyane szálloda egy másik szobája. Belép a férfi, utána szolgál, aki a podgyását hozza. A szolgálja a podgyaszt és eltávozik.

A férfi (széjjelnéz): Ah, ott a sarokban van a telefon. Így megvan adva a mód, hogy zseniális tervemet, melyért külön dicséret jár ki b. személyemnek — megvalósítsam. — Szegény kedvenczem! Távol legyen tőlem, őt idegen városban, ily nagy szállójában magára hagyni. Különben is csöpp kedvem sincsen csak azért átutazni fél Európát, hogy bebizonyítsam neki, mily nehezen tud nélkülem eligazodni. Könnyebb szerrel akarok győzni! E perczen az éjjeli gyorsvonat Kopenhága felé visz. Körülbelül hány mértföldnyire lehetek most innen? (az órát nézi) Három órája, hogy elhagytam kis valkörmet! Ah, megvan! Vacsoraállomás és megragadom az alkalmat, hogy kegyetlen, kis feleségemtől végleg elbucsozzak!

A telefonhoz lép és összekötteti magát a felesége szobájával.

— Halló! Mond, te vagy? Bocsáss meg, hogy felkeltetek, de mióta vonatra szálltam, folyton az a gondolat bánt, hogy elfelejtettem megkérdezni, van-e elég pénzed. Vacsora állomáson vagyunk! Kévsz idők van. Küldjek talán csekket Kopenhágából? Igenis, Kopenhágát mondtam. Igaz, hiszen meg se mondtam hová utazom. — Ah, beszállunk. Tehát van elég pénzed. Igenis, értem, a függetlenség a jelszó! Csak a kényelmed tekintetében felajánlottam a kölcsönt. Be kell szállani. Mi tetszik? — Nem ettem, nem voltam éhes! Isten veled!

Helyére akasztja a kagylót. Heves csengetés hallatszik. Ohó, nem, nem kis leány, csak csengess, amennyit tetszik! Természetesen én már a gyorsvonaton vagyok.

Szivarra gyujt és egy karosszékre ül.

Észrevettem ugyan, hogy megijedt, mikor Kopenhágáról beszéltem, de azért bátran viselkedik! Szegény kicsikém, azért mégis édes volt tőle, hogy kérdezősködött, osonnáztam-e! Mennyire fájhat a szivecskéje, ha rá gondol, hogy egész éjjel üres gyomorral utazom, csak azért, mert a vacsoraidő alatt kegyetlen kis feleségemmel beszélgettem. Igazán megható. Magam is képes lennék megsírattni szerencsétlen helyzetemet. Minthogy ma már nem beszélhetek vele, legjobb lesz, ha lelekeszem.

Visszavonul a mellékszobába.

HARMADIK JELENET.

Ugyanaz a szoba. A férfi bejön.

A férfi: Dél van. Most megérkezhettem a dán fővárosba.

A telefonhoz lép és összekötteti magát a felesége szobájával.

— Halló! (szünet.) Halló! Ha netán elment hazulról, ezt sohasem bocsátanám meg neki. Csak nem lehet annyira szívtelen, hogy most végig bevásárlásokat. Ilyen rémületos félnapot még egész életemben se töltöttem.

Ah, Maud, te vagy? Igenis, megint én. Még alkalmatlankodhatom. Köszönöm, meglehetősen volt, csak tömörked utas és kissé késett a vonat. De nem ezért hívtalak fel. Teljesen jól vagy? Nemcsak e miatt. Eszembe jutott ugyanis, hogy szennyesünket ne vigyük a nyilvánosság elé. Ha belegyeezel, úgy elintézhetnők egymás közt a boldogtalan differenciákat. Ha akarsz, Grengeben lakhatnál, ott éppoly könnyen felejtethetnél el, mint bárhol. Természetesen eltűnnék a helyszínről. Tessék? Még nem határoztam, de valószínűleg résztveszek Jones expedícióján, mely Afrika belsejébe indul. Hogy egészségtelen? Meglehet, de ez mellékes. Tessék? Hogy mindent elkövetek, ami téged boldogtalaná tethet? Dehogy! A világért sem képzelődöm, tudom, hogy amogy is közönyös, akár egy észak-sarki utazáson fagyok meg, avagy a trópusokban megyek tönkre. Isten veled!

Visszatesszi a kagylót. Heves csengetés.

Dehogy édeském! Csak harangozzál, amennyit akarsz. A megmentésem csakis abban a bizonytalanságban rejlik, melyben jelenleg

élsz, édesem. Kezemben vagy. Megtalálalak, amikor akarom. Engem azonban nem lész sehol. Szegény gyermek, kénytelen leszel megadni magadat. A hangja reszketett kissé, és úgy tűnt, mintha zokogását hallottam volna. Nem szabad nagyon megkínóznom, de radikális gyógyítás mégis szükséges. Négy óra felé újra felhívom, a hajóm elindulása előtt. Még nem tudom biztosan, hová megyek. Néhány szavat mondok majd utolsó óhajomról, azután értésére adom, hol található a végrendeletem, — misztikusan titkosított megjegyzés az utazás célját illetően — és megnyertem a játszmát!

NEGYEDIK JELENET.

Az első jelenet szobája. A fiatalasszony, kétségbeesve ül a kandalló mellett.

Az asszony: Oh, miért is születtem?! A világ legjobb férjét az öngyilkosságba kergettem! Csak öngyilkosságra gondolhattam, amikor végrendeletének hollétéről értesítet, halálának esetén! Csaknem felsikoltottam fájdalommban! Tudom, érzem, nem is hallotta, hogy kértem, térjen vissza hozzám. Meg tudtam volna ölni azt a személyt ott a központban, hogy épp e pillanatban szakította meg beszélgetésünket. Ah, bár 24 órával ezelőtt volna még, hogy megesküdhetnék előtte arra, hogy az a sok borzalmas dolog, amit összebeszéltem, nem volt komoly — és, hogy . . .

Kopogtatnak és a férfi belép.

Oh, Frank, te?! (Hozzáfut, de férje hideg pillantásaitól megriadva, megáll.) Te . . . visszajöttél?! Oh, Frank, tehát hallottad kérésemet?!
A férfi: Mit kellett volna hallanom?

Az asszony: Kértelek, hogy ne csatlakozzál a rémséges expedícióhoz, hogy aggódjak miattad és hogy szeretlek és borzasztóan vágyódom utánad!

A férfi: Efféle hallottam ugyan, de téves összeköttetést tételeztem föl. Nem hiszem, hogy az én feleségem panaszkodik halálos félelemről, egy idegen szállójában egyedül. Nem is álmódtam, hogy az én feleségem készül meghalni, ha nem térek vissza hozzá.

Az asszony: De azért mégis visszajöttél!

A férfi: Csak azért jöttem, mert igen csökyke remény azt sugta, talán mégis ő volt.

Az asszony: Tehát óhajítottad, hogy igaz volna? Oh, Frank, ne nézz reám ily sötéten. Ez nem szép tőled. Óieli meg inkább. (Az asszony átöleli.) Bocsáss meg, mert eltávozásod óta oly szomorú, oly szerencsétlen voltam, mint senki más a földön.

A férfi: Szegény kis szivecském! El se hiszed, mily nehezemre esett, amikor elhagytalak.

Közben csökölődnak, szerelmes, megbánó szavakat suttogva.

Az asszony (később): De kérlek, Frank, mondd, hogyan tudtál ily gyorsan visszajönni?!

A férfi (titkosan mosolyog): Gyors alkalmatosság találkozott.

Az asszony: Különvonatot béreltél?

A férfi (fejét rázza): Különvonatot nem béreltem.

Az asszony: Rémgyorsan utazhattál.

A férfi: Ez esetben szárnyaim voltak! Megértettél édesem?

Az asszony: Azt akarsz mondani — oh Frank, mily édes vagy, undok viselkedésem daczára! Ugy-e azt akartad mondani, hogy a szerelem szárnyai hoztak?!

A férfi: Ugy van kis feleség. Gyorsan utazik, akit a szerelem szárnyai visznek!

Mialatt a furfangos férfi magához öleli egyszerű, őszinte, kis feleségét, a függöny legördül.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja 706. szám.

A nyomda telefonja 23-45. szám.

Nyilatkozatok!

Azért használom a Kerpel kézfinomítót, mert a kezem 3 nap alatt bársonysimává teszi.

Fény Ágnes

A Kerpel kézfinomítót az összes kézfinomítók között a legjobbnak találtam, mert hatása gyors és biztos.

Felgyőző Gy. Ágnes

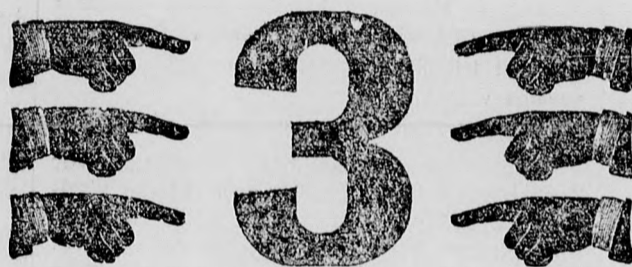
A Kerpel kézfinomító teljesen teszi a ragadós glycerin és vazelin használatát, mert hatása sokkal jobb, nappal is használható, nem zsíros és nem ragad.

Turcsányi Olga

A Kerpel kézfinomító minden nőnek nélkülözhetetlen toalettcikk. Minden tekintetben jobb, mint bármely más kézfinomító.

Lébedy Ágnes

≡ Vörös ≡
≡ Fagyos ≡
≡ Felrepedt ≡
≡ Érdes ≡
≡ Durva ≡
≡ Ráncos ≡
≡ Kezek ≡

nap alatt

Nyilatkozatok!

A Kerpel kézfinomító nélkülözhetetlen mindenkinek, aki ragyogó fehér kézre akar szert tenni.

Petrás László

A Kerpel kézfinomítót nem győzöm eléggé dicsérni, mert használata a legkellemebb és hatása a legjobb. A bőrt puhítja és a kezem finomává teszi.

Sötös Lilla

A Kerpel kézfinomítót az eddig használt kézfinomítók között a legjobbnak találtam és ezért használom.

Kovács János

A Kerpel kézfinomítót kiváló jónak találtam és ezután csak ezt fogom használni.

F. Horváth József

ragyogó fehérre és bársonysimává

lesznek a

KERPEL kézfinomító

használata által.

1 üveg ára **90** fillér. 4 üveget bérmentve küld:

KERPEL gyógyszertár Budapest, V., Lipót-körut 28.

Kerpel bőrfinomító mosdó-szappan 3 darab 1 korona 30 fillér.

A Kerpel bőrfinomító mosdó-szappan kellemes használatára, csodás hatására és remek illatára nézve felülmul minden más toalette-szappant és amellet jóval olcsóbb. A Kerpel bőrfinomító mosdó-szappan a legenyhébb szappan, mely még a legérzékenyebb bőrt sem izgatja, sőt jótékonyan hat, megfosztja a bőrt minden tisztálanságtól és annak üde, fiatal színt és bársonysimásgot kölcsönöz.